

Computer

95. január

PANORÁMA

Teszt: 486-osok

Számottevő PC-k

Határidőnapló: ACT! 2.0

Symantec funkcionárius

MS Mail 3.2

Levéltitkok

Műholdas távközlés

A jövő kihívása

Ötös verzió

Lotus futása

A LEMEZMELLÉKLETEN:
Képernyőkímélő, ASCII kódtábla,
pénzügyi kalkulátor, Képlopó és
-leső program, játék: gyors Invader

Daewoo Crystal Monitorok. És lásson tisztán.

Crystal 17HQ^{eco}

A Daewoo Crystal monitorok páratlan minőségű, tökéletesen éles és vibrálásmentes képet adnak. Ennek köszönhetően csak a múlt évben több milliót adtak el belőlük a világ legnagyobb és legelismerőbb cégeinek. Az energiatakarékos Crystal monitorcsalád sokféle képernyőmé-

rettel kerül forgalomba, és szolgáltatásainak gazdag választékával a legkülönfélébb igényeket is kielégíti, ugyanakkor megfelel minden ipari világszabványnak és természetesen a Magyar (MEEI) előírásoknak is.

DAEWOO

Jól nézze meg tebát a Daewoo monitorokat! És lásson tisztán!

Computer PANORÁMA

Számítástechnikai havi szaklap VI. évfolyam, 1. szám

Szerkesztőség:
Főszerkesztő: G. Kocsis Kristóf
Főszerkesztő-helyettes: Horváth Annamária
Művészeti vezető: Kiss Izabella
Olvasószerkesztő: Györke Mária
Főmunkatárs: György György
Szerkesztő: Bányai Ferenc
Munkatárs: Szepesi Tibor
Tervezőszerkesztő: Iszakra Lidó
Típkamé: Szőke Erika
1077 Budapest, Wesselényi u. 17. IV. em.
Telefon: 322-4248
Telefonközponton keresztül: 342-0163
Fax: 322-1032
Címkap: Hauser Reklám Stúdió
1022 Budapest, Alvinczi út 10.
Tel/fax: 135-1987, tel.: 135-2333
A grafika Király András munkája

Kiadó:
A HVG Kiadó és a
Magna Media Verlag közös vállalata: a
Computer Panoráma Kiadói Kft.
Computer Panoráma Verlag GmbH
Felelős kiadó:
G. Kocsis Kristóf ügyvezető igazgató
1077 Budapest, Wesselényi u. 17. IV. em.
Telefon: 122-9556
Terjesztési menedzser: Szabó Rita
1077 Bp., Wesselényi u. 17. IV. em.
Telefon: 322-4248
Fax: 322-1032

Terjeszti: a Hírker Rt., az NH Rt.
és alternatív terjesztők
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.
Előfizetési díj egy évre 4188 Ft
Megrendelhető: a kiadónál levelben
vagy a postai hivatalokban, a hírlap-
készítőkönél
és a Hírlap-elfőzítési és Lapellátási Irodában
(HELIR) 1900 Bp. XIII., Lehel út 10/a,
a Postabank Rt.
219-98636/021-02799
pénzügyi jelzésazonosítással.
Az új leppeldányok megvásárolhatóak
a hírlapboltokban, ezenkívül a kiadónál is.
A régebbi számok a kiadónál kaphatók:
1077 Budapest, Wesselényi u. 17. IV. em.

Hirdetések felvételre:
a hirdetési osztályon:
osztályvezető: Tóth Lidó
hirdetesszervezők: Tóth Zsuzsanna,
Varga Lidó, Zsigmond Krisztina
1077 Budapest, Wesselényi u. 17. IV. em.
Telefon és fax: 322-1287
Hirdetések felvételre az NSZK-ban:
Telefon: (089) 46 13-152
Telefax: (089) 46 13-175

A Computer Panorámát készítette:
Fényezés: Computer Panoráma Kft.
Levélátvitel: Profil Kft.
Színbontás: Révai Repro Kft.
Nyomatás: Révai Nyomda Kft.
93-1325
F.v.: Bánáti László ügyvezető igazgató

ISSN 0865-5243

Tisztelt Olvasó!

A Computer Panoráma 1995. január elsejétől egységesen 349 forintba kerül, s minden páratlan hónapban lemez mellékletet tartalmaz.

Osszuk csak el a 4 195 835-öt 3 145 727-tel! A feladat nem számtani készségpróba, hanem a számítástechnikai berkekben az elmúlt év végén minden bizonylan leg-nagyobb viharokat kavará, „felfedezés” szemléltetésére szolgáló feladvány. Ha jól számoltunk, akkor 1,33382045-öt kapunk eredményül, legalábbis ha nem

Pentium processzor van a számítógéptinkben. Ekkor ugyanis előfordulhat, hogy 1,33373907 lesz a hányados.

A „felfedezés” Thomas Nicelytől, az amerikai Lynchburg College matematikaprofesszorától való, aki tavaly novemberben az Interneten keresztül tette közhírré fáradhatatlan osztogatásainak eredményét. A professor kitaró munkát végeztet, hiszen amint azóta kiderült, a Pentium kilencmilliárd lebegőpontos osztási műveletenként egyszer követ el ilyesfajta pontatlanságot, s' ezek közül az idézett a legdurvább hiba, más számpárokna csupán a hatodik tizedesjegyben tapasztalható eltérés.

Az átlagos felhasználó praxisában tehát aligha okozhat gondot a Pentium pontatlansága, és legfeljebb a bonyolult, nagy pontosságú fizikai, matematikai számítások során lehet kínos.

A chiphiba azonban ettől még tény, amelyre roppant változatos módon reagáltak az érdekeltek. Az IBM – amely közvetve maga is érdekelt konkurens IC-ben – például nyomban leállította pentiumos gépeinek eladását, nem így a

többi nagy számítógépgyártó. A Compaq, a Dell, a HP vagy például az Acer vezetői nem láttak okot arra, hogy felüggeszék pentiumos típusaik értékesítését. De még az áramkörgyártó versenytársak – az AMD, a Cyrix, a NexGen, vagy ami kiváltképpen meglepő, a PowerPC csoport tagjai – sem siettek tőket kovácsolni az Intel gondjaiból.

Lehet tehát kombinálni, hogy kinek milyen érdeke fűződik a Pentium jó hírének megőrzéséhez. A tét mindenesetre nagy: a pentiumos PC-k totális „viszszahívása” – amint azt néhány nyugati szaklap szorgalmazza – minden valószínűség szerint megrengtetné az egész PC-ipart. Egy csapásra hat-hétmillió személyi számítógép központi egységét kellene kicserélni, ami – ha nem is haladná meg az Intel gazdasági erejét – hónapokra megtorpanatná a legnagyobb PC-gyártók kiszállítárait. Mind-ene világszerte óriási veszteségeket okozna, gyártók s forgalmazók sorát sodorná le a színről.

Az eset minden bizonyonnyal legnagyobb tanulsága, hogy aláhúzza az információtechnológia túlzott koncentrációjában rejlő veszélyeket. Immár senki előtt sem kétséges a PC-k millióiba kulcsalkatrészeket szállító, kis számú gyártó feltevése, hiszen egy keletlen ki nem érlett, nem tesztelt alkatrész – időzített bombaként robbanva – megrendítheti az egész iparágat.

G. Kocsis Kristóf
főszerkesztő

Intel inside

SIESSEN, MOST MÉG KAPHATÓ A

WINDOWS PANORÁMA

1994/4-es száma!

A tartalomról: Szoftvertesztek: PhotoShop 3.0, AutoCAD LT for Windows, FoxPro for Windows 2.6, VBX kontrollók. Hardvertesztek: hangkártyák és nyomtatók. Elmélet: a MIDI alapjai, tippek, trükkök és még számos érdekes olvasnivaló. S természetesen a szokásos lemez melléklet.

CHS
EXCELLENCE IN DISTRIBUTION

H-1151 Budapest, Székely Elek u. 9-11; Tel.: (1) 169-9566; (30) 410-833; Fax: (1) 252-5136

Microsoft®

HIRDETÉSI LEHETŐSÉGÜNK E KERETEK KÖZT MOZGOTT... MOST A MICROSOFTTAL EGYÜTTMŰKÖDVE MEGMUTATHATJUK AZ EGÉSZET...

A
Microsoft®
KIEMELT
FORGALMAZÓJA

PANNONSOFT

MÁGYAR-OSZTRAK SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

1093 BUDAPEST, LONYAY U. 11.
TELEFON/FAX: 215-0045, 215-0766

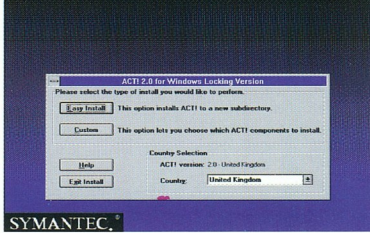
...ÉS ENNEK EGY KIS RÉSZÉT: AKCIO I
MS OFFICE 4.2 MAGYAR VÁLTOZAT

91°F

28 Symantec ACT! 2.0

A „nagyemő” irodai szoftverek árnyékában olykor rejtett gyöngyszemek is meghúzódnak. Ilyen csemege a Symantec cég határídőnaplója is, amely, annak ellenére, hogy alig hat megabájnyi helyet foglal el a merevlemezben, számos hasznos funkcióval dicsekedhet.

ACT! 2.0 for Windows

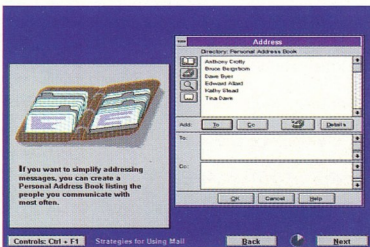
54 Lotus 1-2-3 for Windows 5

A Lotus 1-2-3-at sokáig a táblázatkezelők koronázatlan királyának tekintették. Az elmúlt évek során azonban változott a helyzet: meg erősödött a konkurencia, s ezért számos „titkos fegyvert” is be kellett vetni ahhoz, hogy az 1-2-3 új, windowsos verziója megfelelő eséllyel lépessen a szorítóba.

68 MS Mail 3.2

Novell DOS-Windows környezet köré épült a Microsoft komplett, lokális hálózatokban használható levelezési rendszere, amelyre alapozva akár egy világhálózatot is felépíthetnek a felhasználók.

HÍREK, ÚJDONSÁGOK

Toshiba – Multifunkció	4
3Com – Adapterc	4
MIPS – Új generáció	4
Xeikon – Digitális nyomda	6
Cabletron – Arpeggio	6
Motorola – Nyerő erő	6
Digital Equipment – „A priori” szerver	6
Miro – Multimágia	8
AST – Ascentia bis	13
Könyvújdonság – A számítógép és az MS-DOS	13

SZOFTVER

Visual Basic 4.0 – Látható előnyök	14
Symantec ACT! 2.0 – Kontaktőr	28
Lotus 1-2-3 for Windows 5 – Előz a Lotus?	54
HyperDoc – Iratszekrény helyett	58
WINCheckIt 2.0 – PC-s lélekébűvár	64
Adobe Photoshop 3.0 – Képzőművész	76

PIAC

486-os komputerék – Az olcsó is jó	15
------------------------------------	----

HARDVERTESZT

486-os számítógépek – Egy kis hazai...	16
--	----

CD-ROM SZOFTVER

The Magic School Bus – Mágikus utazás	50
Word Cup Interactive – Fociláz	52

ADATBÁZIS-KEZELŐ

Visual Objects (2) – Aktualizált ablakok	60
--	----

GYAKORLAT

AutoCAD – Forródrót papíron	62
-----------------------------	----

SHAREWARE

WinZip 4.1 – Windowsos tömörítés	66
----------------------------------	----

HÁLÓZAT

MS Mail 3.2 – Levélváltás	68
---------------------------	----

TÁVKÖZLÉS

A jövő kommunikációja – Hívószám mindhalálig	74
--	----

ÁLLANDÓ ROVATOK

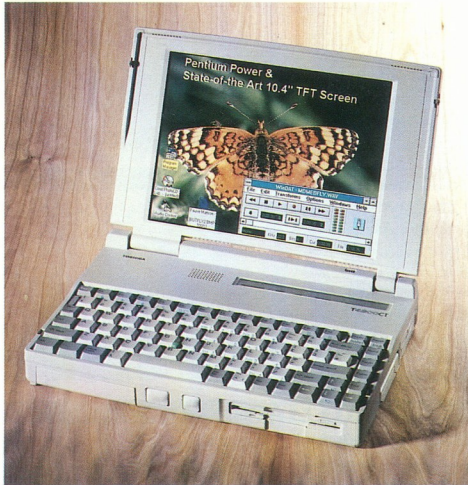
Hóközbem	1
Impresszum	1
Tartalom	3
Szoftver Újság	33
Lemzsmelléket	48
Előzetes	80
E számunk hirdetői	80

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adattrendszerekben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

A Hírek, újdonságok és a Piac rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetéseket a lehető legnagyobb alapotással gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

Toshiba

Multifunkció

lemez 500 Mbájtos, és 10,4"-os színes TFT monitorral látták el.

Mindkét modell vérbeli multi-médiás gép. A különlegességek: beépített hangrendszer, local buszos grafika, 65 ezer színű megjelenítés, plug and play BIOS. További bővítéseket kínál az opcionális Desk Station IV asztali állomás.

A Microsoft Sound System hangkártyát – beépített hangszóróval és mikrofonnal – az alaplapra integrálták, ugyanakkor külső mikrofon és hangszóró csatlakoztatására is van lehetőség. A 16-bit-es hangrendszer WAV és MIDI formátumok lejátszására egyaránt alkalmas.

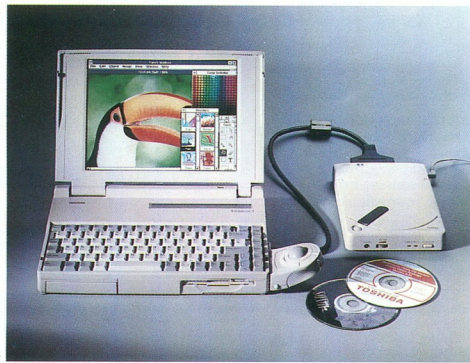
A CD-ROM meghajtót PCMCIA SCSI kártyán keresztül csatlakoztathatjuk, vagy beépíthetjük a Desk Station asztali állomásba. A két PCMCIA 2.0 sloton keresztül sok más periféria is a géphez illeszthető (például egy 150 Mbájtos kapacitású merevlemez vagy egy 32 Mbájtos flash memóriakártya). (–)

A Toshiba T4900CT notebook elsőként tartalmaz 3,3 V-os, 75 MHz-es Pentium processzort

Két új hordozhatóval töltötte meg T4-es sorozatát a Toshiba. A cél ezekben a minden eddigit felülmúló teljesítmény és a sokoldalúság volt. A T4900CT modell elsőként tartalmazza a hordozható gépekhez kifejlesztett Intel 3,3 V-os, 75 MHz-es Pentium processzort, lemezkapacitása 770 Mbájtot, memóriája pedig 8-ról 64 Mbájtra bővíthető. A képernyő 10,4"-os színes TFT.

A T4850CT modell 75 MHz-es IntelDX4 processzorra épül, memóriája 8-40 Mbájtos, merev-

A PCMCIA SCSI kártya közvetítésével külső CD-ROM meghajtót illeszthetünk a T4850CT notebookhoz

3Com

Adapterc

A 3Com TokenRing adapter-családjá a TokenLink III elnevezésű PCMCIA adapterrel bővült. Az új eszköz alap-szolgáltatásai közé tartozik az SNMP menedzsment, a „hot swap” (a működés közbeni cseré) és a csekély energiafelhasználás. Installálásához mindössze három és fél percre van szükség.

Az adapter kényelmes használatában döntő szerepe van a 3Com saját fejlesztésű kezelő-szoftverének, az AutoLinknek. Elég csak behelyezni a kártyát a megfelelő nyílásba és begépelni az AutoLink nevet; a többi – az adapter konfigurálásától kezdve a NetWare kliens letöltéséig – a program magától elvégzi. (–)

A 3Com TokenLink III PCMCIA adapterrel bármelyik notebookot egyszerűen bekapcsolhatjuk a TokenRing hálózatba

MIPS

Új generáció

A MIPS R4000-es sorozatot fokozatosan az R10000-rel (korábbi kódnevén T5-tel) váltja fel a Silicon Graphics-hoz tartozó MIPS Technologies. Az október végén bejelentett, gyökeresen új belső szervezésű processzor teljesítménye meghaladja a 300 SPECint92-t, illetve a 600 SPECfp92-t. A tervezésben a MIPS-en kívül a NEC és a Toshiba is részt vett.

Az egyetlen chipen megvalósított 64-bit-es szuperskalár processzor fő újdonsága az ANDES (Architecture with Non-Sequential Dynamic Execution Scheduling) architektúra, valamint a MIPS Avalanche busz, és ciklusonként akár öt utasítást is képes végrehajtani. Területe 297,6 négyzetmilliméter, és megközelítőleg 6 millió tranzisztort tartalmaz. Megvalósításához a 0,5 mikronos CMOS technológiát használták.

A processzor alkalmas a Windows NT és a UNIX operációs rendszer, ezenkívül valamennyi R4000-esre írt alkalmazás futtatására. Az R10000-es szimmetrikus multiprocessoros rendszerben is használható, akár több száz chipes készítésben is. Az első processzorok 1995 első felében kerülnek kereskedelmi forgalomba.

A Silicon Graphics ugyancsak októberben adott hírt legújabb, MIPS R8000-es processzorral szerelt Power Indigo2 szuperteljesítményű asztali munkaállomásáról. A gép rendszerbusza 64-bit-es, és két SCSI vezérlőt tartalmaz. Az imponálóan gyors 3D grafika az Extreme vagy az XZ grafikus rendszerek köszönhető. A gép szerver változatban (grafika nélkül) Power Challenge M néven kerül forgalomba.

A Silicon Graphics változtatásokat hajtott végre a korábbi Indigo2 modelleken is. A fő újdonság a 100 MHz-es R4000-est felváltó 133 MHz-es R4600-as processzor, valamint a 150 MHz-es R4400-as helyébe lépő 200 MHz-es R4400-as CPU. A 200 MHz-es chip teljesítménye 30 százalékkal múlja felül a korábbi 150 MHz-est. (–)

Panasonic

Irodatechnika

A világ legkisebb lézer minőségű nyomtatója

KX-P4401

- 300 dpi felbontás
- zajtalan nyomtatás
- nyomtatási sebesség: 4 ppm
- 1 MB RAM alapképzésben
- 127x381x297 mm

KX-P5400

- PostScript Level 2
- 300 dpi felbontás
- zajtalan nyomtatás
- nyomtatási sebesség: 4 ppm
- 2 MB RAM alapképzésben
- 127x381x297 mm

HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET
INTEC Kft.

1138 Budapest, Váci út 168.

Telefon: 120-8363, 270-2155, 270-2255 • Fax: 129-6058

Keikon

Digitális nyomda

Kis és közepes példányszámú színes nyomtatványok előállítására tervezte a holland Keikon cég a DCP-1 sorozatú digitális nyomdagépet. A berendezés közvetlenül PostScript formátumú adatokból állít elő színes nyomtatásokat, ezzel feleslegessé válik több költséges művelet (például a film- és a nyomólemezszerelés), amely jelentős mértékben megdrágítja a hagyományos eljárás, főként kis példányszámok esetén. A Keikon DCP-1 az oldal elől-

lításától, a próbanyomaton át, a kész nyomatig valamennyi lépést elvégzi. A rotációs papírelállításnak köszönhetően percenként 35 kétoldalú (vagy 70 egyoldalú), A/4-es méretű nyomat készíthető. A havi teljesítmény elérheti a 100 ezer oldalt. Az oldalméret kifutó A/3-ig terjedhet.

A nyomtatást két, egymással szemben elhelyezkedő, LED diódák által álló, elektrofotografikus elven működő nyomatófej végzi, 600 dpi-s felbontással.

Egy minap aláírt szerződés értelmében a DCP-1 nyomdagépeket az Artaker Kft. forgalmazza Magyarországon. (-)

Kis mennyiségben is gazdaságosan üzemeltethető a Keikon DCP-1 színes digitális nyomdagép

Cabletron

Arpeggio

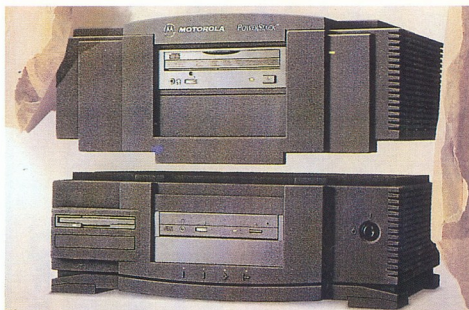
Az Arpeggio elnevezésű remote Ethernet bridge LAN-ok ISDN-en keresztül összekapcsolását teszi lehetővé

dia Interface Module) modulokban is alkalmazni fogja az új technológiát.

Az eszköz flash EPROM-ot tartalmaz, amely megkönnyíti a későbbi szoftverfejlesztések átültetését a rendszerre. Mindhárom elterjedt kábeltípus – vastag, vékony koaxiális és csavart párok – alkalmazható plug-in modulok segítségével.

A RISC processzor és a különleges szoftver révén az Arpeggio az Ethernet LAN-oknál elérhető legnagyobb átviteli sebességet valósítja meg. (-)

Egy nemrégiben aláírt megállapodás értelmében a Cabletron felvette terméklistájába a SONIX cég Arpeggio elnevezésű remote Ethernet ISDN bridge-ét, és szó van arról is, hogy a Cabletron az intelligens hűtőberendezés tervezett MIM (Me-

A Motorola PowerStack asztali gépet 603-as vagy 604-es PowerPC processzorral forgalmazták

Motorola

Nyerő erő

PowerPC processzorokra épül a Motorola új számítógépcsaládja. A PowerStack márkaneven minap bejelentett asztali és torony modelleket 66 MHz-es MPC603-as, illetve 100 MHz-es MPC604-es RISC mikroprocesszorokkal szerelték fel.

A desktop gépek négy SIMM foglalatot tartalmaznak, amelyek összesen 16-128 Mb-nyi RAM-modul számára kínálnak helyet. További bővítésekre szolgál a három PCI és ISA csatlakozás, a két soros, valamint az

SCSI és a LAN port. A gépek tartozéka a CD-ROM- és a floppy-meghajtó. A belső diszkkapacitás felső határa 4 Gb-ig. Az operációs rendszer az AIX 4.1 vagy a Windows NT.

A minitorony kivétel elsősorban a perifériahelyek számában tér el az asztali géptől. A belső diszkkapacitás ezekben 6 Gb-ig bővíthető, a beépíthető egységek – SCSI diszkek és szalagos háttértárak – száma pedig legfeljebb öt.

A Motorola magyarországi Vár partnere az EuroTrend Kft. (-)

Digital Equipment

„A priori” szerver

A Digital Equipment első Pentiumos, szimmetrikus multiprocesszoros szervere Prioris HX néven kerül forgalomba. Ezzel egyidejűleg a korábbi DECpc MTE és DECpc XL szervereket is átkezesztik az új névre (miközben jelentős mértékben csökkentik az árakat).

A Prioris HX különlegessége a Power Scale architektúra, amelynek lényege, hogy a CPU-hoz kapcsolódó elemek a processzorkártyán, az általános rendszerelemek pedig az alaplapon helyezkednek el. A modulszerű felépítésből fakadó előny a nagyméretű bővíthetőség és a rendszer sokoldalú konfigurálása, mind a hardverplatform (Intel, Alpha), mind az operációs rendszer (UNIX, Novell, Windows NT stb.) tekintetében. A gépet főként száz főnél nagyobb munkacso-

portoknak ajánlják applikációs szerverként.

A „PCI-to-PCI bridge” megoldás alkalmazásával 6 bus-master PCI kártyahelyet alakítottak ki, és a gépben további 6 EISA bővíthető hely is van. A biztonságos működéshez hét – RAID szervezésű – merevlemez szerelhető be. További jellemzők: 512 Mb-ás „writeback” cache, hibajavító kód (ECC), opcionális akkumulátor, nagy teljesítményű hűtőrendszer.

A Digital hamarosan megkezdte a rendszergazdák számára kifejlesztett Remote Server Manager forgalmazását is, amelynek segítségével az EISA buszos szerverek működését a „Point-to-Point Protocol” (PPP) interfészen keresztül a távolból is követni, illetve szabályozni lehet. Egy programcsomag alkalmazásával több szerver is kezelhető. (-)

Astérix

AZ ANGOLTANÁR I.

Az első magyar CD-ROM adaptáció.
Világsikert aratott nyelvoktató
CD-ROM angolul tanulóknak

Ki ne ismerné Astérixet, az apró termetű, ám annál rettenthetetlenebb gall harcost, a Galliát uralmuk alatt tartó rómaiak rémjét?

Az Astérix, az angoltanár című, két lemezből álló nyelvoktató program, amelynek most első lemezét karácsonyi meglepetésként készítette el az angol EuroTalk céggel együttműködve a Kossuth Könyvkiadó, számos nemzetközi díjat nyert, és messze kiemelkedik a hasonló programok közül.

Ha minden interaktív választási lehetőséget kihasználunk, lemezenként több mint 15 órára való szórakozni és tanulni valót kapunk.

A történet mintegy 6000 szónyi anyagát harminc színészi hang adja elő. A képregény minden egyes rajzához egyetlen mozdulattal „felülhetjük” a szöveg magyar fordítását, a tanári jegyzetek a legfontosabb szavakat, nyelvtani formákat magyarázzák.

A felvételi funkció segítségével a tanuló ellenőrizheti kiejtését.

A lemez nyelvtudási szinttől függetlenül bárkinek ajánlható. Ára 6400 Ft + áfa.

A második lemez magyar változata 1995. első negyedévében készül el. Ugyancsak 1995. első hónapjaira várható a Story World című, 4 lemezből álló mesés nyelvoktató program megjelenése is, amelyben egy magyarul kiválóan beszélő kedves sárkány tanítja angolul a gyerekeket, a négy legjobban ismert angol gyerekevers elemeinek felhasználásával.

A Kossuth Könyvkiadó ezenkívül számos ismeretterjesztő CD-ROM-ot kínál, például: Bertelsmann lexikonokat, Webster értelmező szótárt, a National Geographic Society képes világtatlaszát, A család orvosa és a Hangszerek című enciklopédiákat, melyek posta úton a kiadónál megrendelhetők, vagy kijelölt könyvesboltjaiban megvásárolhatók.

Kossuth Könyvkiadó és Kereskedelmi Kft.

1054 Budapest V., Steindl Imre utca 6. Telefon: 111-7440 Fax: 111-3670

1065 Budapest, Révay utca 14. Telefon/Fax: 112-8470

7400 Kaposvár, Arany János utca 15. Telefon/Fax: 82/321-400

8700 Marcali, Rákóczi utca 6-10. Telefon/Fax: 85/311-848

7623 Pécs, Rákóczi utca 30. Telefon/Fax: 72/312-796

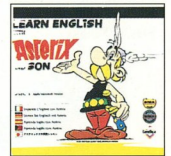
6721 Szeged, Szent István tér 12-13. Telefon/Fax: 62/313-970

8000 Székesfehérvár, József Attila utca 7-9. Telefon/Fax: 22/311-886

2890 Tata, Rákóczi utca 4. Telefon/Fax: 34/384-154

EuroTalk

Megrendelem:

Astérix, az angoltanár I. című CD-ROM-ot

..... példányban

Ára 6400 Ft+áfa

Astérix, az angoltanár II. című CD-ROM-ot

..... példányban

Ára 6400 Ft+áfa

Megjelenés: 1995. első negyedéve

Előjegyzem:

Story World I. című CD-ROM-ot

..... példányban

Megjelenés: 1995. első negyedéve

Név:

Cím:

Kossuth Könyvkiadó és Kereskedelmi Kft. · 1054 Budapest V., Steindl Imre utca 6. · Telefon: 111-7440 · Fax: 111-3670

Miro

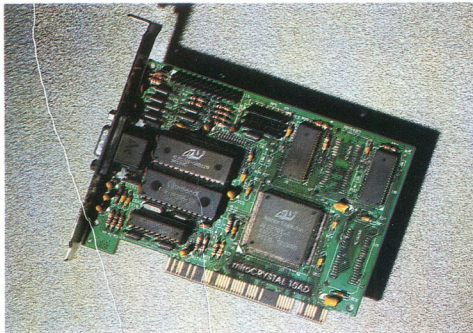
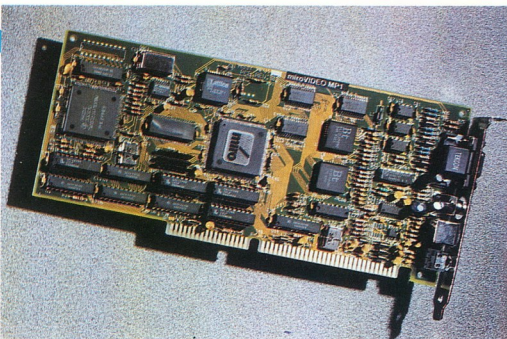
Multimágia

Az év végi szakmai kiállításokon új termékkel jelent meg szinte valamennyi multimédiás alkalmazási területen a német Miro Computer Products.

A **miroVIDEO MP1** videólejátszó kártya az **MPEG-1** szabványnak felel meg, és a szélesebb fogyasztói piacot célozták meg vele. A kártyának két videokimenete van, amelyeken keresztül tévéhez csatlakoztatható. A kezelőszoftver Windows-alapú, és hasonlít a CD-vezérlő panelhez, hiszen itt is megtaláljuk például a Start, a Stop, a Pause, a Fast forward és a Rewind stb. gombokat. Ha a gépben hangkártya is van, akkor a szoftver **szerelő lejátszására** is alkalmas. A kártya – teljes képernyős módban – PAL, valamint NTSC jelet állít elő, és ismeri szinte valamennyi elterjedt digitális videóformátumot – CDI

A **miroVIDEO MP1** videokártya **MPEG-1** formátumú digitális videófelvételek lejátszására alkalmas

A **miroCRYSTAL 10AD** Windows-gyorsító kártyát **gazdag szoftverkészlettel** kínálják

Video, VideoCD, Karaoke CD és más MPEG fájlok (CD-ROM-on vagy merevlemezen).

A videokártyával felszerelt felhasználók bizonyára szívesen alkalmazzák majd az új **miroVIDEO-Mouse**-t, egy távvezérlő eszközt, amellyel **analog és digitális videojelet kombinálhatnak**. A kétféle videojelet (a feliratozás és az egyéb manipulációk után) az „egérhez” mellékelte szoftver segítségével lehet összezerkeszteni a PC képernyőjén. Az analog videoanyag használata abból a szempontból is előnyös, hogy a film összeállításakor ke-

RAJKAY MÁTYÁS,
A COMPAG COMPUTER KFT.
VEZÉRGAZGATÓJA:

Az **Info-Katalógus** nemcsak a legutóbbi szám borítójáért szeretem, de sokat segített az országos viszonteladói hálózatunk kiépítésében és nem utolsósorban, nagyon sok végfelhasználó jelentkező hirdeteinkre.

DICSÓ ATTILA,
AZ AEG HUNGÁRIA KFT.
IGAZGATÓJA:

Ismerve a külföldi szakkiadványokat, nagy örömmel szolgál, hogy ma már Magyarországon is rendszeresen jelenik meg egy ilyen – mind tartalmában, mind megjelenési formájában – igen színvonalas, a hazai szakember gárdának fontos információkkal szolgáló kiadvány.

BÉKES ISTVÁN,
A MINOLTA-MAGYÁRORSZÁG KFT.
ÜGYVEZETŐ-IGAZGATÓJA:

Azért szeretem az **Info-Katalógus**ot, mert a Kiadó azonnal és rendszeresen tájékoztat a hirdetésünkre érkező érdeklődőkről – akikből **vevők lesznek**.

Cégünk érdeklődik az Info-Katalógusban való szereplés iránt.

- Kérjük, üzletkötőjük keressen fel bennünket!
- Megrendeljük az Info-Katalógus '95 I. számát 893 Ft + áfás áron.**
- Kérjük, küldjenek csomagot részünkre! (A postaköltséget a Kiadó fizeti.)

Cégnev:.....
 Ügyintéző:.....
 Cím: □□□□.....
 Telefon:.....

Info-Katalógus '95 I. félév

A tavaszi számban már egy floppylemez is található, amely több, mint egy szakmai telefonkönyv.

Kiadó: MADE-INFO KFT.
 Postacím: 1506 Bp., Pf. 99
 Telefax: 228-1934, 163-3548
 Telefon: 227-3647

vebb diszkerület megy veszendőbe.

A miroVIDEO-Mouse-t elsősorban a miroVIDEO DC1 termékcsaládhoz kínálják kiegészítésként, amelynek két új tagja került mostanában forgalomba. A miroVIDEO DC1 clip kifejezetten a kezdő felhasználók számára készült, míg a miroVIDEO DC1 pro a professzionális alkalmazások eszköze lehet. A clipváltozat videófelvételek feldolgozására és visszafrászására alkalmas PAL formátumban, méghozzá a VHS szabványt meghaladó minőségben. A kártya ismeri az összes videóformátumot, 16,7 millió szín-

szűt, míg a miroVIDEO DC1 pro a professzionális alkalmazások eszköze lehet. A clipváltozat videófelvételek feldolgozására és visszafrászására alkalmas PAL formátumban, méghozzá a VHS szabványt meghaladó minőségben. A kártya ismeri az összes videóformátumot, 16,7 millió szín-

A miroVIDEO-Mouse segítségével a számítógéphez kapcsolt videolejátszók távvezérlését oldották meg

ben dolgozik, és a Motion-JPEG tömörítést használja a merevlemezre íráskor, illetve a visszajátzásakor. A VideoStudio 2.0 szoftver valós idejű digitalizálást végez, és több mint 20-féle hatással gazdagítja a szerkesztési funkciókat. A képet az iPhotoPlus szoftverrel retusálhatjuk.

A miroVIDEO DC1 pro modell – az „egérrrel” kiegészítve – főként analóg videoeszközök használatában segít. A miroVIDEO-Mouse szoftver fontos szerepet játszik az EDL (edit and cutting list) szerkesztési funkció megvalósításában, valamint az analóg és a digitális felvételek keverésében. A pro modell a MediaStudio 1.0 for Multimedia szoftvercsomag kíséretében jelent meg a piacon, amely a sokféle szerkesztési szolgáltatáson kívül lehetővé teszi a hang integrációját is. Ehhez azonban sükség van egy hangkártyára is, például a miroSOUND PCMI próra.

ség van egy hangkártyára is, például a miroSOUND PCMI próra.

A Miرو a kisebb igényű Windows-felhasználók számára ajánlja az 1 Mbájtos miroCRYSTAL 20SD/1 kártyát, amelyet a Vision864 grafikus chippel vértettek fel. 2 Mbájtra bővíte a kártya akár 1408x1024 képpontos felbontás is képes.

Víszonylag alacsony áron forgalmazzák a miroCRYSTAL 10AD Windows-gyorsító kártyát, amelyet főként a rendszerintegrátorok figyelmébe ajánlanak. Az AGL 202 grafikus chipet az Avance Logic szállítja. 1 Mbájt DRAM-mal 1024x768 képpontos felbontás érhető el, 256 színben, 75 Hz-es képfrekvenciával. A kártyához kitűnő meghajtókat, valamint a miroSUPERSCREEN konfigurációs, a miroSIZE kalibrációs, a miroTINT színhőmérséklet-beállító, valamint a miroSCOPE zoom programot mellékelik. A kártya PCI változatban is megjelent a piacon. (–)

3 év garancia

QWERTY a SZERENCÉS VÁLASZTÁS
Szerencés csillagzat alatt dönt, ha a QWERTY számítógépeit választja, mert:

- Tetszőleges kiépítésben **386-os, 486-os és PENTIUM** számítógépek

3 ÉV GARANCIÁVAL, RÉSZLETRE IS KAPHATÓK!

- NOTEBOOK-ok • EPSON, HEWLETT PACKARD, CANON nyomtatók
- MODEMEK, tartozékok, kiegészítők, szakkönyvek

széles választékával várjuk.

QWERTY Alapítva: 1984-ben

QWERTY High Tech KFT. - 1114 Budapesti, Bartók Béla út 9.
Tel.: 18-68-858, 18-52-687, 18-69-285, Fax: 18-52-687
Nyitva: Hétfőtől péntekig 10-18 óráig

NE FELEDJE: Nevünk ott található az Ön számítógépének billentyűzetén is!

PRECIZ Szoftver Stúdió

NAPLÓFŐKÖNYV PÉNZTÁRKÖNYV és analitikák

EGYSZERES KÖNYVTITELI PROGRAMCSOMAG

Részlete és érteke is vehető

korlátlan számú cég több nyelvési mód, rovat alábontások, analitikák, elszámolási helyek (pld.: boltok) cégen belüli elszámolások több bankszámla és pénztár nyilvántartása, (devizas is) vevő-szállító analitika, késedelmi kamat egyszerűs adatrögzítéssel rendezett-rendezetlen számlák oszlopontkénti és alábontott oszlopok analitika kötelezettségek előírása és analitika (pld. TB kötelezettség, befizetésekor) arányosított számlák havi AFA bevallási analitika különféle számlák benedő AFA számlákban is felhasználható félé analitika kerüsitett mérleg nyilvántartás, cégen belüli ingyenes nyilvántartás, jogszabály követés éves bemutató oktatás adami szervezetekek is

KERESKEDELMII RENDSZER

partner és ciknyilvántartás, készlet vezetés (több raktár), pénztárgép illesztés, számlázás, blokk alapján is, szállítólevél kezelés, összállítási listák, vonalkód kezelés, könyvelési feladatok, ügyneki elszámolás, vezetési információk, infok

hálózatban is működik

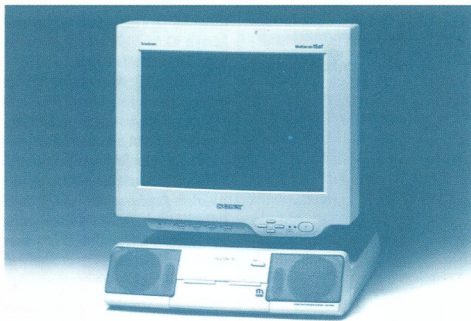
MULTIMÉDIA CD-k nagy házasorokban MS Home sorozat CyberWar

A-CAT Kft.
1124 BUDAPEST, Bűrkő u. 16.
Fax: 17-55-388 Tel.: (60) 383-540

Postacím: 1124 BUDAPEST, Bűrkő u. 16.
Elektronkódjón telefonon!

Sony

Multimédiás hangrendszer

Multimédiás hangrendszert fejlesztett ki PC-hez a Sony. A CSS-B100 típusjelű hangszóródoboz kitűnő minőségű hangot szolgáltat, elhelyezése pedig különösen szellemes megoldás kínálkozik: a dobozt a monitor alá is tehetjük, így nem foglal külön helyet az íróasztalon. A kábelek hátul vannak, a design pedig a Sony monitorok vonalvezetését követi.

A dobozt két bassreflex rendszerrel és egy bekapcsolható bass-boosterrel is felszerelték. Az előlapon találjuk a beállító gombokat, valamint – rejtve – a mikrofont, a fejhallgatót és a videoberendezések bemenetét. Kiépítésével ideális eszköz multimédiás rendszerek számára.

A Sony új terméke a Multiscan 205e-v monitor is, amelybe a jól bevált Trinitron képcsövet

A monitor alatt is elhelyezhetjük a Sony CSS-B100-as új multimédiás hangrendszert

építették. Az eszközzel a DTP és a digitális videó alkalmazói piacot célozták meg. A monitor integrált processzort tartalmaz, a felhasználó kényelmét pedig különleges IC szolgálja, amely automatikusan felismeri a grafikus kártyáról érkező jelet, és elvégzi a szükséges geometriai korrekciókat. Az eredmény: borítóvalés kép.

Télen állapotban a monitor automatikusan stand-by üzemmódba kapcsol, amivel 30 W-ra csökken az energiafelvétele. A képméretési frekvencia 70 Hz, a felbontás pedig 1280x1024 képpont. A monitor további különlegessége, hogy a színhőmérséklet digitálisan szabályozható. (–)

Apple

Multimátum

Tízéves születésnapját ünnepelte nemrég az Apple, és ebből az alkalomból a cég vezérképviselete, a Hungarian Business Systems Kft. (korábbi nevén Graphisoft Kereskedelmi Kft.) sajtótájékoztatót tartott. Az elmúlt néhány hónap ugyanakkor termékbejelentésekben sem szűkölködött.

Az Apple népszerű PowerBook noteszgép sorozatában a 145B-t a 150-es modellel váltották fel, amelynek különlegessége

a nagyobb kijelző, valamint az ugyancsak nagyobb merevlemez, illetve memória. A gép tömege változatlanul 2,5 kg.

A bővíthetőségről a beépített SCSI interfész gondoskodik, amellyel merevlemez, nyomtató, skenner és CD-ROM meghajtó köthető a géphez. A hálózati csatlakozó szintén tartozék, és külön faxmodem is rendelhető a masínához. A RAM 4-től 40 Mbájtit bővíthető.

A géphez adott szoftvercsor-

mag tartalmazza a táblázat- és adatbázis-kezelőből, a szöveg-szerkesztőből, valamint a rajzoló- és kommunikációs elemekből álló ClarisWorks integrált programot, valamint több hasznos utilitást, amelyekkel a beállításokat végezhetjük el.

Az Apple nemrég multimédiás újdonságokkal is megjelent. A grafika, szöveg, zene, videó és kép integrálására felkészített konfiguráció magja az új Macintosh 630-as gép, amelyben 66/33 MHz-es Motorola 68LC040-es processzor dolgozik. A RAM 4 Mbájtos, és 36 Mbájtit bővíthető, a merevlemez pedig 250 vagy 350 Mbájtos. A gépet ellátják infravörös távirányítóval, CD-ROM bővíthetellyel, valamint további három bővíthetőcsatlakozóval is, ezenkívül a belső tévévégnék is megvan a helye. A gép két márkánévvel – Performa, illetve Macintosh LC – kerül forgalomba. A 630-as sorozat PowerPC processzorral is bővíthető.

Az Apple különleges szoftverekkel szállítja multimédiás rendszereit. Az Apple Video System, a Video/TV System és a Presen-

tation System alkalmazásával gombnyomással vehetünk fel videót, képernyőablakban nézhetjük a tévét, valamint nagy képernyős tévén jeleníthetünk meg prezentációt.

Két új nyomtató is megjelent a piacon: a LaserWriter 16/600 PS lézerprinter és a Color StyleWriter 2400 színes tintasugaras. A LaserWriter 17 lap/perces sebességre képes levél méretben, és egyidejűleg EtherTalk, LocalTalk, valamint kétirányú párhuzamos csatlakoztatásra is alkalmas. Ismeri a TCP/IP és IPX protokollokat, ugyanakkor faxkártya segítségével faxok küldésére és fogadására is használható. Felbontása 600 dpi, és belső merevlemez is bővíthető. A Photo-Grade opció segítségével fényképeket nyomtathatunk különlegesen jó minőségben.

A Color StyleWriter 2400 házi használatra, illetve kisvállalatok igényeire készült. Színesben 0,3, fekete-fehérben 3 oldalt nyomtat percenként. Tintája vízálló. Hálózati egység is kapható hozzá. A beépített TrueType fontok száma 64. (–)

Creative Engineering

CAD-vecsinaló

A Creative Engineering nemrég a Speedikon építészeti és épületgépészeti szoftverrendszer magyarországi forgalmazásáról írt alá szerződést a német IEZ AG-vel. A Speedikon egységessé rendszert, objektumorientált, háromdimenziós szakértői program építészettel, belsőépítészettel, épületgépészettel, szerkezettervezéssel, terület-, objektum- és épületmenedzsmenttel. Bármilyen munkamódlással fut, és több mint 5500-at használnak belőle világszerte. Tervebe vették a szoftver magyar verziójának kibocsátását is.

A kémiai információs rendszerekben élenjáró amerikai MDL Information Systems terméke, a Chemical Information Management System (CIMS) is megjelent a Creative kínálatában. A CIMS molekulákra, reakciókra, biológiai hatásokra, analízisre vonatkozó információkat gyűjt, rendszerez, karbantartja ezeket, és lehetővé teszi a nagy nemzetközi adatbázisokhoz való hozzáférést. Mindezt megfelelő kutatások infrastruktúráját jelentő nyilvántartási, rendelési, könyvelési rendszerrel is.

Az MDLI fő terméke az ISIS (Integrated Scientific Information System) kémiai adatbázis-kezelő kliens/szerver alapú rendszer, amely az ISIS/Draw kémiai képletszerkesztő, az ISIS/Base – két- és háromdimenziós kémiai szerkezeteken alapuló – adatbázis-kezelő és a felhasználóknak transzparens külső adatbázis-elérési lehetőséget nyújtó ISIS/Host modulokból áll.

A Creative Engineering Kft. az amerikai Mechanical Dynamics céggel is megállapodott az ADAMS kinematikai és dinamikai szimulációs szoftvercsomag magyarországi forgalmazásáról. Az ADAMS a termék rendszer-szintű tervezését segíti, figyelembe véve a minőségi, a sebességi és a gazdasági célokat. Az alkatrészeket és az összeállításokat a már megjelent ADAMS rendszerrel tervezhetjük, a modelleket az ADAMS/IGES vagy az ADAMS/SOLVER kezeli, de lehetséges az is, hogy az ADAMS alkatrészt, kényszer, meghajtás és erő könyvtáraiból építkezzünk. Az ADAMS/VIEW grafikonokat alkot az adatokból, és mozgásszimulációt hoz létre. I. B.

Microsoft-VISA

Szándéknyilatkozatot írt alá a Microsoft és a VISA International bankkártyavállalat, amelyben elhatározzák, hogy közösen fejlesztik ki az elektronikus banki átutalások új, biztonságos rendszerét. Ez először a Windows elemeként jelenik meg, valószínűleg 1995 folyamán. A program biztonsági elemeit az RSA Data Security cég technológiája alapján alakítják ki.

Az eljárás számos új lehetőséget kínál a VISA-tag bankoknak, valamint a kereskedőknek és a vásárlóknak. A VISA-elfogadóhelyek száma jelenleg meghaladja a 11 milliót.

Kártyás pénztárgép

Bankkártya elfogadására alkalmas, az APEH által engedélyezett feketedobozos pénztárgépet hozott forgalomba a Schwabo Kft. A cég ezzel a készpénz-kimélő megoldások piacára lép. Ez a piac – hozzáfértek szerint – a következő években jelentősen bővülni fog, az elektronikus elfogadóhelyek száma pedig megsokszorozódik.

A pénztárgép, amely bármilyen – itthon vagy külföldön ki-csocsátott – bankkártya kezelésére alkalmas, kétféle – hálózattól független, illetve online – üzemmódban működik. Az előbbi esetben a készülék helyben ellenőrzi a kártyát, a memóriájában tárolt feltevéseket figyelembe véve, míg hálózathoz kapcsolva minden stritigésével, telefonvonalon keresztül kommunikál a bank számítógépközpontjával. Ilyenkor legfeljebb 20 másodpercig tart a kártya ellenőrzése.

SupportNet

Nemzetközi felhasználói konferenciát rendezett tavaly október végén Budapesten az Olivetti. Amit számadatokkal is alátámasztottak: a cég tevékenységében egyre nagyobb szerepet kapnak a szolgáltatások, illetve a szervizfeladatok. Az Olivetti ennek a szervizének megfelelően új ügyfélélmogatási rendszert vezetett be, SupportNet néven. Három év alatt 120 millió dolláros befektetéssel 10 kiszolgáló központ létesült, amelyek közül három (az Egyesült Királyságban, Olaszországban és Dél-Afrikában) október óta már működik is.

A SupportNet fontos alkotó-

eleme az intelligens épület (Enterprise Premises Services, EPS) koncepció és a teljes körű rendszerüzemeltetési szolgáltatás (Desktop Facilities Management, DTFM). Az EPS alkotóelemei: a számítógép- és a telefonhálózat, valamint az épületgépészeti, biztonsági és energetikai rendszerek.

Borland-tervek

A Comdexen széles szakmai nyilvánosság előtt ismertették a Borland jövő évi terveit. Ezek szerint a Borland is a klienszerver stratégia mellett kötelezte el magát, és e stratégia következményes állomása egy nagy teljesítményű vizuális alkalmazásfejlesztő rendszer, amelynek kódneve Delphi 95. A szoftvert 10 hónapig tesztelték több mint 500 helyen, és márciusban derült ki, mikor jelenik meg, és mennyibe fog kerülni.

A Borland egyébként hosszú ideje gyengélkedik. Az 1995-ös pénzügyi év tavaly szeptemberben zárult második negyedében 81,3 millió dolláros forgalmat ért el, még kevesebbet, mint egy évvel korábban. Júniusban a cég eladta a Quattro Pro táblázatkezelőt a Novellnek, ami további bevételkiesést vont maga után.

Recognita road-show

Számítástechnikai termékbeutamató rendezett december elsején Miskolcon a Server Kft. A rendezvényen részt vett a Compaq Magyarország, a Számalk Hardware Disztribútor, a Számalk Szoftver Disztribúció, a Microsoft, valamint a Recognita Rt. Utóbbi egy országos road-show keretében érkezett Miskolcra, ahol OCR programjait – a Recognita Plus, a Recognita Select és a Recognita GO-CR1 – mutatta be. A Recognita egyébként nemrég kötött szerződést a Hewlett-Packard céggel, amely ezután a Recognita Select programot csomagolja Kelet-Európaiban forgalmazott szkennereihez.

Compaq szerver

A novemberben bejelentett új Compaq ProSignia 500 a szerverek új generációjának előhírnöke. A gép indulásra Európában 5000 dollár körülí.

A ProSignia 500-as 90 MHz-es Pentium processzorra épül,

256 Kb-átos „second-level cache”-t tartalmaz, és legfeljebb hét 2,1 Gb-átos belső Fast-SCSI-2 lemezt vezérel. A 32-bites Fast-SCSI-2 kontrollert, valamint a 32-bites Ethernet hálózati kártyát a PCI buszra integrálták, a processzor – a későbbi bővítésekre gondolva – külön kártyán kapott helyet.

A TriFlex architektúra, illetve a TriFlex DataFlow Manager optimális együttműködést valósít meg a három leglényegesebb alrendszer – az I/O, a processzor és a memória – között.

A szerver fontosabb szolgáltatásai: Compaq Insight Manager, amely a szerver működését monitorozza (akár modenem keresztül is), a SmartStart, egy CD-ROM-on mellékelt segédprogram a szerver optimalizálására és konfigurálására, valamint a Full Spectrum Fault Management, amely hibás működés esetén nyújt segítséget a rendszer üzemképességének visszaállításában.

Apple az élen

Piaci elemzésekre hivatkozva az Apple arról számolt be, hogy a tavalyi harmadik negyedében (júliustól szeptemberig) az Egyesült Államokban sikerült az éle kerülnie, ami az eladott PC-k mennyiségét illeti. Az Apple piaci részesedése 13,1 százalékra növekedett, amiben nagy szerepe van a Macintosh 630, a PowerBook 500 és a Power Macintosh termékeknek. A Power Macintosh-ból egyébként a gyártás első évében várhatóan sikerült 1 millió darabot értékesíteni.

Az Egyesült Államokban a szóban forgó negyedében 641 492 komputer talált gazdára, a világon eladott gépek száma pedig elérte az 1 milliót. Rekordot döntött a bevétel is.

Új forgalmazó

Felhagyott a Microsoft OEM termékek forgalmazásával a Számalk Szoftver Disztribúció és az aPlus Kft. Az értékesítést a továbbiakban egy újonnan alakult cég, a SVED Kft. végzi. Az új cég tevékenységi köre kizárólag erre a termékcsoporthoz koncentrálná, és a termékpaletta kiegészítői – MS-OEM eger, OEM billentyűzet – is helyet kapnak. A SVED Kft. ugyanazokat a konstrukciókat kínálja, mint elődei, sőt bizonyos megrendelésösszeg felett a kiszállítást is vállalja.

D-Link

A D-Link hálózati eszközök és más kommunikációs termékek forgalmazását a Micronetwork Systemsből összealakult Crown-Tech Kft. vette át. A Micronetwork a MEDNET Integrált Egészségügyi- és Gazdasági Rendszert viszi tovább. Az új cég a szeptember végi III. Magyarországi D-Link Konferencián mutatkozott be a szakmának, a Compair kiállításán pedig a nagyközönségnek.

A tavani központi D-Link legfontosabb termékei a DE-250 Ethernet kártyacsalád, egy komplett FDDI család, az új RISEC-alapú internetworking elemek (bridge-ek, routerek) és a 100 Mbit/s-os Fast Ethernet csatlók.

Forgalomszámlálás

Továbbra is növekvő forgalomról számolt be a Compaq. A szeptember 30-án zárult harmadik negyedévi kimutatás szerint a bevétel 63 százalékkal múlta felül az egy évvel korábbit, és elérte a 2,84 milliárd dollárt. A Compaq különösen az ázsiai és a latin-amerikai térségben ért el látványos – 122 százalékos – forgalomnövekedést.

Az eltelet negyedév fontos eredménye két új gyár felavatása Brazíliában, illetve Kínában. Ugyanerre az időszakra esik a Pentium ProLiant szerverek, az új multimédiás Presario család, valamint a hordozható gépek – Contura 400, Contura Aero – új generációjának a bejelentése is.

Úrszeminarium

Közös VSAT szeminariumot tartott Budapesten a HUNSAT Egysítés és az INTELSAT. Kelet-Európában ez volt az első ilyen jellegű rendezvény. A szeminariumon ismertették az INTELSAT új digitális thin-route SCPC-DAMA szolgáltatását, amely a kisebb megrendelők számára is kínál bekapcsolódási lehetőséget a nemzetközi távközi hálózatokba. A nagy felhasználók ugyanakkor az „on-demand” szolgáltatást vehetik igénybe, azaz csak akkor fizetnek, ha ténylegesen használják a rendszert.

Az INTELSAT 22 műholdból álló úrtávközi rendszert működtet, és 1993-ban 666 millió dolláros forgalmat ért el. Nonprofit szervezet, amely 143 tagországot tömörít. A szervezetben a HUNSAT képviseli Magyarországot.

MEGBÍZHATÓSÁG, ÜZEMBIZTONSÁG, sokoldalú SZERVIZ

BIZTONSÁGTECHNIKAI RENDSZEREK

- helyiség- és telefon védelem
- számítógép és hálózat adatvédelem
- kommunikációs rendszer titkosítás
- nyomkövető rendszer

GSM rádiótelefonok (PANNON GSM)

üzenerőztítés fax/modem kártyák

USA MULTIMEDIA rendszerek

- mini video stúdió, képszerkesztés
- TV a számítógépen, számítógép a TV-n

számítógépek, hálózatok, szerverek, INTEL, NOVELL
Microsoft, 3COM, OPTICOM, JET PROPULSION
HP-, STAR nyomtatók, AITECH audio/video
VASCON biztonsági rendszerek

1117. Budafoki u. 70.

tel: 1667-698, 1667-044 fax: 1667-698

BEST

National Semiconductor

General DataComm
V.F 28.8

- Modemek, faxmodemek, hang/faxmodemek
- Programozható időzítők, auto-on-box, hívásvétválogatók
- Adatátviteli és faxprogramok, LAN faxrendszerek
- Távvezérlő és adatlekérdező rendszerek

KÉRJE RÉSZLETES ISMERTETŐINKET!

3/3

1149 Budapest, Angol u. 24/B
Tel.: * 163-2879, fax: 251-3673
Pécs Tel.: 72-326-781

*Keresse
könyveinket!*

COMPUTERBOOKS

Kovalcsik Géza	
Excel for Windows 5.0 magyar * angol	1.147,-
Dr.Kovácsné C.J.-Ozsváth Miklós	
Excel 5.0 függvényei - magyar változat	990,-
Krizsák László	
Excel 5 kisokos - angol & magyar	349,-
Rudnai Péterné-Rudnai Tamás	
Windows for Workgroups 3.11 kisokos magyar és angol verzióhoz	399,-
Gerő Judit-Reich Gábor	
Word for Windows 6.0 magyar * angol	980,-
Székelly Vladimir	
Képporrekláció, hanganalízis, térszámítás PC-n - lemezmellettkel	1.258,-
Pintér Miklós	
AutoCAD tankönyv - AutoCAD R12 angol & magyar; DOS & WINDOWS; AutoCAD LT	899,-
László József	
VGA kártya programozása Pascal és Assembly nyelven - lemezmellettkel	1.375,-

*Kérje
katalógusunkat!*

Levél cím:
1263 Budapest Pf.: 71.
Bp., XII. Tartsay V.u.12.
Tel.: 175-1564
Tel./fax: 175-3591

ELENDER COMPUTER

1087 Budapest, Hungária krt. 8.

Tel.: 134-5214, 114-0532 Fax: 133-4347

1134 Budapest, Csörgő u. 13. Tel./Fax: 270-3097

4025 Debrecen, Piac u. 57. Tel./Fax: (52) 413-7985

6721 Madách u. 15. Tel./Fax: (62) 310-269

8200 Veszprém, Zrnny u. Botev üzletmár Tel./Fax: (88) 428-235

9700 Szombathely, Hunyadi u. 45. Tel./Fax: (94) 312-265

7624 Pécs, Klmó Gy. u. 13. Tel./Fax: (72) 312-820

Nyitva: hétfőtől péntekig 9-17 óráig

MDPT SCSI EISA SCSI

PM 2021/95

- Floppy vezérlő,
Software, kábel

PM 2021/90

- Software, kábel

PM 2022/95

- Floppy vezérlő,
Software, kábel

RAID modul

Caching modul

*Csúcsmínőséget kaphat
elérhető áron!*

MDPT

*Break the
bottleneck!*

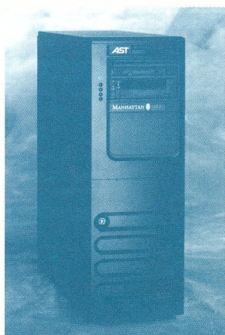
AST

Ascentia bis

▲ Az AST a kevéssé tehető felhasználóknak szánta az Ascentia 700N notebookot

▲ A Manhattan sorozat gépei multiprocesszorossá is kibővíthetők

▲ A Manhattan P különlegessége a FastFlex architektúra

Az ingyecneknek szánt Ascentia 900 színes notebook után az AST – a kisebb igényűekre gondolva – egy „belépő szintű” modellt is megjelentetett: az Ascentia 700N-et. Ennek processzora 33 MHz-es Intel 486SX vagy SLe, megjelenítője pedig 9,5"-os, kettős letapogatású STN színes passzív mátrix vagy egyszínű CCFT. A PCMCIA III csatlakozó kerestül faxmodemmel, SCSI interfésszel, hálózati kártyával vagy második merevlemez egységgel is kibővíthetjük a gépet.

Az alapkiépítésben benne van a 4 Mbájt (20-ig bővíthető) RAM és a 120 Mbájtos merevlemez. A gép külsőre a Bravo NB sorozathoz hasonlít, nem véletlenül: ugyanolyan hálózati és gépkocsiaadapterrel, valamint akkumulátortöltővel használható, és bizonyos memóriabővítők is egyeznek.

A Manhattan vonal a G, a P és a V modellekkel bővült. A minitorony kivétel Manhattan G 60 MHz-es Pentium processzort, 16 Mbájt (128 Mbájtig bővíthető) RAM-ot, 256 Kbájtos második szintű cache-t tartalmaz. A gépben három 5,25"-os és egy 3,5"-

os hajlékonylemez egység, egy CD-ROM meghajtó és három 3,5"-os merevlemez számára alakították ki helyet. Három PCI és négy ISA bővíthely további eszközök csatlakoztatását teszi lehetővé. Az AST Percepta Server Manager a hálózatmenedzser segédeszköze, a Disk Power Manager pedig a használaton kívüli meghajtók kikapcsolásában segít.

A Manhattan P lelke a 90 vagy 100 MHz-es Pentium processzor. A teljesítményt jelentősen javítja a szinkron visszafűtő cache és az AST által kifejlesztett FastFlex architektúra. A memóriát 16-tól 256 Mbájtig bővíthető. A gépben hat EISA és két PCI csatlakozó van, ezenkívül hat 3,5"-os belső merevlemez, két félmagas 5,25"-os és egy 3,5"-os hajlékonylemez-meghajtó is beépíthető. Valamennyi forgalomba került modell tartozéka a CD-ROM meghajtó, a beépített feszültség- és hőérzékelő, a diagnosztikai panel, a Percepta Server Manager és az AST Disk Management Suite programcsomag. A Manhattan P két Pentium processzorossá is kibővíthető.

A Manhattan V-t a 90 MHz-es Pentium processzor mellett a nyílt architektúra, az öt EISA és két PCI, valamint az egy osztott PCI/EISA csatlakozó jellemzi. Hat belső merevlemez számára találunk benne helyet, ezenkívül két félmagas és egy 3,5"-os külső lemezegységet is beépíthetünk. Itt is tartozék a CD-ROM meghajtó, valamint a hely egy második Pentium vagy egy OverDrive processzor számára. A szerver kezeléséről a Percepta Server Manager gondoskodik. (–)

Könyvújdonság

A számítógép és az MS-DOS

Érdeklődéssel vettük kezünkbe a *Microsoft Press* és a *Park Könyvkiadó* gondozásában megjelent, főként vonzó kivitelű könyvet, amely nem kevesebbet ígér, mint hogy lépésről lépésre ismerteti meg a számítógép felépítését és működését, és azt is megmutatja, hogy miként ügyködik az operációs rendszer, jelen esetben az MS-DOS 6-os változat.

A könyv borítóján egy *Merlin* névre hallgató kis varázsló látható, s ez garanciát ad a *WYSIWYG elv betartására*, azaz arra, hogy amit az olvasó lát (a könyvben), azt bizonyosan meg is kapja (a monitorán).

A könyv első fejezetét a *hardver témakörnek* szentelték; megtudhatjuk belőle, hogy mire valók, s miként kell egymáshoz csatlakoztatni a fontosabb egységeket, s hogyan lehet bővíteni a komputert. A következőkben a *perifériák* kerülnek terítékre: a billentyűzet, az egeret és a nyomtatót ismerhetjük meg közelebbről is.

A harmadik fejezet az *MS-DOS-t* mutatja be, s néhány fontosabb parancs használatára is megtanítja az olvasót, majd e tudás birtokában már az *állományok és a könyvtárak világát* is megnyitja előtte. Befejezésésként az *MS-DOS segédprogramokkal* ismerkedtünk meg, különös tekintettel a DOS Shellre.

Igen hasznosnak mondható a könyv végén található *Függelék* is, amely nemcsak az MS-DOS 6-os telepítését, hanem a felhasználói programokat is bemutatja.

A vonzón törtélt kiadványt színes fényképek, gyönyörű ábrák s olykor mókás rajzok illusztrálják. S bár a szerző egyes szám második személyben szól az olvasóhoz, a könyvet mi mégsem csak a gyerekeknek ajánljuk, hanem azoknak a kezdő felhasználóknak is, akiknek szükségük van egy jól kezelhető, áttekinthető kalauzra. (–)

HPC Stúdió

1084-Budapest, Német u. 10. II/15.

Tel/fax: 113-4954, rádiótelefon: 06-30-400-580

Lézer- és tintasugaras nyomtatók, **tonerek, tintapatronok, utántöltő-tinták, írásvetítő fóliák**, fénymásológép tonerek.

Egy- és kétpéldányos pénztárgépszalagok – kiszállítással!

Ha festékkazettája kimerül - NE DOBJA KI - felújítjuk!

Árusítás felhasználóknak és viszonteladóknak fantasztikus árakon!

Visual Basic 4.0

Látható előnyök

Az 1995-ös év egyik slágere, a Visual Basic 4.0 az OLE-alkalmazások fejlesztésének radikális legyőzésését ígéri. Ebben elsősorban az játszik közre, hogy az OLE-automatizációs szerverek ezután a Visual Basicel is elkészíthetők majd. Az új verzió további jellemzői: teljes VBA kompatibilitás, az OXC kontrollor támogatása és mindenképp az Add-In programozási lehetőség. Főképp ez az utóbbi opció az, amely teljesen új piacokat nyit meg a Visual Basic Add-On-jai számára a rendületlenül fejlődő VBX-piacok felülmlülésének reményében.

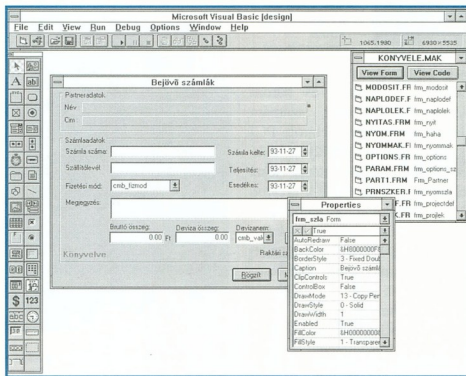
A fejlesztőkörnyezetet is kisebb „kozmetikai kezeléseknak” vetették alá, ám sokkal fontosabb, hogy az új VB OLE-automatizálással kínálja az objektumait. Az Add-In-ek így közvetlenül is beavatkozhatnak az eseményekbe. Ily módon azután bármely menüparancs egyszerűen helyettesíthető vagy kiegészíthető.

OLE – mindenképp

Az OLE fogalma és fontossága immár közismert a számítástechnikában. Nem meglepő tehát, hogy a 4.0-s verzió is teljes mértékben támogatja az OLE 2-t. Ez azt jelenti, hogy ha például egy Excel objektum beépült az OLE vezérlőelembe, akkor a fejlesztési idő alatt az Excel menük is automatikusan használhatók.

A Visual Basic 4.0 legfontosabb újítása az OLE-automatizációs szerverek (OAS) elkészítésének lehetősége. Az OAS olyan program, amely – a hozzájuk tartozó tulajdonságokkal és módszerekkel együtt – más programok számára elérhetővé teszi az objektumait. Az OAS-okat eddig csak a C/C++-ban

A Microsoft a Visual Basic új verziójával lepi meg a programfejlesztők egyre népesebb táborát. Az alábbiakban a VB 4.0 végső béta-verziójának tesztelési tapasztalatairól számolunk be.

▲ **Már a Visual Basic korábbi verziói is kedveltek voltak a szoftverfejlesztők körében, így az új változat is biztos sikerre számíthat**

lehetett elkészíteni, s bizony a Microsoft *Foundation Class-Bibliothek* (MFC) használata nélkül a fejlesztési munka aránytalanul nagy volt.

Ez a gond azonban mostantól már a múlté, hiszen valamennyi Visual Basic program képes az OAS szerepére. Ennek az előfeltétele csupán annyi, hogy egy megfelelő modellben definiálni kell az objektumszerkezetet, azaz az objektumhierarchia, valamint az egyes objektumok tulajdonságait és módszereit. Ez a programozási módszer két-szintűen szokatlan, de mivel minden a Visual Basicben zajlik, az OAS-ok előretörése is megjósolható.

A nagy egyesítés

A Visual Basic 4.0 tökéletesen VBA kompatibilis (a VBA az Excel 5.0 és a Project 4.0 része). Ez azt jelenti, hogy a nagy teljesítményű nyelvi konstrukciók – például a For Each In – és az új adattípusok – köztük a Boolean, az Object vagy az Array – a Visual Basic 4.0 alatt is használhatók. Ráadásul létezik egy *sorfolytosságú operátor* is, így a programos akár több fizikai sor hosszúságú is lehet.

A „nagy egyesítés” persze az Access 2.0-val is megtörtént. Minthogy a Visual Basic 4.0 a Jet-Engine 2.5-öt is tartalmazza, ezért nemcsak az Access 2.0 adatbázismodell használható, hanem olyan tulajdonságok is, mint például a Rushmore optimalizáció, a kaszkád update és a törlési műveletek.

A Visual Basic – opcionálisan – 16- és 32-bites verzióban is elérhető. A 32-bites változat – többek között – sokkal nagyobb adatmezőket és tetszőleges méretű sztringeket kínál. Jóllehet a Visual Basic 4.0 32-bites verziója a Windows NT és a Windows 95 alatt is futni fog, mégis csak kevés jellegzetességet támogatja ezeknek az operációs rendszereknek. Úgy tűnik azonban, hogy a Microsoft a Windows 95 megjelenésével egy időben egy úgynevezett „Control Pack”-et is a piacra visz, amely a Windows 95 vezérlőelemeket tartalmazza, így a Visual Basic programozók az új divathoz igazíthatják a termékeiket.

Mint más programok esetében, most is lesz egy *szabványos* és egy *profli* változat. Az utóbbi olyan komponensekkel bővíti majd, mint a Crystal Report Writer legújabb verziója, a Help Compiler, az API-referencia, a Setup Wizard (amely – ha minden igaz – működni is fog) és a Metafile Bitmapek.

Összegzés

Úgy tűnik, hogy a 4.0-s verziója a Visual Basic még népszerűbbé válhat, mivel az OLE-automatizációs szerver elkészítésének és az Add-In bekötésének lehetősége teljesen új távlatokat nyit meg a fejlesztők számára. Csodálatos nyomon követni a fejlődést, hogy egy nyelv, amely voltaképpen egy szerencsétlenül járt Microsoft-projekt „melléktermékeként” (Cyrus adatbázis) kezdte meg a pályafutását, miként is változtatja meg a szoftverfejlesztők világát. Ami a Smalltalknak és a C++-nak nem sikerült az elmúlt tíz évben, azt talán a Visual Basic megvalósítja: az objektumok újrahasznosítását. ■

486-os komputerek

Az olcsó is jó

A világ számítógépgyártása megpróbál lépést tartani a szoftverfejlesztés elképesztő méretű fejlődésével. Ez a megállapítás azonban fordítva is igaz, hiszen a programok is csak akkor válhatnak „üzletképesek”, ha a működésükhöz szükséges berendezések kellő mértékben és mennyiségben vannak jelen a piacon.

Egyes számítógéptípusok viszont óhatatlanul „kikerülnek” a reflektorfényből, mi több, gyártásuk előbb-utóbb meg is szűnik. A szoftverek területén sincs ez másképp, hiszen ott is mindig az újabb verziók érvényesülnek. Gondoljunk csak az EGA videoszabványra vagy a közelmúltban még slágernek számító 386-os processzorokra, netán a nyúl-farknyi adatbázis- és táblázatkezelők egykori példányaira... Ma már hiába is keressük az úletekben az ilyesfajta berendezéseket és programokat, nem fogunk találni belőlük egyetlen darabot sem!

Piac rovatumk középpontjában ezúttal az olyan számítógép-konfigurációk állnak, amelyek ma a legnépszerűbbek a vásárlók körében. Megvizsgáljuk a cégek kínálatában szereplő, s a toplisták élén álló berendezések jellemző tulajdonságait. E célra a komponensek ismertetése a legkézenfekvőbb módszer.

Nos, az eladási statisztikák alapján, minden kétséget kizárva a 486-os processzorokkal felvértezett PC-k viszik el a pálmát. E kategórián belül persze megoszlanak a CPU sebességét illető adatok, mivel az árak az órajel nagyságával egyenes arányban növekszenek. Mindamellett megfigyelhető az a tendencia is, hogy a vásárlók – még ha kissé többet is kell áldozniuk számítógépükre – megpróbálnak olyan beren-

A 486-os számítógépek – nem is olyan régen még – csúcskategóriának számítottak, s akkori magas árak miatt inkább csak a vállalatok engedhették meg maguknak beszerzésüket. Manapság azonban az ilyesfajta konfigurációk már nemcsak a számítástechnikusok asztalát „díszítik”.

dezéseket venni, amelyek a közeljövőben minden bizonnyal alkalmasak lesznek a bővítésre és az újabb programok futtatására is.

A forgalmazók teljes mértékben támogatják ezt a bölcs, előrelátó törekvést. Szinte valamennyi cég polcán megtalálhatók azok a konfigurációk, amelyek nemcsak vonzó árcédulájukkal csalogatják az érdeklődőket, hanem az összevetők is – változtatás nélkül – várhatóan hosszú ideig megállják majd a helyüket.

Ennyi kitérő után nézzük meg, melyek ezek a masinák! A gépekben fellelhető processzor – mint már említettük – valamilyen 486-os chip, amelyet az Intel mellett az AMD és a Cyrix cég is forgalmaz. Jellemző, hogy a „soklábú” áramköröknek otthont adó alaplapok úgynevezett ZIF foglalattal készülnek, s így egyszerű lehetőséget adnak a különféle gyártmányú és teljesítményű áramkörök minőségi cseréjére (upgrade) is. Emellett a beépített „green” funkciók is gyakoriak, mint ahogy az alaplapokra integrált vezérlők (video, merevlemez, floppy) sem ritkák. Más perifériák bővítésére (az olcsó kategóriának megfelelően) szinte kizárólag ISA és/vagy VL buszos slotok szolgálnak.

A memóriát illetően a vásárlók a négy megabájtos alapgépet kedvelik, mivel ennél kevesebb esetén már meg-

hétően sok alkalmazásról kellene lemondani. Érdemes persze ezt a RAM-méretet is úgy kémi (ha lehet) a forgalmazóktól, hogy a későbbiekben újabb modulok is (SIMM vagy más rendszerű) helyet kaphassanak a gépben.

A számítógépek videoeszközerei az általános használhatóságot tükrözik. A különleges, nagy képtelű monitorok inkább a profik világát jellemzik, a legkeresettebb megjelenítők továbbra is a színes, 14 és 15"-os SVGA típusok. Természetesen ebben a kategóriában is találkozhatunk kiváló teljesítményre képes készülékekkel, amelyek az 1280x1024-es felbontást is „tudják”.

A videovezérlők zömének egy megabájtos video-RAM-javan, s szinte az összes dolgozik 1024x768-as felbontásban, 256 színnel. Ha figyelembe vesszük a közkedvelt windows alkalmazásokat és persze a 14" os monitorokat is, akkor ez a teljesítmény tökéletesen megfelelőnek mondható. Főleg, ha valamilyen accelerátor típusú kontrollerről van szó.

A háttértárolók kapacitásának jelentőségéről már többször is szoltunk. A tetemes helyigényű programrendszerek bizony hamar „térde kényszeríthetik” számítógépünket. Elég, ha a multimédiás alkalmazások állományainak (hang- és képfeldolgozás stb.) tárolását említtük, de a korszerű játékok sem elég-

sznek meg egy-két megabájttal! Szerencsére a mai wincherek között egészen nagy kapacitásúak is akadnak, ráadásul ezek aránylag olcsón hozzáférhetők. A leginkább kelendőek a 300–500 Mb-ot mérlemeznek, amelyek meglehetősen gyorsak is (10–15 ms-os hozzáférés).

A számítógép gondos összeállításakor arra is oda kell figyelni, hogy a masinát milyen egyéb perifériákkal szeretnénk majd kiegészíteni. Ennek érdekében olyan számítógéphez érdemes választani, amelybe könnyen beszerezhető például egy újabb merevlemez, CD-ROM meghajtó, DAT egység vagy más, belső berendezés is.

Egyre szélesebb körben hódít a multimédia is. Ezt felismerve a forgalmazók olyan „alapmasinákat” (MPC-eket) is összeállítanak, amelyekhez már nem szükséges külön hangkártyát, CD-ROM meghajtót vásárolni. Ezzel sok gondot vesznek le a kezdő felhasználók válláról, hiszen az eszközök installálása azért némi hardver- és szoftverismeret feltételez.

Hardvertesztünkben közelebről is megvizsgáltunk néhány jellemző konfigurációt, s érdeklődő olvasónk így bővebb információkat kaphatnak a berendezések tulajdonságairól. Előljáróban megjegyezzük, hogy hasonló kvalitású konfigurációkat kértünk kipróbálásra, s azt tapasztaltuk, hogy meglehetősen egységes a mezőny, s így a kínálat is.

Piaci összeállításunk a számítógépek és a perifériák főbb műszaki paramétereit tartalmazza, továbbá feltüntetjük a teljes konfigurációk árát és a forgalmazókat is. Az adatokat a forgalmazóktól kaptuk, ezért azok hitelességéért csak korlátozott mértékben vállalhatunk felelősséget.

Szepesti Tibor

Egy kis hazai...

Az elmúlt év vásárlási szokásait elemezve egyértelműen megfigyelhettük, hogy melyik számítógép-konfiguráció iránt a legnagyobb az érdeklődés. Ezért is döntöttünk úgy, hogy az idén ezeket a számítógépeket és összetevőiket tesszük nagytónk alá.

Először a komplett konfigurációkat vizsgáltuk.

A hazai vásárlók – és ezúttal a magánemberekre gondolunk – elsősorban a normál 486-os számítógépeket választják. Az ilyesfajta komputerrel kapcsolatban általában az az igény, hogy 40–66 MHz-es processzorral, 4 Mbájtos operatív tárral, színes VGA vezérlővel, 14 vagy 15 colos színes monitorral és legalább 200 Mbájtos Winchesterrel legyenek felvértezve.

Látható tehát, hogy az utóbbi időben alaposan megnőtt a felhasználók „étvágya”. Ez arra vezethető vissza, hogy az egyszerűbb CAD-es és a széles körben elterjedt windowos alkalmazások is már „kapásból” igénylik ezeket az összetevőket.

Nézzük meg röviden, vajon milyen igényeket támaszthatunk egy hasonló otthoni masinánál szemben!

A számítógép házának lehetőleg egyszerű asztali, esetleg minitorony kialakításának kell lennie. Nem szükséges nagyon sok bővítőhely, hiszen többnyire csupán egyetlen floppyt és merevlemezt kell beszerezni, és később sem várható más bővítés, mint még egy merevlemez, esetleg egy CD-ROM meghajtó. A floppy ma már elsősorban 3,5 colos változat.

A dobozba szerelt alaplap általában univerzális kialakítású, azaz az összes 486-os processzortípust képes befogadni. Nem árt, ha a CPU-t bontható foglalatba szerelik, így később

nagyon egyszerű a processzorcserére. Az ilyen alaplapokon 6–7 ISA slot és néhány VL csatlakozó található. Ez szinte mindig elegendő, hiszen a videovezérlőn kívül egy univerzális multi I/O kártyára bízzák az összes lényeges funkciót (a portok, a floppyk és a merevlemez) vezérlését.

A merevlemez szinte kizárólag valamilyen elterjedt IDE változat. A korábbi típusok ugyanis elfelejthetők, a gyorsabb SCSI rendszerek pedig megfizethetetlenek ebben a kategóriában.

A videoerős is kizárólag VGA lehet, de természetesen a jobb, SVGA típusok közül valót. Ilyenek elsősorban a Trident, a Tseng vagy a Cirrus Logic kontrollerek. Jellemzőjük az 512 Kbájtos vagy az 1 Mbájtos videomemória. A legtöbbször VL buszos kialakításúak, de nem nagy hátrány a klasszikus ISA változat sem. Nem közömbös viszont a beépített videoprocesszor típusa, hiszen a komolyabb acceleratoros változatokkal akár tízszeres sebességnövekedés is elérhető. Ez utóbbiak a nagyobb számszám-mal (true color üzemmód) is kitűnnek az alapváltozatok közül. Természetesen a nagyobb

▲ Az Albalcomp 486DX40/128 számítógép egyszerű felépítésű 40 MHz-es masina

teljesítményért a megnövekedett árral kell fizetni.

A vásárlók a monitorok közül is elsősorban a színes változatokat keresik. Sajnos a „menőbb”, 17 colos multisync típusok ára meglehetősen borsos, ezért az olcsóbb, kevesebbet tudó 14 vagy 15 colos SVGA készülékek a listavezetők. Ezekkel szemben alapvető követelmény, hogy az 1024x768 képpontos felbontást még olvasható minőségben legyenek képesek megjeleníteni.

Tesztünk „résztvevőinek” összeválogatásakor kerültük az úgynevezett noname készülékek forgalmazóit (azaz azokat, akik kizárólag ilyen masinákat építenek össze, ellenőrizhetetlen forrásból, kontrollálhatatlan minőségben). A bemutatott készülékek „gazdái” márkás termékeket is forgalmaznak, így valószínűsíthető a precízebb szerelvénnyel, és a komponensek beszerzési forrása is biztonságosabb.

Tesztünk során öt forgalmazó nyolc számítógépet vizsgáltuk. Az Albalcomp budapesti üzlete három, a Dataplan, a Mikropo és a Penta-

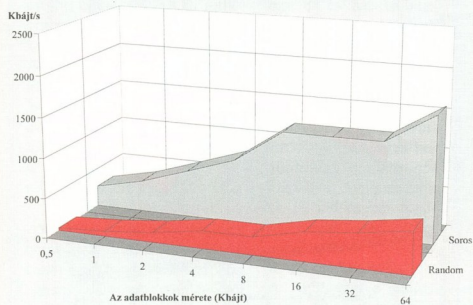
comp egy-egy, a Querty pedig két gépet adott kipróbálásra.

Vizsgálódásunk kitért a gépek kialakítására, szerelhetőségére és a komponensek minőségére is. A szokásos CP teszteken és a benchmark méréseken kívül a különböző perifériák installálását is ellenőriztük.

Albalcomp
486DX40/128

Az Albalcomp budapesti üzletétől három konfigurációt is kaptunk. Az első – egyben a legkisebb masina – a 486DX-40/128-as modell. A számítógép

Az Albacomp 486DX40/128-as számítógép merevlemezének adatátviteli grafikonja

géppel együtt 14 colos monitor, billentyűzet és dokumentáció is érkezett.

A klasszikus desktop formájú ház előlapján három darab 5,25 colos floppyhelyet találunk, ezek közül a legfelsőben – illesztőkeretben – egy 3,5 colos diszk volt. Az előlapra került még a főkapcsoló, két nyomógomb – turbó és reset kapcsolók – három LED, a kulcsos zár és a frekvenciakijelző. Ez utóbbi – diszkretn – a 99-es számot mutatta. A gép hátoldalára szerelték a hálózati csatlakozókat, a videokimenetet, valamint a soros és a párhuzamos portokat.

Az Albacomp gépekben *Soyo* márkájú alaplap található. Ez a jelenleg forgalmazott összes 486-os processzort (Intel 486SX-től DX4-ig, Cyrix és AMD) fogadja. A bontható foglalatban ezúttal Cyrix Cx486DX processzort találunk, amely 40 MHz-es órajel-lel működött.

Az alaplapon négy normál méretű memóriafoglalatot alakítottak ki. A tesztkészülékbe 4 Mbajt RAM-ot szereltek, amely legfeljebb 128 Mbajt bővíthető. A gyors működést 128 Kbajt *cache-memória* segíti, amely 256 Kbajt bővíthető. A csatlakozókat hét 16-bites AT slotba dugaszolhatjuk, ezek közül három mellett találunk 32-bites VL csatlakozót. A klasszikus kialakítású AWARD BIOS-ban szinte mindent konfigurálhatunk, és

természetesen vannak „green” funkciók is.

Az Albacomp számítógéphe két bővítőkártyát is szereltek. Mind a kettő normál 16-bites AT csatlakozós. A portokat, a floppykat és a merevlemez a PT-606G jelű multi I/O kártya vezérli.

A monitor illesztését a *Realtek Super VGA* kártyával oldották meg. Az RTVGA processzoros, 512 Kbajt memóriával felvértezett kártya nem alkalmas a *true color üzemmódra*. A legnagyobb beállítható felbontás 1024x768 képpont 16 színnel, interlaced módban. A 256 szín egyébként akár a 640x480-as, akár a 800x600 képpontos felbontásban is használható.

Adatainkat 3,5 colos floppyra és 200 Mbajts Seagate merevlemezre írhatjuk. A főlegesen a floppyhely mellé

szerelt IDE szabványú 3,5 colos merevlemez a multi I/O kártyához illesztettek.

A képek és a grafikák megjelenítése egy *Provitek 2145 monitorra* várt. A 14 colos megjelenítő legnagyobb felbontása 1024x768 képpont interlaced módban. Ennél nagyobb nem tudunk beállítani. A dokumentációban nem találunk a videoerősítő sávszélességére utaló adatot. A vertikális frekvenciartartomány 50–100 Hz közötti. A horizontális-frekvencia-értékek: 31,5, 35,5 és 37,9 kHz. A Provitek monitor kezelőszervei közül hiányzott a vízszintes képméretet beállító potenciómter.

Az Albacomp 486DX40/128-as számítógéphez az MS-DOS 5-ös operációs rendszeren kívül csak a *videovezérlő illesztőrutinjait* kaptuk. A Windows alatt sajnos kézzel (a Windows Setupjával) kellett beállítanunk a különböző – nem nagyszámú – felbontásokat. A Windows mellett az AutoCAD 2.x, 9, 10, 11, az AutoShade, a Cadkey, az EasyCAD, a Framework III, a GEM/3, a Lotus 1-2-3, a PCAD, a Symphony, a VersaCAD, a Ventura Publisher, a WordPerfect 5.x és a WordStar alkalmazáshoz találunk illesztőrutinokat.

Az Albacomp 486DX40/128-as számítógép 7 percc 53

Az Albacomp 486DX40/256 és 486DX66/256 típusjelű számítógépek csak a processzorok típusában különböznek

másodperc alatt hajtotta végre az AutoCAD tesztet: ez 144%-ot ér. A Lotus táblázatot 6 percc 52 másodperc alatt számította ki, erre 156%-ot adhattunk. A dBase tesztek összesen 6 percc 55 másodperc alatt futottak le, ami további 125%. A legkisebb Albacomp gép összesen 425%-ot szerzett a CP-teszteken, ami átlagosan 141,7%-ot jelent.

A Seagate merevlemez átlagos adatátviteli sebessége – a Core teszttel mérve – 1833 Kbajt/s, az átlagos elérési ideje pedig 15,3 ms.

Az Albacomp gép minden tekintetben „*othoni*” masina. Könnyen szerelhető, de „kissé labilis fizikumú jószág”. Az alaplap, a merevlemez és a monitor jó minőségű, a videovezérlő viszont kissé „gyengécske”.

**Albacomp
486DX40/256,
Albacomp
486DX66/256**

Az Albacomp budapesti üzletétől kaptunk másik két masina-már minitoronyba „építkezett”. Szinte teljesen azonosak, csak a processzorukban különböznek. A gépekhez billentyűzetet és 15 colos monitort is kaptunk.

A minitorony elején két 5,25 és két 3,5 colos floppyhelyet találunk. Ezek mellett van a nagyméretű főkapcsoló nyomógombja. A floppyhelyek alatti esztétikus vezérlőpanelen tolvábbi két kapcsolót – turbó és reset gombok – három LED-et, a kulcsos zárat és a frekvenciakijelzőt fedeztük fel. Ez utóbbi itt is a 99-es számot mutatta. A hátoldalon vannak a hálózati csatlakozók, a soros és a párhuzamos portok, a játékadapter csatlakozója és a videokimenet.

A számítógépek házának szétszerelése nagyon egyszerű. Ezekbe a gépekbe is *Soyo* alaplap került. Az – itt is bontható – foglaltba beszerelhető szinte az összes 486-os processzor (az Intel a 486SX-től a DX4-ig, a Cyrix és az AMD). Az egyik toronyban egy Cyrix ▶

Cx486DX processzort találtunk, amely 40 MHz-es órajellel működött, a nagyobb teljesítményű gépből pedig egy 66 MHz-es Cyrix Cx486DX2-es processzorra lertünk.

Az alaplapon négy normál méretű memóriafoglalatot alakítottak ki. A tesztkészülékekbe szintén 4 Mbájti RAM-ot szereltek, amelyet itt is legfeljebb 128 Mbájti bővíthetünk. A gyors működéshez 256 Kbájtos cache-memória járul hozzá. A csatlókártyákat hét 16-bites AT slotba dugaszolhatjuk, ezek közül három mellett található 32-bites VL csatlakozót. A klasszikus kialakítású AWARD BIOS-ban szinte mindent konfigurálhatunk, és természetesen itt is vannak „green” funkciók.

Ezekbe az Albecomp számítógépekbe is két bővítkártyát szereltek. Az egyik normál 16-bites AT csatlakozós, míg a másik 32-bites VL kialakítású. A portok, a floppyk és a merevlemezek vezérlését a PT-606G jelű multi I/O kártyával oldották meg.

A monitort a PT-524/8G típusjelű kártya illeszti. A CL-GD 5428-as processzort és az 1 Mbájtos memóriát tartalmazó kártya alkalmas a true color üzemmódra is. A legnagyobb beállítható felbontás 1280x1024 képpont 16 színnel. A 16,7 millió szín a 640x480 képpontos felbontásban használható.

Adatainkat egy 3,5 colos floppyra és egy 260 Mbájtos Seagate merevlemezre írhatjuk. Az IDE szabványú 3,5 colos merevlemez a multi I/O kártyához illesztették.

Az Albecomp 486DX40/256 és 486DX66/256 számítógépekhez nagyon jó monitort szállítottak. A KFC fantázianévű 15 colos megjelenítőt sok-sok szolgáltatással vérték fel. A *sóló előre programozott üzemmód* közül az 1024x768 képpontos felbontás 70 Hz-es noninterlaced módban produkálja a megjelenítést.

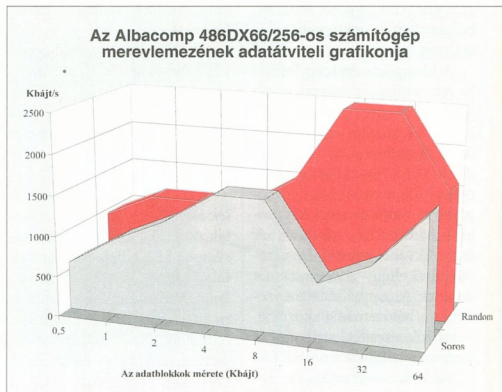
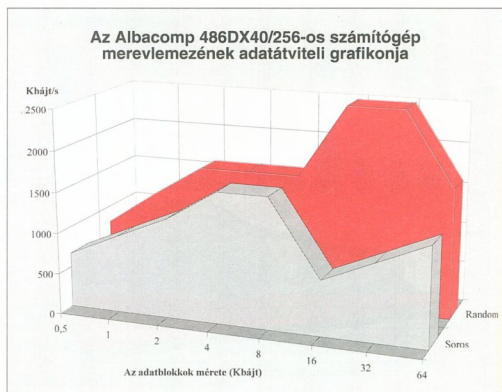
A 0,28 mm pontméretű készülék videoerősítőjének sávszélessége 80 MHz. A horizontális frekvencia tartománya

30–60 kHz, a vertikális pedig 50–90 Hz közötti. Külön említést érdemel, hogy a monitor *roppant kényelmesen kezelhető*. A saját beállításokat tárolhatjuk, és a szokásos beállítási lehetőségeken kívül még a hordó- és a trapéztorzítást, sőt a képforgatást is szabályozhatjuk. Van lemágnesezési lehetőség, és a monitor még „green” funkciókkal is dicsekedhet. A tesztképekben szereplők közül ez a monitor volt a legjobb.

Az Albecomp gépeket MS-DOS 5-ös operációs rendszerrel szállították. Ezenkívül csak a videovezérlő illesztőrutinjait, illetve a multi I/O kártya szoftvereit kaptuk meg három lemezen. A Windows alatt a Cirrus Logic kártyáknál szokásos SETRES alkalmazással választhattuk ki az üzemmódokat. Még az 1280x1024 képpontos felbontást is sikerült beállítanunk, igaz, csak interlaced módban. A videovezérlő csomagjában az AutoCAD 11, 12, a GEM/3, a Lotus 1-2-3, a Symphony, a Ventura Publisher, az MS Word, a WordPerfect 5.x, 6 és a WordStar alkalmazásokhoz kaptunk illesztővezeteket.

A két Albecomp gép közül a 40 MHz-es változat 7 perc 36 másodperccel fordított az AutoCAD tesztre: ez 150%-ot ér. A Lotus táblázat kiszámolása 6 perc 43 másodpercig tartott, ami 158%-os eredmény. A dBase tesztek összesen 7 perc 36 másodpercig futottak, erre 114%-ot adhattunk. Az Albecomp 486DX40/256-os számítógép összesen 422%-ot gyűjtött a CP-teszteken, ami átlagosan 140,7%-os teljesítménynek felel meg.

Az Albecomp 486DX66/256-os számítógép 5 perc 22 másodpercig dolgozott az AutoCAD teszttel, s ez 212%-os eredmény. A Lotus teszthez 4 perc 7 másodperccel volt szüksége, ez 258%-os érték. A dBase tesztek összesen 7 perc 6 másodpercig tartottak, ami további 122%-ot jelent. A nagyobb Albecomp számítógépek összesen 592%-os eredményt ért el a Computer Panoráma

teszteken, ami átlagosan 197,3%-os teljesítmény.

Érdekesen alakultak a merevlemez sebességére utaló méréseink. A két azonos winchester más-más eredményt produkált a gépekben. A 40 MHz-es masinában az átlagos adatátviteli teljesítmény – a Core teszttel alapján – 3970 Kbájt/s-ra adódott, míg az átlagos elérési idő 16,2 ms volt. A 66 MHz-es készülékben a merevlemez adatátviteli sebessége 3610 Kbájt/s volt, míg az átlagos elérési idő 16,4 ms.

A monitoronba öltöztetett Albecomp számítógépek az *igényesebb kategóriába* sorolhatók. Esztétikus külső, precíz kialakítás, jó videovezérlő és a tesztkészletből kiemelkedő monitor jellemezte mindkettőt.

A kategóriájuknak megfelelő mérési eredményeket azonban lerontotta a gyengébb merevlemeznek „köszönhető” dBase teszt. Ez egyébként mind a három Albecomp számítógépről emondható.

Dataplán 486/40

A Dataplán számítógépeit jól ismerik a Computer Panoráma olvasói, hiszen korábban rendszeresen bemutatottuk a cég nagyobb teljesítményű modelljeit. Most egy kisebb, ügyvezető *alap 486-osukat* próbálhattuk ki. A tesztkonfiguráció egy számítógépből és egy 14 colos színes kijelzőből állt. A csomagban még dokumentációt és lemezeket is találtunk.

A házról elmondhatjuk, hogy „klasszikus” Dataplán

doboz: asztali, desktop design. Az előlapon két 5,25 és egy 3,5 colos floppyhelyet, egy főkapcsolót, egy-egy reset és turbógombot, három LED-et és egy kulcsos kapcsolót alakítottak ki. A hátoldali csavarok eltávolítása után a borítás egyben leemelhető. A ház egyébként masszív, precíz építésű. Belül még egy 3,5 colos bővítőhelyet is felfedeztünk, amelybe a merevlemezt szerelték.

A 419-es alaplap azonos a tavalyi processzortestünkben bemutatott univerzális 486-os alaplappal, energiatakarékos, „green” változat. A processzor foglalata bontható, tehát *nagyon könnyen kicserélhetjük a központi egységet.* Bármilyen Intel (a 486SX-től a 486DX4-ig), AMD (DX vagy DX2) vagy Cyrix (DX/DX2) processzort használhatunk. A rendszerórajel 20, 25, 33, 40 vagy 50 MHz lehet, amelyet – a processzomak megfelelően – megkészszerelhetünk vagy megháromszorozhatunk. A legnagyobb beállítható ütemfrekvencia 100 MHz. A tesztkészülékben egyébként Cyrix Cx486DX CPU-t találtunk, amely 40 MHz-es változat volt.

A *memóriák* számára négy normál és két széles SIMM foglalatot alakítottak ki; esetünkben az egyik széles foglalatba 4 Mbájtos SIMM került szerelték. Az alaplapon *legfeljebb 128 Mbájtnyi RAM-ot* telephetünk. A gyors mű-

ködést 256 Kbájtos *cache-memória* is segíti. A csatlakozásainkat egy 8- és hat 16-bites slot fogadja. Hármuk mellett 32-bites VL busz csatlakozót is felfedeztünk.

A gép lelke az AMI gyártmányú *AMI Win-BIOS.* A szükséges beállításokat *grafikus ablakokban* végezhetjük el. A különböző rendszermemória-területeket természetesen a shadow RAM-ba másolhatjuk. A BIOS-szal a különböző green funkciókat is programozhatjuk.

A Dataplan gépében összesen két csatlakozótípusra leltünk. Az egyik egy 16-bites *Trident* videovezérlő, a másik pedig egy *kombinált VL buszos multi I/O adapter,* amely a Floppyt és az IDE szabványú merevlemezeket is kiszolgálja.

A Trident kártya lelke a TVGA9000C jelű grafikus chip. A vezérlőn 512 Kbájtnyi videomemória kapott helyet, amely sajnos nem támogat számos felbontásvariációt, többek között a true color üzemmódot sem. A 640x480 és a 800x600 képponthoz 256 szín, míg az 1024x768-hoz 16 szín állítható be.

Az adataikat 3,5 colos TEAC floppyra és 170 Mbájtos IDE rendszerű WD

▲ **A Dataplan 486/40-es számítógép kifinomult konstrukciójú 40 MHz-es készülék**

Caviar merevlemezre menthetjük.

A képek és az adatok megjelenítésére 14 colos *Synco* monitort ajánlanak a konfigurációban. Az egyszerű szerelvényeket nyújtó megjelenítő megfelelően fogadja a videokártya jelét, az 1024x768 képpontos felbontást viszont kizárólag interlaced módban tudja feldolgozni. A horizontális frekvenciataromány 35–48 kHz, a vertikális pedig 30–60 Hz közötti. A video sávészlelés 50 MHz.

A Dataplan számítógépébe MS-DOS 5.0-s operációs rendszer lehelt életet. A két floppy a Trident kártya illesztőrutinjait, illetve az IDE kontroller DOS-os és windowos programjait találta. A Trident kártya szoftvereinek telepítése automatikus. A kártya és a monitor viszonylag egyszerűen „összelőhető” a mellékelt szoftverek segítségével. A Windows-meghajtó telepítése – a korábbi Tridentekhez képest – meglepően intelligens, és az installálás befejeztével még *grafikusüzemmód-választó alkalmazást* is kapunk.

A Dataplan számítógép 7 perccel 35 másodperc alatt futtatta

le az AutoCAD tesztet, ami 150%-os eredmény. A Lotus tesztre 6 perccel 44 másodperc kellett, ami 158%. A gép összesen 6 perccel 23 másodperccel pazarolta a dBase tesztet, és ez további 136%-ot ér. A Dataplan gép összesen 444 százeleket szerzett a CP-teszteken, ami átlagosan 148%-ot jelent.

A merevlemez teljesítménye – a Core teszt alapján – 2744 Kbájts, az átlagos elérési ideje pedig 12,2 ms.

A Dataplan 486/40-es számítógép a legjobb eredményt érte el a saját kategóriájában. Az esztétikus külsejű gépbe jól bővíthető alaplapot szer-

reltek. A WD merevlemez is a legjobbakkal közl tartozik. A Trident videovezérlő viszont az alacsonyabb teljesítményűek közé sorolható – true color üzemmódba nincs is –, ezért a legkisebb *Synco* megjelenítő éppen megfelel.

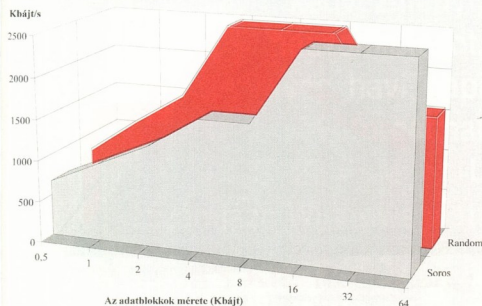
Mikropro 486/66

A *Mikropro* tesztkonfigurációhoz 486/66-os számítógép, 14 colos színes monitor, billentyűzet és egér tartozott. Az alaplaphoz, a videovezérlőhöz, a multi I/O kártyához és a monitorhoz leírást is kaptunk, míg a *videovezérlő illesztőrutinjait* egyetlen floppy tartalmazta.

A számítógépet egyszerű, *baby AT formájú dobozba* szerelték. A doboz elején egy – függőlegesen álló – 3,5 colos floppy találtunk, amely mellett két fekvő 5,25 colos floppyhelyet is kialakítottak. Az előlapon három LED, a főkapcsoló, a turbó és a reset gomb kapott még helyet. A hátoldal – a tápcsatlakozókön kívül – a monitorkimenetet, két soros, egy párhuzamos és egy game portot fedeztünk fel. A nem használt slotnyílásokat fixen lezárták.

A ház szétszerelése nem túl bonyolult: a hátoldalon kell

A Dataplan 486/40-es számítógép merevlemezének adatátviteli grafikonja

egy, kétoldalt pedig két-két csavart eltávolítanunk. A borítás ezután egyben leemelhető. A ház belseje egyszerű és praktikus. A winchestert a tápegység alá szerelték. Ez nagyon előnyös megoldás, hiszen az említett bővítőhelyeken kívül nincsen több a dobozban.

A kisméretű OPTi 895-ös alaplap sok érdekes funkcióval dicsekedhet. A processzort oldható foglalalba kell szerelni. Az alaplap az összes elterjedt 486-os processzorral – az Intel 486SX-től kezdve a DX4-esig, ezenkívül az AMD vagy a Cyrix típusokkal is – használható; az éppen beépített változat, illetve az órajel, valamint más fontos paraméterek jumperekkel állíthatók be. (Az alaplap leírása részletesen ismerteti ezeket a műveleteket.) Az IMI486-os órajel generátor 8–100 MHz között változtatható. Ugyancsak jumperrel határozhatjuk meg, hogy 5 vagy 3,3 voltos feszültséggel akarunk-e dolgozni.

Az AMI WinBIOS nagyon sok hasznos paraméter meghatározására ad lehetőséget. Érdekesége, hogy grafikus menüvel „operál”, segítve a laikus felhasználókat is. Az alaplapnak természetesen „green” tulajdonságai is vannak, ennek köszönhetően sok energiatakarékos beállítást végezhetünk a BIOS-ban.

A Mikropro számítógépébe Cyrix Cx486DX2-es, 66 MHz-es mikroprocesszort szereltek. A központi memória számára kétféle SIMM csatlakozót alakítottak ki. Négy 30 lábú vagy két 72 lábú memóriablokk használható. Ez utóbbiak két-két memóriabankot foglalnak magukban. A kétféle memóriafoglalatot nem használhatjuk egyszerre.

A tesztkészülékbe négy 1 Mbájtos SIMM modul szereltek, ami 4 Mbájtos kiépíttséget jelent. A Mikropro számí-

▲ A Mikropro 486/66-os számítógép nagyon jó videovezérlővel és monitorral készült

tógépét *legfeljebb 64 Mbájtig bővíthetjük*. Az alaplapon 256 Kbájtnyi cache-memóriát is kialakítottak, hogy a masina gyorsabb legyen. A bővítőkártyák egy 8-bites XT és hat 16-bites AT slot fogadják. Ezek közül háromat VL busz foglalattal is kiegészítették.

A Mikropro 486/66-os számítógépbe két csatlakozót szereltek. Ezek közül a videovezérlő VL buszos, a multi I/O pedig AT buszos kialakítású. Az UN-1068 típusú szuper multi I/O kártyán – a két soros, a párhuzamos és a game porton kívül – a floppy- és az IDE szabványú merevlemez kontrollert is megtaláljuk.

A Wingine DGX 64200-as, VL buszos videovezérlő 1 Mbájti memóriát tartalmaz, amely 2 Mbájtosra bővíthető. A beállítható legnagyobb felbontás 1280x1024 képpont 16 színnel, interlaced módban. Az 1024x768 képpontos felbontás – 256 színnel – akár 75 Hz-es noninterlaced üzemmódban is használható. A 16,7 millió színű true color fel-

bontásban 640x480 képponttal dolgozhatunk, de a nagyobb felbontásokhoz természetesen – a 2 Mbájtos bővítéssel – nagyobb színszám tár-sul.

Az egyetlen 3,5 colos floppyhoz mellékelte illesztőszoftverek telepítése nagyon egyszerű. A Windows 3.1 mellett az AutoCAD R12-höz, a Lotus 1-2-3-hoz, a Lotus Symphonyhoz, az MS-Word 5-höz és 5.5-höz, valamint a Word-Perfect 5-höz és 5.1-hez kapunk illesztési lehetőséget. A Windows 3.1 alatt sajnos *nincsen önálló konfigurációs program*, de a Windows Setupból egyszerűen változtathatjuk a paramétereket. Ha valamelyik opció nem használható, akkor a gép erre figyelmezteti a felhasználót, és nem veszi figyelembe az érvénytelen beállítás!

Az adatainkat egy 3,5 colos Panasonic floppy vagy a tápegység alá szerelt Conner merevlemez tárolhatjuk. A winchester IDE szabványú, 420 Mbájti kapacitású 3,5 colos változat, 64 Kbájtos belső cache-memóriával.

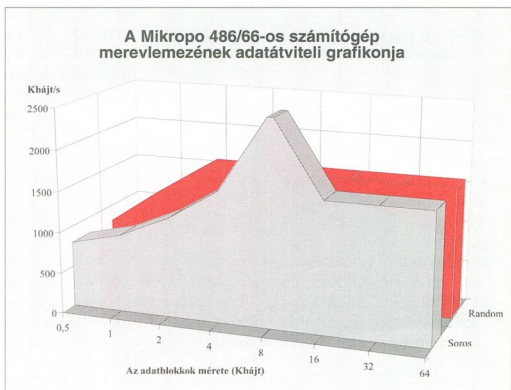
A Mikropro 486/66-os számítógéphez *Internet* fantázianévű monitort szállítottak. A kevésbé ismert megjelenítő

típusjele CMC-1420AV/MPR, amiből látható, hogy *sugárzás-szegény* változatról van szó. A 14 colos színes monitor 0,28 mm pontméretű képsóval készül. A videorész sávszélessége 60 MHz, a horizontális frekvencia tartománya 31,5–48,36 kHz, a vertikális frekvencia tartománya pedig 50–90 Hz közötti. A specifikáció 1024x768 képpontos, 60 Hz-es noninterlaced üzemmódban határozza meg a legnagyobb felbontást, de a próbák során minden gond nélkül használhatók a megjelenítőt 1280x1024 képpontos interlaced üzemmódban is.

A számítógépben MS-DOS 6.22-es operációs rendszert és MS-Windows 3.1 magyar nyelvű grafikus „feltétet” találtunk. Ezeket kívül csupán a *videovezérlő illesztőrutinjait* kaptuk meg.

A Mikropro 486/66-os számítógépe nagyon jól szerepelt a mérések során. A Computer Panoráma tesztjei közül az AutoCAD próba végrehajtásához 4 perc 59 másodperc kellett, ami 228%-os eredményt jelent. A Lotus teszttáblázatát a gép 4 perc 8 másodperc alatt számolta ki, ami 257%-ot ér. A dBase tesztek összesen 5 perc 26 másodperc alatt futottak le, ami további 159%. A Mikropro 486/66-os számítógép összesen 644%-ot gyűjtött, s ez átlagosan 215%-os eredmény.

A Conner merevlemez átlá-

CD-R

Új!

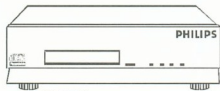
PHILIPS CDD-522

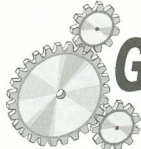
megnövelt kapacitással: cache: 2MB (32MB-ig növelhető!)

Double Speed

MultiSession írás,
CD-ROM, XA1, XA2, CD-I,
CD-Bridge, CD-DA Audio,
Photo-CD írásmódok.

(SCSI-II)

Gear

ISO (archiváláshoz) és
MultiMédia verziók

CD-író szoftverek

Már DOS, Windows, Mac,

HP UNIX, SUN UNIX és SUN Solaris platformokon is!

PHILIPS
L M S

Magyarországi képviselő:
ELSAT International
156-3082

A PHILIPS ELECTRONICS NORTH AMERICA COMPANY

Szeretné VMS operációs rendszerű VAX, Alpha AXP rendszerait számítógéphálózatba kötni?

Ha közös hálózatban akarja működtetni VMS rendszerét
UNIX, IBM mainframe, PC vagy Macintosh
rendszerrel, ha kapcsolatot akar létesíteni más
intézményekkel vagy az Internet világhálózattal, akkor
az amerikai TGV cég programcsomagjára van szüksége:

MultiNet®

Elismerten az egyetlen teljesértékű TCP/IP
hálózati megoldás VMS környezetben.

SZOLGÁLTATÁSOK:

DECnet, TCP/IP és NOVELL integráció
NFS kliens és szerver

IP az X.25 vagy DECnet fölött, DECnet az IP fölött
X11, DNS, SNMP, Kerberos és még sok más

! 1 hónapos ingyenes próbalicenz !

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET:

MTA-SZTAKI 1132 Budapest, Victor Hugo u. 18-22.

TEL: 149-7532

FAX: 129-7866

Árfolyamot, vámot, raktárkészletet, munkát, vevőt, eladási listákat NYILVÁNTART

csak
30 000 Ft
+ áfa

Vámot,
kedvezményt,
haszonkulcsot,
éves, havi, napi
vevőforgalmat
SZÁMOL
számlázó Windows alatt

PROFILAX Kft. 1033 Bp., Polgár u. 7.
Tel.: 06-30/421-776 Fax: 115-8154

Különleges ajánlatunk:

MICRONICS Pentium90 PCI számítógép

- CPU Intel PENTIUM 90 MHz
- 256 Kbyte Cache (512 Kbyte opció) L-1-2 WB
- 8 MByte RAM (akárcsak max. 192 MByte)
- 1,44 MByte-os (3,5") floppy meghajtó
- Quantum vagy WD 540 MByte-os IDE hdd
- 101 vagy 102 gombos klaviatúra
- másli torony ház.

3 év
garancia

269.000,-

SPEA-V7 Mirage P-64 PCI 2 MByte monitorvezérlő

39.900,-

17" TATUNG 1280x1024 MPR-II, NI monitor

122.000,-

Az árak nettó árak, nem tartalmazzák ÁFA-t.

HEWLETT-PACKARD JetStore 2-8-16 GByte belső-külső DAT-ok.

ALR, AST, MICRONICS számítógépek,
EPSON, HEWLETT-PACKARD perifériák,
SMC, D-Link, 3COM, NOVELL hálózati termékek,
NOVELL HÁLÓZATI SOFTWARE-ek.

További információért hívjon bennünket!

SERVER

COMPUTERS Kft.

1149 Budapest, Egressy út 78. Tel./fax: 183-6170, 183-6171

gos adatátviteli teljesítménye – a Core teszttel mérve – 2140 Kbájts, míg az átlagos elérési ideje 13,2 ms.

A Mikropro számítógép – egyszerűsége ellenére – nagyon jó benyomást keltett. Komponensei közül érdemes kiemelni az *átlagosnál jobb merevlemez részt*, illetve a nagyon jó *videovezérlő-monitor kombinációt*. A videovezérlő vetekszik a neves accelerátorokkal is, és a monitorról is – „névtelensége” ellenére – csak jót mondhatunk. A nagyon szép és nyugodt kép mellett a *stabilitást* is kiemelünk. Csupán egyszer kellett megváltoztatni a képpozíciót (körülbelül 5 mm-rel), amikor az 1024x768 képpontos felbontásról átkapcsoltunk – a specifikációjában egyébként nem is szereplő – 1280x1024-esre.

PentaPC 486/66

A Pentacomp számítógépek mindig az élen végeztek teszteinben. Ezúttal az alacsonyabb árkategóriájú készülékek közül választottunk egyet, a *PentaPC 486/66-os* azonban így is a *mezőny különlegessége*. A többi készüléktől eltérően ez a masina *komplett multimédiás rendszer*. A számítógépben CD-ROM olvasó és hangkártya is található, s kiegészítésként még egy *Genius egeret* is csomagoltak a billentyűzet és a monitor mellé. A készülék dobozában több leírást és floppyt is találtunk.

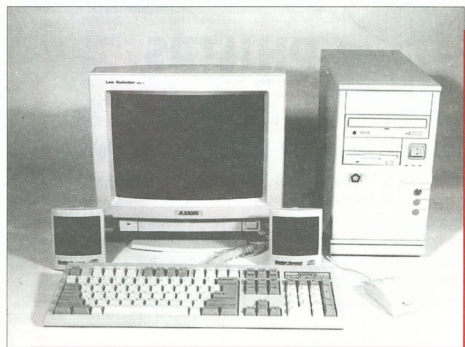
A *minitorony formájú ház* előlapján két 5,25 és két 3,5 colos bővíthető fedeztünk fel. Ezek közül egy-egy volt foglalt: ezekben található a Sony CD-ROM egység és a 3,5 colos floppy. Az előlapra még egy nagyméretű főkapcsolót, két kis nyomógombot – a reset és a turbó kapcsolót –, három LED-et és a kulcsos kapcsolót is kiveztették. A hátoldalon a hálózati tápcsatlakozókön kívül a videokimenetet, két soros, egy párhuzamos és egy joystick portot találtunk. A hangkártya vonal ki- és bemeneti,

illetve a hangszóró-csatlakozó is itt található. A *hangrész csak szoftverből szabályozható*.

A PentaPC lelke is egy *419-es alaplap*, amely tökéletesen azonos a Dataplan géppével, és ugyancsak megegyezik a tavalyi processzorvezetékben bemutatott *univerzális 486-os alaplappal*. Energiatakarékos, „green” változat. A processzor foglalata bontható, s bármilyen Intel (a 486SX-től a 486DX4-ig), AMD (DX vagy DX2) vagy Cyrix (DX/DX2) processzort használhatunk benne. A rendszerórajel 20, 25, 33, 40 vagy 50 MHz lehet, s ezen értékek megkészezésével vagy meghatározásával beállítható a processzorok számára szükséges jel. A tesztkészletben 66 MHz-es *Cyrix Cx486DX CPU-t* találtunk.

A *memóriák számára négy normál és két széles SIMM* foglalatot alakítottak ki; esztünkben a négy normál volt foglalt, ezekben négy darab 1 Mbájtos SIMM modul találtunk. Az alaplapon legfeljebb 128 Mbájtnyi RAM-ot telepíthetünk. A gyorsabb működést 256 Kbájtos *cache-memória* is serkenti. A csatlókártyákat egy 8- és hat 16-bites slot fogadja, s hármuk mellett még 32-bites VL busz csatlakozóra is ráleltünk.

A gép lelke az AMI gyártmányú AMI WinBIOS. A szükséges beállításokat grafikus ablakokban végezhetjük el.

▲ A PentaPC 486/66-os precíz multimédiás számítógép

A különböző rendszerememória-területeket természetesen átmsolhatjuk a shadow RAM-ba. A BIOS-szal a különböző green funkciókat is programozhatjuk.

A PentaPC 486/66-osban több csatlókártya is helyet kapott. Az univerzális PTI-255W jelű multi I/O kártya VL buszos kivitelű. Ez irányítja a floppykat, az IDE szabványú merevlemezeket – legfeljebb négyet –, a soros és a párhuzamos portokat, valamint a játék portot.

A képek megjelenítését egy roppant sebes, *Cirrus Logic kompatibilis videovezérlőre* bízta. A szintén VL buszos, 1 Mbájtos kártya grafikus processzora a CL-GD5429 típusjelű chip. Az elérhető legnagyobb felbontás 1280x1024 képpont 16 színnel, míg a true color

üzem móddhoz az alap 640x480 képpontos felbontás tartozik.

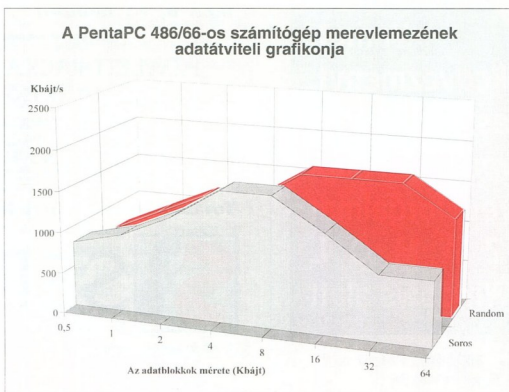
A *multimédiás alkalmazásokhoz* HOT-223-as jelű, 16-bites hangkártyát szereltek a gépbe. E kártyáról a Windows Panoráma 1994. decemberi számában részletesen is olvashattak. Ez az ISA buszos kártya vezéri egyébként a kétszeres sebességű Sony CD-ROM meghajtót is.

Az adattárolásra – a CD-ROM mellett – egy 3,5 colos Panasonic floppy és egy 420 Mbájtos Conner winchester szolgál. Az IDE rendszerű merevlemez a multi I/O kártya irányítja.

A képeket, a szövegeket és a grafikákat egy 14 colos *Axion monitor* eleveníti meg. A CK-2148 típusjelű, sugárzásszegény kijelző pontmérete 0,28 mm. Legnagyobb felbontása 1024x768 képpont, amihez 60 Hz-es noninterlaced üzemmód társul. A próbák során a monitor szépen dolgozott az 1280x1024 képpontos felbontással is, de ez már csak interlaced módban, „sikerült neki”.

A videorészítő sávszélessége 65 MHz. A horizontális frekvenciatartomány 30–50 kHz, a vertikális frekvenciatartomány pedig 50–90 Hz közötti. A nagyon jó képminőséget produkáló készülék *automatikusan választja ki az üzemmódokat, és alig igényel kézi beavatkozást*. A kezelőszerveivel a szokásos beállításokat – fényerőt, kontraszt, képméret, képpozíciót – végezhetjük el.

A mellékelt szoftverek közül ▶

PLANTRADING

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
1132 Budapest, Gyöngyház u. 10.
Tel.: 149-1740 Tel./fax: 260-3431

Megbízhatóság, minőség – kedvező áron

- DEC és OLIVETTI számítógépek
 - kiváló minőségű távol-keleti PC-k és részegységek
 - STAR, CANON, HP, OLIVETTI, EPSON nyomtatók
 - QUANTUM, SEAGATE, WD, IBM winchesterek
 - VERBATIM mágneslemez és CD-k
 - MICROSOFT, NOVELL, LOTUS és más szoftverek
- Multimédia
- Sound Galaxy hangkárttyák
 - Aztech, Panasonic, Philips CD-ROM-ok

Vizsonteladók jelentkezését várjuk!

HÍVJON A LEGJOBB ÁRÉRT!

GRAND

Kft.
Számítástechnikai
szaküzlet

SZÁMÍTÓGÉPEK,
ALKATRÉSZEK,
SZOFTVEREK

CD-ROM OLVASÓK

- AT-Bus, SCSI interface
- belső, külső kivitel

CD-ROM lemezek felírása

input hordozó: CD lemez,
DAT szalag, Syquest lemez,
MO, Streamer, Winchester

Szoftverek CD lemezen

1135 Budapest, Lehel út 48.
Tel./Fax: 269 8711

ÉRTÉKESÍTÉS, JAVÍTÁS, SZAKTANÁCSADÁS

PROFON

1141 Budapest, Egressy út 113/E
Telefon/fax: 252-0663

KÁBEL- HÁLÓZATOK

HELYI KÁBELHÁLÓZATOK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

ADATHÁLÓZATOK

- * IBM Cabling System * Ethernet
- * UTP * Twinax * Coax * egyéb

ERŐSÁRAMÚ HÁLÓZAT

- * számítástechnikai rendszerekhez
- HÍRKÖZLŐ HÁLÓZATOK
- RACKSZERELVÉNYEK
- RACKSZERELVÉNYEK
- ÖSSZEKÖTŐ KÁBELEK

LEIDOR

Folyamatirányítás
Kereskedelem
Szolgáltatás
kft.

Ipari folyamatirányítás

- ipari technológiák irányítása, felügyelete
- mérés-adategyjtő rendszerek
- folyamatmegjelölő programrendszerek
- épületfelügyeleti rendszerek
- intelligens, energiatakarékos épületfűtési rendszerek
- automatizált feladatok megoldása

Az Inform Software Corporation
disztributoraként ajánljuk

a **fuzzyTECH®** programrendszert

- feladatmegoldás fuzzy logikával
- tervezés, simuláció, optimalizálás
- oktatási intézményeknek kedvezmény

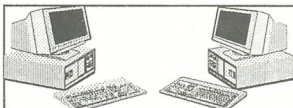
A Paralon Technológiés Inc.
disztributoraként ajánljuk

a **PathKey** titkosító berendezést

- soros aszinkron vonalakon küldött adatok titkosítása
- egyszerű alkalmazhatóság
- platform és protokoll-függetlenség

LEIDOR
kft.

3200 Gyöngyös, Cólya út 11
Telefon / fax : (37) - 317 - 388

Egyedi igényei vannak? „Testre szabott” számítógépre van szükséged?

A **COMPUTER BOLT** elkészíti,
teszteli, a kívánásának megfelelő
konfigurációkat!

SONY, TEAC, TEXAS INSTRU-
MENTS, INTELL alkatrészek széles
választéka!

Számítógépbe WESTERN DIGITAL
merevlemezeket szerelünk **3 év
garanciával!**

A teljes konfigurációra **1+2 év
garancia!!!**

Filozófiánk: „Mindenki számára a
legmegfelelőbb számítógépet! A
legjobbhat, a leggyorsabban, a
legolcsóbban!”

Akkor Ön is hozzánk jönn!

COMPUTER BOLT
XIII. kerület Lehel út 18-20
Tel.: 153-0849 Fax: 129-4644

KT TECHNOLOGY HUNGARY

Computers

made in Singapore for the World

SVGA color monitor Low Racliation
14" 1024x768 / 0.28 1 db: 22 900,-
10 db-től: 22 500,-
Intel 486 DX2-66 MHz CPU 20 400,-
4 MB/9 bit, 70 nsec SIMM RAM 11 950,-
386 DX-40 MHz 128 KB cache 9 980,-
486 SX-DX-DX4 alaplap, 256K, SIS,
ISA/VESA, TrueGreen 9 620,-
586 Pentium 60/66 MHz alaplap, 256KB
cache, ISA + PCI 4x36 bit memory, Intel
chip-set, int. PCI-IDE, FlashBIOS 22 820,-
DTS SVGA mono monitor 9 500,-

WINCHESTER EXTRA JANUÁRI ÁRAK
260 MB 16 500,-
420 MB 21 200,-
540 MB 25 300,-
Super I/O, ISA, IDE+, 2s/1p/1g 1 000,-
Super I/O, VESA, IDE+, 2s/1p/1g 1 950,-
VLB 1 MB (2-ig) CL5428 VGA kártya 700,-

Monitor-filter, üveg, földelt 9 100,-

Zseb-winchester a printer-porton

DOS – UNIX – WINDOWS

Végfelhasználói árunk 5%-kal magasabbak!

Árunk az ÁFA-t nem,

de 1 év garancia díjlat tartalmazza!

Az árvaltoztatás jogát fenntartjuk!

További információért

hívja Szűcs Géza-t és Dallos Gábor-t.

AKCIÓ • 1995 JANUÁR • AKCIÓ

1119 Budapest, Keveháza u. 19-21.
Tel.: 161-3639, 161-3868 Fax: 161-3851

▲ **Tesztünk egyetlen 50 MHz-es számítógépe, a Qwerty 486/50-es**

ezáltal nem foglalkozunk a hangkártyával – mint említettük, a Windows Panorámában részletes tesztet olvashatnak róla –, csak annyit jegyzünk meg, hogy CD minőségű sztereó hangokat is rögzíthetünk vele. A multi I/O kártyához kapott lemezen a *merevlemez illesztését segítő rutinokat* találjuk DOS, Windows, Novell és OS/2-es rendszerekhez.

A két lemezből álló videoutilityk között az AutoCAD R12, az AutoDesk 3D Studio, a GEM/3, a Lotus, a Ventura Publisher, az MS Word 5.x, a WordPerfect 5.x, a WordStar, a Windows 3.1, az OS/2 és a Windows NT illesztőre leltünk. A Windows alatt külön programmal végezhetjük el a szükséges konfigurálásokat. Természetesen a videovezérlőt is felvértezték napjaink green funkcióival.

A PentaPC 486/66-os 5 perc 26 másodperc alatt hajtotta végre a Computer Panoráma AutoCAD tesztjét, s erre 210%-ot adhattunk. A Lotus táblázat kiszámítása 4 perc 14 másodpercig tartott, ami 251%-os eredmény. A dBase tesztek összesen 6 perc 25 másodpercig futottak, erre 135% „jár”. A PentaPC

▲ **A Qwerty 486/66-os nagyon gyors merevlemezének köszönhető győzelmét**

486/66-os összesen 596%-ot gyűjtött a CP-teszteken, ami átlagosan 198,7%-ot jelent.

A Conner CFS420A jelű merevlemez átlagos adatátviteli sebessége – a Core teszt alapján – 1875 Kbájt/s, míg az átlagos elérési ideje 13 ms volt.

A PentaPC 486/66-os nagyon sok szempontból – alaplap, merevlemez vagy a multi I/O kártya – azonos volt a vetélytársaival. A roppant jó videovezérlő és a kitűnő monitor azonban sokat „dobott” a megítélésén, csakúgy, mint a multimédiás felszerelések. Ha a dBase teszt kicsit jobban sikerült volna, akkor akár az abszolút nyertes is lehetett volna ez a masina!

Qwerty 486/50 és Qwerty 486/66

Tesztünk két *Qwerty* számítógépet egyszerre mutatjuk be, hiszen alig van közöttük eltérés. Mind a két gép *egyszerű asztali kivitel*. A készülékek egy-egy monitort, billentyűzetet és rövid leírást kaptunk.

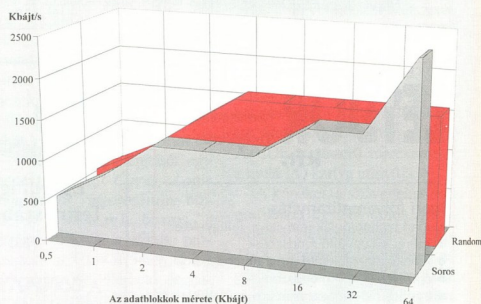
A klasszikus *baby AT* ház előlapján két 5,25 és egy 3,5 colos floppyhelyet találtunk. Itt van még a főkapcsoló, két

nyomógomb, három LED és a kulcsos kapcsoló is. A hátdalra kerültek a hálózati tápasatlakozók, a videokimenet, a két soros, a párhuzamos és a játék port. A ház szétszerelése egyszerű. Összesen öt csavart kell eltávolítani, és a ház borítása egyben leemelhető.

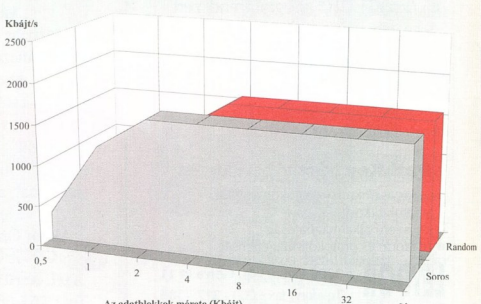
A házon belül, a 200 wattos EAST tápegység alatt, egy további 3,5 colos bővítőhelyre leltünk, a gépekben ide szeltek a merevlemez.

Mind a két *Qwerty* géphez *OPTI 82C895 típusjelű alaplappal* építették. A „green” funkciók kártyán *bontható a processzorfoglatat*. Az alaplapba az összes normál méretű 486-os chip beszerelhető – az Intel teljes szériájától (a 486SX-től a 486DX4-esig)

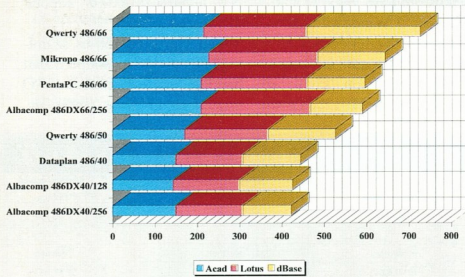
A Qwerty 486/50-es számítógép merevlemezének adatátviteli grafikonja

A Qwerty 486/66-os számítógép merevlemezének adatátviteli grafikonja

A Computer Panoráma teszt eredménye

kezdve egészen a Cyrix és az AMD CPU-ig. A lehetséges alapórajlek 25, 33, 40 és 50 MHz. Ezekből kétszeres, két és félszeres, valamint háromszoros sokszorozással alakíthatjuk ki az adott processzor megfelelő órajelét. A kisebb teljesítményű Qwerty számítógépben Cyrix Cx486DX, a nagyobbban pedig Cyrix Cx486DX2-es processzort találtunk. Az első órajele 50 MHz, míg a másodiké 66 MHz volt.

Az alaplapon négy normál

és két széles memóriafoglalatot alakítottak ki. Mind a két teszt-készülékben négy darab 1 Mbájtos SIMM modul találtunk a normál foglalatokban. A RAM méretét összesen 64 Mbájtosra növelhetjük. A sebesség fokozásához 256 Kbájtos cache-memóriát is telepítettek a gépekbe.

A csatlakozók számára hat darab 16-bites AT slot alakítottak ki az alaplapon, ezek közül három mellett találtunk 32-bites VL szabványú csat-

lakozókat is. A gépek működését AWARD BIOS felügyelte. A klasszikus felépítésű alapprogramban szinte az összes lényeges funkció (jelszóvédelem, green funkciók vagy például a shadow RAM-, chipset-beállítások) megtalálható.

A Qwerty gépekbe két-két csatlakozót telepítettek. Mind a kettő 16-bites ISA változat. Az UN-1075 típusjelű multi I/O vezérlő irányította a floppykat és a merevlemezeket, csakúgy, mint a soros, a párhuzamos és a game portokat.

A képek és a grafikák megjelenítéséről egy Trident videovezérlő gondoskodott. A TVGA8900D jelű grafikus processzorral felvértezett kártyán 1 Mbájti videomemóriát találtunk, és lehetőség nyílt a 16,7 millió színű true color üzemmód használatára is. A beállítható legnagyobb felbontás 1024x768 képpont, amelyhez 256 szín társul. A true color megjelenítés csak a 640x480 képpontos felbontásban használható.

A Qwerty 486/50-es számítógépe egy darab 5,25 colos floppy szereltek. Mellette egy 210 Mbájtos, IDE szabványú

Quantum LPS210A merevlemez használhatunk az adatok tárolására.

A Qwerty 486/66-os számítógépe viszont mind a két-féle floppyt – a 3,5 és az 5,25 colosat is – beépítették. A háttértároló is nagyobb, hiszen a Conner CFS420A típusú IDE merevlemez kapacitása 420 Mbajt. Mindkét számítógépben a multi I/O kártyához illesztették a winchestereket.

A kis Qwerty géphez egyszerűbb monitort szállítanak. A sugárzásszegény, 14 colos Taung monitor típusjelle TM-3401. A 0,28 mm-es pontméretű kijelzőnek öt gyári üzemmóddal rendelkezik. A beállítható legnagyobb felbontás 1024x768 képpont, igaz, erre csak interlaced módban van lehetőség. A horizontálisfrekvencia-értékek: 31,5, 35,5 és 38 kHz. A vertikális frekvenciataromány 55–87 Hz közötti. A monitor automatikusan állítja be a különböző üzemmódokhoz tartozó frekvenciákat. A videoerősítő sáv szélességére nem találtunk adatot a leírásban. A megjelölt szokásos beállításokat tesztilehető.

A 66 MHz-es Qwerty gép

Az ismertebb benchmark programok mérési eredményei

	Alhacomp 486DX40/128	Alhacomp 486DX40/256	Alhacomp 486DX66/256	Dataplan 486/40	Mikropro 486/66	PentaPC 486/66	Qwerty 486/50	Qwerty 486/66
Core teszt								
Adatátvitel	1833 Kbájts/s	3970 Kbájts/s	3610 Kbájts/s	2744 Kbájts/s	2140 Kbájts/s	1875 Kbájts/s	2042 Kbájts/s	1500 Kbájts/s
Elérési idő	15,3 ms	16,2 ms	16,4 ms	12,2 ms	13,2 ms	0,2 ms	14,2 ms	13,6 ms
Norton Sysinfo 8.0								
CPU	68,0	68,0	113,4	67,9	112,7	113,0	84,9	112,5
Diszk	8,6	10,4	10,5	12,8	11,9	6,9	11,0	10,0
Szomma	48,1	48,7	78,9	49,4	79,0	77,6	60,2	78,2
Landmark Speed Test								
CPU	132	132	220	132	219	220	165	219
NPU	356	356	594	356	590	592	444	637
Video	902	9187	8777	2934	16661	10802	3181	3191
Quaplus								
Dhystones	18100	18100	32100	18100	32100	32100	23500	32100
Whetstones	6800 K	6800 K	11300 K	6800 K	11200 K	11200 K	8500 K	11350 K
Video	31950 cps	36520 cps	55450 cps	36520 cps	55450 cps	55450 cps	43130 cps	48500 cps
MIPS								
Átlagos érték	9,61	9,61	16,03	9,59	15,12	16,45	11,99	15,91
Wintach								
Windows VGA	2,18	3,88	4,91	2,49	5,41	–	3,18	4,27
640x480/256	2,57	–	–	3,46	–	–	–	–
640x480/16,7M	–	11,03	14,01	–	40,91	14,63	6,23	10,50
800x600/256	2,51	–	–	3,86	–	–	–	–
800x600/64K	–	27,84	33,18	–	41,61	37,09	6,42	12,87
1024x768/16	3,30	–	–	3,12	–	–	–	–
1024x768/256	–	22,17	26,19	–	37,40	39,96	5,62	8,92
1280x1024/16	–	8,57	10,54	–	24,50	–	–	–

hez valamivel többet tudó monitort szállítanak. A legkisebb Albecomp gépnél már bemutatott 14 colos *Provitek 214S megjelenítő* legnagyobb felbontása 1024x768 képpont, interlaced módban. Ennél nagyobb felbontást nem tudunk beállítani. A videoerősítő sávszélességére most sem találtunk ada-

tot. A vertikális frekvenciatartomány 50–100 Hz közötti. A horizontálisfrekvencia-értékek pedig: 31,5, 35,5 és 37,9 kHz. A monitor kezelőszervei közül sajnós hiányzott a vízszintes képméretet beállító potencióméter.

A számítógépekhez az *MS-DOS 5 operációs rendszeren*

kívül csak a *Trident kártyához szükséges illesztőrutinokat* melékelték. A Windows illesztők telepítése roppant egyszerű, ezt grafikus program végzi el automatikusan a Windows alól. A windowosos üzemmódot is a grafikus felület alól állíthatjuk be. A windowson kívül az AutoCAD 9, 10, 11, 12, a Lotus

1-2-3 és a Symphony, a Quattro Pro, a GEM/3, a Ventura Publisher, a WordPerfect 5.1 és 6, az MS Word 5.x és a Windows NT alkalmazásokhoz kapunk illesztőrutinokat.

A Qwerty 486/50-es számítógép 6 perccel 40 másodperc alatt hajtotta végre az AutoCAD tesztet; ez 171%-os eredmény.

A tesztkészülékek műszaki adatai

Típus	Albecomp 486DX40/128	Albecomp 486DX40/256	Albecomp 486DX66/256	Dataplán 486/40	Mikropro 486/66
Forgalmazó	Albecomp üzlet	Albecomp üzlet	Albecomp üzlet	Dataplán	Mikropro
Ár (Ft)	119 900	151 100	162 400	120 200	129 700
Ház					
Formája	desktop	minitorony	minitorony	desktop	desktop
Tápegység	200 W	nincs adat	nincs adat	Fortrex 200 W	EAST 200 W
Tömegpáróló helye	3x5,25" és 1x3,5"	2x5,25" és 3x3,5"	2x5,25" és 3x3,5"	2x5,25" és 2x3,5"	2x5,25" és 1x3,5"
Alaplap					
Gyártó	Soyo	Soyo	Soyo	419	OPTI 895 Green
Processzor	Cyrix Cx486DX	Cyrix Cx486DX	Cyrix Cx486DX2	Cyrix Cx486DX	Cyrix Cx486DX2
Órajel	40 MHz	40 MHz	66 MHz	40 MHz	66 MHz
Busz	ISA+VL	ISA+VL	ISA+VL	ISA+VL	ISA+VL
Csatlakozók (8/16/32)	0/7/3	0/7/3	0/7/3	1/6/3	1/6/3
Interfész	2 soros, 1párh., 1 game	2 soros, 1párh., 1 game	2 soros, 1párh., 1 game	2 soros, 1párh., 1 game	2 soros, 1párh., 1 game
Főtároló					
Tesztkészülékben	4 Mbajt	4 Mbajt	4 Mbajt	4 Mbajt	4 Mbajt
Maximum az alaplapon	128 Mbajt	128 Mbajt	128 Mbajt	128 Mbajt	64 Mbajt
Cache-tároló	128 Kbajt	256 Kbajt	256 Kbajt	256 Kbajt	256 Kbajt
BIOS					
Gyártó	AWARD	AWARD	AWARD	AMI WinBIOS	AMI WinBIOS
Setup a ROM-ban	+	+	+	+	+
Jelző	+	+	+	+	+
Shadow RAM BIOS	+	+	+	+	+
Video RAM BIOS	+	+	+	+	+
Green funkciók	+	+	+	+	+
Merevlemez					
Gyártó, típus	Seagate ST3250A	Seagate ST3290A	Seagate ST3290A	WD Caviar 1170	Conner CFS420A
Kapacitás, hozzáférési idő	200 Mbajt, 15 ms	260 Mbajt, 15 ms	260 Mbajt, 15 ms	170 Mbajt, 12 ms	420 Mbajt, 13 ms
Csatlakozó	IDE	IDE	IDE	IDE	IDE
Vezérlő	PT-606J Super IDE I/O	PT-606G Super IDE I/O	PT-606G Super IDE I/O	Super Multi I/O	Super Multi I/O
Floppy					
Gyártó, típus	nincs adat	nincs adat	nincs adat	TEAC FD235HF	Panasonic JU-257
Méret, kapacitás	3,5" 1,44 Mbajt	3,5" 1,44 Mbajt	3,5" 1,44 Mbajt	3,5" 1,44 Mbajt	3,5" 1,44 Mbajt
Gyártó, típus	-	-	-	-	-
Méret, kapacitás	-	-	-	-	-
Videoadapter					
Gyártó, típus	Realtek PT-505B	PT-524/8G	PT-524/8G	Trident	C&T Wingline DGX 64200
Processzor	RTVGA	CL-GD 5428	CL-GD 5428	TVGA9000C	nincs adat
Buszszélesség	16 bit ISA	32 bit VL	32 bit VL	32 bit ISA	32 bit VL
Legnagyobb felbontás, színek	1024x768 - 16	1280x1024 - 16	1280x1024 - 16	1024x768 - 16	1280x1024 - 16
Színek száma, felbontás	256 - 800x600	16,7M - 640x480	16,7M - 640x480	256 - 800x600	16,7 M - 640x480
Monitor					
Gyártó, típus	Provitek 214S	KFC	KFC	Synco CM14XV	Internet CMC-1420 AV/MPR
Legnagyobb felbontás	1024x768	1280x1024	1280x1024	1024x768	1024x768
Képlátó	14"	15"	15"	14"	14"
Színes	igen	igen	igen	igen	igen
Szoftverek					
Operációs rendszer	MS-DOS 5	MS-DOS 5	MS-DOS 5	MS-DOS 5	MS-DOS 6.22
Windows	-	-	-	-	MS-Windows 3.1 magyar
Egyéb	RTVGA utility	videoillesztők	videoillesztők	TVGA utility, IDE illesztő	videoillesztők
A készülék előnyös tulajdonságai	egyszerű felépítés	nagyon gyors videorendszer	nagyon gyors videorendszer	esztétikus forma	korszerű alaplap
	univerzális alaplap	jó monitor	jó monitor	korszerű alaplap	gyors merevlemez
	jó szervizháttér	jó szervizháttér	jó szervizháttér	jó merevlemez	jó videorendszer, monitor
A készülék hátrányos tulajdonságai					
	lassú videovezérlő	zajos merevlemez	zajos merevlemez	lassú videovezérlő	kevés perifériahe

A Lotus táblázat kiszámítása 5 perc 24 másodpercig tartott, erre 197% adható. Végül a dBase tesztek 5 perc 29 másodpercig futottak, aminek 158% az eredménye. Az 50 MHz-es Qwerty modell összesen 526%-ot produkált a CP-teszteken, ami átlagosan 175,3%-os teljesítmény.

A Qwerty 486/66-os számítógép 5 perc 16 másodpercig „időzött” az AutoCAD tesztnél; ez 216%-ot ér. A Lotus teszt 4 perc 22 másodpercig tartott, ami további 243%-ot jelent. Végül a dBase tesztek 3 perc 14 másodpercig futottak, ami 268%-os érték. A nagyobb Qwerty számítógép CP-teszt

eredménye összesen 727%, ami átlagosan 242,3%-ot jelent.

A Quantum LPS210A Winchester átlagos adatátviteli sebessége 2042 Kbájt/s, az átlagos elérési ideje pedig 14,2 ms. A Conner CFS420A merevlemez átlagos adatátviteli értéke 1500 Kbájt/s, az átlagos elérési ideje pedig 13,6 ms.

A Qwerty számítógépek tesztjük meg leginkább az *otthoni gép kategóriát*, hiszen a roppant egyszerű felépítésű, átlagos komponensekből összeállított masinákkal kapcsolatban nem nagyon tudunk kiemelni semmi „rendkívülit”. Igaz, most a 66 MHz-es változat érte el a legjobb eredményt, de ez valószínűleg annak köszönhető, hogy *megtalálták az alaplap-merevlemez kombináció legjobb beállítását*.

Az 50 MHz-es modell nem mérhető össze más típussal, hiszen a 40 MHz-eseknél gyorsabb, míg a 66-osok teljesítményét nem éri el. Egyedül a dBase teszt volt a nagyobb sebességre. A Trident videovezérlő viszont – a true color üzemmódtól eltekintve – semmi különös. Igaz viszont, hogy roppant sok alkalmazáshoz – még a 9-es és 10-es AutoCAD-hez is – adnak illesztőprogramot.

Véleményünk

A régi mondás, nevezetesen, hogy „olcsó húsnak híg a leve”, most bizony nem állta meg a helyét. A bemutatott készülékek valamennyien igazolták, hogy *lehetséges elfogadható áron, használható számítógépek összeállítani*.

Az összes készülékbe *univerzális alaplapot* szereltek, tehát nem gond a későbbi bővítés sem. A VL csatlakozók általános, viszont nem találtunk egyetlen olyan masinát sem, amelyben az alaplapra integráltak volna valamilyen funkciót. A „green” üzemmódok is használhatók valamennyi esetben.

Érdekes, hogy az összes tesztkészülékben Cyrix processzor dolgozott. Az AMD-ről érkező hírek természetesen utaltak már arra, hogy nem fogunk találkozni ilyen CPU-val, de az Intel „mellőzése”

meglepfő volt. Az igazat megvallva azonban, nem volt bajunk a Cyrix áramkörökkel.

Szintén megegyezett a vizsgált masináknak, hogy a *winchesterek és a floppy irányítását valamilyen multi I/O kártyára bízták*. A konfigurálás azonban nem mindegyik készülékkel volt optimális. Érdekes, hogy az összes kártya lehetővé tette a *game port alkalmazását* is.

A videovezérlők között nagy volt a szórás. Az egyik véglet a Trident-Realtek vonal, e kártyák sebessége azonban rendkívül csekély. A másik pólust a VL buszos, Cirrus Logic chipcs kontrollerek képviselték, jóval nagyobb teljesítményvel. Ehhez illeszkedtek a monitorok is. Az alapvető igényeknek mindegyikük megfelelt. Volt azonban olyan készülék is (például a Mikropo vagy az Albacom monitoron masinái), amely még a legkényesebb igényeket is teljesítette.

Ha csoportosítani akarjuk a tesztkészülékeket (és nem a mérési eredmények szempontjából), akkor *két fő osztály alakul ki*. A *kommersz otthoni gépek* közé sorolhatjuk a desktop Albacom és a két Qwerty készüléket. Ezek tesztjük meg leginkább az egyéni vásárlók igényeit. Magasabb kategóriába sorolhatjuk viszont a többi masinát vagy a kialakításuk, vagy pedig a beépített komponensek miatt. A PentaPC pedig a multimédiás kivitele miatt is eltér a többiekétől, de természetesen az ára is borsosabb.

A mérések egyébként pontosan behatárolják az egyes gépek teljesítményét, a sorrendet minden esetben a merevlemez egység sebessége befolyásolta. Ezek az értékek azonban a vásárló szempontjából nem annyira fontosak, mint például az ár vagy a különböző szolgáltatások. Éppen ezért nem szeretnénk külön kiemelni egyetlen készüléket sem, csak annyit jegyzünk meg, hogy a bevezetőben említett igényeket egyetlen alapon túl teljesítette, tehát megvásárlásuk ajánlható.

**György György,
Szepesi Tibor**

PentaPC 486/66	Qwerty 486/50	Qwerty 486/66
Pentacomp	Qwerty	Qwerty
148 400	106 700	128 100
monitoron	desktop	desktop
Kanrich 200 W	EAST 200 W	EAST 200 W
2x5,25" és 3x3,5"	2x5,25" és 2x3,5"	2x5,25" és 2x3,5"
419	OPTI 82C895	OPTI 82C895
Cyrix Cx486DX2	Cyrix Cx486DX	Cyrix Cx486DX2
66 MHz	50 MHz	66 MHz
ISA-VL	ISA-VL	ISA-VL
1/63	0/63	0/63
2 soros, 1párh., 1 game	2 soros, 1párh., 1 game	2 soros, 1párh., 1 game
4 Mbájt	4 Mbájt	4 Mbájt
64 Mbájt	64 Mbájt	64 Mbájt
256 Kbájt	256 Kbájt	256 Kbájt
AMI WinBIOS	AWARD	AWARD
+	+	+
+	+	+
+	+	+
+	+	+
+	+	+
+	+	+
+	+	+
Conner CFS420A	Quantum LPS210A	Conner CFS420A
420 Mbájt, 13 ms	210 Mbájt, 15 ms	420 Mbájt, 13 ms
IDE	IDE	IDE
PTI-255W VL Super Multi I/O	UN-1075 Super I/O	UN-1075 Super I/O
Panasonic JU257	nincs adat	nincs adat
3,5" 1,44 Mbájt	5,25" 1,2 Mbájt	3,5" 1,44 Mbájt
-	nincs adat	nincs adat
-	5,25" 1,2 Mbájt	-
Cirrus Logic	Trident	Trident
CL-GD5429	TVGA8900D	TVGA8900D
32 bit VL	16 bit ISA	16 bit ISA
1280x1024 - 16	1024x768 - 256	1024x768 - 256
16,7M - 640x480	16,7M - 640x480	16,7M - 640x480
Axion CK-2148	Tatung TM3401	Provtek 2145
1024x768	1024x768	1024x768
14"	14"	14"
igen	igen	igen
MS-DOS 6.2	MS-DOS 5	MS-DOS 5
MS-Windows 3.1 magyar	-	-
videolestés, hangkártya, CD-ROM	videolestés	videolestés
multimédiás kiállítás	gyors merevlemez	gyors merevlemez
ji videoindaszter	-	-
korszerű alaplap	-	-
lassú merevlemez	lassú videovezérlő	lassú videovezérlő

Symantec
ACT! 2.0

KONTAKTÓR

A „nagymenő” irodai szoftverek vagy vezetői információs rendszerek közötti „hasadékokban” meglapulva megél a piacon néhány különleges termék is, például a Symantec cég ACT! nevű „kontaktmenedzsere”, azaz határidőnaplója, azaz személyi kapcsolatokat karbantartó rendszere, azaz...

A Windows alatt futó programot két 3,5"-os lemezen hozzák forgalomba vékony fizet kísérétkben, amely azonban tartalmazza valamennyi fontos tudnivalót. A szoftver kezelése nem nagy kunszt, a fogalmak jó része ismerősen cseng mindazoknak, akik találkoztak már hasonló programmal (például a Lotus Organizerrel vagy a Prizma YourWay nevű szoftverrel).

A tesztpéldányt a Walton Kft.-től, a Symantec magyarországi képviselőjétől kaptuk kipróbálásra. A programot 486DX40-es, 4 Mbájt RAM-mal felvértezett gépre installáltuk; ez utóbbi több is, mint amennyire feltétlenül szükség van a futtatáshoz.

A tárolóhelyigény a merevlemez mindössze 6,2 Mbájt, „custom” installálással pedig még kevesebb is lehet. Telepítéskor választhatjuk az egyszerű (Easy) üzembe helyezést is, a folyamat ekkor közbekezdés nélkül fut le, és a teljes változat rákerül a merevlemezre.

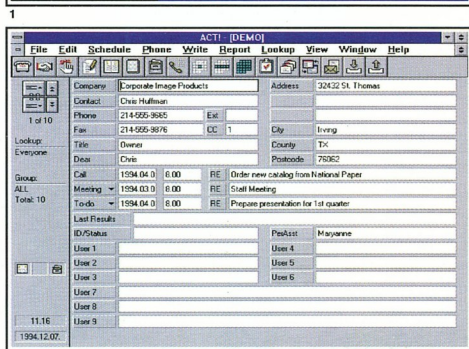
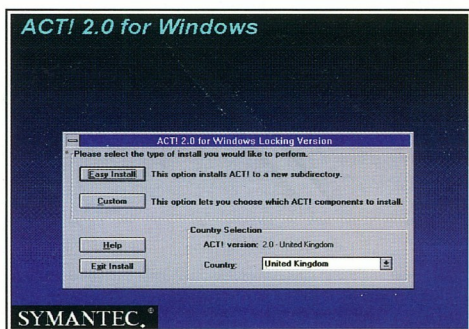
A telepítőprogram párbeszédablakában kiválaszthatjuk, hogy milyen nyelven akarunk kommunikálni, ám sajnálatlalt vetünk tudomásul, hogy Anglia, Németország, Izland, Írország stb. mellett Magyarország nem szerepel a listán. Sovány vizsga, hogy a Disk Space gombbal – ugyanebben a párbeszédablakban – megnézhetjük, hogy van-e elég hely a merevlemezre a telepítéshez.

Az ACT! különleges célú program, amely az üzleti kapcsolatrendszer felépítésében, karbantartásában stb. segít. Ezért is nevezi a gyártó „kontaktmenedzserek”, ahol a kontakt szó magyarra fordítva nagyjából üzleti partnert jelent. Kézenfekvő alkalmazás tehát egy cég számára az ügyféllista összeállítása a program segítségével.

Hasonló szolgáltatásokat (cím- és telefonjegyzéket, határidőnaplót stb.) más programokban is találunk (talán ezért is hiányoznak ezek önálló termékként több nagy szoftvergyártó kínálatából), sőt a shareware piacon is szép számmal akad ilyesfajta alkalmazás.

Az ACT! abban tér el ezektől, hogy a funkcióválasztéka jóval gazdagabb. A szoftver négy fő részt tartalmaz: a kontakt adatbázist, a határidőtervezőt, a szövegszerkesztőt és a riportgenerátort.

A legfontosabb ezek közül kétségkívül a kontakt (üzleti partnereket tartalmazó) adatbázis, amely korlátlan számú rekordot tárolhat. A rekordok kitöltésére, illetve az adatok bevitelére hozzáférőlegesen 70 mezőtípus használhatunk. A rekordokat megjegyzésekkel is kiegészíthetjük, hogy „képben legyünk”, ha egy kapcsolat vagy egy tranzakció részleteire vagyunk kíváncsiak. További lehetőség, hogy időrendbe sorolhatjuk a partnereinket, illetve a velük kapcsolatos esemé-

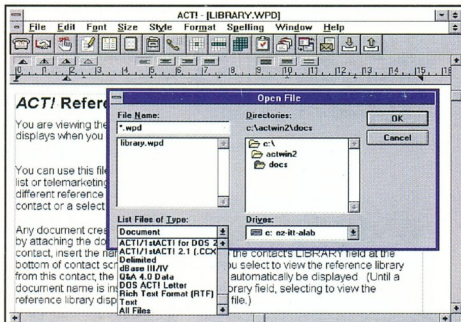
nyeket, így adott tevékenység időbeli lefolyását is nyomon követhetjük.

A program – kérésünkre – feltárcsazza az adatbázisban tárolt telefonszámokat, így módon elektronikus postát küldhetünk üzletfeleinknek (feltéve persze, hogy modemünk is van).

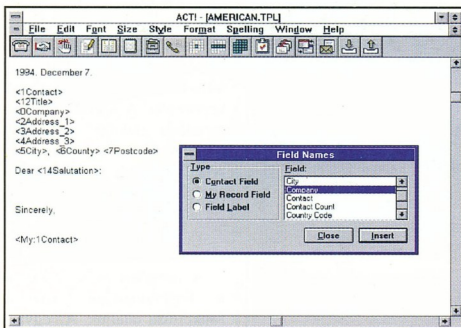
Az adatbázisból különféle szempontok alapján kérdezhetünk le információkat, illetve

változatos riportokat is készíthetünk. A riportgenerátor előre gyártott minták alapján például cím- és telefonjegyzéket készít, összeállítja munkatervünket, és többféle kimutatást generál. Természetesen saját tervezésű riportokat is létrehozhatunk.

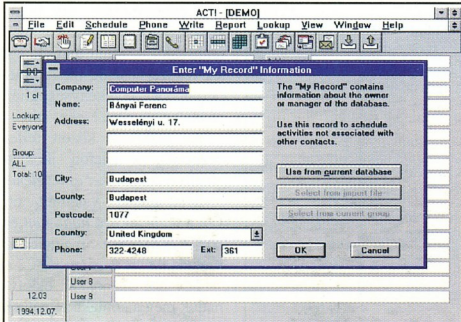
A külső formátumok közül a program átveszi az ASCII, a dBase, az Organizer és a Maxi-

3

4

5

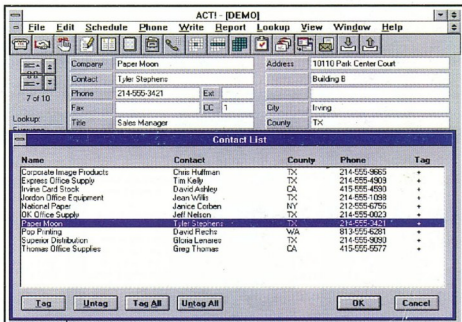
mizer formátumot, sőt a YourWay állományokat is beolvassa. Képes ugyanakkor egyetlen adatbázisba összefűzni ezeket.

A hálózati felhasználók között prioritásokat állapíthatunk meg például *jelszöveddel*, megítélva, hogy bárki belenyúljon az adatállományba.

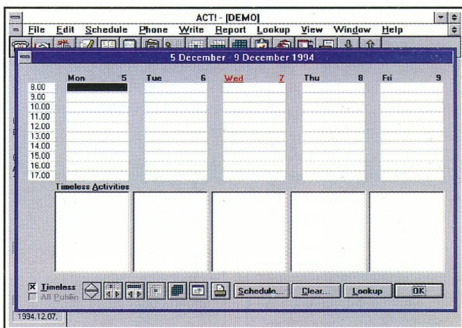
Az ACT! alapvető szolgáltatása a *határidőnapló* (vagy

előjegyzési naptár). Ebben nyilvántarthatjuk programjainkat, találkozóinkat, illetve egyéb tennivalóinkat. A kalendárium-ban ide-oda lapozgathatunk, és *napi, heti vagy havi bontásban* részletezhetjük a tevékenységeket.

A naplóba bejegyzett feladatokhoz is rendelhetünk *prioritásokat*, egyes kiemelt feladatok elvégzésére pedig

6

7

1. Az *installáláskor* kiválaszthatjuk, hogy a program milyen nyelven szölgájon meg
2. Az *adatbázis tulajdonosának* adatlapjáról az *összes fontosabb információ elérhető*
3. A *szövegszerkesztővel* a legváltozatosabb dokumentumtipusokat is beolvashatjuk
4. A *levelek mezőkből állíthatjuk össze, amelyeket az adatbázisból lehet feltölteni*
5. *Új adatbázis létrehozásakor* a program először az „*En rekordomat*” készíti el
6. A *partnereket külön listán* jeleníthetjük meg
7. A *tevékenységeket például heti bontásban* is megtekinthetjük

*képernyő alar*mot kérhetünk. A naptár automatikusan vigyáz arra, hogy a programok ne ütközzenek, ne kerüljenek átfedésbe.

A meglegőben sokoldalú *szövegszerkesztővel* üzleti leveleket, körleveleket, borítékéimzéseket, faxokat írhatunk, és ehhez *előre elkészített levélminták* tucatjaiból válogathatunk. A szövegszerkesztő 80 ezer sza-

vas *helyesírás-ellenőrzővel* is ellátott.

A DDE kapcsolaton keresztül az ACT! együttműködik más programokkal (Microsoft Word, WinFax PRO, WordPerfect, Ami Pro stb.).

A kiegészítő funkciók közül említésre érdemes az ACT! Mail levelezőmodul, amellyel elektronikus postai üzeneteket küldhetünk-fogadhatunk. A program ismeri a Lotus cc:Mail, a Microsoft Mailt és sok más (például a CompuServe) levelezőrendszert is.

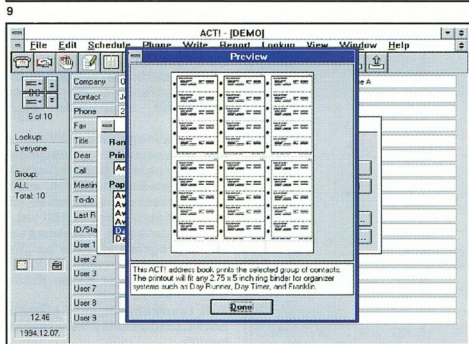
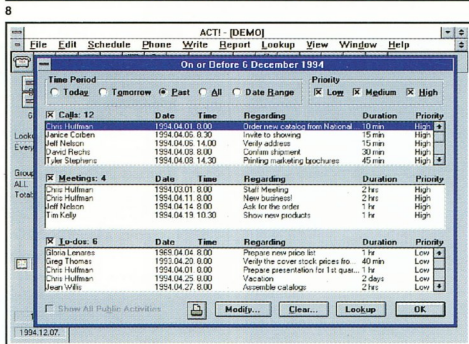
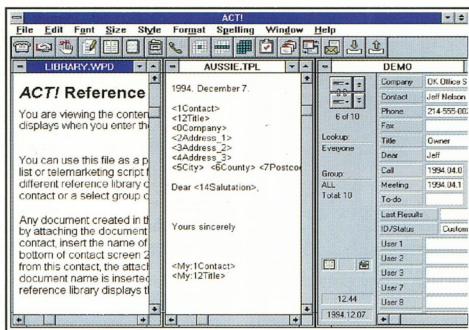
A *makróreorder* segítségével billentyűkombinációkat, illetve külön ikonokat rendelhetünk a bonyolult utasítássorozatokhoz, amivel jelentősen meggyorsíthatjuk a munkát. A program ikonsorának megfelelő átalakítása is ugyanezt a célt szolgálja.

Nagyobb számú (például ezres nagyságrendű) bejegyzés esetén már érdemes kihasználni ▶

azt a lehetőséget, hogy csoportokat hozunk létre a partnerekből vagy az ügyfelekből. Ilyen csoportot alkothatnak például a jó ügyfelek, a rosszul fizetők, a nagy vásárlók stb. A csoportok között természetesen átfedések is lehetnek.

A program legutóbbi funkciója már az 1.0-s verzióiban is beépült. Ami új a 2.0-ban: a **hálózati működés** (Novell 2.11, LANtastic 5.0, valamint Windows for Workgroups 3.1 és 3.11). Újdonság ezenkívül az **elektronikus posta**, a már említett csoportosítási lehetőség, a **naplár**, illetve **címjegyzéki** alkalmazás, valamint a menük és az ikonkészlet testreszabása.

A **happell** kapcsolatos ügyes apróság, hogy a Shift+F1 billentyűkombináció lenyomására az egérkurzor kérdőjeles nyílává változik, amellyel **összefüggésérzékeny** magyarázatot kérhetünk egyes képernyőobjek-

8. A képernyőn egyszerre akár több adatbázist, illetve mintafajtát (vagy dokumentumot) is megjeleníthetünk

9. A naplár az aktuális időpont előtti feladatokat is tartalmazza

10. A riportkészítővel többféle formában is kinyomtathatjuk az előjegyzési naplárunkat, és mindezt a Preview-ban is megnézhetjük

.DBF, a dokumentumé .WPD, a levélmintáé .TPL, a riportmintáé .REP, a lekérdezésé .QRY, a layouté pedig .LAY. A korábbi ACT! formátumok jele .CCX vagy .CCD, és ez együtt már kicsit sok.

Adatbázis létrehozásakor a program először a tulajdonos rekordját készíti el. Ez valamilyen nézetben jelenik meg a képernyőn. A nézetek a View menüben „lajnak” a Layout címszó alatt, és fontos szerepet játszanak az információ áttekinthető megjelenítésében. Ez utóbbi táblázatyszerű kiemelésekkel, listákkal, csoportosításokkal oldják meg.

A program **eszközszerében** a leggyakrabban használt funkciókat találjuk. Az egyik-kelet például előjegyezhetünk egy telefonhívást, egy találkozót vagy valamilyen más tennivalót, elindíthatjuk a szövegszerkesztőt, megtekinthetjük a tevékenységekhez rendelt megjegyzéseket stb.

Az eszközök között felfedezhetjük a telefon ikonját, amellyel **üzeneteket és leveleket továbbíthatunk**, valamint ott van a tennivalókat **napi, heti és havi bontásban** megjelenítő funkció ikonja is.

További ikonokkal előhívhatjuk még a **kontaktszemélyek listáját**, E-mail üzenetek kretálhatunk, ezenkívül kihasználhatjuk a **postaldáta szolgáltatásokat**. Mindezeket a funkciókat – és még sok egyebet – természetesen a menürendszerből is elérhetjük.

A lekérdezéseket a **Lookup** menüpontban találjuk. Itt hosszú listáról választhatjuk ki, hogy milyen adatokra vagyunk kíváncsiak.

B. F.

CORDINES

1137 BUDAPEST, SZENT ISTVÁN PARK 2.
TEL/FAX: 1-401-443 NYITVA: H-P, 9-18

Csereakció!

386DX-40 Mhz => 486 DX-re
40-120 MB HDD => 210-540 MB-re
Váltás magasabb fokozatra:

- 210 MB HDD, Seagate 17.992,-
- 540 MB HDD, Conner 22.500,-
- 486 alapl., SVLB, Green 10.500,-
- Cyrix 486DX-40 Mhz CPU 13.900,-
- Cyrix 486DX-50 Mhz CPU 14.860,-
- Intel 486DX2-66 Mhz CPU 23.900,-
- Sound Blaster 16 kmp. 8.906,-
- Creative S. Blaster 16 12.940,-
- Gravis UltraSound 19.000,-
- 4 MB SIMM, 36 bit 15.980,-
- 1 MB SIMM, 9 bit 4.200,-
- IDE + Vesa 2.200,-
- SONY CD-ROM, 2 dx sebesség 16.800,-
- PANASONIC CD-ROM, 2x seb. 16.300,-
- AXION 14" color monitor, LR 25.996,-
- AXION 14" color mon., LR, MI 27.500,-
- AXION 15" color mon., LR, MI 38.500,-
- 35" 144MB FDD 3.680,-
- HP DJ 520, 3 év garancia! 35.992,-

számítógépek kiténságra és még sok minden más. Árának két hetente változnak, így érdeklődjön telefonon!

Viszonteladók jelentkezését is várjuk!

CD-ROM-ra archiválás a legolcsóbban!

A lenni drak az ÁFA-1 nem tartalmazk.

10. tumokról. (Sajnos csak az ikonokról és a menüpontokról, a rekord és a mezőiről vagy másról nem.)

Új adatbázist a **File/New** menüből hozhatunk létre. Ugyanitt léphetünk be a szövegszerkesztőbe, ahol levelet, riportot vagy lekérdezést készíthetünk. A szövegszerkesztő a .WPD kiterjesztést használja, és funkciókészlete – a program

méreteihez képest – ámulatba ejtően gazdag.

A leveleket a **levélminták** segítségével készíthetjük el a legkönnyebben. A program a mintában a mezők helyére automatikusan behelyettesíti az adatbázis megfelelő adatait.

A program több állománytípust használ, ám a sok kiterjesztés kissé összezavarhatja a felhasználót. Az adatbázis jele

FRANCIS FORD COPPOLA

nagy képernyőn szeret dolgozni.

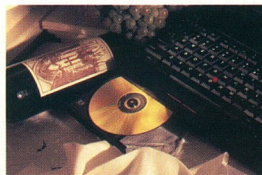

Ezért választotta Francis Ford Coppola filmrendező az IBM ThinkPad 755-öst, amely ma a hozzáférhető legnagyobb képernyős notebook.

Lehet Ön akár filmrendező vagy cégvezető, bizonyos pénzügyi korlátokkal számolnia kell. De mégsem szeretné minőségi elvárásait feladni! Erre nyújt megoldást az IBM ThinkPad – kompromisszum nélkül.

A ThinkPad sorozat az alacsonyabb árú 340-essel kezdődik és elmegy egészen a 755 CD-ig, amely beépített 5.25" CD ROM-mal rendelkezik. A ThinkPad notebook-ok minden igényét kielégítik – egy szöveg megszerkesztésétől, annak elfaxolásáig; a multimédia prezentáció összetett feladatának magas színvonalú ellátásáig. A ThinkPad sorozat két év alatt számos díjat nyert. A díjnyertes technológiával és a 10 órás akkumulátor-élettartammal a ThinkPad teljesíti elvárásait; akkor is, ha külső helyszínen forgat vagy üzleti útra megy.

...És mindezt olyan áron, amelyet meg tud fizetni.

There is a
difference

Francis Ford
Coppola
IBM ThinkPad
755 CD
notebook-ja:

10.4" (264 mm)
fekete mátrix
TFT színes
képernyő

beépített
CD ROM drive

mindössze
3,3 kg

340, 540, vagy
810 MB
cserélhető HDD

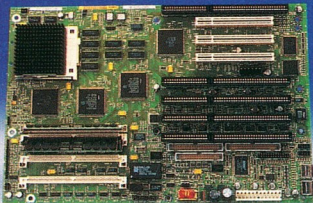
digitális szignál-
processzor

3 év garancia

IBM
IBM Magyarország

Az IBM Magyarországi Kft. disztribútori és hivatalos viszonteladói: Disztribútorok: Computer 2000 1027 Budapest, Kispás u. 11-15. Tel.: 202-4530; R.A. Trade Kft. 2010 Budapest, Petőfi S. u. 64. Tel.: 61-2996; Viszonteladók: Computerland Kft. 1035 Budapest, Vihar u. 4. Tel.: 188-8346; Comet Kft. 1142 Budapest, Kassai u. 67. Tel.: 163-6047; Duna Elektronika Bz./MicroAge központi irodája 1083 Budapest, Szégyenvári u. 7. Tel.: 267-1092; Duna Elektronika Bz./MicroAge üzlet 1077 Budapest, Kisfaludy u. 2. Tel.: 268-0437; Erii Trade 1147 Budapest, Ungvár u. 49. Tel.: 251-3978; Hoed Informatica 1093 Budapest, László u. 27. Tel.: 215-4396; Matus Kft. 1043 Budapest, Linczföld u. 7-9. Tel.: 201-5099; Palygoc Kft. 1112 Budapest, Budai úti 46. Tel.: 209-1106; Professional Kft. 1033 Budapest, Kaszálódó u. 5. Tel.: 167-0024, 187-0348; Ráció-Vet Kft. 8000 Szekesfehérvár, Rák u. 1-3. Tel.: 22/310-168; Bolitron 1138 Budapest, Váci út 168. Tel.: 269-7323; System Kft. 1068 Budapest, Rippel-Rónai u. 2. Tel.: 142-4345; Telelogia Kft. 1112 Budapest, Kápolna u. 13. Tel.: 227-5719; SZÉV Tisa Kft. 6722 Sziged, Petőfi S. sugárút 15. Tel.: 62/324-477. Országos hivatalral rendelkező viszonteladók: Professional Kft. 1033 Budapest, Kaszálódó u. 5. Tel.: 167-0024, 187-0348; 4026 Debrecen, Péterfia u. 46. Tel.: 52/415-787; 9000 Szombathely, Babonci u. 14. Tel.: 94/330-788. Ügyfélszolgálat: 1033 Budapest, Széchenyi u. 23-31. Tel.: 188-6101, 188-4356, 168-6230; 6723 Sziged, Szamos u. 4. Tel.: 62/478-265; 9021 Csör, Szigethy Á. u. 62-64. Tel.: 96/428-222; 6500 Baja, Szabolcs u. 10. Tel.: 79/322-976; 7621 Pécs, Lyeum u. 7. Tel.: 72/333-955; 7100 Szekesard, Békési u. 15. Tel.: 74/319-313.

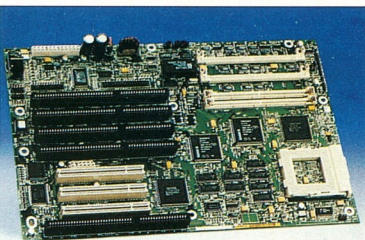
intel®
 alaplapok a
 CompMarktól

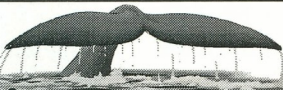
CompMark Számástechnikai és Kereskedelmi Kft.
 1135 Budapest, Reitter F. u. 28/a
 Telefon: 140-1732 • Telefon/fax: 140-0823

A LEGJOBB MINŐSÉG
 A LEGKEDVEZŐBB ÁRON

Tengernyi SZOFTVER!

Szoftver ABC

SOFTINVEST

☎: 269-4738
 269-4737
 ☎: 269-4720
 201-8619
 ✉: 1391 Budapest
 Pf: 218.
 Budapest XIII. ker.
 Jászai Mari tér 3.

10 pack - 5ft vol 2	4.710
act! 2.0 for windows	21.930
adobe type manager 3.0 f.w.	9.900
aldus pagemaker 5.0	89.000
all clear f.w.	34.800
autocad lt	49.000
berlitz think/talk german cd	15.731
boris valejo	4.500
ca clipper 5.2 + 2 sw.	35.000
coreldraw 5.0 cd	66.600
dbase 5.0 f.w.	6.500
doom companion cd	2.500
flight games for windows	2.500
flight simulator 5.0	6.500
grammatic windows	8.130

Rövid határidővel szállított

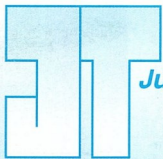
gst designworks ole2	12.380
gst pressworks ole2	12.380
helyes-e?/win 2.0	16.000
it konfir 2000 plusz	22.000
just grandma and me	2.500
kaplink v f.w.	23.200
ktor dos/win. 4.1	12.000
lost in time cd	4.500
lotus organizer 1.0 magyar	15.380
ms access 2.0	43.040
ms dos 6.22	6.920
ms foxpro 2.6 windows	8.800
ms office 4.2 for win. standard	57.050
ms project fw 4.0	54.010
ms visual c++ 1.5 prof.	53.200

termékeink: (Ár ÁFA nélkül!)

ms windows 3.1 magyar	12.490
ms word 6.0 for win. magyar	39.000
ms works 3.0 f.w magyar	12.360
netware 3.12 5 user	86.800
netware 4.02 5 user	110.600
norton commander	11.500
norton utilities 8.0	18.230
procomm plus f.w	15.900
professional music producer	2.500
qemm 7.5	11.500
recognita go-cr 2.1 for win.	11.900
source code (informagic) cd	2.500
spt-gib angol-magyar hangos szótár	48.000
system george angol 1	4.200
take ten cd	6.500

tripleplay english cd	4.500
tripleplay french cd	4.500
uninstaller f.w.	8.130
visio developer klf f.w	98.900
visio f.w	22.600
wing commander i-ii cd	6.500
wing commander iii cd	6.500
wordperfect	6.500
yogai a multimedia guide cd	4.500
zotych c++ 3.1 for os/2.0	60.400

és CD hegyek várják vásárlóinkat!

Juventus Team

ELKÖLTÖZTÜNK!

Új címünk:

1143 Budapest, Stefánia út 9. I. em.
 Telefon- és fax-számaink: 252-8948,
 163-7189; (06-30) 425-404, 424-558

IDEÁLIS IDŐJÁRÁS AZ ADATVESZTÉSRE

SZÜNETMENTES ÁRAMFORRÁSOK AZ AEG-TŐL

melyek számítógéppel és felügyeleti rendszerrel egyaránt képesek kommunikálni

Készülék típus	Teljesítmény (kVA)
Savemaster	0,6, 1, 1,6, 2,2, 3
Transocom-1	5, 10, 15
Transocom-3	20, 40, 60, 80, 120
Transopower	160, 220, 330

AEG Hungária Kft.
 1125 Budapest Zalatnai utca 2.
 Tel.: 175-4854, 155-8395
 Fax: 156-7247

Daimler-Benz Industrie

SZOFTVER ÚJSÁG

Computer

PANORÁMA

Minitools

Saját billentyűdefiníció

Új, minitools sorozatunk számos kis, kompakt DOS programból áll, amelyekkel a PC kezelését könnyíthetjük meg. Elsőként a beviteli segédprogramot és egy billentyűdefináló rutint mutatunk be.

Sokan hiányoltak már egy olyan programot, amelyvel szabadon lehet kiosztani a kiegészítő karaktereket a billentyűzetben. Írásunkat azonban egy leírással kezdjük, amelyben a programok beviteléről és ellenőrzéséről ejtünk szót.

A beviteli módszer

A listákat egy editor segítségével kell bevinni. Ahhoz, hogy ezeket gépi kódra fordíthassuk, további eszközre lesz szükségünk. Ha az MS-DOS-szal dolgozunk, akkor ez a DEBUG.

A minitoolokban mindig kapcsos zárójelek közé írjuk a megjelöléseket. Például:

```
JMP 123 [DEBUG]
```

Ha az egyik sor üres a listában, akkor feltétlenül ki kell hagyni a helyét, hiszen ennek a későbbi fordítás során jelentősége van. A listákat kis- vagy nagybetűvel egyaránt beírhatjuk, kivételt csupán az adatszövegek jelentenek. Például:

```
E 123 "PATH="
```

Ezeket mindenképpen úgy kell beírni, ahogyan a Szoftver Újságban kinyomattuk. Az adatszövegeket az időzjelről lehet felismerni. Figyeljünk arra, hogy ne tévesszük össze a nullát és a nagy O betűt!

Miután beírtunk egy listát, tároljuk el a megadott névvel, „DEB” kiterjesztéssel. A lista lefordításához például a következőt kell beírni:

```
DEBUG <LISTA.DEB
```

Ne feledkezzünk meg a „<” jelről! Ha nem írjuk be, akkor a DEBUG rosszul indul el, és nem fordítja le a programot. Hibátlan bevétel esetén a következő történik:

A lista a szöveges fájlból a DEBUG programhoz kerül, ahol processzorkódra lefordítva jelenik meg. Az így létrehozott COM program tároláskor a listában megadott nevet kapja.

TARTALOM

95/1

UTILITY

Minitools

Saját billentyűdefiníció 33

Clipper

Szelektálás 44

HASZNOS PROGRAMOK

Turbo Pascal

Állománydetektív 35

Gépelési hibák felkutatására találtuk ki a Checksumert (1. lista). Ez a program adott algoritmus alapján összeadja a vizsgálandó állomány bájtjait. Az eredmény az úgynevezett ellenőrző összeg (checksum). Ha gépelési hibát követtünk el, akkor az összeadás az eredeti számtól eltérő eredményt ad.

Valamennyi minitoolhoz hozzárendelünk egy értéket. Tegyük fel, hogy a tesztelendő állomány neve TESZT.COM. A Checksumert ekkor a kö-

vetkezőképpen kell meghívni:

```
CHKSUMME < TESZT.COM
```

Ezt követően megkapjuk az ellenőrző összeget.

Az AltGr karakterek önálló kiosztása

Az alábbiakban az ALTGRKBD nevű minitoolt mutatjuk be, amellyel a billentyűzetnek szinte valamennyi gombjához tesztelhető karaktert rendelhetünk (2. lista). Így például a numerikus blokkhoz a grafikus vonalkaraktereket, ami adott esetben nagyon hasznos lehet. Az új karaktereket azonban csakis azokon a klaviatúrákon használhatjuk, amelyekben megtalálható az AltGr billentyű is.

A minitool kezelése nagyon egyszerű. Először egy editorral elkészítünk egy egészen hétköznapi szöveges állományt a kívánt billentyűkiosztással. Ha például a [P] és az AltGr billentyűkombinációnak az angol font jelét kell megjelenítenie, akkor a következőt kell beírunk:

```
25 = £
```

A „25” itt a P billentyű scan kódját jelöli. A 25-ös kódszámú billentyűhöz tehát a „£” karaktert rendeljük. A scan kódot a scan kód táblázatból lehet meghatározni. Mivel a font szimbóluma jelenleg még nincs rajta a billentyűzetben, az ASCII kódjával lenyomott Alt billentyűvel kell bevinni. A megfelelő érték (156) az „ASCII kódtáblázatból” kereshetjük ki.

ESC 1	F1 59	F2 60	F3 61	F4 62	F5 63	F6 64	F7 65	F8 66	F9 67	F10 68	F11 87	F12 88	PRT 55	SLK 70	PAU			
^ 41	1 2	2 3	3 4	4 5	5 6	6 7	7 8	8 9	9 10	0 11	β 12	' 13	BSPACE 14	NL 69	/ 53	* 55	- 74	
TAB 15	Q 16	W 17	E 18	R 19	T 20	Z 21	U 22	I 23	O 24	P 25	Ü 26	+ 27	↵	7 71	8 72	9 73	+	
SLOCK 58	A 30	S 31	D 32	F 33	G 34	H 35	J 36	K 37	L 38	Ó 39	A 40	# 43	28	4 75	5 76	6 77	78	
SHIFT 42	< 86	Y 44	X 45	C 46	V 47	B 48	N 49	M 50	5 51	5 52	5 53	SHIFT 54	1 79	2 80	3 81	↵		
CNTRL 29	ALT 56	LEERTASTE										57	ALTGR	CNTRL 29	0 82	,	83	28

A „scan kódok” táblázata. A kurzor és a számjegyes blokk scan kódjai azonosak

Az ALTGRKBD minitool természetesen még inkább felhasználóbarát lenne, ha például a „P=£”-hoz hasonló kifejezéseket is el tudna fogadni. Mivel azonban a billentyűzeteknek eltérő a kiosztása, ezzel a módszerrel nem lehetne mindig egyértelmű hozzárendelést definiálni. Emiatt kellett a scan kódos megoldást választani.

Egy másik példa: Az [F1] és [F2] billentyűkhöz a „<” és „>” karaktereket szeretnék hozzárendelni. Az említett billentyűk scan kódja 59 és 60. A megjelenítendő karakterek ASCII értéke 174 és 175.

59 = <

60 = >

Ezeket a sorokat egyszerű szöveges állományként kell el tárolni, például BILL.TXT néven.

Az ALTGRKBD rezidens tool. Ily módon csupán egyszer kell behívunk (a legcélszerűbb ezt a rendszer indításakor elvégezni, az AUTOEXEC.BAT fájl segítségével). Ettől kezdve a tool mindig aktív lesz. Meghívásakor a hozzárendelési táblázat nevét kell megadnunk, például az imént említett BILL.TXT állományt:

ALTGRKBD BILL.TXT

Ha túl kevés a memória (nincs 8 Kb-át sem), vagy a hozzárendelési táblázat hibás definíciót tartalmaz, akkor a program hangjelzés kíséretében leáll, és nem lehet installálni. Ezenkívül a rendszer a 7-es hibaszint helyett 0-st ad vissza.

Ha minden rendben volt, akkor betöltődik és aktívvá válik a „személyes” AltGr definíciónk. Ha lenyomjuk az AltGr+P billentyűkombinációt, akkor a „£” karakter jelenik meg a képernyőn.

Az ALTGRKBD a 3-nál nagyobb verziószámú DOS alatt fut. A minitoolt a 386-oson és attól felfelé (az 5-ös DOS-verziótól kezdve) gond nélkül betölthetjük LH-val vagy más hasonló memóriakezelő programmal a felső memóriába.

Az ALTGRKBD program a 9-es billentyűzetmegszakításba kapcsolódik be. Ebben a rutinban az AltGr billentyű állapotát figyeli. Ha ezt lenyomtuk, akkor a 3-as bit a 40h:17h címen 1-es és az 1-es bit a 40h:18h címen nulla (a számlálás nullával kezdődik). Ebben az esetben a 60h porton lévő értéket az éppen lenyomott billentyű scan kódjaként értelmezzük. Ha a 7-es bit nulla, akkor az adott billentyű lenyomták, egyébként felengedették. Ha a billentyűhöz egy AltGr karaktert rendelünk, akkor ezt beillesztjük a billentyűzetpufferbe.

A CHKSUMME.COM program ellenőrző összege 8201, az ALTGRKBD.COM programé pedig B8A2.

(Folytatjuk)

128	Ç	160	â	192	L	224	α
129	Ç	161	í	193	T	225	β
130	É	162	ó	194	T	226	Γ
131	É	163	ú	195	T	227	Π
132	â	164	ü	196	T	228	Σ
133	â	165	ñ	197	T	229	σ
134	â	166	ñ	198	T	230	ρ
135	â	167	ñ	199	T	231	θ
136	Ç	168	ñ	200	T	232	φ
137	Ç	169	ñ	201	T	233	θ
138	é	170	ñ	202	T	234	ς
139	é	171	ñ	203	T	235	ς
140	é	172	ñ	204	T	236	ς
141	é	173	ñ	205	T	237	ς
142	é	174	ñ	206	T	238	ς
143	é	175	ñ	207	T	239	ς
144	é	176	ñ	208	T	240	ς
145	é	177	ñ	209	T	241	ς
146	é	178	ñ	210	T	242	ς
147	é	179	ñ	211	T	243	ς
148	é	180	ñ	212	T	244	ς
149	é	181	ñ	213	T	245	ς
150	é	182	ñ	214	T	246	ς
151	é	183	ñ	215	T	247	ς
152	é	184	ñ	216	T	248	ς
153	é	185	ñ	217	T	249	ς
154	é	186	ñ	218	T	250	ς
155	é	187	ñ	219	T	251	ς
156	é	188	ñ	220	T	252	ς
157	é	189	ñ	221	T	253	ς
158	é	190	ñ	222	T	254	ς
159	é	191	ñ	223	T	255	ς

Az ASCII kódtáblázat. Csak a felső 128 értéket adjuk meg, a többi rajta van a billentyűzeten

**1. lista
A CHKSUMME
program
forráslistája**

A100		JZ	115
XOR	BX, BX	MUL	DH
MOV	DX, FF	ADD	BX, AX
INC	DH	JMP	105
JZ	105	MOV	CX, 4
MOV	AH, 6	MUL	AX, 10
INT	21	MOV	BX
		MOV	BX, AX
		ADD	DL, 30
		CMP	DL, 39
		JBE	12A

ADD	DL, 7
MOV	AH, 2
INT	21
LOOP	118
RET	
N	CHKSUMME.COM
RCX	
	31
W	
Q	

2. lista
Az ALTGRKBD
program
forráslistája

```

A100
JMP 17D
PUSH DS
PUSH AX
PUSH BX
MOV AX,40
MOV DS,AX
TEST BY [17],7
JNZ 11F
TEST BY [17],8
JZ 11F
TEST BY [18],2
JZ 127
POP BX
POP AX
POP DS
JMP 0:0
IN AL,60
TEST AL,80
JNZ 11F
MOV BX,80
DB 2E D7
    
```

```

OR AL,AL
JZ 11F
XOR AH,AH
MOV BX,[1C]
MOV [BX],AX
INC BX
INC BX
CMP BX,[82]
JB 14A
MOV BX,[80]
CMP BX,[1A]
JZ 11F
MOV [1C],BX
IN AL,61
OR AL,80
OUT 61,AL
AND AL,7F
OUT 61,AL
MOV AL,20
OUT 20,AL
POP BX
POP AX
POP DS
IRET
CMP BF,SI
JZ 173
LODSB
    
```

```

CMP AL,D
JZ 174
CMP AL,20
JBE 166
RET
STC
RET
MOV AX,4C07
INT 29
INT 21
CMP SP,27D0
JB 176
MOV SI,80
INC SI
CMP BY [SI],D
JZ 176
CMP BY [SI],20
JBE 186
MOV DX,SI
INC SI
CMP BY [SI],20
JA 193
MOV BY [SI],0
MOV AX,3D00
INT 21
JB 176
MOV BX,AX
    
```

```

MOV CX,2000
MOV DX,216
MOV SI,DX
MOV AH,3F
INT 21
JB 176
ADD AX,DX
MOV BP,AX
INT 21
MOV AH,3E
INT 21
MOV DI,80
MOV CX,40
POP AX
REP STOSW
CALL 166
JB 164
JZ 1EE
XOR AH,AH
AND AL,F
ADD 1EE
MOV AH,AL
CALL 166
JBE 176
CMP AL,3D
JNZ 1CD
ADD AH,80
JB 176
    
```

```

CALL 166
JBE 176
XOR BX,BX
MOV BL,AH
MOV [BX],AL
JMP 1C4
MOV AX,3509
INT 21
MOV [123],BX
MOV [125],ES
MOV DX,102
MOV AX,2509
INT 21
MOV ES,[2C]
MOV AH,49
INT 21
MOV WO [2C],0
MOV DX,166
INT 27

N ALTGRKBD.COM
RCX
116
W
Q
    
```

Turbo Pascal

Állománydetektív

Minél nagyobb egy merevlemez, annál valószínűbb, hogy a felhasználó idővel „eltéved” a számtalan alkönyvtár és állomány között. Jó lenne valamilyen katalogizáló rutin, amely kiválasztja a „tömegből” a keresett programokat. Alábbi írásunkban ehhez kínálunk segítséget.

Aki volt már rendszergazda, az tudja, hogy a felhasználók nem mindig a megfelelő könyvtárba mentik el munkáikat, vagy ami még valószínűbb, nem törlik le a régi anyagaikat.

Ennek az következménye, hogy sok olyan állomány is foglalja a helyet a merevlemez, amely évek óta senkinek sem kell. Az is lehet, hogy sok állomány többször is megtalálható ugyanazon a szerveren vagy merevlemez. Ezt végignézni emberfeletti munka. A rendszergazda pedig általában csak a legkirívóbb eseteket orvosolja, és – mint tudjuk – a rendszer feltöltése rendszerint egybeesik egy fontos, nagy munka és a rendszergazda szabadságának kezdetével.

Ennek megelőzésére az alábbi program állománykiterjesztések szerint összegyűjti az érintett könyvtárakat (tehát például rögzíti, hogy a *.dbf kiterjesztésű adatbázisok merre és hol található), és összegzi a méretüket. Ebből két adatot tudunk meg: mi az, ami a legtöbb helyet foglalja el (ezeknek az állományoknak a szükségességét érdemes megvizsgálni), és mi az, ami több könyvtárban is megtalálható.

A program a következőképpen hívható:

KAT meghajtó ([szűrő [eredmény]] [/t])

A paraméterek jelentése az alábbi:

Meghajtó (kötelező megadni): valamelyik érvényes meghajtó betűjele (a., b., c. stb.).

Szűrő: DOS-típusú fájlmeghatározás, mint például a DIR parancsban (*,? wildcardok, pont, kiterjesztés).

Eredmény: az az állománynév, amelybe ki akarjuk írni az eredményt. Ha elhagyjuk, akkor KAT.LST lesz a fájlnev. Ha a fájlnek nincs kiterjesztése, akkor automatikusan az .LST-t kapa.

/t: a fájlnevek felsorolása az állományok méretével együtt.

A programot Pascalban és C-ben is megírtuk. Apróbb különbségek vannak a két változat között, az egyik ugyanis rekord-, a másik viszont memóriablokk-orientált. Sebességükben nincs nagyobb eltérés, még a C nyelv 486-os opcióját használva sem, mivel a legtöbb időt a lemezes, illetve a hálózati kommunikáció emészti fel. Ez pedig főképp a hardvertől és a meghajtóktól függ.

Megjegyzés a haladóknak: a keresést szabályozó szűrőflagek sokak számára talán logikátlanok tűnnek. DOS alatt ez igaz, a Novellben viszont vannak olyan fájltypusok is, amelyek szükségessé teszik ezt a megoldást. A max_könyvtár és a max_elem állítható a memória határain belül. A program így akár egy 512 KB-os XT-n is futhat.

Buzogány Ákos

A CKAT.C program forráslistája

```

#include <fcntl.h>
#include <sys/stat.h>
#include <io.h>
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <dir.h>
#include <string.h>
#include <conio.h>
#include <alloc.h>
#include <mem.h>
#include <dos.h>

#define MAX_KONYVTAR 256
#define MAX_ELEM 8192
#define ELEM_HOSSZ 69

extern unsigned _stklen = 50000 ;

char *u = "_____\\n" ;
char *het[8] =
{"vasarnap","hétfő","kedd","szerda","csütörtök","péntek","s
zombat"} ;
char p1[16],p2[16],p3[16],p4[16] ;
char meghajto[3],
szuro[13],
eredmeny[13] ;

struct ffbk leiras;

union ELEM_TIPUS
{
    struct {
        char kiterjesztes[4] ;
        char konyvtar[65] ;
        long hossz ;
    } reszletes ;
    char hasonlito[73] ;
} ;

typedef char KONYVTAR_TIPUS[81];
typedef union ELEM_TIPUS *ELEM_MUTATO;

int elemek_sz = 1;
int x, y, mind, dosfail ;
ELEM_MUTATO elemek[MAX_ELEM] ;

int pos(char source, char *dest)
{
    static int cnt ;

    for (cnt=0; dest[cnt]!=source) &
(dest[cnt]!='\0'; cnt++) ;
    if (dest[cnt]==source) return(-1); else
return(cnt) ;
}

int kereses(ELEM_MUTATO keres)
{
    static int elso, utolso, kozep ;
    elso = 1 ;
    utolso = elemek_sz ;
    kozep = (elso+utolso) >> 1 ;
    while
((memcmp((*keres).hasonlito, (*elemek[kozep]).hasonlito, ELEM
_HOSSZ)!=0) & (elso < (utolso-1)))
    {
        if (memcmp((*keres).hasonli-
to, (*elemek[kozep]).hasonlito, ELEM_HOSSZ)<0) utolso = kozep
;
        else if (memcmp((*keres).hason-
lito, (*elemek[kozep]).hasonlito, ELEM_HOSSZ)>0) elso =

```

```

kozep+1 ;
        kozep = (elso+utolso) >> 1 ;
    }
    return(kozep) ;
}

ELEM_MUTATO becsomagol(char *konyvtar, char *nev)
{
    static union ELEM_TIPUS kisegito_elem ;
    static char segit[4] ;

    strcpy(segite, "\0\0\0") ;
    memset(kisegito_elem.hasonlito, 0, sizeof(kisegito-
to_elem.hasonlito)) ;
    if (pos('.',nev) != -1)
    {
        strncpy(segite, nev[pos('.',nev)+1], 3) ;
        sprintf(kisegito_elem.resz-
letes.kiterjesztes, "%3s", segite) ;

        strcpy(kisegito_elem.reszletes.konyvtar, konyvtar)
;
        return(&kisegito_elem) ;
    }

void gyujt(KONYVTAR_TIPUS akt_konyvtar)
{
    * union ELEM_TIPUS csomag ;
    char segitseg[81] ;
    KONYVTAR_TIPUS *konyvtarak[MAX_KONYVTAR] ;
    int szamlalo, hely, konyvt_szama, masol ;

    printf("%s-79s", akt_konyvtar) ;
    gotoxy(x, y) ;
    strcpy(segitseg, akt_konyvtar) ;
    strcat(segitseg, szuro) ;
    dosfail = findfirst(segitseg, &leiras, 0x37) ;
    while (!dosfail)
    {
        if ((leiras.ff_attrib & 0x18) == 0)
        {
            memcpy(csomag.hasonlito, (*bec-
somagol(akt_konyvtar, leiras.ff_name)).hasonlito, sizeof(cso-
mag)) ;
            hely = kereses(&csomag) ;
            if
(memcmp((*elemek[hely]).hasonlito, csomag.hasonlito, ELEM_HOS
SZ)!=0)
            {
                elemek[elemek_sz] =
malloc(sizeof(csomag)) ;

                (*elemek[elemek_sz]).hasonlito[4]='0' ;
                if ((memcmp((*ele-
mek[hely]).hasonlito, csomag.hasonlito, ELEM_HOSSZ)<0) &
((*elemek[hely]).hasonlito[4]!='0')) hely++ ;
                for
(masol=elemek_sz; masol>=hely+1; masol-)
memcpy((*elemek[masol]).hasonlito, (*elemek[masol-1]).hason-
lito, sizeof(csomag)) ;

                memcpy((*elemek[hely]).hasonlito, csomag.hasonlito, sizeof(cs
omag)) ;
                (*elemek[hely]).resz-
letes.hossz = leiras.ff_fsize ;
                elemek_sz++ ;
                if
(elemek_sz>MAX_ELEM)
                {
                    printf("\nkiterjesztés-könyvtár kombináció >
%d\n", MAX_ELEM) ;
                    exit(0) ;

```

```

    } else (*elemek[hely]).resz-
letes.hossz+=leiras.ff_fsize ;
    };
    dosfail = findnext(&leiras) ;
}
konyvt_szama=0 ;
strcpy(segitseg,akt_konyvtar) ;
strcat(segitseg,".t.*") ;
dosfail = findfirst(segitseg,&leiras,0x37) ;
while (!dosfail)
{
    if ((leiras.ff_attrib & 0x10)==0x10) if
(leiras.ff_name[0]!='.')
    {
        konyvt_szama++ ;
        if (konyvt_szama>MAX_KONYVTAR)
        {
            printf("\nkonyvtárak
száma > %3d\n",MAX_KONYVTAR) ;
            exit(0) ;
        }
        konyvtarak[konyvt_szama] = mal-
loc(sizeof(KONYVTAR_TIPUS)) ;
strcpy(*konyvtarak[konyvt_szama],akt_konyvtar) ;
strcat(*konyvtarak[konyvt_szama],leiras.ff_name) ;
        dosfail = findnext(&leiras) ;
    }
    for (szamlalo=1;szamlalo<=konyvt_szama;szamla-
lo++)
    {
        strcpy(segitseg,*konyvtarak[szamlalo]) ;
        strcat(segitseg,"\\") ;
        gyujt(segitseg) ;
    }
    for (szamlalo=1;szamlalo<=konyvt_szama;szamla-
lo++) free(konyvtarak[szamlalo]) ;
}

void ir(void)
{
    int szamlalo,kimenet ;
    char
masolat[4],kiterjesztes[4],segitseg[81],bal[4] ;
    KONYVTAR_TIPUS konyvtar ;
    long hossz,ossz=0 ;
    struct dosdate_t datum ;

    _dos_getdate(&datum) ;
    printf("Irom ",eredmeny,"...") ;
    if ((kimenet = creat(eredmeny,S_IWRITE)) == -1)
    {
        printf("nem sikerult megnyitni a
kimeneti allomanyt\n");
        exit(0);
    }
    printf(segitseg,"%s %s %d.%d.%d - %s\n\n",meg-
hajto,szuro,datum.year,datum.month,datum.day,het[datum.day-
ofweek]) ;
    write(kimenet,segitseg,strlen(segitseg)) ;
    memcpy(masolat,"\0xFF\0xFF\0xFF\0",4) ;
    for (szamlalo=1;szamlalo<elemek_sz;szamlalo++)
    {
        strcpy(konyvtar,(*elemek[szamlalo]).
reszletes.konyvtar) ;
        memcpy(kiterjesztes,(*elemek[szamlalo]).
reszletes.kiterjesztes,4) ;
hossz=(*elemek[szamlalo]).reszletes.hossz ;
        if (memcmp(kiterjesztes,masolat,4)!=0)
        {

```

```

            if
(memcmp(masolat,"\0xFF\0xFF\0xFF",4)!=0)
            {
                printf(segitseg,"%3s%10ld bytes\n",masolat,ossz) ;
                write(kimenet,segit-
seg,strlen(segitseg)) ;
                if (mind)
                write(kimenet,u,strlen(u)) ; else write(kimenet, "\n",1) ;
            }
            ossz=0 ;
            printf(segitseg,"%3s",kiter-
jesztes) ;
            strcat(segitseg,"-") ;
write(kimenet,segitseg,strlen(segitseg)) ;
        memcpy(masolat,kiterjesztes,4) ;
    }
    } else write(kimenet," ",4) ;
    printf(segitseg,"%10ld
%s\n",hossz,konyvtar) ;
    write(kimenet,segitseg,strlen(segitseg)) ;
    if (mind)
    {
        strcpy(bal,kiterjesztes) ;
        szuro[pos+'.',szuro+1]='0' ;
        while (bal[0]!=' ')
        memcpy(&bal[0],&bal[1],3) ;
        strcat(szuro,bal) ;
        strcpy(segitseg,konyvtar) ;
        strcat(segitseg,szuro) ;
        dosfail =
findfirst(segitseg,&leiras,0x37) ;
        while (!dosfail)
        {
            if ((leiras.ff_attrib
& 0x18) == 0)
            {
                printf(segitseg,"%24s
%12ld\n",leiras.ff_name,leiras.ff_fsize) ;
                write(kimenet,segitseg,strlen(segitseg)) ;
            }
            dosfail =
findnext(&leiras) ;
        }
        write(kimenet,"\n",1) ;
        }
        ossz+=hossz ;
    }
    printf(segitseg,"%3s%10ld
bytes\n",masolat,ossz) ;
    write(kimenet,segitseg,strlen(segitseg)) ;
    close(kimenet) ;
    printf("kész\n") ;
}

int paramok(void)
{
    int segitseg ;

    segitseg=pl[1]!='.' ;
    segitseg+= (strlen(pl)=2) ;
    pl[0]=*strup(&pl[0]) ;
    segitseg+= (pl[0]<='Z' & (pl[0]>='A') ;
    if (segitseg) strcpy(meghajto,pl) ;
    if ((strlen(p2)<=12) & (strlen(p2)>=1) & (str-
cmp(p2,"/T")!=0) & (strcmp(p2,"/t")!=0)) strcpy(szuro,p2) ;
    else strcpy(szuro,"*.*)") ;
    eredmeny[0]=0 ;
    if ((strlen(p3)<=12) & (strlen(p3)>=1) & (str-

```

```

cmp(p3,"/T")!=0) & (strcmp(p3,"/t")!=0))
{
    if ((pos('.',p3)==-1) & (strlen(p3)<=8)
    & (strlen(p3)>=1))
    {
        strcpy(eredmeny,p3);
        strcat(eredmeny,".lst");
    }
    else if (pos('.',p3)>=1) strcpy(ered-
meny,p3);
    if ((eredmeny[strlen(eredmeny)-1]!='.')
    & (strlen(eredmeny)>=2) & (strlen(eredmeny)<=9))
    strcat(eredmeny,".lst");
    }
    if (strlen(eredmeny)==0)
    strcpy(eredmeny,"kat.lst");
    if ((strcmp(p4,"/t")==0) | (strcmp(p4,"/T")==0) |
    (strcmp(p3,"/t")==0) | (strcmp(p3,"/T")==0) |
    (strcmp(p2,"/t")==0) | (strcmp(p2,"/T")==0)) mind=1; else
    mind=0;
    segitsegs=mind | (strlen(p4)==0);
    return(segitsegs);
}

int main(int argc, char **argv)
{
    char segitsegs[4];

    if (_argc>=2) strcpy(p1,argv[1]); else
    p1[0]='\0';
    if (_argc>=3) strcpy(p2,argv[2]); else
    p2[0]='\0';
    if (_argc>=4) strcpy(p3,argv[3]); else
    p3[0]='\0';
    if (_argc>=5) strcpy(p4,argv[4]); else
    p4[0]='\0';
    if (paramok())
    {
        printf("\n");
        x=wherex(); y=wherey();
        strcpy(segitsegs,meghajto);
        strcat(segitsegs,"\\");
        gyujt(segitsegs);
        ir();
    }
    else
    {
        clrscr();
        puts("          *** katalo-
gus v2.0 ***\n");
        puts("kat meghajto [szuro [eredmeny]]
[/t]");
        puts("          |          |          |
+teljes lista, a filenevek felsorolasaval");
        puts("          |          |          |");
        puts("          |          |          |");
        +elhagyjuk, kat.lst");
        puts("          |          |          |");
        xxxxxxxx, .lst kiterjesztést kap");
        puts("          |          |          |");
        xxxxxxxx.xxx, marad");
        puts("          |          |          |          ha
hasznaljuk, meg kell adni a szurot is (pl. *.*.*)");
        puts("          |          |          |");
        *.*bak, h*.ttf . . .");
        puts("          |          |          |");
        puts("          |          |          |");
        .\n");
        puts("pl. kat c: *.*.tif rajzkot.txt /t");
        printf("Megkotelek: - könyvtáraként
max. %d alkönyvtár\n",MAX_KONYVTAR);
        printf("          - max. %d kiter-
jesztés-könyvtár kombináció\n",MAX_ELEM);
    }
    return(0);
}

```

A PKAT.PAS program forráslistája

```

uses dos,crt;

const max_konyvtar = 256;
      max_elem = 4096;
      elemek_szama : integer = 1;
      u = ' ';
      het : array[0..6] of string[9] =
('vasarnap','hétfő','kedd','szerda','csütörtök','pén-
tek','szombat');

typekonyvtar_tpus = string[64];
      elem_mutato = ^elem_tpus;
      elem_tpus = string[72];

var leiras : searchrec;
      meghajto : string[2];
      elemek : array[1..max_elem] of elem_mutato;
      x,y : integer;
      szuro : string[12];
      eredmeny : string[12];
      mind : boolean;

function kereses(const keres : elem_tpus) : integer;
var also,utolso,kozep : integer;
begin
    also:=1; utolso:=elemek_szama; kozep:=(also+utolso)
div 2;
    while (keres<>elemek[kozep]^) and (also<utolso-1) do
    begin
        if keres<elemek[kozep]^ then utolso:=kozep else
        if keres>elemek[kozep]^ then also:=kozep+1;
        kozep:=(also+utolso) div 2;
    end;
    keres:=kozep;
end;

function becsomagol(constkonyvtar,nev : string) :
elem_tpus;
var kisegito_elem : elem_tpus;
      kisegito_kit : string[3];
begin
    fillchar(kisegito_elem,sizeof(elem_tpus),#0); kisegito-
kit:=#0#0#0;
    if pos('.',nev)>0 then
    kisegito_kit:=copy(nev,pos('.',nev)+1,3) else
    kisegito_kit:='';
    move(kisegito_kit,kisegito_elem[1],4); move(konyvtar-
[1],kisegito_elem[5],byte(konyvtar[0]));
    kisegito_elem[0]:=#68;
    becsomagol:=kisegito_elem;
end;

procedure kicsomagol(const csomag : string; varkonyvtar;
kiterjesztes : string; var hossz : longint);
begin
    move(csomag[1],kiterjesztes,4); move(csomag[5],konyvtar-
[1],64);
    konyvtar[0]:=#64; konyvtar[0]:=chr(pos(#0,konyvtar)-1)
;
    move(csomag[69],hossz,4);
end;

procedure gyujt(const akt_konyvtar : elem_tpus;
varkonyvtarak : array [1..max_konyvtar] of
^konyvtar_tpus;
szamalo,hely,konyvtar_szama,masol : integer;
csomag : elem_tpus;
hossz : longint);
begin
    write(akt_konyvtar,'':24); gotoxy(x,y);
    findfirst(akt_konyvtar+szuro,$37,leiras);
    while doserror=0 do begin
        if (leiras.attr and $18)=0 then begin
            csomag:=becsomagol(akt_konyvtar,leiras.name);
            hely:=kereses(csomag);
            if elemek[hely]^<>csomag then begin
                new(elemek[elemek_szama]);
            fillchar(elemek[elemek_szama]^,sizeof(elem_tpus),#0);
            if (elemek[hely]^<>csomag and (elemek[hely]^>''))

```


OLVASÓSZOLGÁLAT

EZT AZ OLDALT A LAPBÓL KIVÁLASZTVÁ ÉS FELBÉLYEGZETT BORÍTÉKBAN A KIADÓNAK MEGKÜLDVE ÖN

❖ BŐVEBB INFORMÁCIÓT KÉRHET A LAPBAN MEGJELENT CIKKEKRŐL ÉS HIRDETÉSEKRŐL,

❖ ELŐFIZETÉST RENDELHET MEG A LAPRA,

❖ MEGRENDELHETI A COMPUTER PANORÁMA EGYÉB KIADVÁNYAIT,

❖ ÖTLETEKET, JAVASLATOKAT KÖZÖLHET, KÉRDÉSEKET

TEHET FEL A SZERKESZTŐKNEK!

Megéri, mert a megjelenést követő hónap elsejéig érkező levelek

beküldői között nyereményt sorsolunk ki.

A novemberi reklámajándékot, a márkás tollkészletet nyerte: Kasnya László, Budapest

**E HAVI NYEREMÉNY:
EGY MENEZSZER-
KALKULÁTOR**

INFORMÁCIÓKERÉS

Bővebb információt kérnk a bekarikázott kód-
számú, ebben a számban megjelent hírekről és
hirdetésekről.

HÍREK:

T4900CT, T4850CT notebook, <i>Toshiba</i>	4/1
TokenLink III PCMCIA adapter, <i>3Com</i>	4/2
R10000 processzor, <i>MIPS</i> <i>Technologies</i>	4/3
DCP-1 nyomdagép, <i>Xeikon</i>	6/1
Arpeggio Ethernet ISDN bridge, <i>Cabletron</i>	6/2
PowerStack, <i>Motorola</i>	6/3
Prionis HX,	
<i>Digital Equipment</i> miroVIDEO, miroVIDEO-Mouse, miroCRYSTAL, <i>Miro</i>	8/1
Assentia 700N, Manhattan G, P, V, AS7	13/1
A számítógép és az MS-DOS, <i>Park</i> <i>Könyvkiadó/Microsoft</i>	13/2

HIRDETŐK:

Cordata	B/2
Líra & Lant	B/3
Autodesk	B/4
CHS	2/1
PannonSoft	2/2
Panasonic	5/1
Kossuth K.	7/1
Made Info	8/1
Querty	9/1
A-Cat	9/2
TCC	12/1
Humansoft	12/2
Computer Books	12/3
Elender	12/4
HPC	13/1
Elsat	21/1
MTA SZTAKI	21/2
Server	21/3
Profilax	21/4
Plantrading	23/1
Grand	23/2
Profon	23/3
Leidor	23/4
Stamford	23/5
KT Technology	23/6
Cordines	30/1
IBM	31/1
CompMark	32/1

Szoftver ABC	32/2
Juventus Team	32/3
AEG	32/4
FEFO	40/1
HunComp	40/2
Ministar	40/3
Automex	49/1
Walton	51/1
Carbon	51/2
Számalk-CED	53/1
Netrend	53/2
Made Info	53/3
Alaplap	56/1
Windows Panoráma	56/2
ScanDer	57/1
57/2	
Providencia	59/1
Humansoft	59/2
SchwAr	59/3
Közérdekű	61/1
Comproject	61/2
Mikropro	61/3
Computer Panoráma	61/4
Holland	62/1
MorphoLogic	63/1
Dit	67/1
Copy Line	73/1
Nokia	73/2
OKI	75/1
KMO	77/1
RCE	78/1
Hauser	79/1
BIS	79/2
Flag	79/3
Corwell	

(A kódszámban a perjel előtt az oldal-
szám, mögötte pedig az oldalon belüli
sorszám szerepel.)
Hozzájárulok ahhoz, hogy a Computer
Panoráma az érdeklődésem saját adat-
bázisában szerepeltesse.

Név, cég: _____

Postacím: _____

Telefon: _____

Bankszámlaszám, OTP-fiók és a/számlaszám (megrendelés esetén!): _____

(Cégszerű) aláírás: _____

ELŐFIZETÉS

Elő kívánok fizetni a Kiadónál az alábbi – általam X-szel megjelölt –
folyóirat(ok)ra (magánszemélyeknek postautalványt küldünk, jogi
személyek átutalással is előfizethetnek, nekik számlát küldünk):

A **Computer** -ra

Négyezer lemezmellettel egy évi kedvezményes előfizetési díj
3839 Ft

A **WINDOWS** -ra

1995-re négy szám kedvezményes előfizetési díja 1500 Ft
Valamennyi számban lemezmellettel!

A **_____** című, negyedévente megjelenő folyóiraatra. Egy évi ke-
zvedményes előfizetési díj 1185 Ft

MEGRENDÉLÉS

Megrendelem postaköltség utánvétel szállítással
az alábbi kiadványt:

A Computer Panoráma szeptemberben megjelenő CAD
KÜLÖNSZÁMÁT 345 Ft-os áron

A lappal kapcsolatos egyéb észrevételeim, kérdéseim: _____

Az Olvasószolgálati lapot a
következő címre kérjük –
felbélyegzett borítékban –
elküldeni:

Computer Panoráma
Kiadói Kft.
Budapest VII.,
Wesselenyi u. 17. IV. emelet
1077

386-SX-TŐL PENTIUMIG KOMPLETT SZÁMÍTÓGÉP KONFIGURÁCIÓK

386 SX 40 MHz SZÁMÍTÓGÉP	60.900 Ft
386 RAM, 210 MB HDD, 14" MONO SVGA MONITOR/512 KB VGA	
386 DX 40 MHz SZÁMÍTÓGÉP 128 KB CACHE	85.900 Ft
386 RAM, 210 MB HDD, 14" COLOR SVGA MONITOR 0,28/512 KB VGA	
486 DX2 66 MHz (Intel) SZ.GÉP 256 KB CACHE	113.590 Ft
4 MB RAM, 420 MB HDD , 14" COLOR SVGA MONITOR 0,28/512 KB VGA, 3 VESA LB, GREEN	
PENTIUM 66 MHz PCI SZÁMÍTÓGÉP	239 900 Ft
8 MB RAM, 540 MB SCSI HDD, 14" COLOR SVGA MONITOR 0.28. LR/1 MB VGA	
PENTIUM 90 MHz PCI SZÁMÍTÓGÉP	279 900 Ft
8 MB RAM, 540 MB SCSI HDD, 15" SVGA MONITOR NL, LR, DIGITÁLIS MB VGA, A KONFIGURÁCIÓKORBAN 1.44 FDD, BABY HÁZ, ANGOL VAGY MAGYAR BILLENTYŰZET ÉS 2S/P/G KÁRTYA	
VESA VGA KÁRTYA mikroCRYSTAL 10 SD 17 590 Ft	
IDE KÁRTYA PCI BUS-OS	3.800 Ft
VGA KÁRTYA 1 MB AGX PCI BUS-OS	26.990 Ft
486 DX2 66 MHz ALAPLAP 4 PCI, 2 VESA	44.800 Ft
486 DX4/100 MHz ALAPLAP 4 PCI, 2 VESA	94.800 Ft

AZ ÁRAK AFA NÉLKÜLEK,
KESZPÉNZNYITÉSRE VONATKOZNAK
ÉS +2 ÉV GARANCIAKAT
TARTALMAZNAK.

KIEGÉSZÍTŐK: VESA ÉS PCI LOCAL BUS VGA ÉS IDE
KÁRTYÁK, NON-INTERLACED ÉS LOW RADIATION MONITOROK.

FEFO KFT. 1073 BUDAPEST, BARCSAY U. 6.
T.: 267-8980, 267-8981 F: 267-8958,
1122 BUDAPEST, KRISZTINA KRT. 11.
T+F: 202-1225
7621 PÉCS, MUNKÁCSY U. 9.
T+F: (72) 326-186

MEGBÍZHATÓBB, GYORSABB ÉS OLCSÓBB
SZÁMÍTÓGÉPEK, NYOMTATÓK ÉS ALKATRÉSZEK

SIMM 1/4/8/16/32 MB-70ns	4,0/16/33/62/124 000 Ft
Alaplap 486.256c: ASUS PCL/VL/ ASUS VL, 100MHz/HC-486 VL	23/24/9 900 Ft
ASUS Pentium 66/90 MHz + IDE, I/O	38/45 000 Ft
Intel Pentium Batman 66 / Plato 90 MHz	37/45 000 Ft
Intel SX2533/DX33/66/100/P60/P66/P90	8/10/18/25/64/49/59/73 000 Ft
Cyrix 40/DX2-50/66, AMD40/DX2-66/DX2-80	15/18/24/17/23/30 000 Ft
MiroCRYSTAL 20SD 1 MB/2MB, 20 SV 2 MB	20/28/35 000 Ft
Spea V7 Mirage 1 MB/P64 1 MB/2 MB/Storm 4 MB	15/20/28/85 000 Ft
V7 Mercury P64 2 MB VLB v. PCI/Pro 4 MB VLB	39/79 000 Ft
Creativ SB 16 SCSI-2 ASP/SB 16, MultiCD, ASP	22/18 000 Ft
MAG 14/15/17/17" S/21" F	32/44/103/215 000 Ft
AOC 14" SL/RUN/RL niri 77" 736 1280X	28/30/85 000 Ft
Sony Trini 15" SFI/17/30/17" EIT/20" EIT, Trinitron, 1280x1024	66/118/145/260 000 Ft
Hitschi 15", Yakumo 15"/EMC 15"/Sampo 20"	42/38/132 000 Ft
Taxan 14" Trini/15/17/20"	46/54/90/175 000 Ft
Sony 55E/S, Mitsumi 3S/4S/Philips 1S, SCSI	18/26/29/11 000 Ft
CD-ROM 4xi intern: NEC, Toshiba 3501, Pioneer 104/Teac	42/39 000 Ft
Streamer Colorado D120/Conner 250 MB/1 Omega, Complet	18 000 Ft
Streamer HP-Corner 350 MB/Fujitsu MO Drive, SCSI-2	22/85 000 Ft
420 MB AT Seagate, Conner, WD, Maxtor/Quantum 730 MB AT	24/35 000 Ft
540 MB AT: Quantum, IBM, Maxtor, WD, DEC, Conner	28 000 Ft
540 MB SCSI-2 HDD Quantum, Conner, Maxtor, DEC, Fujitsu	32 000 Ft
Quantum 270 A/S/1.8 GB/2 GB/DEC 2 GB	21/119/135 000 Ft
1 GB AT HDD WD, Conner, inclusive Controller, FD-HD	64 000 Ft
1 GB SCSI-2 HDD Quantum, Conner, Fujitsu, IBM, HP/2 GB HP, IBM	79/135 000 Ft
Adapte: SCSI-2: 1542 CF/2842 VL/2742 EISA/2940 PCI	24/32/35/27 000 Ft
Q-LOGIC fast SCSI: ISA/VL/PCI/PCI-Wide controller	20/26/29/44 000 Ft
Canon B 10sx/200/230 A/3/30 A3/600/800 A3/880 A3	23,9/36/49/77/65/149/339 000 Ft
HP DJ 560C/580C/520/320 hi/ Horozobató	65/41, 8/34, 4/36 000 Ft
HP LJ 4L/4P/4MP/4P/4M/4Plus/45/4/4V, DIN A3 g/1	78/114,5/159/173/239/412/258 000 Ft
HP ScanJet IICX/3 P g/1 Mono Scanner ISA, PS2, Mac Apple	132/72 000 Ft
HP DAT 35470 2 GB/35480 8 GB/1533A 16 GB/1533A 48 GB	95/110/125/298 000 Ft

KOMPLETT GÉPEK MEGRENDELÉS SZERINT!

Árának afa nélküliek, a változtatás jogát fenntartjuk!

1116 Budapest, Mohai út 37. • Tel./fax: 209-2881

MINOR
Műszer és Informatéchnikai Kft

Multimedia Meating Point

Minor Multimedia Meating Point - 1075. Bp. Madách Imre út 2-6. Tel : 322-8208, 322-4027

MEGNYÍLT!

A multimédiások Mekkája

Bevezető árak, ajándékok !

CD lemezek - Multimédiás számítógépek - Hangkártyák és hangszórók

Videó kártyák - Stúdiószintű PC-s videó eszközök - Philips CD-I - Virtuális Valóság

Microsoft szoftverek - Számítástechnikai kellékek

Olcsó 486-os PC-konfigurációk

Gyártó	Típus	Órajel (MHz)	Memória (Mбайт)	Busz	Gyártó, típus	Méretlenítés Kapacitás (Mбайт)	Videovezető (típus, RAM csatlakozó)	Képfelbontás (col)	Monitor Felbontás	Számítógépi-babymonitor	Egyéb Kiegészítők	A konfiguráció ára (Ft)	Megjegyzés	Forgalmazó
Albacom	486DX	40	4	ISA/VL (3)	Seagate ST13250A	280	Realtek VGA, 512 KB, ISA	14	1024x768	baby/mimilony	egér	119 900	multisync, color monitor, DOS, univerzális alaplap	Albacom szaküzlet
Albacom	486DX	40	4	ISA/VL (3)	Seagate ST13250A	280	Cirus Logic 5426, 1 MB	15	1024x768	baby	egér	151 900	color monitor, DOS	Albacom szaküzlet
Albacom	486DX	66	4	ISA/VL (3)	Seagate ST13250A	280	Cirus Logic 5426, 1 MB	15	1024x768	baby	egér	162 400	color monitor, DOS	Albacom szaküzlet
Dataplan	486DX	40	4	ISA/VL (4/3)	WD Quantum	420	Trident, 512 KB	14	1024x768	SE desktop	Mouse 'Too egér	128 800	Shuttle alaplap, Cyrix processor	Dataplan
Dataplan	486DX	40	4	ISA/VL (6/3)	WD Cavalier 1170, IDE	170	Trident TVGA9000C, ISA	14	1024x768	desktop		120 200	Cyrix processor, Sync monitor, Shuttle alaplap	Dataplan
Dataplan	486DX2	66	4	ISA/VL (4/3)	WD Quantum	420	Trident, 512 KB	14	1024x768	SE desktop	Mouse 'Too egér	139 800	Shuttle alaplap, Intel processor	Dataplan
Dataplan	486DX2	80	4	ISA/VL (4/3)	WD Quantum	420	Trident, 512 KB	14	1024x768	SE desktop	Mouse 'Too egér	150 700	Shuttle alaplap, AMD processor	Dataplan
Dataplan	486DX2	80	8	ISA/VL (4/3)	WD Quantum	420	Trident, 512 KB	14	1024x768	SE desktop	Mouse 'Too egér	169 700	Shuttle alaplap, AMD processor	Dataplan
Dataplan	486DX2	40	4	ISA/VL (4/3)	WD Quantum	420	Cirus Logic, 1 MB, VL	14	1024x768	SE desktop	Mouse 'Too egér	133 900	Shuttle alaplap, Cyrix processor	Dataplan
Dataplan	486DX2	66	4	ISA/VL (4/3)	WD Quantum	420	Cirus Logic, 1 MB, VL	14	1024x768	SE desktop	Mouse 'Too egér	146 750	Shuttle alaplap, Intel processor, LR monitor	Dataplan
Digitalmodul	486DX-40 green	40	4	ISA/VL (6/3)	IBM	256	Trident, 512 KB	14	1024x768	minitorony		104 000	Shamrock, LR, NI, green monitor	Digitalmodul (PC Kuckó)
Digitalmodul	486DX-40 green	40	4	ISA/VL (6/3)	IBM	256	Trident 9400, 1 MB, VL	14	1024x768	minitorony		106 840	Shamrock, LR, NI, green monitor	Digitalmodul (PC Kuckó)
Digitalmodul	486DX-66 green	66	4	ISA/VL (6/3)	IBM	256	Trident, 512 KB	14	1024x768	minitorony		122 100	Shamrock, LR, NI, green monitor	Digitalmodul (PC Kuckó)
Digitalmodul	486DX-66 green	66	4	ISA/VL (6/3)	IBM	256	Trident, 512 KB	15	1280x1024	minitorony		137 100	Shamrock, LR, NI, green monitor	Digitalmodul (PC Kuckó)
Digitalmodul	486DX-66 green	66	4	ISA/VL (6/3)	IBM	256	Trident, 512 KB	17	1600x1280	minitorony		178 140	Shamrock, LR, NI, green monitor	Digitalmodul (PC Kuckó)
Digitalmodul	486DX-66 green	66	4	ISA/VL (6/3)	IBM	256	Trident 9600D, 512 KB	17	1600x1280	minitorony		180 960	Shamrock, LR, NI, green monitor	Digitalmodul (PC Kuckó)
Eszem	SZM486 DX-40C green	40	4	ISA/VL (3)	Comer, IDE	420	Trident 8900D, 512 KB	14	1024x768	minitorony	egér	107 400	SVGA, LR, MTC color monitor	Eszem
Eszem	SZM486 DX-40M	40	2	ISA/VL (3)	Comer, IDE	210	Trident 8900D, 512 KB	14	1024x768	minitorony	egér	79 500	SVGA, LR, mono monitor	Eszem
Eszem	SZM486 DX2-66M green	66	4	ISA/VL (3)	Comer, IDE	420	Trident 9600CXI, 512 KB, MB	14	1024x768	minitorony	egér	126 100	Datamock, SVGA, LR, NI, color monitor, DDC-2B-adapter	Eszem
Eszem	SZM486 DX2-66M	66	2	ISA/VL (3)	Comer, IDE	210	Trident 8900D, 512 KB	14	1024x768	minitorony	egér	89 000	SVGA, LR, color monitor	Eszem
FEFO Computer	486DX2	66	4	ISA/VL (3)	Comer	420	Trident 512KB, 1 MB	14	1024x768	baby	egér+pad	115 500		FEFO Computer
FEFO Computer	486DX2	66	4	ISA/VL (3)	WD Quantum LP5210	540	Trident 512KB, 1 MB	14	1024x768	baby	egér+pad	118 990		FEFO Computer
FEFO Computer	486DX2	66	4	PCI/VL (4/2)	WD Quantum	540	micro Cristal 205D	14	1024x768	baby	egér+pad	155 990	kiegészítés: mikro PCI-s VGA kártyák 1-6l, 4 Mбайт	FEFO Computer
Huncomp	486 D1C-40	40	4	ISA	Seagate	280	Trident 9000, 512 KB	14	1024x768	desktop		94 300		Huncomp
Huncomp	486 D1C-40	40	4	ISA/VL	Seagate	280	Trident 9000, 512 KB	14	1024x768	desktop		97 300		Huncomp
Huncomp	486 DX-33	33	4	ISA/VL	Seagate	280	Trident 9000, 512 KB	14	1024x768	desktop		106 800		Huncomp
Huncomp	486 DX-40	40	4	ISA/VL	Seagate	280	Trident 9000, 512 KB	14	1024x768	desktop		104 500		Huncomp
Intel Comp	Fujitsu DCA-33	33	4	ISA/VL (3)	WD Quantum LP5210	210	AVG A-20, 512 KB	14	1024x768	baby	A/4 tech A/5 egér	128 970	DCA (Dinamikus Cache Memória), LR monitor	Intel Comp (Gy9)
Intel Comp	Fujitsu DCA2-66	66	8	ISA/VL (3)	WD Quantum LP5240	540	VL-VGA24, 1 MB, VL	14	1024x768	baby	A/4 tech A/5 egér	189 400	VL Enhanced, VL-VGA, Cirrus Logic, DCA2, LR monitor	Intel Comp (Gy9)

Ötcső 486-os PC-konfigurációk

Gyártó	Típus	Órajel (MHz)	Memória (Mбайт)	Busz	Megkezelés Gyártó, típus LPF210	Kapacitás (Mбайт)	Videokártya (típus, RAM, csatlakozó)	Képfelb. (col)	Monitor Felbontás (col)	Számitógép ház	Egyéb kiegészítők	A konfiguráció ára (Ft)	Megjegyzés	Forgalmazó (C/gy)
Intel Comp	Fulfillt HiPPC 10VPC	66	4	ISA-VL (3)	WD Quantum LPF210	210	VL-VGA24, 1 MB, VL	14	1024x768	baby	A/4 lemez A/5 egér	386 270	VL-IDE, VL-VGA Cirrus Logic, LR monitor	Intel Comp
Microline	486DX2	66	8	ISA-VL (3/3)	Seagate, IDE	280	VGA53	14	1024x768	mini/ory	Genius Teo egér	442 000	green aljlap, Sanyo green monitor	Microline
Mikropro	MPO	66	4	ISA-VL	Conner	210	Trident 512 KB, ISA	14	1024x768	baby	MS-400 egér	109 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	40	4	ISA-VL	Conner	210	Trident 512 KB, ISA	14	1024x768	baby	MS-400 egér	102 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	66	4	ISA-VL	Conner	210	Genoa Hornet, 1 MB, VL	14	1024x768	baby	MS-400 egér	119 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	40	4	ISA-VL	Conner	210	Genoa Hornet, 1 MB, VL	14	1024x768	baby	MS-400 egér	112 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	66	4	ISA-VL	Conner	420	Genoa Hornet, 1 MB, VL	14	1024x768	baby	MS-400 egér	128 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	66	4	ISA-VL	Conner	420	Trident 512 KB, ISA	14	1024x768	baby	MS-400 egér	118 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	40	4	ISA-VL	Conner	420	Trident 512 KB, ISA	14	1024x768	baby	MS-400 egér	109 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	40	4	ISA-VL	Conner	420	Genoa Hornet, 1 MB, VL	14	1024x768	baby	MS-400 egér	119 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	66	4	ISA-VL	Conner	420	C&T Wingle, VL	14	1024x768	desktop	MS-400 egér	129 700	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	40	4	ISA-VL	Conner	420	Trident 512 KB, ISA	14	1024x768	baby	MS-400 egér	109 900	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	40	4	ISA-VL	Conner	420	Genoa Hornet, 1 MB, VL	14	1024x768	desktop	MS-400 egér	129 700	OEMDOS+Windows 2 év garancia	Mikropro
Mikropro	MPO	40	4	ISA-VL	Conner	420	Trident 512 KB, ISA	14	1024x768	mini/ory	3 gombos egér	103 800	LR, SVGA monitor	Pentacomp
Pentacomp	PentAPC 486-40	40	4	ISA-VL (5/3)	WD Quantum	270	Trident 512 KB, ISA	14	1024x768	mini/ory	3 gombos egér	148 400	multitouch képfelb. DOS+Windows	Pentacomp
Pentacomp	PentAPC 486-66	66	4	ISA-VL (5/3)	Conner	420	Genoa Logic CL-GDS429, 1 MB, VL	14	1024x768	mini/ory	3 gombos egér	123 900	LR, SVGA, IN monitor	Pentacomp
Pentacomp	PentAPC 486-66	66	4	ISA-VL (5/3)	WD Quantum	420	Genoa Logic 5428	14	1024x768	desktop	3 gombos egér	123 900	LR, SVGA, IN monitor	Pentacomp
Pentacomp	PentAPC 486-80/2	80	8	ISA-VL (5/3)	WD Quantum	540	Spea VJ Mimga, 1 MB, VL	15	1024x768	mini/ory	3 gombos egér	168 400	LR, SVGA, IN monitor	Pentacomp
Query	Query 486-50	50	4	ISA-VL (6/3)	WD Quantum	210	Trident TVGA8900D, ISA	14	1024x768	desktop	Telling color monitor, DOS	108 700		Query
Query	Query 486-66	66	4	ISA-VL (6/3)	Conner	420	Trident TVGA8900D, ISA	14	1024x768	desktop	Privilek color monitor, DOS	128 100		Query
Unicom	486 DX-40	40	4	ISA	WD Chair	210	Trident 9900D, 512 KB, ISA	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	100 110	mono, LR monitor	Unicom
Unicom	486 DX-40	40	4	ISA	WD Chair	210	Trident 9900D, 512 KB, ISA	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	118 940	Doswinos, color monitor	Unicom
Unicom	486 DX-40	40	4	ISA-VL (3)	WD Chair	210	WD Paradise V.3000, 1 MBVL	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	104 860	mono, LR monitor	Unicom
Unicom	486 DX-40	40	4	ISA-VL (3)	WD Chair	210	WD Paradise V.3000, 1 MB, VL	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	124 690	Doswinos, color monitor	Unicom
Unicom	486 DX2-66	3366	4	ISA	WD Chair	210	Trident 9900D, 512 KB, ISA	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	110 460	mono, LR monitor	Unicom
Unicom	486 DX2-66	3366	4	ISA	WD Chair	210	Trident 9900D, 512 KB, ISA	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	120 290	Doswinos, color monitor	Unicom
Unicom	486 DX2-66	3366	4	ISA-VL (3)	WD Chair	210	WD Paradise V.3000, 1 MB, VL	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	118 210	mono, LR monitor	Unicom
Unicom	486 DX2-66	3366	4	ISA-VL (3)	WD Chair	210	WD Paradise V.3000, 1 MB, VL	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	135 040	Doswinos, color monitor	Unicom
Unicom	486 DX2-66	3366	4	VL/PCI (3/4)	WD Chair	270	WD Paradise Bahama, 1 MB, PCVL	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	133 740	mono, LR monitor	Unicom
Unicom	486 DX2-66	3366	4	VL/PCI (3/4)	WD Chair	270	WD Paradise Bahama, 1 MB, PCVL	14	1024x768	baby/inh/	Soundblaster 2.0 (állandék)	148 770	Doswinos, color monitor	Unicom

```

then inc(hely) ;
  for masol:=elemek.szama downto hely+1 do
  move(elemek[masol-1]^,elemek[masol]^,72) ;
  elemek[hely]^:=csomag ;
  move(leiras.size,elemek[hely]^[69],4) ;
  inc(elemek.szama) ;
  if elemek.szama>4096 then begin
  writeln('kiterjesztés-könyvtár kombináció >
4096') ;
  halt ;
  end ;
end else begin
  move(elemek[hely]^[69],hossz,4) ;
  hossz:=hossz+leiras.size ;
  move(hossz,elemek[hely]^[69],4) ;
  end ;
end ;
findnext(leiras) ;
end ;
konyvt.szama:=0 ;
findfirst(akt.konyvtar:'.*',S37,leiras) ;
while doserror=0 do begin
  if (leiras.attr and $10)=$10 then if
leiras.name[1]<>'.' then begin
  inc(konyvt.szama) ;
  if konyvt.szama>256 then begin
  writeln ;
  writeln('könyvtárak száma > 256') ;
  halt ;
  end ;
  new(konyvtarak[konyvt.szama]) ;
  konyvtarak[konyvt.szama]:=akt.konyvtar+leiras.name
;
  end ;
  findnext(leiras) ;
  end ;
  for szamalo:=1 to konyvt.szama do
gyujt(konyvtarak[szamalo]^+'\\') ;
  for szamalo:=1 to konyvt.szama do
dispose(konyvtarak[szamalo]) ;
end ;

procedure ir ;
var szamalo : integer ;
    masolat,kiterjesztes : string[3] ;
    konyvtar : konyvtar_típus ;
    kimenet : text ;
    hossz,ossz : longint ;
    y,m,d,w : word ;
begin
  getdate(y,m,d,w) ;
  ossz:=0 ;
  write('Irom ',eredmeny,'...') ;
  assign(kimenet,eredmeny) ;
  rewrite(kimenet) ;
  writeln(kimenet,meghajtó,' ',szuro,'
',y,'.',m,'.',d,' - ',het[w]) ;
  writeln(kimenet) ;
  masolat:=#255#255#255 ;
  for szamalo:=1 to elemek.szama-1 do begin
kicsomagol(elemek[szamalo]^,konyvtar,kiterjesztes,hossz)
;
  if kiterjesztes<>masolat then begin
  if masolat<>#255#255#255 then begin
  writeln(kimenet,masolat:3,'=',ossz:10,' byte') ;
  if mind then writeln(kimenet,u,u,u,u,u,u,u,u)
else writeln(kimenet) ;
  end ;
  ossz:=0 ;
  write(kimenet,kiterjesztes:3,'-') ;
  masolat:=kiterjesztes ;
end else write(kimenet,' ') ;
  writeln(kimenet,hossz:10,' ',konyvtar) ;
  if mind then begin
szuro:=copy(szuro,1,pos(' ',szuro))+kiterjesztes ;
  findfirst(konyvtar+szuro,S37,leiras) ;
  while doserror=0 do begin
  if (leiras.attr and $18)=$18 then
  writeln(kimenet,'

```

```

',leiras.name:12,leiras.size:12) ;
  findnext(leiras) ;
  end ;
  writeln(kimenet) ;
  end ;
  ossz:=ossz+hossz ;
  end ;
  writeln(kimenet,masolat:3,'=',ossz:10,' byte') ;
  close(kimenet) ;
  writeln('kész') ;
end ;

function param : boolean ;
var segitseg : boolean ;
    p1,p2,p3,p4 : string[16] ;
begin
  p1:=paramstr(1) ; p2:=paramstr(2) ; p3:=paramstr(3) ;
  p4:=paramstr(4) ;
  segitseg:=pos(':',p1)=2 ;
  segitseg:=segitseg and (p1[0]=#2) ;
  p1[1]:=upcase(p1[1]) ; segitseg:=segitseg and
(p1[1]<='Z') and (p1[1]>='A') ;
  if segitseg then meghajto:=p1 ;
  if disksize(byte(meghajto[1])-64)=-1 then
segitseg:=false ;
  if (p2[0]<=#12) and (p2[0]>=#1) and (p2<>'/T') and
(p2<>'/t') then szuro:=p2 else szuro:='.*.*' ;
  eredmeny:='' ;
  if (p3[0]<=#12) and (p3[0]>=#1) and (p3<>'/T') and
(p3<>'/t') then begin
  if (pos(':',p3)=0) and (p3[0]<=#8) and (p3[0]>=#1)
then eredmeny:=p3+' .lst'
  else if (pos(':',p3)=2) then eredmeny:=p3 ;
  if (eredmeny[byte(eredmeny[0])]='.') and
(eredmeny[0]>=#2) and
(eredmeny[0]<=#9) then eredmeny:=eredmeny+' .lst' ;
  end ;
  if (eredmeny[0]=#0) then eredmeny:='kat.lst' ;
  if (p4='/' or (p4='/' or
(p3='/' or (p3='/' or
(p2='/' or (p2='/' then mind:=true else
mind:=false ;
  segitseg:=segitseg and (mind or (p4[0]=#0)) ;
  param:=segitseg ;
end ;

begin
  if param then begin
  writeln ;
  x:=wherex ; y:=wherey ;
  gyujt(meghajto+'\\') ;
  ir ;
  end else begin
  clrscr ;
  writeln(' *** katalógus v2.0
***#10) ;
  writeln('kat meghajtó [szűrő [eredmény]] [/t/] ;
  writeln(' | | | | | +teljes
lista, a filenevek felsorolásával') ;
  writeln(' | | | | | ');
  writeln(' | | | | | +elhagyjuk,
kat.lst') ;
  writeln(' | | | | | xxxxxxxx .lst
kiterjesztést kap') ;
  writeln(' | | | | | xxxxxxxx.xxx,
marad') ;
  writeln(' | | | | | ha használjuk, meg
kell adni a szűrőt is (pl. *.*') ;
  writeln(' | | | | | ');
  writeln(' | | | | | +dos típusú *.* ,*.bak,
h*.ttf . . .') ;
  writeln(' | | | | | ');
  writeln(' +a: b: c: d: e: f: g: . . .#10) ;
  writeln('pl. kat c: *.tif rajzok.txt /t') ;
  writeln('megkötések: - könyvtáranként max. 256
alkönyvtár') ;
  writeln(' - max. 4096 kiterjesztés-könyvtár
kombináció'#10) ;
  end ;
end.

```

Clipper

Szelektálás

Az adatbázis-manipulációk programozása nem tartozik a legegyszerűbb feladatok közé. Ennek elsősorban az az oka, hogy nehéz előre definiálni a legtöbb lekérdezési, megjelenítési feladatot. Az alábbi Clipper-alkalmazás erre mutat be egy ötletes megoldást.

Clipperes környezetben a programozó gyakran találkozik olyan feladattal, hogy *szükség lenne az állományt vagy annak egy részét táblázatos, browse-os formában megjeleníteni a képernyőn*. Rádadásul nem egyszerűen – erre ugyanis van mód szinte az összes elterjedt adatbázis-kezelőben –, hanem úgy, hogy a szelektormező az összes mezőt „átérje”.

Előnyös lenne az is, ha a felhasználó – interaktív módon – saját maga tudná szűkíteni a képernyőn szereplő adathalmazt, illetve tetszőleges tevékenységeket, műveleteket (például összegzést vagy nyomtatást) tudna végezni a leszűkített állományal.

Sajnos a Clipper-alkalmazásokban előre kell programozni az ilyen feladatokat, ekkor viszont vagy megelégszünk azzal, hogy csak kevés művelet használható, vagy az „univerzális” program hatalmas és bonyolult lesz.

Célunk az, hogy olyan rutint készítsünk, amely úgy hajtja végre a felhasználó utasításait, mintha *egyszerű adatkezelő program* volna. A rutin persze legyen általános, és tartalmazzon egy kezelési útmutatót is a feledékeny felhasználók számára!

A feladatot megoldó példaprogram az adatállományokat igény szerint listázó rutint és az abból meghívott kódszótár-választót mutatja be.

Tóth Péter

A Clipper program forráslistája

```

/*****
/* Demó a ClpList.TpS bemutatására */
/*****
/* Tfh.: Létezik egy személytörzs, és */
/* egy kódszótár állomány, ame- */
/* lyek felépítése a következő: */
/*****
/* Szemely: Nev C30 */
/* IrSzam C4 */
/* Fizetes N6 */
/* Index: Nev+Str(Fizetes) */
/*****
/* Szotar : Kod C4 */
/* MegNev C30 */
/* Index: Kod,MegNev */
/*****
/* Szolnok 1994.03.17. TpS */
/*****

#Define BeginData
#Define EndData
#Define BeginMain
#Define EndMain
#Define BeginFunction
#Define EndFunction
#Define BeginProcedure
#Define EndProcedure

/*****
#Define True .T.
#Define False .F.
#Define __

/*****
#include "InKey.Ch"
#include "Box.Ch"
#include "Set.Ch"

/*****
BeginData
Local Tomb,MTomb
EndData
BeginMain

```

```

DBUseArea(True, __, 'Szotar')
DBSetIndex('Szotar1')
DBSetIndex('Szotar2')
DBUseArea(True, __, 'Szemely')
DBSetIndex('Szemely1')
DBSetRelation('Szotar',;
[|Szemely->IrSzam|
Tomb:={ 'Szemely neve','Nev',;
'Lakhely','Szotar->MegNev',;
'Fizetes','Str(Fizetes,6)'}
MTomb:={ 'K F5,||X|Sorozat(X),'F5',;
'Tartomány tartalmának kiiratása',;
'K ENTER,|||Kiir()', 'Enter',;
'Személy adatainak kiiratása',;
'K F4,||X|Választ(X),'F4',;
'Település kiválasztása'}
Lista('Szemely',1,2,Tomb,MTomb,,10)

/*****
Procedure Sorozat(Kulcs)
BeginData
Local Hossz
EndData

BeginProcedure
Cls
Hossz:=Len(Kulcs)
DBSeek(Kulcs)
Display Nev,Fizetes Off;
While Left(6(IndexKey()),Hossz)==Kulcs
?'Lista vége!'
InKey(0)
EndProcedure

/*****
Procedure Kiir()
BeginProcedure
Cls
?'Szemely neve :',Szemely->Nev
?'Szemely lakhelye :',Szotar->MegNev
?'Szemely fizetése :',Szemely->Fizetes
?
?'Öss le egy billentyűt!'
InKey(0)
EndProcedure

/*****

```

```

Function Valaszt(Kulcs)
BeginData
  Local Tomb, MTomb, H, ISzam
EndData

BeginFunction
  H:=Len(Kulcs)
  Tomb:={{ 'Település', 'Sztar->MegNev' }}
  If Lista('Sztar', 2, 2, Tomb, __, __;
10, __, __, True, 50, 10, 20) < Nil
  ISzam:=Sztar->Kod
  DBSetFilter( (| | IrSzam=ISzam) )
  Else
    DBClearFilter()
  EndIf
  DBGoTop()
  Return Kulcs
EndFunction

/*----- «« Demo.Prg »» -----*/
/*-----*/
/*          Listázó rutinconag          */
/*          Clipper 5.01 - hez          */
/*-----*/
/* Szolnok   1994.03.17.   TpS  */
/*-----*/

#Define BeginData
#Define EndData
#Define BeginMain
#Define EndMain
#Define BeginFunction
#Define EndFunction
#Define BeginProcedure
#Define EndProcedure

/*-----*/

#Define Fekete ' 0'
#Define Szurke ' 7'
#Define Feher '15'

/*-----*/

#Define True .T.
#Define False .F.
#Define __

/*-----*/

#Translate Cycle => While True
#Translate EndCycle => End

/*-----*/

#include "InKey.Ch"
#include "Box.Ch"
#include "Set.Ch"

/*-----*/

Function Lista;
AliasNev,;
IndexSzam,;
Eltol,;
FejlecMezoTomb,; // Szóközök száma
MuveletTomb,; // Oszlopdefiníciók
KulcsMaszk,; // Beolvasó maszk
KulcsHossz,; // Beolvasás hossza
KulcsBlok,; // Kulcsifejzés
IgKulcs,; // Végkulcs
Valaszt,; // Választótábla?
X1, Y1, Y2 // Koordináták

BeginData
  Local Tabla, Bill, Blokk, D, Mezo, DMezo
  Local X2, DatRef, Kulcs, Szam, VoltKulcs
  Local KepKulcs, VanF10, Scr, St, Scrl, M
  Local VoltAlias, VoltIndex
EndData

BeginFunction
  VoltAlias:=Alias()
  DBSelectArea(AliasNev)
  VoltIndex:=IndexOrd()
  DBSetOrder(IndexSzam)

  If ValType(KulcsBlok)='U'
    KulcsBlok:={|X| X}
  EndIf
  Kulcs:=EVal(KulcsBlok, '')
  DBSeek(Kulcs)
  Fejlec:=Sor=' '
  For I:=1 To Len(FejlecMezoTomb)
    Mezo:=FejlecMezoTomb[I][2]
    DMezo:=D:=Len(Mezo)
    If Len(FejlecMezoTomb[I][1])>D
      D:=Len(FejlecMezoTomb[I][1])
    EndIf
    Fejlec+=PadC(FejlecMezoTomb[I][1], D)
    Sor+=PadC(''+FejlecMezoTomb[I][2]+
', '+Int2String(D)+' '
  If <Len(FejlecMezoTomb)
    Fejlec+=Space(Eltol*2+1)
    Sor+='' + PadC(' ', Eltol*2+1) + ''
  EndIf
  EndFor
  If ValType(KulcsBlok)='U'
    KulcsBlok:={| | Kulcs}
  EndIf
  If ValType(IgKulcs)='U'
    IgKulcs:=' '
  Else
    IgKulcs:=EVal(KulcsBlok, IgKulcs)
  EndIf
  If ValType(X1)='U'
    X1:=1; Y1:=1; X2:=80; Y2:=25
  EndIf
  If ValType(Valaszt)='U'
    Valaszt:=False
  EndIf
  If ValType(MuveletTomb)='U'
    MuveletTomb:={}
  EndIf
  X2:=X1+Len(Fejlec)+2*Eltol
  Scr:=AblakNyitas(X1, Y1, X2, Y2, B_SINGLE)
  If .Not. Valaszt
    Centre(X1, Y1, X2, ' F1 - Help ' )
  EndIf
  SzinAllit(Szurke, Fekete)
  WriteXY(X1, Y1+2, '+')
  WriteXY(X2, Y1+2, '|')
  WriteXY(X1+3, Y2, ' Keres: ' )
  Tabla:=TBrowseNew(11, X1, Y2-2, X2-2)
  Tabla:GoTopBlock:={{|DBGoTop()}}
  Tabla:GoBottomBlock:={{|DBGoBottom()}}
  Tabla:SkipBlock:={{|N|Skipper(W, Kulcs,;
IgKulcs)}}
  Blokk:={{| |Space(' ');
AllTrim(Str(Eltol))+' '+Sor+;
'+Space(80)'}
  Oszlop:=TBColumnNew(Space(Eltol)+;
Fejlec+Space(80), &Blokk.)
  Tabla:AddColumn(Oszlop)
  Tabla:HeadSep:='- '
  KepKulcs:=VoltKulcs:=' '
  VanF10:=(AScan(MuveletTomb,;
{|X|X[1]=K_F10}<>0)
Ok:=True
Do While .Not. Tabla:Stabilize()
EndDo
Cycle
  Bill:=InKey(0)
  Do Case
    Case (Szam:=Muvelet(Bill,;
MuveletTomb))<>0
      Szam:=AScan(MuveletTomb,;
{|X|X[1]=Bill})
      If Szam<>0
        M:=MuveletTomb[Szam][2]
        Scr:=SaveScreen()
        DatRef:=RecNo()
        St:=EVal(M, Kulcs, KepKulcs)
        DBGoto(DatRef)
        RestScreen(__, __, __, __, Scrl)
        If St<>Nil
          KepKulcs:=St
          Kulcs:=EVal(KulcsBlok,;
KepKulcs)
        EndIf
      EndIf
      DBSeek(Kulcs)
      Tabla:RefreshAll()
    EndIf
    EndIf
    Case Bill=K_BS
      KepKulcs:=Left(KepKulcs,;

```

```

Len(KepKulcs)-1
    Kulcs:=Eval(KulcsBlokK,KepKulcs)
    DBSeek(Kulcs)
    Tabla:RefreshAll()
Case Bill=K_ESC
    Ok:=False
    Exit
Case Valaszto .And. (Bill=K_ENTER)
    Exit
Case .Not. VanF10 .And.;
(Bill=K_F10)
    If Olvas(@KepKulcs,KulcsMaszk,;
KulcsHossz,X1,Y1,X2,Y2)
        Kulcs:=Eval(KulcsBlokK,;
KepKulcs)
    DatRef:=RecNo()
    If FirstKey(Kulcs,IgKulcs)
        Tabla:RefreshAll()
    Else
        Tone(4500,1)
        DBGoto(DatRef)
        KepKulcs:=VoltKulcs
        Kulcs:=Eval(KulcsBlokK,;
KepKulcs)
    EndIf
    EndIf
Case Bill=K_F1
    ListaHelp(MuveletTomb,VanF10)
Case Bill=K_UP
    Tabla:Up()
Case Bill=K_DOWN
    Tabla:Down()
Case Bill=K_LEFT
    Tabla:Left()
Case Bill=K_RIGHT
    Tabla:Right()
Case Bill=K_PGUP
    Tabla:PageUp()
Case Bill=K_PGDN
    Tabla:PageDown()
Case (Bill=K_CTRL_PGUP) .Or.;
(Bill=K_HOME)
    Tabla:GoTop()
    FirstKey(Kulcs,IgKulcs)
Case (Bill=K_CTRL_PGDN) .Or.;
(Bill=K_END)
    Tabla:GoBottom()
    LastKey(Kulcs,IgKulcs)
    Otherwise
        If Adat(Bill) .And.;
Len(KepKulcs)<=KulcsHossz
        KepKulcs:=Chr(Bill)
        Kulcs:=Eval(KulcsBlokK,;
KepKulcs)
    DatRef:=RecNo()
    If FirstKey(Kulcs,IgKulcs)
        Tabla:GoTop()
        FirstKey(Kulcs,IgKulcs)
    Else
        Tone(4500,1)
        DBGoto(DatRef)
        KepKulcs:=VoltKulcs
        Kulcs:=Eval(KulcsBlokK,;
KepKulcs)
    EndIf
    Else
        Tone(4500,1)
    EndIf
EndCase
Do While .Not. Tabla:Stabilize()
EndDo
If .Not. KepKulcs==VoltKulcs
    SzinAllit(Fekete,Szurke)
    WriteXY(MX+1,Y2,;
Transform(KepKulcs,KulcsMaszk))
    SzinAllit(Szurke,Fekete)
    If .Not. Empty(KepKulcs)
        QQOut(' ')
    EndIf
    QQOut('-')
    EndIf
    VoltKulcs:=KepKulcs
EndCycle
RestScreen( , , , , , ,Scri)
DBSetOrder(VoltIndex)
DBSelectArea(VoltAlias)
Return If(Ok,Kulcs,Nil)
EndFunction

```

```

/*-----*/
Static Function Skipper(N,Kulcs,IgKulcs)
BeginData
    Local I
EndData

BeginFunction
    I:=0
    If (N=0) .Or. (LastRec()==0)
        DBSkip(0)
    ElseIf (N>0) .And.;
(RecNo()<=LastRec()+1)
        Do While I<N
            DBSkip()
            If Eof()
                DBSkip(-1)
            Exit
            EndIf
            If GoodKey(Kulcs,IgKulcs)
                I++
            Else
                DBSkip(-1)
            Exit
            EndIf
            EndIf
        EndDo
    ElseIf N<0
        Do While I>N
            DBSkip(-1)
            If Bof()
                Exit
            EndIf
            If GoodKey(Kulcs,IgKulcs)
                I--
            Else
                DBSkip()
            Exit
            EndIf
            EndDo
    EndIf
    Return I
EndFunction

/*-----*/
Static Function Adat(Kod)
BeginFunction
    Kod:=Chr(Kod)
    Return (((Kod='a') .And. (Kod='z')));
.Or. (((Kod='A') .And. (Kod='Z')) .Or.;
((Kod='0') .And. (Kod='9')) .Or.;
Kod$'áéíóóóóóóáÉÍÓÓÓÓÓÓ;+_lè__ ')
EndFunction

/*-----*/
Static Function GoodKey(Kulcs,Tollg)
BeginData
    Local ActKey,Ok,Felt
EndData

BeginFunction
    If IndexOrd()==0
        Return True
    EndIf
    Hossz:=Len(Kulcs)
    ActKey:=Left(6(IndexKey()),Hossz)
    Ok:=(Kulcs==ActKey)
    If Len(Tollg)>0
        Ok:=((ActKey==Kulcs) .And.;
(ActKey<=Tollg))
    EndIf
    Return Ok
EndFunction

/*-----*/
Static Procedure ListaHelp(Tomb,F10)
BeginData
    Local Seged1,Seged2,MaxKey,MaxDuma
    Local X1,Y1,X2,Y2,Db,Hossz,St,Szam,Scri
EndData

```



```

BeginProcedure
Db:=Len(Tomb)
Seged1:={ 'F1','Ezen leírás',1 }
MaxKey:=2; MaxDuma:=Len(Seged1[1][2])
If .Not. F10
  AAdd(Seged1,'F10',;
'Kilrási tartomány megadása',10)
  MaxKey:=3; MaxDuma:=Len(Seged1[2][2])
Endif
Seged2:={}
For I:=1 To Db
Szam:=Val(SubStr(Tomb[I][3],2)
If Szam<>0
  AAdd(Seged1,(Tomb[I][3],;
Tomb[I][4],Szam))
Else
  AAdd(Seged2,(Tomb[I][3],;
Tomb[I][4]))
Endif
MaxKey:=Max(MaxKey,Len(Tomb[I][3]))
MaxDuma:=Max(MaxDuma,;
Len(Tomb[I][4]))
EndFor
Seged1:=ASort(Seged1,,;
{|X,Y| X[3]<Y[3]|})
Seged2:=ASort(Seged2,,;
{|X,Y| X[1]<Y[1]|})
X1:=Int((71-MaxDuma-MaxKey)/2)
X2:=X1+10+MaxDuma+MaxKey
Y1:=Int((22-Db)/2)
Y2:=Y1+Db+8
If Empty(Seged2)
  Y2-
Endif
Scr:=AblakNytas(X1,Y1,X2,Y2,B_SINGLE)
Centre(X1,Y1+1,X2,'Segítség')
WriteXY(X1,Y1+2,'*'+;
Replicate('-',X2-X1-1)'+')
Db:=Len(Seged1)
For I:=1 To Db
  SzinAllit(Feber,Fekete)
  WriteXY(X1+3,Y1+3+I,Seged1[I][1])
  SzinAllit(Szurke,Fekete)
  QQOut(' '+Replicate('.',MaxKey;
Len(Seged1[I][1]))+'... '+Seged1[I][2])
EndFor
For I:=1 To Len(Seged2)
  SzinAllit(Feber,Fekete)
  WriteXY(X1+3,Y1+4+Db+I,Seged2[I][1])
  SzinAllit(Szurke,Fekete)
  QQOut(' '+Replicate('.',MaxKey;
Len(Seged2[I][1]))+'... '+Seged2[I][2])
EndFor
InKey(0)
RestScreen(____,Scr)
EndProcedure

/*-----*/
Static Function FirstKey(Kulcs,IgKulcs)

BeginFunction
DBSeek(Kulcs)
Return GoodKey(Kulcs,IgKulcs);
.And. .Not. Eof()
EndFunction

/*-----*/

Static Procedure LastsKey(Kulcs,IgKulcs)

BeginProcedure
If Len(IgKulcs)<0
  Kulcs:=IgKulcs
Endif
If Len(Kulcs)==0
  Kulcs:=Chr(255)
Else
  Kulcs:=Left(Kulcs,Len(Kulcs)-1)+;
Chr(Asc(Right(Kulcs,1))+1)
Endif
Set( _SET_SOFTSEEK,True)
DBSeek(Kulcs)
Set( _SET_SOFTSEEK,False)
DBSkip(-1)
EndProcedure

/*-----*/

```

```

Static Function Olvas(KepKulcs,Maszk,;
Hossz,X1,Y1,X2,Y2)

BeginData
Local B,Scr,St,H
EndData

BeginFunction
H:=Hossz
If .Not. Empty(Maszk)
  H:=Len(TrimForm(Space(Hossz),Maszk))
Endif
X1:=Int((X1+X2)/2)-Int((H+7)/2)
X2:=X1+10+H
Y1:=Int((Y1+Y2)/2)
Scr:=AblakNytas(X1,Y1-1,X2,Y1+1,;
B_SINGLE)
St:=Transform(Space(Hossz),Maszk)
If ValType(KepKulcs)='U'
  KepKulcs:=St
Else
  KepKulcs:=Pad(KepKulcs,Len(St))
Endif
DevPos(Y1-1,X1+1); DevOut('Keres:')
SetPos( Row(1), Col(1)+1 )
AAdd(GetList,_GET_(KepKulcs,;
'KepKulcs',Maszk))
ReadModal(GetList); GetList:={}
KepKulcs:=RTrim(KepKulcs)
RestScreen(____,____,Scr)
B:=LastKey()
Return (B=#K_ENTER) .Or. (B=#K_DOWN);
.Or. (B=#K_PGDN)
EndFunction

/*-----*/
Static Function AblakNytas(X1,Y1,X2,;
Y2,Keret)

BeginData
Local X,S,Scr
EndData

BeginFunction
Scr:=SaveScreen()
DispBox(Y1-1,X1-1,Y2-1,X2-1,Keret)
Scroll(Y1,X1,Y2-2,X2-2,0)
Return Scr
EndFunction

/*-----*/
Static Procedure WriteXY(X,Y,Szoveg)

BeginProcedure
SetPos(Y-1,X-1); DevOut(Szoveg)
EndProcedure

/*-----*/
Static Procedure Centre(X1,Y,X2,Szoveg)

BeginProcedure
WriteXY(Int((X1+X2)/2-;
Len(Szoveg)/2)+1,Y,Szoveg)
EndProcedure

/*-----*/
Static Procedure SzinAllit(BSzin,HSzin)

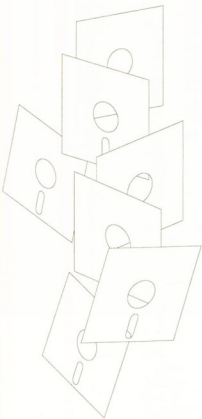
BeginProcedure
SetColor(BSzin+' '+HSzin)
EndProcedure

/*-----*/
Static Function Muvelet(Kod,Tomb)

BeginFunction
Return Ascand(Tomb,{|X|X[1]==Kod})
EndFunction

/*---- «« ClpList.TpS »» ----*/

```


Shareware programok

BÖRZE

*A Computer Panoráma e ha-
vi számában lemezt is talál-
nak olvasóink. Erre – a Pan-
nonSoft jóvoltából – öt hasz-
nos shareware-alkalmazást
és egy egyszerű
játékot másoltunk.*

A lemezen hat ajándék shareware program található. Valamennyi DOS-alkalmazás, s nem igényelnek különleges installációt. Mivel használatuk nagyon egyszerű, csak néhány szót ejtünk róluk:

1. AQUA#.EXE

Nagyon szép grafikával készített képernyőkímélő program. Akváriumot varázsolhatunk monitorunkra, amelyben különböző halcskák úszkál-

nak. Az élőlények száma is megadható. Ha szükséges, akkor jelszóval is védhetjük a számítógépet.

2. ASCII#.EXE

Táreztidens program; a teljes ASCII kódtáblázatot hívhatjuk elő vele, különböző csoportosításokban. Az egyes csoportok között lapozhatunk is. A programban megtaláljuk a grafikus keretek kódját, csakúgy, mint a különleges, ékezetes betűket.

3. FCALC#.EXE

Szintén táreztidens alkalmazás. Pénzügyi számításokat végezhetünk vele. Alapállásban egy klasszikus, négyműveletes kalkulátort használhatunk, de nagyon sok más – kamat, megtérülés stb. – számolási feladatot is végezhetünk.

4. INVADER#.EXE

A klasszikus Invader nevű játék PC-s változata. A felülről érkező űrhajókat kell lelőöldöztünk. A program elindítása után a játék sebességét kell megadnunk. A gyorsabb gépeken célszerű valamilyen „fékező” alkalmazást is használni. A játékot egy vagy két személy játszhatja.

5. ST#.EXE

Nagyon jó képlőpó program, amelyet korábban már –

1. Az AQUA program hatékony képernyőkímélő alkalmazás

2. Az Invader klasszikus lövöldözős játék

**3. Az ASCII alkalmazás a ritkán használt karakterkö-
dokat jeleníti meg a képernyőn**

4. Az FCALC programban a négy alapműveletes kalkulátor használata mellett pénzügyi számítások is végezhetőek

futólag – bemutattunk a Computer Panorámában. VGA vagy SVGA képeket menthetünk el vele GIF formátumban. A program elindításakor definiálhatjuk azt az alkönyvtárat, ahova a kész képeket kérjük. Érdemes elolvasni a dokumentációt, mivel a programnak sok egyéb beállítási lehetősége is van.

6. SVGA#.EXE

PCX, GIF és TGA formátumú képeket nézhetünk meg ezzel a programmal. A futtatásához EMS memória szükséges! A program elindítása után egyszerűen megadhatjuk a szükséges alkönyvtárat. Aki nem biztos a videovezérlőjében, annak egy külön program mutatja be a kártya lehetőségeit.

Installáció

Valamennyi állomány önkicsomagoló, így elég bemásolni őket, majd elindítani a megfelelő alkönyvtárban. Példaként álljon itt az AQUA#.EXE csomag!

1. Hozzuk létre az AQUA alkönyvtárat a C: meghajtón!
MD C:\AQUA

2. Másoljuk ide a floppyről az állományt!
COPY

A:\AQUA#.EXE C:\AQUA

3. Lépjünk be a könyvtárba!
CD C:\AQUA

4. Csomagoljuk ki a programot!

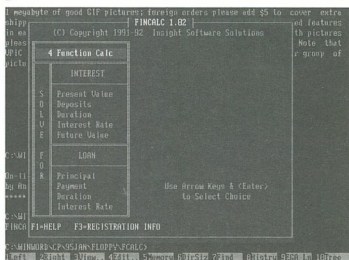
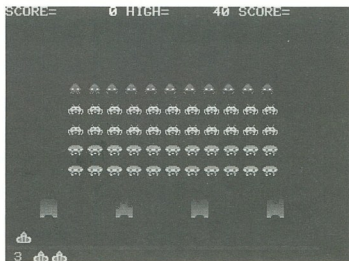
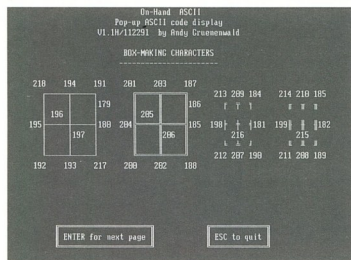
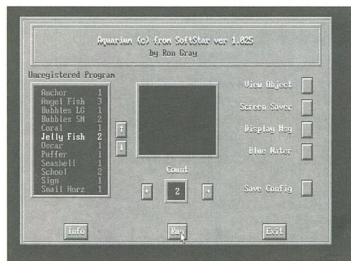
AQUA#
5. Töröljük le a sűrített állományt!

DEL AQUA#.EXE
6. Futtassuk a programot!
AQUA

Az egyes shareware-alkalmazásoknál az alábbi programokat kell elindítani: az AQUA#.EXE esetében az AQUA.EXE állományt, az ASCII#.EXE esetén az ASCII-POP.EXE-t, az FCALC#.EXE esetében a FICALC.EXE-t, az INVADER#.EXE csomagnál a CLONINV.EXE-t, az ST#.EXE programnál az ST.EXE-t, míg az SVGA#.EXE esetében az SVGA.EXE-t.

A programok használatához sok sikert kívánunk!

Computer Panoráma

Hosszú évek tapasztalatát adtuk, vesszünk, beszéljünk

Hosszú évek tapasztalatát adtuk, vesszünk, beszéljünk

Több mint 40.000 CD boltjainkban már 800 Ft-tól **AUTOMEX MULTIMÉDIA CD-CENTER**

Magyarország legnagyobb CD-ROM választéka

CD-ROM Drive

Sony CDU55E + 10 db CD-ROM lemez.....	2,4x Speed 20.990 Ft.	PIONEER A világ leggyorsabb CD-ROM olvasója. SCSI kábel.....	4x Speed 69.900 Ft.
MITSUMI AT-BUS, extra paraméterek.....	4x Speed 34.990 Ft.	+6 disk kapacitás +18 disk kapacitás	119.900 Ft. 229.900 Ft.

CD-Recorder

Notebook Multimédia

ZENIT-PLAYER Multimedia Unit

Komplett multimédia egységek bármilyen PCMCIA kompatibilis notebook-hoz.
Tartalma: 2xSpeed CD-ROM drive, 16 bites hangkártya, PCMCIA type II Interface, Diskman méret

Áraink az Áfát nem tartalmazzák. Az árvoztatás jogát fenntartjuk.

Automex Amerikai-Magyar Kft.

Multimedia Automex
Romania S.R.L.
3900 Satu Mare
Calea Traian nr. 10. ap. 46.
Tel: +00 40 (41) 731-119

1077 Bp. Wesselényi u. 21.
Postai utánvétel: **1410 Bp. Pf: 185**

Klugex Electronics Inc.
4007 Vall Vista Rd.
Colorado Springs, CO. 80909 USA
Tel: +00 1 (719) 574-1731

**Éjjel nappal hívható
interaktív kapcsolat:**

Tel: 2-680-885 Fax: 2-678-546

3G-Computer
1093 Bp. Lónyai u. 13/b
Tel: 2-165-824

Astoria üzletház
1072 Bp. Rákóczi út 4-6.
Tel: 2-679-461 Fax: 2-679-632

Hardware-M
1055 Bp. Csengeri u. 55.
Tel: 06-30-438-833

CD-Byte
1027 Bp. Fő u. 92.
Tel: 2-026-438

MEGJELVÉNY

Vegye igénybe postai utánvétel szolgáltatásunkat.

Több száz leírást tartalmazó színes CD-ROM katalógusunk.

CSAK KLUBTAGJAINKNAK INGYENES!

Friss információk a TELETEXT 375. oldalán.

Ha egy CD-t máshol olcsóbban tudnál megvenni, gyere el hozzánk, mond el és megkapod annál is kedvezőbb áron.

Wing Commander 3.

Az Orion cég 1995-re szánt meglepetése a Wing Commander sorozat 3. része. Ismét a tigrisek birodalmá ellen harcolhatunk az űrben. Több mint fél óra teljes képernyős, csúcsmínőségű film stét látványosabbá a kalandokat.

Szexis Percek

Az első magyar és angol nyelven megjelent interaktív, szex CD hazai és külföldi sztródkal. Több mint 60 perc videó és 400 kép váltja valóra erotikus álmait. Kizárólagos forgalmazó az AUTOMEX Kft.

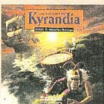
Világatlasz

Az első magyar nyelvű politikai és gazdasági világtalasz, vektorizált térképekkel, melyek város szintig nagyhíthatók. Több száz fotó és táblázat mutatja be a Földet. A lemez kizárólagos forgalmazója az AUTOMEX.

King's Quest 7.

Az izgalmas kalandjáték sorozat 7. része. A királyné az elvarázsolt tóba ugrott lányát keresi. A kalandozás egy álomvilágon keresztül folytatódik. A játékot már 12 éves kortól ajánljuk de az egész család kedvencévé válhat.

Kyrandia 3.

Mindenkiben ott van a kis ördög. A Westwood Stúdió új játéka gonoszágunk és rosszindulatunk fokmérője lehet. A 3. részben Malcolm személyünkben újra visszatér. Elérkezett az utolsó pillanat a rólad alkotott kép megváltoztatására.

Creature Shock

Idegen bolygón az embert könnyen érhetik meglepetések. De ami SHOCK-re sokk. Minden sarkon leselkedik valami nagy... valami ronda... valami brutális... Ha nem készülsz ki a látványtól, majd gondoskodnak rólad a szörnnyek.

Rebel Assault - Mac

Ugye már minden PC tulajdonosnak a könyökén jön ki a Csillagok Háborúja című film jótávozata. Szegény Macintosh tulajdonosok eddig csak sóvárogva nézhették e remek programot, de most előtt az ő idejük is.

Inferno

Félelmetes szimulátor program amiben az utunk a pokolba vezet. Hogy milyen a túlvilág? Repülj el te is, csak vigyázz ott ne hagyd a fogad. A program a közkezdvelt TFX-ben megismert technológiát használja.

Space Pirates

Az American Laser Games legújabb filmjében az űrbéli kalózzal kiváthunk végre menő csatát. Az egyedüli fegyver amivel megszádhathunk Talon kapitánytól és förtelmes seregétől az a félelmetes galaxisvasúti csillaggyű. Mostmár csak meg kell szereznünk.

Cyber War

Folytatható a Lawnmower kaland egy virtuális dimenzióban. A feladat: felkutatni és megsemmisíteni egy katonai védelmi hálózat szuperintelligens Omega Chip-jét amivel gáncsol vethetünk a gonosz világalumai törekvéseinek. A program közel 2 glgányi Cyber örölet. Az audio CD-n hallható a Cyberboogie című szuperszláger is.

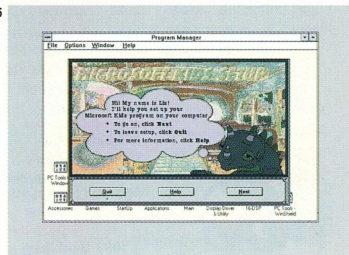
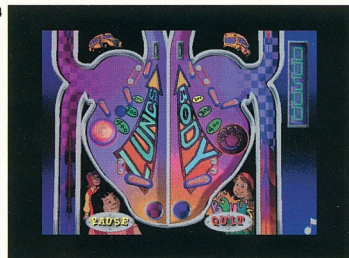

A Microsoft Home sorozatának legújabb gyöngyszeme páratlan kirándulásra invitálja a gyerekeket: az úti cél az emberi test belseje.

Az iskoláskorú felhasználó (vagy annak anyukája, apukája) beszélő, éneklő rajzfilmfigurákkal együtt járhat Frizzle kiszaszony osztályába, s kísérheti el kis társait – a hirtelen miniatűrre váló – sárga színű iskolabuszsal egyik társuk, Arnold „belsejébe”.

The Magic
School Bus

MÁGIKÚS ÚTAZÁS

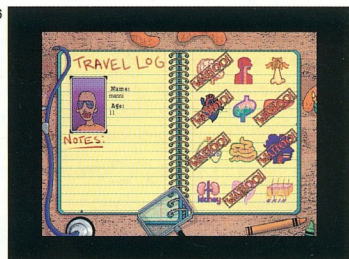
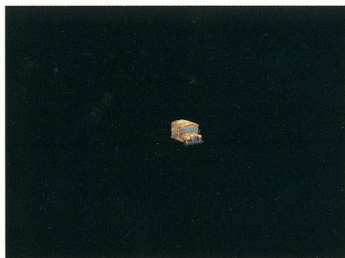
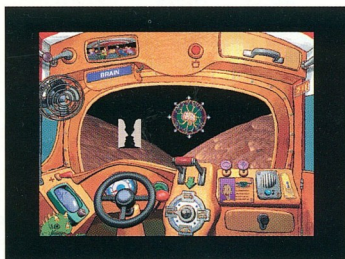

A kirándulás célját a felhasználó határozhatja meg, s ennek legegyszerűbb módja, ha az időnként megjelenő *újtjelző táblára* kattint. A másik, gyorsabb út az idegrendszeren keresztül, a test autópályáján át vezet. A választható állomások: az agy, a nyelőcső, az orr, a szív, a gyomor, a máj, a tüdő, a vékonybél, a vastagbél, a száj, a vesék és a bőr szűkebb környezete. A választott szerv működését látványos, 3D-s animációk s az adott testrésze vonatkozó érdekes tudományos kísérletek szemléltetik, s még kevéssé ismert, ám annál érdekesebb adatok tucatjait is elolvashatjuk.

Ha elfáradtunk a tanulásban, akkor elég rákattintanunk a busz belsejében ücsörgő Ralpie barátunk videojátékára, s máris flipperezhetünk a szívbillentyűkkel, vagy mondjuk puzzle játékot játszhatunk egy hatalmas orrot ábrázoló képen.

Nem kell kétségbeesni, ha utunk során bármikor elakadnánk: egy kedves, kicsi, zöld színű, Liz névre hallgató sárkány azonnal a segítségünkre siet. Liz egyébként a „*Jelzőt*” programok helpjét helyettesíti.

Ha a *Quit* vagy az *Exit* felíratra, illetve az *iskolacsengő szimbólumra* kattintunk, akkor azon-

nal kiléphetünk a programból. Ilyenkor kapunk egy útlevelet, amelyben Liz sárkány, kedves hangokat hallatva, lepecsételi azoknak a szerveknek a képét, amelyeket már meglátogattunk. A program ezután egy távolodó busz képét felvillantva köszön el a felhasználótól.

A The Magic School Bus program meglehetősen hardverigényes: legalább 25 MHz-es (de inkább 33-as) 486SX-es gépre, minimum 4 Mb-ot RAM-ra, 5 Mb-otnyi szabad merevlemez-területre, dupla sebességű CD-ROM meghajtóra, 8-bites hangkártyára és 256 színű SVGA mo-

1. A kirándulás előtt megismerkedhetünk osztálytársainkkal
2. A túrát irányító kezelőszervek az autóbusz műszerfalán találhatók
3. Akár egy Beatles-film egyik jelenete is lehetne: a mágikus sárga busz
4. Ha elfáradtunk, akkor flipperezhetünk a szív belsejében
5. Ha bármilyen problémánk akad, Liz, a zöld színű sárkány szívesen segít
6. Pecsétek jelzik az útleveleinkben, hogy milyen szerveket látogattunk már meg

nitorra van szüksége. A szoftvert illetően valamivel szerényebb: megelégszik az 5-ös MS-DOS-szal és a Windows 3.1-eszel.

A remek didaktikájú oktatóprogramnak csupán egyetlen apró szépséghibáját fedeztük fel, mármint ha azt hibának lehet felnevezni, hogy zökkenőmentes használatához az angol nyelv alapos ismeretére van szükség. **- h -**

Novell NetWare 4.1

BEÉPÍTETT TCP/IP TÁMOGATÁSSAL!

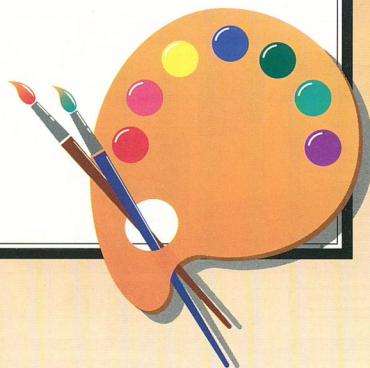
A jól bevált NetWare szolgáltatások, mellett most kibővített protokoll (NetWare IP) és SFT III lehetőségekkel, a NetWare 3.12 áráért!

ÚJ NOVELL HÁLÓZATBŐVÍTÉSI

KOSTRUKCIÓ!

Ezentúl additív licence vásárlással a hálózatba kapcsolt munkaállomások számát akár ötösével is növelheti!

Érdeklődjön irodánkban, keresse viszontládóinkat!

Jó programot ajánlunk!

WALTON NETWORKING KFT.

1077 Budapest, Almássy tér 2.
Tel.: 267-9006, 267-9007, 267-9010
Fax: 267-9011
Postacím: 1245 Budapest, Pf. 1158.

Black Design

Drucker

AEG Olympia Quietstar 4
Apple StyleWriter
BDT ErgoPrint 310
Brother HU-100
Canon BJ 10e
Canon BJ 130
Canon BJ 80
Canon StarWriter 80
Epson BS 3000
Epson BS 800
Epson SQ 2500
Epson SQ 2550
Epson SQ 850
Epson TSQ 4800
Hewlett Packard DeskJet
Hewlett Packard DeskJet 500
Hewlett Packard DeskJet Plus
Hewlett Packard DeskWriter
Mannesmann Tally MT 90
Mannesmann Tally MT 91
Nixdorf ND 11
Olivetti JP 150
Olivetti JP 350
Panasonic UF 300 (Fax)
Sharp JX 720
Sharp JX 730
Tektronix 4696
Tektronix 4697
Tektronix Color Quick
Triumph-Adler JPR 350
Triumph-Adler JPR 7850
Westward 4020
Xerox 4020

Pelikan Produkt

HP DeskJet
Canon BJ 10e
HP DeskJet
Canon BJ 10e
Canon BJ 10e
Canon BJ 130
Canon BJ 80
Canon BJ 10e
Epson SQ2550
Epson SQ2550
Epson SQ2550
Epson SQ2550
Epson SQ2550
Epson SQ2550
HP DeskJet
HP DeskJet
HP DeskJet
HP DeskJet
Canon BJ 80
Canon BJ 130
Epson SQ 2550
HP DeskJet
HP DeskJet
HP DeskJet
Sharp JX 720
Sharp JX 730
Sharp JX 720
Tektronix Color Quick
Tektronix Color Quick
HP DeskJet
HP DeskJet
Sharp JX 720
Sharp JX 720

Forgalmazza a

9700 Szombathely, Acsódi I. u. 11/a.
Tel.: (94) 313-153 Fax: (94) 312-997

World Cup Interactive

FOCIÁZ

1. A World Cup Interactive CD-ROM a futball-világ bajnokságok történetét dolgozza fel
2. Az első történekek is megismerhetők a kiadványból
3. A világ országainak vb-szerleşése részletesen is elolvasható a lemezen
4. Örmérel fedezték fel a magyar vonatkozású sorokat
5. A legjobb játékosok között is találunk magyar „szereplőt”
6. Az egyes vb-eket külön-külön is ismertetik
7. A statisztikákat bönzésre megállapítható, hogy a magyar csapat a „jobbak” közé tartozik

A Sofbit Inc. mutatta be 1994-ben az év legaktuálisabb sport témájú CD-ROM lemezét. A labdarúgó-világ bajnokságok történetét feldolgozó, Windows-alapú lemez sok érdekességet tartogat a focirajongók számára.

A program telepítése felelették egyszerű. Az indulás után a Windows helpjéhez hasonló képernyőt láthatunk. Az általános keresési funkciókon kívül öt fő terület közül választhatunk:

Beginning of a DREAM

Ez a fejezet a foci-világ bajnokságok óskorát mutatja be. A részletes írott információkon kívül sok híres ember – például Jules Rimet úr – arcképi is megtekinthetjük.

Teams from around the World

A program itt a világ országainak vb-nel elért eredményeit sorolja fel. Megismerhetjük az egyes országok focitörténelmét, és olvashatunk a legnevesebb játékosokról, csapatokról, illetve kronológiailag sorrendben a világ bajnokságokon elért eredményeikről.

Best Players

Ezt a menüpontot választva a világ legjobb és leghíresebb játékosainak arcképcsomába jutunk. A játékosok fenyképe mellett felsorolják pályafutásuk legfontosabb állomásait és a világ bajnokságokon elért eredményeiket.

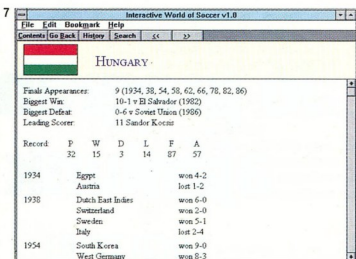
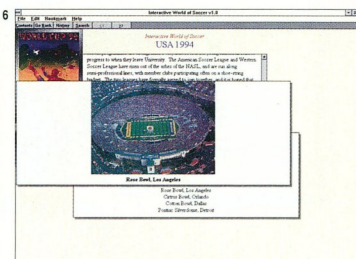
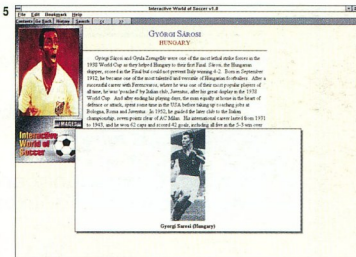
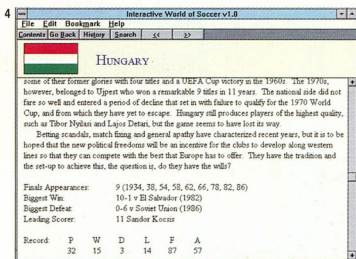

World Tournament

Ebben a fejezetben időrendi sorrendben tekinthetjük át a világ bajnokságok történetét. Megtudhatjuk a részt vevő csapatok nevét és az elért eredményeiket. A CD-ROM aktualitását jelzi, hogy olvashatunk az 1994-es amerikai világ bajnokságról is. Még a stadionok fotói is megnézhetőek.

Statistics

A statisztikákat kedvelők valószínűleg hosszú időt töltenek majd el ennek a fejezetnek a böngészésével. Itt ugyanis különböző szempontok, csoportosítások – legjobb góllövő, legtöbb győzelem stb. – szerint összeállított, szemléletes statisztikai eredmények sorakoznak. Még

egy olyan kimutatást is felfedeztünk, amelyben a legkevésbé sikeres csapatok rangsorolják.

A szöveg összeállítását programban sok magyar vonatkozású információ is található. A sport-, közelebbi a focikedvelők számára igazán érdekes „olvasmány” a Pixel Graphics által forgalmazott kiadvány. Gy. Gy.

digital

PC

Bevezető akció!

Venturis

- 4 MB RAM, 270 MB HDD, 1,44 MB FDD
- színes SVGA monitor
- Local Bus EIDE kontrollér
- Local Bus S3 video, 1 MB DRAM
- Plug and Play BIOS
- DOS 6.22 és Windows for Workgroups 3.11
- 3 év garancia!

Kedvező feltételekkel részletre is kapható, amíg a készlet tart:

i486SX33	157 900 Ft
i486SX250	174 900 Ft

Az árak áfát nem tartalmaznak.

DELFIN Irodatechnikai Szaküzletek:
 Budapest VIII., Népszínház u. 32. Tel./fax: 269-9457
 Budapest VI., Andrássy út 38. Tel./fax: 132-5530

NETREND
RT.

NETREND RT.
 1086 Budapest, Karácsony S. u. 19.
 Tel.: 114-0893, 113-3208, 210-2537
 Fax: 114-0066
 NYITVA TARTÁS:
 H-P 9-től 17-ig, Sz: hívjon

DUAL PENTIUM 90/100 MHz-es architektúra
 bármilyen kiépítésben.
 PENTIUM 60–100 MHz-es SZERVER és CAD
 tetszőleges konfigurációk.

AT-386-os ALAPGEPEK

AT-386SX-33 alaplap,
 2 MB RAM,
 VGA kártya, 256 KB RAM, UMC,
 IDE FDD/HDD, 2s/1p/1g kontrollér,
 1,44 MB FDD,
 127 MB HDD AT-bus,
 14" mono SVGA 1024x768 monitor,
 baby ház tápegységgel,
 102 gombos angol/magyar
 billentyűzet,
 mindez csak: 59 900 Ft

**AT-386DX-40, 128 KB cache
 alaplap,**
 4 MB RAM,
 VGA kártya, 512 KB RAM, UMC,
 IDE FDD/HDD, 2s/1p/1g kontrollér,
 1,44 MB FDD,
 210 MB HDD, AT-bus,
 14" color SVGA 1024x768, 0,28 dpi
 monitor, baby ház tápegységgel,
 102 gombos angol/magyar
 billentyűzet,
 mindez csak: 89 100 Ft.

PCI és VESA Local Bus VGA kártyák:

ATI-Mach 32, 2 MB VRAM, VL-bus
 ATI-Mach 64, 2 MB VRAM, PVI-bus
 ATI-Mach 64, 4 MB VRAM, PVI-bus
 S-3-864, 1 MB RAM, PCI-bus
 S-3-864, 2 MB RAM, PCI-bus
 WEITEK P-9000, 2 MB VRAM,
 VL-bus

Tiga grafikus kártyák

9200+, 2 MB VRAM, 1 MB DRAM, + segéd VGA kártya	
9300, 4 MB VRAM, 4 MB DRAM	
ViewSonic 17"	179 900 Ft
ViewSonic 21"	323 900 Ft

KÉRJÜE RÉSZELETES

ÁRAJÁNLATUNKATI

Nettó áraink a november 29-i árfolyamon készültek.

Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

Termékeinkre

1-3-5 év garanciát adunk.

Info-Katalógus '95 I. félév

HARDVER

SZOFTVER

TÁVKÖZLÉS

IRODABÚTOR

IRODATECHNIKA

BIZTONSÁGTECHNIKA

1

katalógusban.

**A 400 oldalas színes
 kézikönyv egy aktuális
 árkatalógust és floppy-
 lemezen egy ország-
 gos szakmai telefon-
 könyvet is tartalmaz.**

Megrendeljük 893,- Ft + áfás
 áron az **Info-Katalógus '95**
 I. félévi (IX. évf. 16. szám)
 számát.

A csekket, majd megjele-
 nés után a katalógust a
 következő címre kérjük
 postázni:

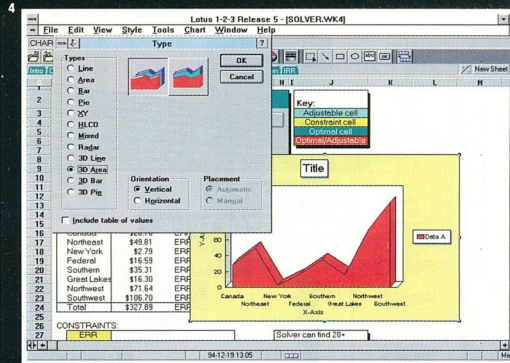
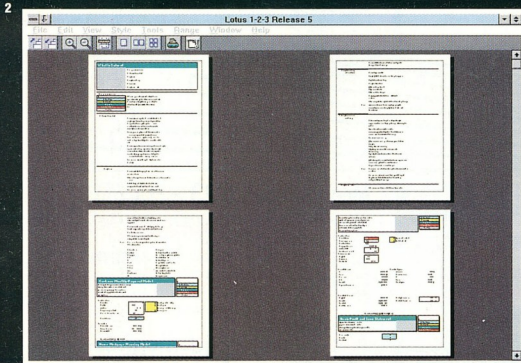
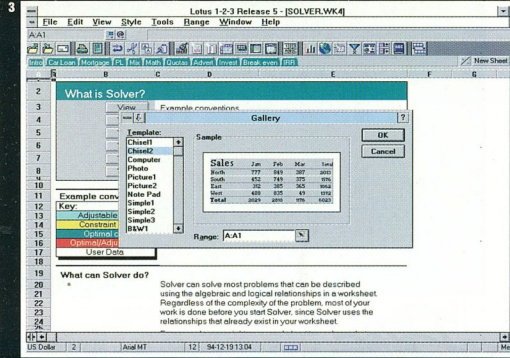
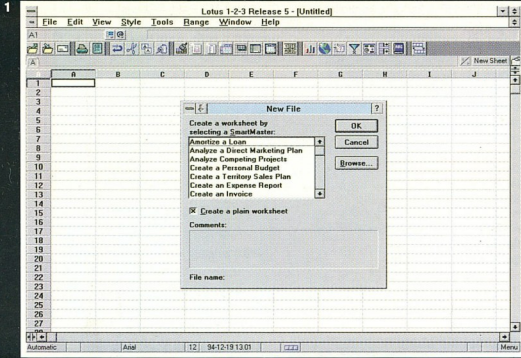
Cégnév:.....
 Ügyintéző:.....
 Cím:.....
 Telefonszám:.....

A megrendelést az alábbi címre kérjük elküldeni:

MADE-INFO KFT. 1506 Bp., Pf. 99
 telefon: 228-1934, 163-3548

Lotus 1-2-3
for Windows 5

ELŐZ A

A kinek táblázatos számításkora volt szüksége, az a „hőskorban” szinte kizárólag a Lotus 1-2-3 szoftverhez folyamodott. Léteztek ugyan más, hasonlóan jó programok is – például a Microsoft Multiplanja vagy a Borland Quattroja –, ennek ellenére mindenki a Lotus táblázatkezelőjét használta.

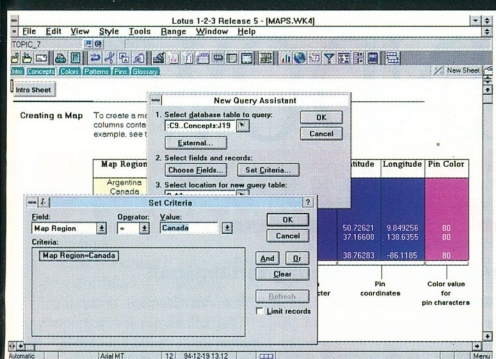
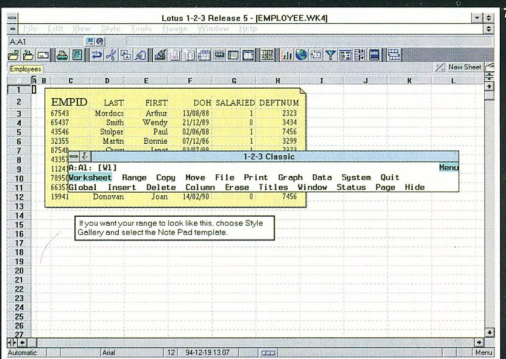
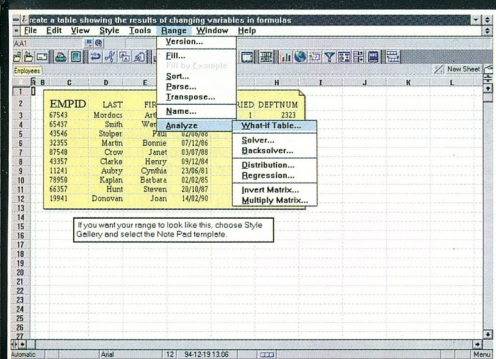
Az idő azonban alaposan eljárt a program felett. A konkurencse már beépített programjaikba a legfrissebb fej-

A táblázatkezelő programok őse a CA-Supercalc. A PC-ken viszont sokáig a Lotus 1-2-3 volt az egyeduralgó. Ez a terület azonban alaposan átrendeződött, ezért a Lotus sem ülhetett a babérjain. Írásunkban az ismert táblázatkezelő windowsos változatát mutatjuk be, amely kiválóan manipulálja az adatokat, és a kezelhetőségéről is csak felsőfokban beszélhetünk.

1. A Lotus 1-2-3 for Windows 5 megújult külsővel és számos szolgáltatással várja a felhasználókat
2. A Print Preview funkcióval egyszerűen több lapot is megtekinthetünk
3. Számos előre definiált formátum használhatunk
4. Nagyon sok grafikontípus közül válogathatunk

lesztéseket – háttérszámítás, grafikus megjelenítés stb. –, és megjelent az első windowsos változat is, az MS Excel. Ez utóbbi szoftver olyannyira sikeres lett – amit főképp a Micro-

LOTUS?

soft hatékony kampányaink köszönhető – hogy a többi táblázatkezelő a háttérbe szorult. Bár a Borland is elkészítette a windowsos Quattro Prót, ez sem halványította az Excel nimbuszát.

A Lotus szinte az utolsó pillanatban mutatta be az 1-2-3 for Windows programját. Ez a maga idejében tartalmazta mindazt – például a 3D-s táblázatokat –, ami akkor elvárható volt egy korszerű táblázatkezelő alkalmazástól. Sajnos mire a prog-

ram egyáltalán eljuttott volna a felhasználók tudatáig, megjelent az Excel 5-ös változata, amely ismét felülmúlta a vetélytárs termékeket.

Lotus 1-2-3 for Windows 5
Szerecsére a Lotus nem hagyta magát, és ismét „fejlesztett egyet” a saját termékén. Ennek következtében az új 5-ös változat nagyon sok mindent tud.

A kézikönyv mellett hét darab 3,5 colos floppyt találtunk az esztétikus dobozban. Az

installáció roppant egyszerű, igaz, először néhány kérdésre – a program moduljai, az alkönyvtár neve, a hálózati installáció stb. – kell válaszolnunk. A default telepítőkör a program 23 Mbájtos, a minimális telepítés azonban csupán 11 Mbájtot igényel. A teljes installálás alig tartott tovább 10 percnél (Pentix 486/66-os számítógép, 500 Mbájtos SCSI merevlemez, gyors Mylex SCSI vezérlő volt a tesztkonfiguráció).

A telepítőprogram automati-

5. A Lotus előnyösen alkalmazható, ha statisztikai számításokat kell végezni
6. A Lotust hatékony adatlekezőző modul is felvértezték

7. Az „öreg” lotusosok itt is használhatják a már megszokott menüszervezetet
8. A Guided Tour modul végigvezet a program rejtelmein

kusan végrehajtja a szükséges rendszermodosításokat, majd elkészíti a megfelelő ikonokat a kiválasztott programcsoport számára. Ez utóbbiban a programon és a helpeken kívül meg-

A HÓNAP TÉMÁJA: FAZONIGAZÍTÁS

Értékelőség
Eligazodni és igazodni
PC-k és munkaállomások
Rendszerintegráció
Feladathoz — kártyát
Processzordömping
Nyílt rendszerek a gyakorlatban
...sizing — system restructuring
Szoftverválasztás előtt
Szigorúan szabványosított nyelvek
Távolodás az operációs rendszertől
Az OpenDoc specifikációról

A TÖBBI ROVATBAN:

A kapcsolat biztonsága (Hálózatok)
Egy végeselem-program (Ansys 5.1)
A siker titka (SCO-Unix)

Üzleti ismerkedés (Árurbörze)
Egyszerűen nagyszerű (PC-Logo)
Stereóillúzió
Kellékek, kiegészítők
Norton Desktop for Windows 3.0
Könyvtárak CD-ROM-on (Shareware)
Ahol nem fő követelmény az angol...
A bőség zavarában (Játékvilág)
Update, upgrade
Sakkprogramok (Gideon kontra Genius)
Kaszinózárás (Monte-Carlo-módszer)
C nyelvjárások kompatibilitása
Automaták és kiszolgálórendszerek
A technológia a fő (Kereskedelem)
Mindentudó MEGA-modulok
Megsülünk a zsíronkban?
Kinek-kinek — mindenkinek
Faleki Zoltán karikatúrái
Újdonságböngészde
Hálózati hírek
Ingyenes apróhirdetési rovat

A LEMEZMELLÉKLETEN:

Az 1994. évi számok tartalomjegyzéke
Qcopy-hibajavítás
Dbase fájlok módosítása Dbase nélkül
Videokártya-vizsgáztatás
Forgástervek szimulációja
A Monte-Carlo sorozat példaprogramjai
A Pasteur antivírus program leírása
Keresztrejtvényi számokkal

Ára: havonta 297 forint.
Előfizetve évi 2970 forint,
így évente 2 szám árát
megtakaríthatja.

Új Alaplap, kiadó és szerkesztőség,
1538 Budapest I., Márvány u. 17. V. em.
Tel.: 156-3211 / 200-as és 214-es mellék
Fax: 156-3211 / 201-es mellék

Ablak a PC-világra!

Előfizethető
az Olvasószolgálati lapon.

WINDOWS PANORÁMA

Ízelítő a negyedik szám gazdag tartalmából:

Szoftvertesztek: Central Point Backup for Windows,
AutoCAD LT for Windows

Hardvertesztek: hangkártyák, tintasugaras nyomtatók

Bemutatjuk: CA SuperProject, PhotoShop3.0, FoxPro for
Windows 2.6

CD-ROM tesztek: Hazi fejlesztésű szoftverek

Elmélet: MIDI alapok

Ezenkívül: játékleírások, több tucatnyi tipp, trükk, jó tanács
és még sok érdekes olvasnivaló

a Windows Panoráma idei negyedik számában.

A Windows Panoráma lemezmellékletén: hasznos share-
ware programok és izgalmas játékok

találjuk még a Lotus Dialog Editort, a Macro Translatort, valamint a Country Sorting és az 1-2-3 Guided Tour programokat.

Megváltozott a program külleme is: szebbé, áttekinthetőbbé vált. Az irányítás is egyszerűbb, hiszen szinte teljes egészében ikonokkal, piktogramokkal vezérelhetjük. A program gyönyörű párbeszédablakkal társalog a felhasználóval. A parancsok kiadására nemcsak a felső ikonkor alkalmas, hanem az alsó státussor is tartalmaz néhány opciót. Például itt is megadhatjuk a karakterek méretét vagy a cellák formátumát.

Az alábbiakban *felsorolunk néhány „eredeti” fejlesztést:*

Lotus Maps: Ezzel a funkcióval érdekes, térképszerű grafikákat alkoshatunk. A program tartalmazza a világ összes országát és regionális területét. Ha egy táblázatban például Európa adatait ábrázoljuk, akkor ezt hozzárendelhetjük Európa térképéhez, ahol más-más színnel ábrázolhatjuk a különböző értékeket.

One-Step Charting: Ezzel a funkcióval grafikonokat készíthetünk az adatainkból. Számos grafikonfajta közül válogathatunk.

Multi-Page Print Preview: A nyomtatási képt megtekinthetjük. Egyszerre akár két, négy vagy kilenc lapot is megnézhetünk.

Fast Format: A cellák gyorsformázó funkciója. A kiválasztott formátumot mezőcsoportokra is rámásolhatjuk.

Drag and Drop: A jól ismert „fogd és vidd” elvet is megvalósították ebben a verzióban.

Sokat javították az *adatbázis funkciókon* is. A Lotus 1-2-3 for Windows 5 közvetlenül dolgozhat a dBase vagy a Paradox állományokkal. Más népszerű formátumokat is használhatunk a Lotus DataLens vagy az ODBC technológiák segítségével. Az új verzió hálózatban is működik, itt egyetlen modulattal elérhetők a cc:Mail, Lotus Notes vagy egyéb VIM, illetve MAPI mail rendszerek.

Az adatok lekérdezését a Range Routing, a Version Manager, illetve a Data Query As-

sistant modul segíti. Kiértékeléseket a Dynamic Crosstabs funkcióval készíthetjük. A Lotus Approach segítségével a Forms vagy a Reports funkciók is elérhetők. Egy új táblázat létrehozásához a SmartMasters funkcióit használhatjuk.

A Lotus 5-ös verziójában sok új függvény és makróutasítás található. A kézikönyv részletesen ismerteti valamennyit. Természetesen dolgozhatunk a Windows DDE és OLE funkcióival is.

A Lotus 1-2-3 for Windows 5-ös változata olvassa és írja a korábbi Lotus és Excel táblázatokat. Ez utóbbiól sajnos csak a 4-es verzióét. Aki egy régebbi Lotus táblázatkezelőről tér át az új szoftverre, az használhatja a klasszikus menüket is, ezeket szintén a /-jellel kell aktiválni.

Ha pedig valaki tanulni szeretne, akkor vegye igénybe a hatékony help és oktató modulokat! Például elég csak rámutatni egy ikonra vagy egy menüpontra, a program máris magyarázatot fűz hozzá. Részletes eligazítást ad a Guided Tour modul, amelyben egy varázsló magyarázza el a különböző funkciókat, lehetőségeket. Hogy mennyire rugalmas a Lotus, azt az is mutatja, hogy a makrók segítségével saját grafikus alkalmazást – menüvel, párbeszédablakkal – is „fejleszhetünk”.

A program használata felelőbb egyszerű. Itt is 3D-s táblázatokkal dolgozhatunk, amelyeknek egyéni nevet adhatunk. A különbözőzők lapok között is végezhetünk műveleteket. A kijelölt mezőkkel végrehajtható műveleteket a jobb egérgombbal kérhetjük le, tehát nem szükséges túl gyakran a klasszikus menühöz fordulni.

A program számos funkciója közül a grafikonkészítés a leggyengébb. Igaz, sokat javítottak rajta, de a 3D-s objektumok még mindig hagynak kívánnivalót maguk után: sajnos továbbra is a klasszikus adatokkal kell bibelődni. Nagyon hiányoznak az Excel perspektivikus módosításai! Ezzel szemben a rajzolási szinte gyerekjáték, és gyönyörű ábrákat alkoshatunk. **György György**

ScanDer™ Kft.
Nyomtatási szolgáltatások, számítás- és Irodatechnika, gyorsmásolás
Iroda és bemutatóterem: 1146 Bp., Thököly út 59/a. Tel./Fax: 251-2960
Fejlesztőiroda: 1146 Bp., Thököly út 61. Tel./Fax: 251-2960
Gyorsmásoló: 1145 Bp., Thököly út 105-107. B/12. Tel.: 251-5999/1195

ProFont's Library - The art of fine writing
„A szépirás művészete”

A legszebb, magyar ékezetes betűkészletek, melyeket szigorú, tipográfiai szempontok szerint tervezünk az Ön számára!
Irodák, kiadók, grafikusok, nyomdák, szedők részére összeállítású csomagjaink közül, vagy igény szerinti főbbeszer készletünkől vásárolhat!

PPL Essentials (36 TTF font)	3000
PPL 1.0 (300 TrueType/Type 1 font)	12500 / 14500
PPL 1.5 (300 TrueType/Type 1 font)	13000 / 15000
PPL 2.0 (800 TrueType/Type 1 font)	21500 / 23500
PPL 2.5 (800 TrueType/Type 1 font)	27500 / 29500
PPL Plus Pack (800 TTF/Type 1 font)	12500 / 14500
PPL Ventura Pack (600 TTF/ATM font)	17500 / 19500
PPL for Xerox Ventura 2.0 / 3.0 (600 Type 1 font)	21500
PPL 2.5.1. (800 Type 1 font for Macintosh)	79500
PPL 3.5 (900 TrueType/Type 1 font)	31500 / 33500
PPL 4.5 (1200 TrueType/Type 1 font)	42500 / 44500

EFES (Eastern Typeface Co.) Perfect Lines Font CD (1500 Type 1 font) 348000

AKCIÓ:
Adobe Type Manager 3.0 9500.-
minden TYPel készletet vásárlónak!

CorelDRAW! 5 / Corel Ventura 5 engedményel
Macintosh fontok (szinte) ingyen!
(Ez órák nem tartalmazzák az ATF-1t)

A Providencia Osztrák-Magyar Biztosító Rt. Informatikai Főosztálya

WINDOWS PROGRAMOZÓT keres.

C/C++ programozási nyelvekben és Windows környezetben jártas, legalább 2 év ezirányú gyakorlatokkal rendelkező, önálló munkavégzésre és felhasználókkal szót érteni képes, felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok jelentkezését várjuk.

Változatoss, önállóságot nyújtó sikereket ígérő feladatoknál kínálunk a korrekt jávedelem mellett.

Várjuk mielőbbi jelentkezését írásban – életrajz, fénykép, iskolai bizonyítvány másolata – az alábbi címre küldeni:

Providencia Osztrák-Magyar Biztosító Rt.
1146 Budapest, Hungária körút 178-186.
Dr. Oláh Lászlóné részére.

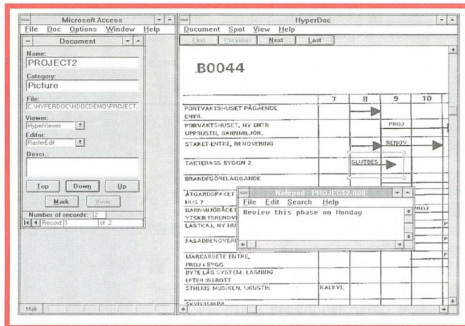
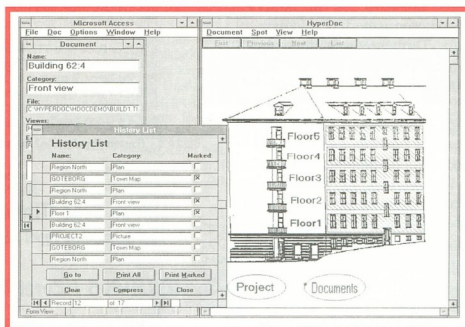
HyperDoc

Iratszekerény helyett

Elsősorban tervező-irodák számára készült az alábbi program, amely segít a tervdokumentációk rendezésében, könnyen áttekinthető tárolásában és archiválásában.

Egy év telt el azóta, hogy a Computer Panoráma hasábjain bemutatuk a lengyel RasterBase, RasterEdit és InfoRaster programokból álló rajzmanipuláló rendszert. A felhasználók igényeit követve – elsősorban a közepes nagyságú tervezőirodák számára – az Inter Design fejlesztőcsoportja most – HyperDoc néven – új programot dolgozott ki. A HyperDoc hypertext jellegű, Windows környezetben futó, rajzokat és szöveges dokumentumokat együtt adatbázis. A cég a Microsoft Access 1.1 adatbázis mechanizmusait felhasználva fejlesztette ki a programot, amelyet a saját tervezési Relational Hyper Linking technikával is felvértezett.

A képernyő jobb oldali ablakában a kiválasztott dokumentum – szkennerrel bevitt – képét, mellette pedig a dokumentum adatait (elnevezés, típus, a dokumentumot tároló állomány neve, a bemutatáshoz felhasznált viewer típusa), valamint a hozzá csatolt rövid leírást, bejegyzést láthatjuk. Egy-egy komplex tervezet tartozó rajzok, dokumentumok között a bal oldali ablakban lévő gombok segítségével vagy – ami sokkal egyszerűbb – a rajzon más színnel kiemelt elemekre kattintva navigálhatunk. A gyakorlatban ez úgy működik,

↑ Egérkattintásokkal válthatunk az épület különböző emeletei között

egyébként két újdonsággal is szolgál. Az egyiket feltehetően az AutoCAD-et használók értékelik majd, hiszen nemcsak a raszteres, beszkennelt képeket (TIFF vagy CALS formátumban) lehet közvetlenül, konverztálás nélkül megjeleníteni, hanem a vektorrajzokat is, mégpedig a CAD-technikában legnépszerűbb DXF, DWG, valamint HPGL formában is. Ennek köszönhetően a HyperDoc program közvetlenül is alkalmas a vektorrajzok alakjában kidolgozott műszaki tervdokumentációk archiválására, áttekinthetősére és kinyomtatására vagy plotterre kirajzolására.

A másik újdonság a hálózati változat bevezetése, a rendszergazdák számára kidolgozott, privilegizált installációs programokkal.

Mindkét változatra – tehát a „simára” és a hálózatra is – érdemes, hogy ha a felhasználónak nincsen MS Access adatbázis, akkor nem szükséges megvásárolnia azt, mivel a HyperDoc program az Access runtime moduljával is kérhető.

A HyperDoc program típusú felhasználója például egy tervezőiroda lehet, ahol egyre fontosabb a tervdokumentáció

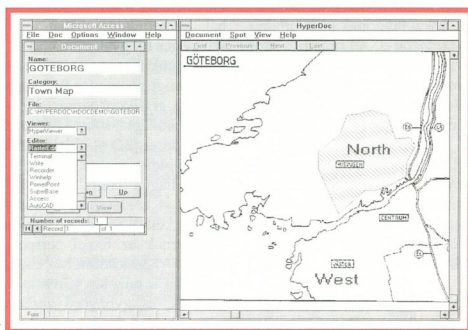
hozhat a például egy emelet rajzát jelentjük meg, és meg akarjuk nézni az adott emeletet, akkor az épületrajzon elegendő az emeletre kattintani, s máris megjelenik a kívánt ábra.

Igen kedvező, hogy a felhasználó a háttérben megbúvó Access teljes tudására is számíthat. Az Access segítségével bonyolultabb kritériumok szerint is lehet keresni, ezenkívül különféle kimutatásokat, listákat, összefoglalásokat készíthetünk.

A HyperDoc program új, 1.2 jelzéssel ellátott változata

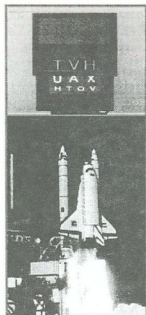
↑ A HyperDoc program segítségével többféle formátumban tárolt képeket is meg lehet jeleníteni

▲ A HyperDoc program fontos funkciója egy-egy rajz történetének regisztrálása

**Számítógéppel dolgozik?
Fáradt, szúr a szeme, fáj a feje?**

**Glare/Guard® by OCLI
monitorszűrő**

Az egyetlen monitorszűrő, amely elegendő tesz az Amerikai Szemgyógyászok Szövetsége szigorú előírásainak és gyakorlatilag teljesen megszünteti a számítógépes tüneteket.

Az OCLI Inc., 30 éve szállítja a NASA űrhajóinak reflexiómentes és sugárzáscsökkentő üvegbevonatát.

Az Országos Munka- és Üzemésszégügyi Intézet által hitelesítve

- Kérje részletes ismertetőnket!
- Örök garancia
- 30 napos pénzvisszafizetési garancia
- Jelentős viszonteladói kedvezmények!

1149 Budapest, Angol u. 24/b
Tel.: * 163-2879, fax: 251-3673
ELEKTRONIKAI KFT. Pécs tel./fax: 72-326-781

rendezett, könnyen áttekinthető és felhasználható rendszerben való tárolása, archiválása. Mind több ipari vállalat és tervezőiroda kénytelen eleget tenni az ISO 9000-es szabvány követelményeinek (hiszen ha nem ezt teszi, akkor nem tud a piacon maradni). A HyperDoc program kiválóan elvégzi az ezzel kapcsolatos, az úgynevezett *Document Management Systems* kategóriába tartozó feladatokat, főleg ott, ahol a CAD programokkal készített tervrajzokat együtt kell kezelni a régi, papírtervekről beszkenelt rajzokkal, a projekt költségvetési (például Excelben készített) dokumentációjával, esetleg a tervezők szövegszerkesztő programmal megírt feljegyzéseivel és a műszaki ellenőrök építési naplóba tett kézi bejegyzéseivel.

A program fontos funkciója a *dokumentum log*, azaz az adott rajz történetének regisztrálása.

A tervezőiroda által összeállítandó ajánlati dokumentáció előkészítését pedig a különböző dokumentumok, tervrajzok „kész csomagokba való befűzése” segíti.

Egy másik fontos felhasználási terület a *Facilities Management*, azaz a gazdálkodás az infrastruktúrával. Ez utóbbi alkalmazást jól példázza a svéd parlament, a Riksdag épületeinek kezelője, amely a Novell hálózatba kötött 28 PC-n 10 HyperDoc programot használ az épületekkel kapcsolatos gazdálkodási feladatok megoldására, valamint a karbantartások és a tatarozások előkészítésére és dokumentálására. Hasonló feladatokra használja a HyperDoc programot az egyik varsói kerület ingatlankezelője is.

A HyperDocnak jelenleg angol, lengyel és svéd változata létezik, és befejezés előtt áll a cseh és a finn verzió is; és szívesen fogadnák a magyarországi disztribútorokat is.

Az Inter Designnél dolgoznak már a program következő, az Access 2.0-val együttműködő verzióján. A távolabbi tervek között szerepel a cég összes, TSL (Inter Design Tessel Systems) családba tartozó rajzkezelő programjának felszerelése ODBC interfésszel, hogy zökkenőmentes legyen az együttműködés a különböző gyártók adatbázisaival. **Tomasz Kulisiewicz**

A SIKERES GAZDÁLKODÁSHOZ ÉS IRÁNYÍTÁSHOZ

VÁLASSZA:

A SchwAr - SYSTEM

**CONTROLLING
és
PÉNZÜGY - SZÁMVITEL**

ALRENDszEREIT!

KERESSE standunkat az 1995. évi

SZÁMVITELI SOFTWARE BÖRZÉN,

ahol szoftver bemutatóval és részletes információkkal állunk az ÖN rendelkezésére !

Egyéb információ kérhető:

SchwAr Kft.
1111 Budapest, Kruspeér u. 5-7.
Tel./Fax: 181-33-32

A szoftver

érték.

Kitalálásában,

terjesztésében

sok munka

fekszik.

Aki holnap is

akar

szoftvert

használni -

fizet érte.

**ÉS
ÖN
?**

Ez egy közérdekű reklám

CA-Visual Objects (2.)

Aktualizált ablakok

Írásunk második részében megmutatjuk, hogy a Visual Objects miként fér hozzá a különböző adatokhoz, s újszerű dataablakairól is ejtünk néhány szót.

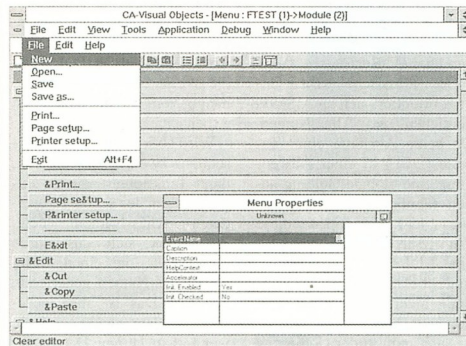
Az adatbázis-orientált alkalmazásokat szolgáló fejlesztőeszközöket az adatbázis-hozzáférések és -manipulációk hatékonysága jellemzi. A CA-VO ehhez három különböző eljárásmodot is kínál: a klasszikus folyamatorientált xBase hozzáférést, az objektumorientált xBase hozzáférést és az SQL adatbázisok elérését az ODBC-n keresztül.

A klasszikus xBase hozzáférés munkaterületek és alias nevek szerint tájékozódik. Mivel egy táblázat (DBF) mindkét attribútuma (a Public változókhoz hasonlóan) globális érvényű, ez az elérési mód nem igazán alkalmas a multitaszos felhasználásokhoz, tehát azokhoz, amelyekben többszörösen is meg kell tudni nyitni az alkalmazásokat.

A klasszikus xBase stílust követő kódolásban azt is figyelembe kell venni, hogy eseményvezérelt környezetben vagyunk, ezért az alábbi szekvencia például elfogadhatatlan:

```
USE ügyfél ALIAS új
// bármí
DO WHILE !EOF()
? név
SKIP
ENDDO
```

Ezért az adott munkaterülethez tartozó valamennyi kifejezés elé ki kell tenni a megfelelő alias nevet, esetünkben

▲ **Elsősorban a kezdő felhasználóknak lehet hasznos, hogy az alaplmenü egyetlen egérgattintással is elérhető**

tehát: `!(if->(EOF()), illetve if->(DBSKIP()).` A kód így az éppen kiválasztott munkaterületől függetlenül is működőképes.

Ha azonban a rendszer kész-szer hajt végre egy-egy ilyen kódszekvenciát, akkor ez a hozzáférés a már felhasznált alias név miatt nem fog megfelelően működni. Igaz ugyan, hogy olyan függvényekkel, amelyek változó alias nevet generálnak, segíteni lehet ezen a gondon. Ez azonban különösen nehéz, ha az alkalmazáshoz nem használunk adatkatalógust, ami a clipperes programozásban sajnos még mindig általánosnak tekinthető. Ennek a hozzáférési módnak a buktatóit tehát egy már meglévő Clipper-alkalmazás adaptálásakor célszerű szem előtt tartani, és elvégezni a fent említett kiigazításokat.

Az objektumorientált hozzáférési módszer esetében a „helyi alias nevekkel” oldják meg ezt a feladatot. Tulajdonképpen egy DB-szerver-objektum típusú local változót kell készíteni, amely átveszi az adatbázis-elérési feladatokat:

LOCAL új := DBSERVER(„ügyfél”)
A fenti kód MDI-képes állapotban a következő alakot ölti:

```
DO WHILE !új.EOF
? új.név
űf:SKIP()
ENDDO
Habár a „?”-es megoldás nem igazán illik egy GUI környezetbe, példának így is megfelel.
```

Az SQL adatbázis eléréséhez a CA-VO-ban szintén az

SQL hozzáférések kezdeményezhető például akkor, ha DB-szerverként deklarálunk egy adatfájt

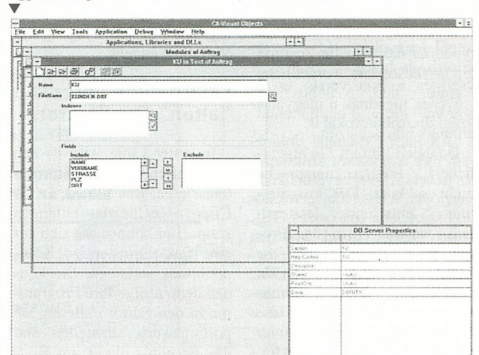
objektumorientált megoldást használják, azaz a következőképpen lehet meghívni egy táblázatot:

```
LOCAL új := SQLSelect {
“SELECT * FROM ÜGYFÉL”}
```

A felhasználónak tehát nem kell valamennyi ablakhoz külön kurzort definiálnia. Gyakorlatilag saját ODBC-DLL-t és CA-VO-t szállítanak az összes SQL adatbázishoz (például a Watcom SQL-hez, az SQL-Base-hez, az SQLServerhez, az Oraclehez vagy a SyBase-hez). Az installálás végén egyből konfigurálhatjuk is a kiválasztott meghajtót.

Elismerésre méltó, hogy a CA-VO-ban a kezdőknek az új szintaxisok ellenére sem kell túl sokat írniuk. Léteznek ugyanis *editorok* a mezőspecifikáláshoz, valamint a DBF- és az indexállományok, illetve az SQL select-statementek számára. Ezek generálják a megfelelő objektumorientált kódot. Az editorok könnyen kezelhetők, s minthogy néhány szabványos attribútum számára még *javaslatokat* is készítenek, használatukkal jelentős munkát lehet megtakarítani.

Egy kapcsolóval még az is

elérhető, hogy a rendszer egy másik DBF azonos nevű mezőjében továbbszámolja az adott mezőhöz definiált attribútumot. Ezáltal például az IRSZ (postai irányítószám) mezőben mindig azonos az érvényesítő rutin és a Picture kitétel stb., függetlenül attól, hogy melyik DBF-ben használjuk ezeket.

Az adatkezelésen kívül az adatok tartalmát megjelenítő adatablakok (DataWindows) viselkedésének is döntő szerep jut. Mikor és hogyan észleli az egyik ablak, hogy a másikon az adat megváltozott?

Nos, az adatablakok editorában lehetőség nyílik arra, hogy automatikusan elkészítesse-lük a layoutot. Ebben egymás alá kerül a DBF összes mezője, és a layout adott esetben még a GET mezőket is görgeti. Természetesen a többi mezőhöz rendelt érvényesítési szabályt is automatikusan átveszük. A beviteli maszk és a browse üzemmód között áll lehet kapcsolni. Szükség esetén készíthetünk egy alablakot, amely egy másik DBF-ből jeleníti meg az aktuális tétel részleteit – például ha egy számla fejlécét és a számlázandó téfelt egy matematikai relációval kapcsoltuk össze.

Mindent összevetve: egy ilyen adatablakban alapállásban is számtalan funkció keletkezik, amelyek megvalósításához a Clipper programozóknak eddig órákra, ha nem éppen napokra volt szükségük.

Ha több olyan ablakunk is van, amely egyazon DB-szerverhez kapcsolódik, azaz ugyanabból a DBF-ből vagy a relációval egymáshoz rendelt DBF-ekből jeleníti meg az adatokat, akkor létezik egy hírrendszer, amely szinkronizálja ezeket az ablakokat. Az adatok így mindig és automatikusan a megfelelő kapcsolatban jelennek meg.

Ugyanez az SQL táblázatokra is igaz, például yankor, ha két SQL kurzor mutat ugyanarra a táblázatra. Az ablakok ebben az esetben is a mindenkori SQL szerverből épülnek fel, és azonnal reagálnak az adatok megjelenítésével. A CA-VO alatti ablakok tehát mindig aktuálisak.

Nálunk 10 000 féle CD, CD-ROM és MK közlül válogatbat:

Nyelvoktató programok, szótárak, enciklopédiák, lexikonok, játékok, animációk, grafikák

ÉS

AMIT CSAK EL TUD KÉPZELNI MAGÁNAK CD-ROM-ON!

CD, CD-ROM, NIK

Budapest, Andrassy u. 3. Tel./Fax: 342-3128

AERO STÚDIÓ

RolCut

for Windows

Plottervezérlő program, mely megkönnyíti a CorelDraw 3-4-5 verzióval elkészített ábrák kivágását Roland CAMM-1-es vagy más HP-GL kompatibilis vágógépeken. Sok funkció, könnyű kezelhetőség, magyar nyelv.

Roland
DIGITAL GROUP

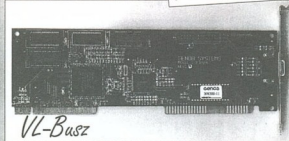

AERO STÚDIÓ

1149 Bp., Mogyoródi út 51.
Tel.: (20) 344-435

GENOA GRAFIKUS KÁRTYÁK

HORNET™ 14.800,- Ft

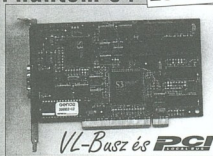

VL-Busz

NCR 77C32BLT GRAFIKUS CHIP

- 1MB DRAM
- (2MB-ig bővíthető)
- 640x480 @ 100Hz-ig
- 640x480 - 16,8M szín
- 800x600 - 16,8M szín(2MB)
- 1024x768 @ 256 szín
- DOS és Windows gyorsítás
- Energiahatékony üzemmód
- VESA kompatibilitás

Phantom 64 28.900,- Ft

VL-Busz és EISA

3B Vision 864 GRAFIKUS CHIP

- 2MB DRAM standard
- 640x480 @ 100Hz-ig
- 800x600-ig 16,8 Millió szín
- 1024x768 @ 24Hz és 64.000 színnel 75Hz-ig
- 1280x1024-ig 75Hz
- 1600x1200 @ 256 szín
- DOS és Windows gyorsítás
- Energiahatékony üzemmód (VESA / DPMS)
- VESA kompatibilitás

MADE IN USA

A GENOA cég 10 éves múltjával, tapasztalásával a világ grafikuskártva gyártóinak élvonalába tartozik. A kártyákhoz tartozó driverek mellett egy ún. SYNC nevezetű szoftvert is biztosít, melyel a képt e saját monitorunkhoz igazíthatjuk, pozícionálhatjuk és a frekvenciákat is beállíthatjuk.

MIKROPO COMPUTER VIZIONELADÓK JELENTKÉTESÍTÉS IS VÁRJUK. **GENOA SYSTEMS CORPORATION**

ÁRANK AZ ÁFÁ-T NEM TARTALMAZÁK

1065 Budapest, Nagymező u. 51. • Tel.: 153-0111 • Fax: 269-0151

E havi ajánlatunk

PHILIPS SZÍNES SVGA MONITOROK

		+ÁFA
14C*	1024x768	35.900,-
14 CLE	1024x768 Low Radiation	37.900,-
14A	1024x768 Multiszinkron	47.900,-
15B	1024x768 Multimédia	59.000,-
15A	1280x1024 Brillance	64.500,-
17C	1024x768 Multimédia	95.500,-
17B	1280x1024 FSQ	120.000,-
17A	1280x1024 Brillance	155.000,-
20C	1280x1024 CAD/DTP	194.500,-
20B	1280x1024 CAD/DTP	229.000,-
20T	1280x1024 Trinitron	326.000,-
21B	1600x1280 Brillance	339.000,-
21A	1600x1280 Cyberscreen	396.000,-

* Érdeklődjön akcióknk iránt!

PHILIPS CD-interaktív lejátszókról 58.000,- Ft-tól

Vizsioneladókna jelentős kedvezmények!

1124 BP., MEREDEK U. 27., T.: 185-3755 FAX: 166-7641
MINTABOLT: 1085 BP., BLAHA L. TÉR 3. T.FAX: 138-4947

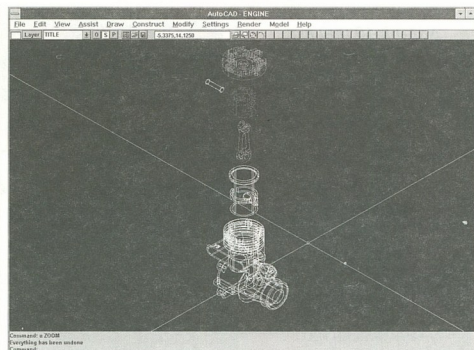
Egyre több munkahe-
lyen használják ma
már az Autodesk cég
népszerű AutoCAD-
jét. E korántsem egy-
szerű program kezelé-
sének zökkenőmente-
sebbé tételéhez szeret-
nénk hozzájárulni
alábbi írásunkkal.

Olvasóink bizonyára tudják, hogy a múlt év novembere óta AutoCAD „forródrót” működik szerkesztőségünkben. A beérkezett kérdésekből és válaszokból kigyűjtöttünk néhányat. Reméljük, hogy ezek hasznos információkkal szolgálnak, ráadásul ösztönzik további kérdések feltételét is, amelyeket nemcsak a forródróton, azaz telefonon, hanem levélben is várunk.

1. eset

Nagyméretű rajzok szerkesztésekor gyakran van szükség a rajz teljes terjedelmének áttekintésére. Nos, a nagy felbontású grafikus kártyát birtokló felhasználók ezt – a kártyához mellékelte meghajtóprogram megfelelő funkcióját alkalmazva – gyorsan, „egyetlen mozdulattal” megtehetik.

A többiek viszont az AutoCAD program **ZOOM** parancsának **Extent (Terjedelem)** opcióját alkalmazva kapják meg – *kétszeri regenerálás után* – a kívánt eredményt, egy kávé elfogyasztása vagy egy telefon-

AutoCAD

Forródrót PAPÍRON

hívásnyi idő alatt. A határidő szorításában dolgozó tervezőknek azonban egyre kevesebb türelmük marad a sokadik ilyen várakozáshoz.

Kérdés

Hogyan csökkenthető a kétszeres regenerálási idő?

Válasz

Két megoldás is létezik.

Az **Extent (Terjedelem)** helyett alkalmazhatjuk a **Vmax** opciót. Ez ugyan nem teljes értékű megoldás, de a képernyőn

korábban látottakhoz képest tízszeres a nagytítás, ami az esetek többségében elegendő, ráadásul *nem igényel regenerálást.*

A második megoldás, hogy az első **ZOOM Extent (Terjedelem)** parancs után – „tetszőleges” néven – rögzítjük a nézetet a **VIEW (Nézet)** parancs **Save (Elment)** opciójával.

A továbbiakban a **ZOOM Extent (Terjedelem)** parancs helyett a **VIEW (Nézet)** pa-

Rajz a Zoom/Extent opció után

rancs **Restore (Visszaállít)** opciójának alkalmazásával kapjuk meg a kívánt eredményt, *egy-szeri regenerálás után.*

2. eset

Az AutoCAD magyarországi megjelenése óta sokféle kód-kiosztás szerinti, magyar ékezetes betűket tartalmazó fontfájl – és ezek alkalmazásával sok-sok rajz – készült. (A továbbiakban *különleges fontoknak* nevezzük ezeket.)

A magyar AutoCAD 11-es változat latin betűs fontfájllal az úgynevezett CWI, a magyar 12-es változaté pedig a 852-es kód-kiosztás szerinti.

E programok használata során találkozott az egyik felhasználó a következő jelenséggel.

Különleges fontot tartalmazó rajzokkal dolgozott. A rajzok megnyitása előtt az aktuális könyvtárba másolta a különleges fontokat, így a szöveg rajzelemek ékezethelyesen jelennek meg a grafikus képernyőn. A logikailag összetartozó rajzokat ezután egyetlen rajzba szerette volna illeszteni. Az első **INSERT (Beilleszt)** parancs végrehajtása után azonban meglepetéssel tapasztalta, hogy az ékezetes betűk helyén „?” karakterek álltak.

Magyarizát

Az **OPEN (Megnyit)** parancs a következő sorrendben keresi a fontfájlokat:

1. az aktuális könyvtárban;
2. a „set ACAD=...” DOS parancssal beállított könyvtár(ak)ban.

Az **INSERT (Beilleszt)** parancs csak a „set ACAD=...” DOS parancssal beállított könyvtár(ak)ban keresi a fontfájlokat.

DTP-felhasználók, figyeltem!

Helyes-e?/RTF+

Magyar elválasztó és helyesírás-ellenőrző program *minden* DOS-, Windows- és Macintosh-alapú szöveg- és kiadványszerkesztő programhoz, mely rendelkezik *RTF export-import* lehetőséggel. DOS alól futtatható, és képes Word for DOS 5.0, 5.5 és 6.0 dokumentumok *közvetlen* feldolgozására is. Ár: 11.000 Ft + ÁFA

ÚJ!

A nyelvészeti szoftverek specialistaája ☒ 1011 Bp. Fő u. 56-58. Tel./fax: 201-8355

A rajz egy részlete a Zoom-/Window opció után

Megoldás

1. A különleges fontfáj-(oka)t be kell másolni az ACAD változóval megadott könyvtárak közül az

a) 11-es AutoCAD esetében általában az „ACAD\SUP-PORT” könyvtárba;

b) 12-es AutoCAD esetében általában az „ACAD\FONTS” könyvtárba.

Ezt a megoldást csak akkor tanácsos alkalmazni, ha a *különleges font neve nem egyezik meg a szabványos AutoCAD fontfájl(ok) nevével.*

Ha a különleges font(ok) neve megegyezik a szabványos font(ok) nevével, de egy másik könyvtár tartalmazza az(oka)t, akkor az ACAD változóban ez a könyvtárnév szerepeljen előbb!

Például: set ACAD=C:\SA-JAT;C:\ACAD;C:\ACAD\SUP-PORT

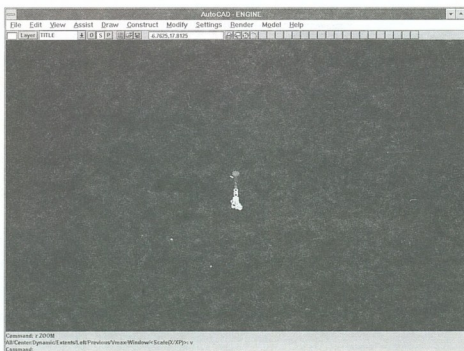
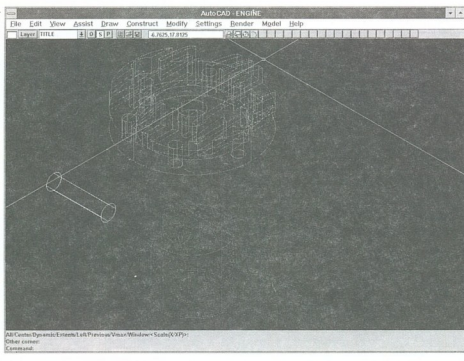
2. A különleges font(oka)t tartalmazó stílus(ok)ban meg kell adni – a **STYLE (Stílus)** paranccsal – a fontfájlt tartalmazó könyvtár nevét is. Az AutoCAD a rajzi adatbázisban (a .DWG fájlban) tárolja ezt a nevet, így azt az ACAD változó tartalmától függetlenül az **INSERT (Beill)** parancs is megtalálja.

3. eset

Az AutoCAD sokadik használata után több felhasználó is tapasztalta, hogy a különböző könyvtárakban ismeretlen nevű és kiterjesztésű fájlok jelentek meg.

Például:

ABCABCAC.SWR
100000 byte
ABCABCAC 0 byte
illetve EF.AC\$

▲ A rajz a Zoom/Vmax opció után

Mik ezek, hogy kerültek a gépre, s mit lehet tenni velük?

Magyarázat

Ezek a fájlok az AutoCAD munkaállományai. Az első két-ő a memória méretét meghatározó rajz esetén automatikusan keletkező swap fájl, míg az .AC\$ kiterjesztésű(ek) egyéb munkafájli(ok). Többnyire a munka *nem szabályos befejezés*-ekor keletkeztek (áramki-

maradás, bizonytalan működésű hardverelemek okozta „lefagyás”), ezért az AutoCAD nem tudta őket „eltakarítani”. Nyugodtan letörölhetőek, de a következő AutoCAD-indítás előtt célszerű letuffantni az alábbi programokat: DOS 5.0 operációs rendszer esetén a CHKDSK programot a /F paranccsal, DOS 6.xx esetén pedig a SCANDISK-et. Esetenként meglepően sok helyet fognak felszabadítani ezek a progra-

mok a háttértárolón. (Ha egy RENDER parancs működése közben fagy le a gép, akkor ez akár több megabájt is lehet.)

Megoldás

Mindenekelőtt meg kell szüntetni a kiváltó okokat. Használjunk szünetmentes tápegységet, illetve cseréljük ki a kevésbé megbízható hardver-elemeket! Ha mindent nem is tudunk kivédeni, némiképp azért befolyásolhatjuk az események menetét, s „mederbe terelhetjük” a látszólag szanaszét kószáló munkafájlokat.

1. Készítsünk egy munkakönyvtárat, például TEMP néven!

(A Windows rendszerrel is dolgozók a Windows munkaállományait ideirányíthatják az AUTOEXEC.BAT fájlban a SET TEMP=C:\TEMP paranccsal.)

2. A swap fájlokat irányítsuk a TEMP könyvtárba!

Az AutoCAD installálásakor válasszuk ki a Bonus/Sample fájlokat is! Az installálás után ezek között találjuk a **CFG-IPHAREXE** programot, amely az AutoCAD DOS-Extender környezetét állítja be. A **Configure Switches** legördülő menü **Swap file** pontjából a **Swap file directory** paramétert állítsuk be a C:\TEMP értékre! A program befejezésül egy **CONF386-BAT** fájlt készít. Ha ezt (csak egyszer) letuffantjuk, akkor az AutoCAD a TEMP könyvtárba helyezi a swap fájlokat.

3. Konfiguráljuk az AutoCAD-et!

A konfigurációs menüből válasszuk a 7-es pont 5-ös alpontját (7. **Configure operation parameters!**) A **C:\TEMP** könyvtárat megadva fejezzük be a „rendrakást!” **B. I.**

DIT
DIGITÁLTECHNIKA
Győr, 9024 Budapest, 1149
Mónus u. 19. Róna u. 75.
T/1: 96/414-411, T/30/463-657
417-802 F/1: 267-6789/15
Fax: 267-6768

brother. MÁRKASZAKJELZET
SZERVIZ
NYOMTATÓ-FAX-IRÓGÉP
FELIÁRTÓZÓ

P-TOUCHPC
CÍMKENYOMTATÓ

Színes, öntapadó, vizálló címkét készíthet
Windows alatt futó szerkesztő programmal
6-9-12-18-24 mm szélesség
Automatikus vágás

Automatikus sorszámozás, adatbázis kezelés
Alkalmazási területek: iroda, kereskedelem,
ipar, kutatás, egészségügy, iskola, otthon

4 008113 336234
10 VONALKÓD RENDSZER

brother. PT-PC 49.900 Ft
címkennyomtató +AFA

GRAFIKA ES SZÓVEG

AUTOMATIKUS IDÓDÁTUM
RÖNTGEN KÉSZÜLT: 1995.01.08.

MENUHIN
HEGEDŰ ISKOLA
Budapest Róna út 75.
☎ 06-30-463-657

TÖBBSOROS NYOMTATÁS
JELEK 9 TEMACSOPORTBAN

☎ ♿ ♀ ☎
☎ ♿ ♀ ☎

WINCheckIt 2.0

A TouchStone Software Corporation elkészítette a jó öreg CheckIt diagnosztizáló szoftver 2.0-s verzióját. Ez a rendkívül hasznos segédeszköz a DOS-os verziók után immár a Windows rendszer alól is működtethető, s így nem csoda, ha a neve is WINCheckIt-re módosult. Az Automex Kft. jóvoltából mi is kipróbálhattuk ezt az érdekes programcsomagot.

A dobozban a szokásos felhasználói kézikönyvet és két darab 3,5"-os floppyezemet találunk. Az installálás a Windows alól vagy akár a DOS-ból is elindítható. Szerencsére a program készítői nem bonyolították túl a telepítés folyamatát, de a helyes szériaszám beírására azért nem árt odafigyelni! Részleges telepítésre is van mód, mi azonban – természetesen – a teljes „csomag” kijelölése mellett döntöttünk. Így sem kellett sokat „pazarolni” a merevlemez kapacitásából, hiszen a WINCheckIt elfért mindössze 2,9 MBjában.

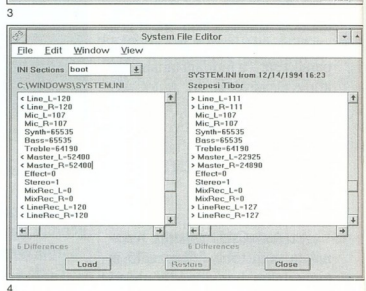
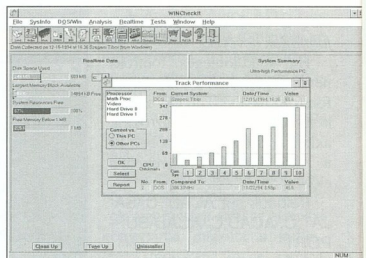
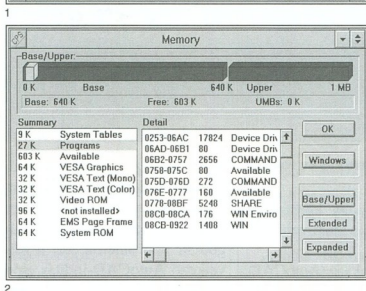
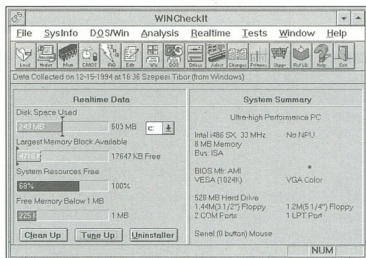
A Windowsba lépve elénk tárult a gazdag kínálat. A WINCheckIt – ez egyben a főprogram neve is – mellett öt sorakozott még a Tune Up, a Clean Up, valamint a Removeit alkalmazás is, továbbá egy ReadMe állomány.

A WINCheckIt első elindításakor a rendszer automatikusan felajánlja az adatok begyűjtését (collect data). A későbbiekben elegendő a korábban eltárolt rendszerparaméterek betöltését választani, mivel az eredmények nemcsak a képernyőn tűnnek fel, hanem egy különleges, CKD kiterjesztésű adatfájlban is megjelennek.

Akár több ilyen állományt is generálhatunk, a nevük mindig a telepítéskor megadott hatkarakteres ID mezőből és két numerikus karakterből áll. Ez utóbbi karakterek egyfajta számlálóként működnek, mivel az új fájl nevében szereplő számjegy valamennyi újabb vizsgálatnál egyébként nagyobb értéket kap.

Ma már nemcsak a számítástechnikusok fürkészik a PC-k működését, belső világát, hanem egyre több „egyszerű” felhasználó is kíváncsi a háttérben meghúzódó „titkokra”.

Szerencsére a misztikus kód lassan teljesen szertefoszlik, s ez többek között azoknak a törekvéseknek is köszönhető, amelyeket például a WINCheckIt diagnosztizáló programcsomag testesít meg.

Ez a szolgáltatás nem öncélú, hiszen a WINCheckIt programmal összehasonlíthatjuk a jelenlegi és a régebbi konfigurációt, és megnehezítjük az eltéréseket, amelyeket az időközben bekövetkezett hardver- és szoftverváltozások, valamint egyéb beállítások okoztak.

A programcsomag teljes körű vizsgálatot kínál a memóriát, az IRQ-t, a DMA csatornát, az I/O portokat, a TSR programokat, valamint a különféle input eszközöket és meghajtókat illetően, de a DOS és a Windows setup információit is megtekinthetjük, sőt ha szükséges, akkor át is szerkeszthetjük ezeket.

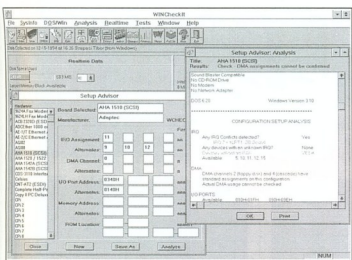
A WINCheckIt használata rendkívül gyorsan elsajátítható, s a beépített help a kezdő felhasználóknak is sokrétű és szemléletes tudnivalókkal szolgál. Részletesen elemzi a hardverkomponensekkel kapcsolatos követelményeket, azok használatát stb. Csak példaként említhetjük a merevlemez szakszerű üzembe helyezésének folyamatát, amelyet a program lépésről lépésre „elmagyaráz”...

Meglepően könnyedén használhatók a beépített funkciók, ami persze a windowsos felületnek is köszönhető. A különféle tesztek, elemzések és más szolgáltatások a legördülő menükből vagy színes piktogramok

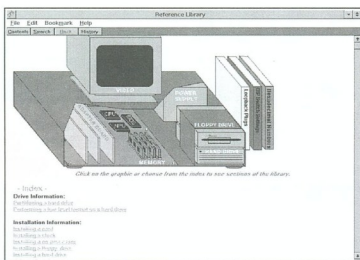
segítségével is egyszerűen kiválaszthatók, sőt ha az egerrel egy menüsorra vagy egy ikonra „tevédünk”, akkor a képernyő alsó részén egy rövid magyarázó szöveg is feltűnik.

A kiválasztott diagnosztizálás vagy tesztelés eredménye azonnal megtekinthető a képernyőn, s ha a teszt jellege olyan, akkor ezt még grafikonnal is szemléletesebbé teszik. Ezenkívül mindig van lehetőség arra, hogy nyomtatásban is megjelenítsük a különféle riportokat. A program – rendkívül intelligens módon – piros színnel vagy csillaggal jelöli az érzékelt hardver-, illetve szoftverkonfliktusokat.

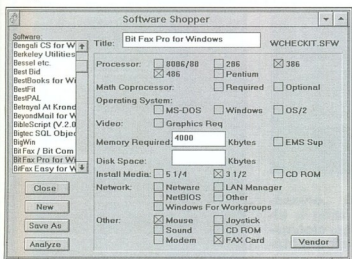
ÁLEKBRÚÁR

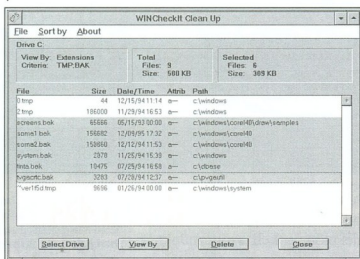
5

7

6

8

1. A WINCheck!t induló kép-
ernyője az első lekérdezést
(collect data) követően

2. A benchmark programok-
hoz hasonlóan a WINCheck!
is részletes képet ad - többek
között - a számítógép me-
móriakiosztásáról

3. Számítógépünkön különfe-
szempontok alapján is össze-
hasonlíthatjuk más konfigurá-
ciók teljesítményével

4. A rendszerfájlokból végbe-
ment változások is nyomon
követhetők, vagy akár át is í-
thatók

5. A Setup Advisor adatokat
tartalmaz a piacon kapható
bővítőkértárcyák széles választé-
káról. Segítségével meg-
vizsgálható a meglévő konfigurá-
ció „fogadókapossága” is

6. Egy ismeretbő szoftver
megvásárlásakor jó szolgálta-
tot tehet a Shopper program-
rész, amellyel már előre el-
lenőrizhetők a rendszerköve-
telmények

7. A Reference Library „rob-
bant” PC-je. A komponen-
sek egészre választhatók ki a
további információk lekérde-
zéséhez

8. A Clean Up segítségével
könnyűszerrel megszabadulhatunk
a feleslegesen tárolt állományoktól

A WINCheck!t már alaphelyzetben is tengernyi információval „bombázza” a felhasználót. A képernyő jobb oldalai - System Summary - részében fontos hardver-alapadatokról tájékozódhatunk (például a CPU-ról, a RAM méretéről, a busz típusáról, a BIOS-ról, a videóról, a merevlemez- és floppyegységekről, a portokról, az egérről stb.).

Az ablak bal oldalát uráló terület jelzi ki a dinamikus változó adatokat. A Tune Up gomb lenyomásával egy villanás alatt felfrissíthetjük a színes „szalagokkal” prezentált értékeket, amelyek a rendszer szabad erőforrásairól, a disk kapacitásáról, az 1 Mb-ot alatti területeiről, illetve a legnagyobb memóriablokk méretéről tájékoztatnak. A Clean Up programrész kiemelt jelentőséget kapott, hiszen azt is innen

indíthatjuk el, csakúgy, mint az Uninstallert.

A Clean Up remek segéd-
eszköz a merevlemez-
felgyülemlent felesleges állomá-
nyok gyors letakarításához.
A duplikált - netán még ennél
is több példányban meglévő -
fájlok megjelenítése gyors át-
tekintést kínál, ezenkívül használhatunk dzsókereket (*.bak, *.tmp), és a kivagyított dátum szerint is elvégezhető.

Az Uninstall segítségével a teljes programcsomagot, illetve annak kijelölt részei törölhetjük le a merevlemezről.

A szolgáltatások között igazi csemegékre is rábukkantunk. Ilyen például a Shopper ikon alatt rejtőző „szoftvervásárlási tanácsadó”. Ki tudna kapásból válaszolni arra a kérdésre, hogy számítógépe alkalmas-e az X. Y. program futtatására? Nos, a Shopperben összefüjtötték a

legismertebb szoftverek rendelkezési-
ségeit, továbbá egy rövid
emléssel megállapíthatjuk,
hogy az adott felhasználói
programhoz mi hiányzik jelen-
legi rendszerünkben (például
CD-ROM meghajtó, újabb
DOS verzió, RAM-bővítés
stb.). A WINCheck! tervezői
még a bővítés, editálás le-
hetőségét is nyitva hagyták.

Míg a Shopper a szoftver-
bővítéshez ad segítséget, a
Setup Advisor óriási gyűjte-
ményt tartalmaz a különféle
bővítőkértárcyából. Megnézhet-
jük, hogy rendszerünkbe instalál-
ható-e az adott panel. A rész-
letes elemzés természetesen itt
sem marad el.

Nagyon hasznos alkalmazás
a Rescue Disk, amely a DOS/
Win menüből érhető el. Fel-
adta, hogy automatikusan el-
mentse a legfontosabb rend-
szerfájlokat (autoexec.bat, con-
fig.sys, win.ini, system.ini, pro-
tocol.ini), illetve az általunk
fontosnak tartott és kiválasztott
DOS-os, valamint windowsos
adatokat. Menüből választható
ki a célmeghajtó is, ahova majd
a sürített átmeneti állomány
kerül. Ha már megtörtént a baj,
s a rendszerünk működése
szempontjából lényeges állomá-
nyok sérültek meg (lemezhiba,
véletlen törlés stb. miatt),
akkor a korábban floppyra
mentett és sürített adathalm
jó szolgálatot tehet. A visszaál-
lításához nem szükséges a WIN-
Check!t, mert a lemez tartal-
mazza a -DOS-ból indítható -
Rescue.exe programot!

Felmerülhet a kérdés, vajon
kik használhatják leginkább
a WINCheck!t programot. Ugy
gondoljuk, hogy mindazok,
akik Windowsban dolgoznak,
s időnként szükségük lehet a
hardver- és szoftverkönyvezet
alapos vizsgálatára. A WIN-
Check!t 2.0 minden szempont-
ból megfelel az ilyen elvárások-
nak. Külön előnyöként érté-
keljük, hogy nemcsak a profik
élvezhetik szolgáltatásai kom-
fortosságát, hanem a kezdő
„lélekbrúvások” is megfelelő
eszközöknek kapnak a rendszerük
összehangolásához.

Szebes Tibor

WinZip 4.1

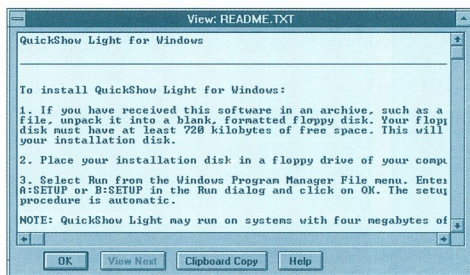
Windowsos tömörítés

A tömörítőprogramok nemrég vonultak be a számítástechnikai köztudatba. Ami azt illeti, szükség is van rájuk, hiszen a tárolóterület sosem elegendő, valami mindig „kilóg” a lemezről.

A tömörítőprogramok – az első verziók megjelenése óta – sokat fejlődtek. A fejlődés – többnyire – a paraméterek számának növelését és az újabb opciók beépítését jelenti. Az ilyesfajta programok alapszintű használata gyorsan elsajátítható, ám ha valóban virtuóz módon akarjuk őket alkalmazni, akkor olykor még a 80 karakteres parancssor is rövidnek bizonyul.

A Windows, amely a számítógép-kezelést hivatott egyszerűsíteni és emberközelivé tenni, ismét csak a segítségünkre siet. Azok, akik félve mozognak a DOS világában, végre felsóhajthatnak, hiszen több olyan shareware program is napvilágot látott, amely a Windows világába emelte át a tömörítéssel kapcsolatos tevékenységeket.

Rovatunkban mi is ezek közül a programok közül válogat-

tunk, s a WinZip 4.1-et mutatjuk be olvasóinknak. Mindekelőtt le kell szögeznünk: a *szofver neve megtévesztő!* A program ugyanis nemcsak az elnevezéséből sejtethető PKZIP-pel, hanem a következő tömörítőprogramokkal is együtt tud dolgozni: ARJ, ARC, LHZ, ARC.

A tömörítésekkel, kibontásokkal kapcsolatos munkát továbbra is a DOS-alapú programok végzik, a WinZip csupán grafikus felületet nyújt a tömörítőprogramok használatához. Így tehát a DOS alatt futó tömörítő szoftverekre továbbra is szükség van.

A program jól kidolgozott, a fontos műveletek nyomógombon találhatóak, a menürendszer nem túl mély, könnyen átlátható.

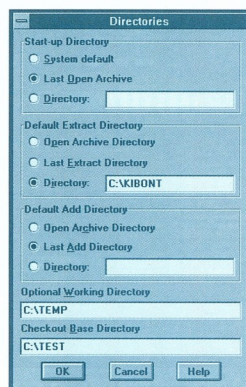
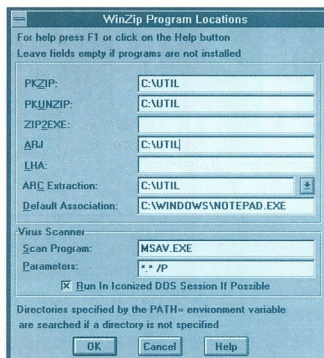
A kibontáshoz az Open gombbal megnyitunk egy tömörített fájlt. A munkaterületen ekkor megjelenik a tömörített fájl tartalma. Ez pontosan olyan, mintha a Norton Commanderben néznénk bele egy

▲ **A program belső „olvasókönyve”, amellyel még a kicsomagolás előtt elolvashatjuk a kísérődokumentációt**

tömörített állományba. Ezt követően kijelöljük a fájlt vagy a fájlokat a kibontáshoz, s az Extract gombra mutatunk, amely elvégzi a kicsomagolást. Az állomány kijelölése a File Managerben megszokottakkal azonos: használhatjuk a Shift és a Control billentyűt. A Ctrl+I a munkaterületen található összes fájlt kijelöli.

A tömörítéshez a New gombra kell mutatnunk, s meg kell adunk egy nevet, amelyet majd a tömörített fájl fog viselni. Ez után az Add gomb következik, ahol megjelöljük, hogy mit kell tömöríteni.

A Windows mindkét esetben óriási előnyökhöz juttatja a felhasználót. Míg a DOS-ban dzsókterekkel bővítve kell megoldani a bonyolultabb fájlkijelöléseket, addig itt az egérrel mutogatva lehet elvégezni ugyanezt. Az Add

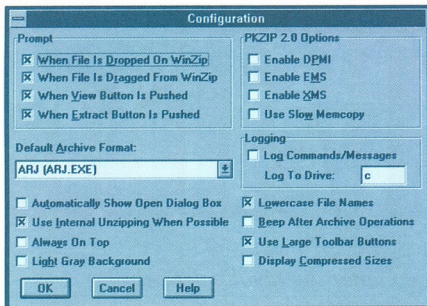
▲ **A könyvtárak megadására szolgáló párbeszédoboz**

gomb arra is használható, hogy újabbakat adjunk a már tömörített állományokhoz, azok szétzedése és újbóli összerakása nélkül. A View gombbal még a kicsomagolásuk előtt beolvasathatunk a text fájljukba.

A tömörített programokban gyakran vannak rövid ismeretfők, leírások. Ezeket gyorsan végigolvasva eldönthetjük, hogy egyáltalán érdemes-e nekilátnunk a kicsomagolásnak. A WinZipnek van beépített olvasója, de a Notepad is felhasználhatjuk erre a célra.

Az utolsó gombon a Checkout felirat látható, s mögötte egy rendkívül hasznos szolgáltatás bújik. Aki csomagolt már ki Windows-alapú programot, az – kis túlzással – áldani fogja

◀ Ebben a párbeszédődobozban a DOS alatti tömörítőprogramok helyét és a víruskeresőt adhatjuk meg

▲ A konfigurációs paraméterek és az ezeket szabályozó ablak

együttműködik a Windows rendszerrel, azt jól példázza, hogy a tömörített fájlokhoz tömörítetlen fájlok is adhatunk.

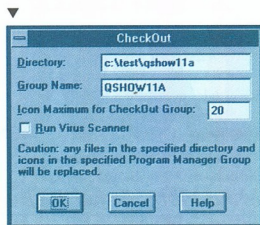
A munkaterület felett és a gombok között találjuk a *Name, Date,...* feliratokat. Bármelyik tulajdonságra is mutatunk, a munkaterület állományai ezen tulajdonság szerint rendezve jelennek meg.

A WinZip egyébként úgy rendel a fájlokhoz az ikonokat, hogy először megpróbálja ki-nyerni az adott fájlból annak ikonját. Ha ez nem sikerül, akkor a *kiterjesztés alapján* (*.TXT, *.WRI...) próbál hozzárendelni valamilyen szabványos ikont. A legvégső megoldás az, ha egy kezelhetetlen állományhoz a DOS-os fájlok alapértelmezés szerinti ikonját rendel. Az ikonok mindig az adott fájl kiterjesztés nélküli elnevezését kapják.

A program ismeri a *Drag and Drop* funkciót is. Ha a File Managerből a WinZip ikonjára dobunk egy tömörített fájlt, akkor a szöveg forgó ikon azonnal kicsomagolja az állományt. Mivel a WinZip ismeri a hozzárendelt fájlokat, ha a File Managerben kettőt kattintunk egy tömörített fájlra, akkor a WinZip betölti és kicsomagolásra megnyitja azt.

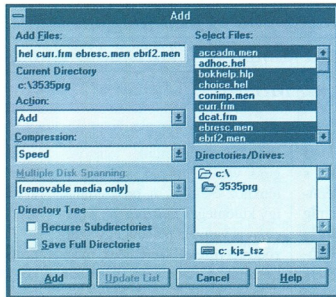
Hogy a program mennyire

A windowsos programok kicsomagolásakor nagyon hasznos a **CheckOut** ablak. Megadhatjuk, hogy legfeljebb hány ikont vegyünk fel ebbe a csoportba

A program rugalmasságának teljes megismeréséhez szólnunk kell még néhány, az *Options* pontban található menüponttól. A *Configuration* pontban a *PKZIP 2.0* memória-kezelését állítjuk be. Engedélyezhetjük a log fájl létrehozását, amelybe a program minden eseményt, hibáztatást bejegyez. A program viselkedését, megjelenését tizenkét kapcsolóval szabályozhatjuk. Az egyik legfontosabb paraméter például az *alapértelmezett tömörítőprogram kiválasztása*.

A *Directories* pontban öt

▲ A tömörített állományok létrehozását vezérlő Add párbeszédődoboz

különböző elérési útvonalat állíthatunk be. A *Start-Up* a program indításakor *alapértelmezettnek tekintendő könyvtár* definiálja. Az előbbihez hasonlóan, az *Extract* és az *Add* az azonos nevű funkció hívásakor megjelenő párbeszédődobozoknak szolgálnak bemenő adattal. A negyedik útvonal az *ideiglenes munkakönyvtár*, míg az ötödik a *CheckOut* funkció *gyökérkönyvtárát* definiálja.

A *Program Locations* a DOS-alapú tömörítőprogramok elérési útvonalát határozza

meg. Ha azt a könyvtárat, amely ezeket a programokat tartalmazza, a *PATH=* környezeti változóval definiálunk, akkor itt nem kell semmit megadnunk.

Ha a *WinZip* a működése során nem talál fájlokat, akkor *hibáztatást* küld. Ekkor gondoljuk végig, hogy mit is adtunk meg az *AUTOEXEC.BAT*-ban, és mit kell közvetlenül a programnak megadnunk. A programmal akkor is kicsomagolhatunk ZIP fájlokat, ha a *PKUNZIP* nincs a birtokunkban. A *WinZip* ugyanis tartalmaz egy kibontó algoritmust.

A *WinZip* négy víruskereső programmal is együttműködik. Ha bizonytalan forrásból szerztük állományainkat, akkor a kicsomagolással együtt érdemes engedélyezni a víruskeresést is.

A program mindenkinek ajánlható, bár elsősorban azok figyelmét hívjuk fel rá, akik Windows alatt dolgoznak és gyakran találkoznak tömörített fájlokkal. T. B.

Copy-Line Kellékház Kft.

SHARP IRODATECHNIKA értékesítés, szerviz

SHARP Canon mita hp

SHARP, CANON, MITA, HP festékkazetták értékesítése és töltése

Panasonic SAMSUNG

PANASONIC és SAMSUNG faxok,

SAMSUNG SAMSUNG printerek,

1082 Budapest VIII., Üllői út 50. Telefon: 113-8078, 113-0450 Telefax: 133-9397

Levélváltás

Mind többször kerül előtérbe manapság távoli telephelyek intelligens összekapcsolása vagy vállalati, kormányzati információs rendszerek kialakítása. S ha ez már megtörtént, akkor jut szerephez a komplett, lokális hálózatokon használható levelezési rendszer, az MS Mail.

A levelezési rendszer a Novell-DOS-Windows környezet köré épült, s akár egy világhálózatot is felépíthetünk rá alapozva. Addig, amíg a WAN (Wide Area Network) hálózatok nem terjednek el jobban, csakis a lokális hálózatok összekapcsolásával valósítható meg az elektronikus információ-cserének ezen új módja.

Általános leírás

A Microsoft MS Mail 3.2 futtatásához Novell Netware vagy MS LAN Manager hálózati operációs rendszerre van szükség. Az MS Mail a fájlserverre kell telepíteni. A felhasználók a hálózatra kötött munkaállomással érhetik el postafiókjukat. De persze ahhoz, hogy ez megoldható legyen, egy MS Mail kliens programot is telepíteni kell a munkaállomáson.

A program két fő részből áll: a szerveren lévő, a supervisor felügyelete alá tartozó egységből és a felhasználói oldalon lévő, küldő-fogadó részből. Ez utóbbit a program kliens részének nevezzük.

A hagyományos levelezéssel szemben a program számos előnyt kínál, például gyors információküldést a fogadó fél rendelkezésre állásától függetlenül, időzónáktól mentes kapcsolattartást, munkaasztalról történő kommunikációt, ugyanakkor a levélnek az elküldését egyszerűen több címre, valamint visszajelzést az üzenet vagy a levél sorsáról.

Azonkívül, hogy szokványos leveleket küldhetünk, lehetőségünk van bármilyen fájlra a levélünkhez csatolni. A programnak így különleges fájltranszfer funkciója is van. Ha például egy szerződéstervezetet szeretnénk megbeszélni a szomszéd városban dolgozó kollégákkal, akkor néhány kísérőző társaságban pilanatok alatt át küldhetjük a szóban forgó iratot.

A kolléga ezt kijavítja a szövegszerkesztőjében, majd nyomom visszaküldi. Talán felesleges is esetelni, hogy mennyivel elegánsabb, kényelmesebb és biztonságosabb megoldás ez, mint például a fax.

Alapfogalmak

Az alábbiakban áttekintjük az MS Mailhez kapcsolódó legfontosabb fogalmakat.

E-mail (elektronikus levél): az üzenetek, levelek, csatolt fájlok együttese. Tulajdonképpen digitális levélként is felfoghatjuk.

Mailbox (postafiók): a hálózaton dolgozó, a postahivataltal bejegyzett felhasználók leveleit tárolja. Feladata megegyezik a hagyományos postafiókéval, azzal a különbséggel, hogy a feladandó levelek ide kerülnek. Lényeges tudni, hogy a program a telepítése után nem jegyzi be automatikusan a Network által ismert, a hálózaton lévő usereket a postahivataltal. Ezt valamennyi felhasználó esetében külön, a program adminisztratív részének se-

gítségével kell megtenni. Elképzelhető az is, hogy nem minden userneke ánduk postafiókot, csak azoknak, akiknek valóban szükségük van rá.

Postoffice (postahivatal): programok és automatikus tevékenységek halmaza. A postahivatal a fájlserveren található. Összetett hálózatokban még a külön kommunikációt támogató programokat, illetve számítógépeket is beleérthetjük a postahivatal fogalmába. Egy-egy postahivatal – más kifejezéssel – olykor **node**-nak (végpontnak) is nevezünk.

E-mail network (elektronikus levelező hálózat): a közvetlenül vagy indirekt módon összekapcsolt node-ok összessége, amelyek leveleket cserélhetnek egymással. Az E-mail a meglévő fizikai hálózatra építkező, különleges szolgáltatást nyújtó alkalmazásként is elképzelhetjük. Csak E-mail networköt senki sem épít, hiszen a network szó most nem kábeleket, kártyákat, fizikai komponenseket jelent. Aki már megépítette hálózatát, az erre alapozva létrehozhatja saját levelezési rendszerét.

Address (cím): azonosítja a postafiók tulajdonosát. Ha valakinek küldeni szeretnénk valamit, akkor ismernünk kell ezt a címet, azonosítót.

Mail directory (címlista): egy-egy postahivataltal bejegyzett postafiók-tulajdonosok címét tárolja. Az itt használt directory ki-

fejezésnek semmi köze sincs a DOS fogalomrendszerére épülő directoryhoz.

Directory synchronisation (címlista-egyeztesítés): tulajdonképpen egy folyamatot jelent, amelynek ott van célja és jelentősége, ahol nemcsak a saját hálózatunkon belül, hanem a külvilág irányában is használjuk az MS Mailt. Ennek a fogalomnak a megértése nagyon fontos, ezért még külön is foglalkozunk vele.

Mail administrator (postahivatal-vezető): az a személy, aki a teljes rendszer működéséért felelős. Ő jegyezheti be új felhasználót, illetve törölheti őt, gondoskodik az oktatásról, és felügyeli az adatáramlást. Az adatáramlás figyelésének főleg akkor van jelentősége, ha a hálózatunkkal más hálózatokhoz is csatlakozunk. A Mail administrator csak a rendszergazda lehet.

Megvalósítások

Tegyük fel, hogy egy cégnek három budapesti és két vidéki telephelye, illetve két állandóan utazó munkatársa van, s a külföldi anyavállalattal is szeretne információit cserélni. Mind az öt telephelyen van már lokális hálózat (annak, hogy ez Token Ring vagy Ethernet-e, a levelezés szempontjából nincs jelentősége). A cég tulajdonában van öt különböző licenccsámú MS Mail 3.2 program, illetve a szükséges user-licenccel. User-licenccel egyébként az MS Mail programmal kapunk (10 darabot), egyet az MS Office irodai csomaggal, illetve külön csomagokban is vásárolhatunk ilyeneket. Nem árt tudni, hogy *annyi user-licenccel van szükség, ahány postafiók-tulajdonos van!*

Nagyon fontos, hogy *ne legyen két egyforma licenccsámú postahivatal*. Addig, amíg ezek a postafiókok csak izoláltan működnek, nem okoz gondot az azonos licenccsám (eltekintve attól, hogy ez törvénytelen). Am abban a pillanatban, amikor két különböző helyről küldött, de azonos licenccsámú program által kibocsátott levél találkozik valahol az éterben, megjósolhatatlan események történnek. Ennek az oka, hogy az MS Mail valamennyi levéllel együtt elküldi a saját azonosítóját is.

Egy egyszerű telephely konfigurációja például a következő lehet: a postahivatalt a fájlserverre telepítjük, mint bármilyen más hálózatos program esetében. A hálózatnak kifelé semmilyen kapcsolata nincs.

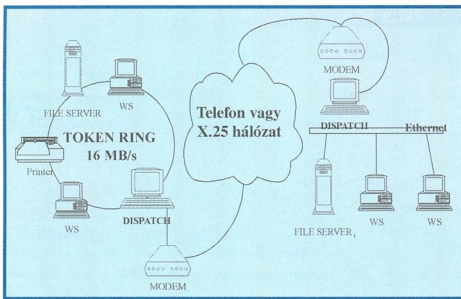
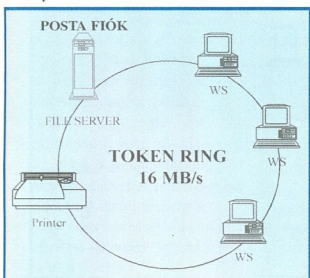
Letézik persze ennél összetettebb megoldás is: ha például két független hálózat van, s – mint az előbb – a postahivatalt a fájlserverekre telepítjük. A hálózatban ilyenkor megjelenik egy *dedikált komputer*, amelyet *dispatch gépnek* nevezünk. (A *dispatch* szó angolul azt jelenti, hogy valamit elküld vagy gyorsan elintézik.) A *dispatch* gép az alábbiakért felel: a címlista egyeztetéséért, valamint a külső és a remote kommunikációért. Minthogy ez a három fogalom nagyon fontos az E-mail hálózat működésének megértéséhez, részletesen is foglalkozunk velük.

Címlista-egyeztetés

Az elnevezés egy olyan folyamatra vonatkozik, amelynek során a *lokális postahivatalok kicserélik a címlistáikat az E-mail hálózatban részt vevő más postahivatalokkal*.

A csere persze nem a mindenki mindenkivel kezdet fog alapon történik, hiszen ez a megoldás már tíz postahivatal esetében is jelentős számú kapcsolatfelvételt jelentene. A *címek terjesztését sem a felhasználó, sem a rendszergazda nem látja*; ez ugyanis a postahivatal *egyik automatikus tevékenysége*. A paramétereket ugyan a rendszergazdának kell beállítania, ám utána már nem kell törődni a napi folyamatokkal.

Egy telephely hálózata, ahol a fájlserverre telepítették a postafiókot

Két lokális hálózat, telefonvagy X.25-ös vonalon összekötve

Az E-mail hálózat definíció szerint *centralizált* kell lennie. Ez egy teljes értékű postahivatal, amely *központi szerepet* játszik a folyamatban. A directory server tárolja az E-mail hálózat szempontjából kritikus *mesterlistát*, amelyben megtalálható a hálózat valamennyi adata és címe.

A folyamat a következő: az egyes postafiókok meghatározott időben és módon elküldik a változásokat, amelyek az utolsó „update” óta történtek az egyes postahivatalokban. A központi gép összegyűjti az adatokat, majd az eredeti lista és a változtatások jegyzéké alapján *felfrissíti a mesterlistát*. Ezt követően a postahivatalok értesíti a változtatásokról, mégpedig úgy, hogy nem az egész listát küldi el, hanem csupán a módosításokat. A folyamat utolsó lépéseként a postahivatalok *aktualizálják saját listáikat* a directory szerverről kapott lista alapján. A központi címlistát *Global Address Listnek* (GAL) hívják.

Az E-mail hálózat szempontjából nagyon fontos a postahivatalok összehangolt működése, ezért a címlista-csere folyamatának megtervezését mindenképpen *centralizálni* kell. A centralizálás ebben az esetben annyit jelent, hogy a *rendszergazdának szót kell fogadnia a directory server rendszergazdájának*. A címcsereket mindig éjszaka, pontosabban a kis forgalmú időszakokra kell tervezni. Ütemezni kell az adatok

beküldését, időt kell hagyni az összegyűjtött adatok rendezésére, illetve a kész, módosított listák visszaküldésére.

Valamennyi program, amellyel ezzel a folyamattal kapcsolatos, a *dispatch gépen fut*. Ezért is említettük korábban, hogy a postahivatal fogalmába nemcsak a közvetlenül a fájlserveren futó programot, hanem az egyéb külső programokat és gépeket is bele kell sorolnunk. A directory synchronization (azaz a címlista-egyeztetés) paraméterezése nem könnyű feladat, a szoftver ismeretén kívül ugyanis tisztában kell lenni a kommunikációs fogalmakkal is.

Külső kommunikáció

A *külső kommunikáció* fogalma a postahivatalok közötti levelezés lehetőségeit foglalja össze. A világ legnagyobb hálózata kétségtelenül a mindent átszövő *telefonhálózat*. Kézenfekvő tehát, hogy nemcsak hang, hanem adatküldésére is felhasználják. Ehhez mindössze egy – lehetőleg nagy sebességű és hibákat is kijavító – modemet kell kapcsolni a dispatch géphez. Nagyobb levelek, táblázatok átvitelekor szükségünk van a *nagy sebességre és a biztonságra*.

A kommunikáció a következőképpen zajlik. Meghatározott időközönként az egyik hálózat *dispatch* gépe felhívja a másik hálózat *dispatch* gépét. Ha a kapcsolat létrejött (azaz felvették a kagylót), akkor a *dispatch* gép elküldi a másik oldalnak szóló leveleket, majd hagyja, hogy a másik gép is elküldje a neki szánt leveleket. A csere végével a kezdeményező lebonthatja a kapcsolatot (leteszti a kagylót). Ez-

után mindenki tovább dolgozik, szétszítja a bejött leveleket a postafiókba, és elkezd összegyűjteni a következő kapcsolatfelvételtől elküldendő leveleket. Az ilyesfajta kapcsolatot megvalósítása egyszerű, *csak telefonvonal és modem* kell hozzá.

Sajnos a telefonvonalak minősége még korántsem tökéletes, így ez a kapcsolati forma gyakran okozhat problémát. Az X.25-vízszint *különleges, csomagkapcsolt adatátviteli hálózat*, amely – első közelítésben – a hagyományos telefonhálózatához hasonló. Az X.25-ös hálózat sokkal biztonságosabb átviteli lehetőséget kínál, mint a telefonvonal, ezért ha tehetjük, inkább ezt választjuk!

Távoli (remote) kommunikáció

A „különleges” felhasználók a *remote kommunikációt* használik. A specialitás itt azt jelenti, hogy a remote user nem abban az épületben ül, amelyikben a többi felhasználó, hanem mondjuk egy autóban vagy két kontinensen odobb. Neki laptopja van, PCMCIA típusú modemmel, és a gépre különleges, külön megvásárolható MS Mail *remote kliens szoftvert* telepítettek. A kommunikáció során ez a user a telefonhoz csatlakoztatja a modemjét, felhívja a *dispatch* gépet, és bejelentkezik a postahivatalba. Ezt követően minden ugyanúgy tesz, mintha közvetlenül csatlakozna a hálózatához.

A költségek csökkentése érdekében először célszerű megírni az összes elküldendő levelet, és csak utána „tárcsázni”. A kész leveleket küldjük el egymás után, a kapottakat pedig – olvasás nélkül – másoljuk rá a kapott levelekre! Ezt követően jelerelkeztünk ki, bontjuk le a kapcsolatot, és dolgozzuk fel a kapott leveleket! Óriási telefonszámla lesz a büntetés annak, aki nem fogadja meg ezt a tanácsot! Még inkább igaz ez akkor, ha külföldről telefonálunk, vagy ha GSM szolgáltatást veszünk igénybe.

A külső és a távoli kommunikáció eszközei hasonlítanak egymásra, de lényegében két különböző kommunikációs formáról van szó. A külső kommunikáció

A távoli (remote) felhasználók E-mail hálózati kapcsolódása

ció során két hálózat kapcsolódik össze automatikusan meghatározott időpontokban, a remote kommunikációban pedig a felhasználó véletlenül időpontokban kapcsolódik egy postafiókhoz.

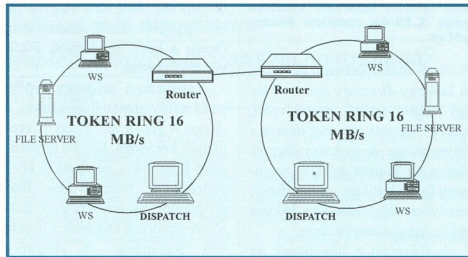
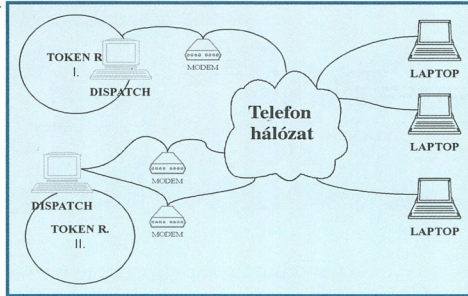
A remote kommunikáció során a userek csak abba a postafiókba tudnak bejelentkezni, ahol regisztrálva vannak. Hiába tudja valaki más dispatch gépének a hívószámát, a postafiók zárva marad előtte. Ha egy postafiókhoz több távoli felhasználó is tartozik, akkor érdemes további modemeket is a dispatch géphez csatolni. Ahány modem van, annyi konkurens hívás fogadható egyidejűleg a távoli felhasználóktól.

A hálózatban lehet router is, amely két lokális hálózatot kapcsol össze (a LAN to LAN kommunikáció vázlatos rajzát mi is bemutatjuk). A két router közötti fizikai közeg bérelt digitális vonal, üvegvezeték kábel vagy akár mikrohullámú kapcsolat is lehet. A LAN to LAN kapcsolat magasabb rendű, mint a külső kommunikáció. Míg ez utóbbi csak az E-mail hálózat működését segíti, addig a LAN to LAN kommunikáció teljes értékű hálózati kapcsolat, amelynek egyik lehetséges szolgáltatása az E-mail hálózat működtetése. A router típusú kapcsolatok kiépítése jóval költségesebb és bonyolultabb feladat, mint a korábban említett kapcsolatoké. Cserében viszont jobb minőséget, nagyobb biztonságot kapunk.

Szoftver – tolmácsolás

Az eddig ismertett eszközök segítségével már elkészülhet egy azonos levelezési rendszert használó E-mail hálózat, így például az országos hálózat az utazó kollégákkal.

Mit tehetünk azonban akkor, ha más típusú, eltérő megoldásokat, szabványokat alkalmazó E-mail hálózattal szeretnénk leveleket cserélni? Hogyan kapcsolódhatunk például a WAN hálózatok levelezési rendszeréhez, vagy miképpen cserélhetünk leveleket nem MS Mail-alapú E-mail rendszerekkel? A megoldás

LAN to LAN kapcsolat router segítségével

egyetlen szó: gateway. A gateway egy dedikált PC, amely különleges program fut. A gateway szoftver leginkább egy tolmácsolóhoz hasonlítható, aki úgynevezett protokoll-fordítást végez a különböző E-mail rendszerek között. No persze nincs közvetlen tolmácsolóval valamennyi E-mail rendszer között, hiszen létezik több elfogadott közös „nyelv” is, amelyet megpróbál támogatni az összes E-mail rendszer.

Nézzünk erre egy példát! Ha egy arab és egy kínai közvetlen tolmáccsal nem ért szót, akkor egy közös angol nyelvű tolmács segítségével még beszélgethetnek. Nos, az MS Mailhez több gateway szoftver kapható, igaz, elég borsos áron mérik őket.

Ha több lokális hálózatunk van, akkor lehetőleg csak egy helyen telepítsünk gateway szoftvert! A postahivatalok közötti kommunikációt úgy paraméterezzük, hogy minden, ami más E-mail rendszerbe kerül, csak

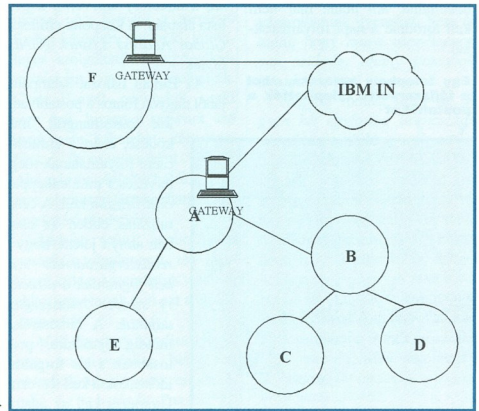
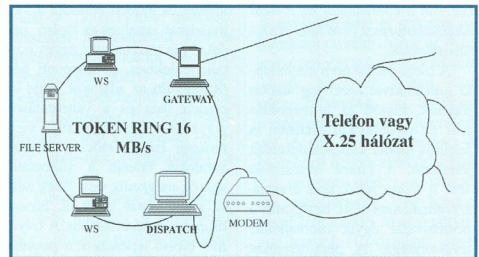
A gateway felhasználásával WAN-okon keresztül is összeköthetünk lokális hálózatokat

egyetlen helyen léphessen ki a saját E-mail rendszerünkől. Ezzel lerövidíthetjük az adminisztrációs és a karbantartási munkát, illetve jelentős költséget takaríthatunk meg a gateway szoftver meg nem vásárlásával.

Két lokális hálózatot egy WAN-on keresztül is összeköthetünk. Ez gyakran előfordul, ha több országhatárt átszelve kell kapcsolatot találnunk két lokális hálózat között.

Ha lokális hálózatainkat WAN-okkal kapcsoljuk össze, akkor minden esetben protokoll-fordítást kell végeznünk, azaz gateway gépet kell telepíteniünk. Sajnos valamennyi fordítás minőségromlást eredményez. Ennek egyik leggyakoribb oka a különböző karakterkészletekben rejlik. A gateway szoftverek az ékezetes betűket tartalmazó levelekről levágják az ékezeteket,

A gateway gép különböző levelezési rendszerek közötti átjárását

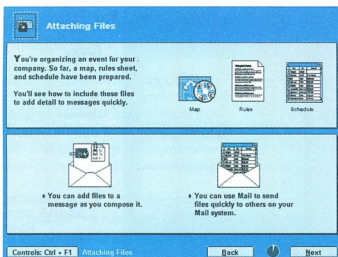
vagy egyszerűen valamilyen más karakterrel helyettesítük ezeket.

Kapcsolat a postahivatallal

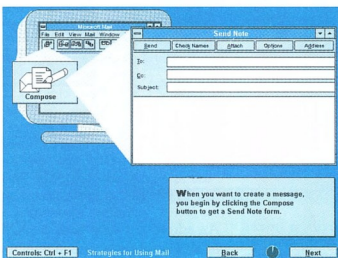
A felhasználók a program megfelelő interfészén keresztül tartják a kapcsolatot a postahivatallal. Az MS Mail *kitűnően illeszkedik a megszokott Windows környezetbe*, kezelése 20-25 perc alatt elsajátítható. Ezenkívül szervesen beépül szokásos irodai alkalmazásainkba, ami azt jelenti, hogy például a Wordben és az Excelben a *Send mail* ponttól bővül ki a File menü. Ez pedig azt is jelenti, hogy akár a szövegszerkesztő elhagyása nélkül is elküldhetünk egy éppen szerkesztés alatt álló levelet.

A File Manager szintén kibővül a Mail ponttal. A Helpben egy *Demos* alpontot is találunk, amelyben a program nagy látványos és részletes képsorozatokkal, szinte rajzfilmszerűen mutatkozik be. Párhuzamot állít a hagyományos levelezés és a hozzá kapcsolódó tevékenységek, illetve a program és funkciói között. *Felületén nézzük meg a demokat, sokat tanulhatunk belőlük!* A program menüszervezete egyszerű, a legfontosabb tevékenységek nagy nyomógombon kaptak helyet.

Közvetlenül az MS Mail elindítása után még nem tudunk dolgozni. Először *be kell jelentkeznünk a postahivatalba*. Ez a tevékenység a *Sign In*. A Sign In tulajdonképpen egy védelmi eljárás, amely megátalja, hogy az arra illetéktelenek elolvassák a leveleinket, vagy üzeneteket küldözgesse nek a nevünkben. Felgyorsíthatjuk a *regisztrációt*, ha a program ikonjához tartozó parancssorban megadjuk a nevünket és a jelszavunkat. Az MS Mail hasonló fogalmait ne keverjük össze a *Novell* alatt használt felhasználói nével és az ehhez tartozó jelszóval! Aki bejelentkezett a hálózatra, az még nem kapcsolódik automatikusan a postahivatallhoz. Egyszerűen fogalmazva: a mail használatához két biztonsági kapun kell átjutni. A felhasználói név, illetve a jelszó – hogy könnyebben meg lehessen jegyezni – akár azonos is lehet.

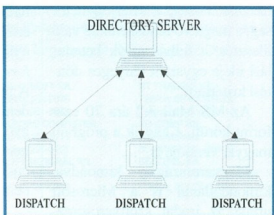
Leveleinkbe a Windowsban szokásos bármilyen objektumot beágyazhatunk, illetve fájlokat csatolhatunk a szöveghez

A Compose gomb használata

A levélküldés központi gombja a *Compose*. Segítségével kezdeményezhetjük a levél elkészítését, pontosabban az összeállítását. A *To* pontban megadhatjuk a címzett nevét. Ezt vagy beírjuk teljes egészében, vagy az *Address* gombra mutatunk, amely egy listát jelenít meg az ismert nevekkel. A lista lehet *személyes vagy nyilvános*. A már bemutatott címlista-egyeztetésnek (directory synchronisation) kell gondoskodnia arról, hogy a postahivatall mindig naprakészen tartsa nyilván ezeket a listákat. Listákat használva a címzés sokkal gyorsabb.

A Cc (Carbon Copy) azoknak a személyeknek a listája, akik másolatot kapnak a levélből. Ki-

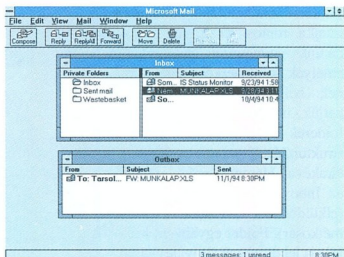

töltésének módja azonos az előbb ismertetett módszerrel. A *Subject* a levél tartalmát határozza meg. Kitéltése nem kötelező, de ajánlott, mert később az ide írtak alapján lehet keresgélni az elküldött levelek között. A Subject pont kitéltése már csak azért is hasznos, mivel pár szóban felvihajtuk a partnerek figyelmét a levél tartalmára.

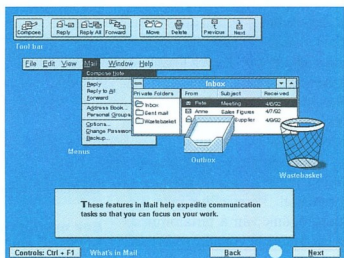
A levél megírása után az *Option* pont kap szerepet. Itt a következőket lehet beállítani: a *visszaigazítási fokozatot*, a *visszaigazítási kérését* arról, hogy mikor olvasták el a leveleinket s végül az *elküldött levelek mentését*. Ha akarjuk, akkor – akárcsak egy szövegszerkesztőben – *ellenőrizhetjük* a helyesírást is. A *Send* gomb hatására végül útra kel a levélünk. Célba juttatása ettől kezdve már a *hálózat feladata*.

Az elküldött levelek rövid időre a *személyes postafiókba* kerülnek. Az MS Mail, a beállított

A címlista-egyeztetés vizlátára. A piramis csúcán a directory server áll. A többi dispatch gép azonos szinten, de alárendelve szerepel a struktúrában

A munkaterület a bejövő (Inbox) és az elküldött (Outbox) levelekkel. A piros felkiáltójel a sürgősséget jelöli

A menük, a nyomógombok és a folderek

időnek megfelelően, rendszeresen „körbejár”, és „kiveszi” a postafiókából az elküldött leveleket. Ha egy levél kélp a lokális hálózatunkból, akkor esetleg húsz percig is vár arra egy közbüls helyen, hogy a megszóított és a saját hálózatunk felvegye a kapcsolatot és kicserélje a leveleket. Minél több hálózatba megy keresztül a levél, annál több késést „gyűjthet össze”.

A levélírást különleges változata a *válaszadás*. Ha hosszabb ideig levelezünk egy témáról, akkor érdemes magunk előtt görgetni a korábbi leveleket. Ha egy levelet elolvastunk, majd kibővítettük a *válasszal*, akkor mutassunk rá a *Reply* gombra, s már meg is címezjük a levelet, amelyet csak el kell küldeni. Ha a Cc és a To pontokban felsoroltak mindegyikének szeretnénk válaszolni, akkor a *Reply All* gombot kell választanunk. Ha gyakran kell azonos formájú levelet küldeni, egy *levél template*-es is készíthetünk. Ezzel jelentősen lerövidíthetjük a levél elkészítéséhez szükséges időt.

A levelek megfelelő rendezése könnyen megoldható. A ▶

jól szervezett tárolás a hatékony munka fontos része. Létrehozhatunk úgynevezett *foldereket*, amelyek konténerként viselkednek: belülük lehetnek levelek. A folderek egymásba ágyazhatók, strukturálásuk azonos a könyvtárakéval. Három *alappolder* van: az Inbox (bejövő), a Sent mail (elküldött) és a Wasteback (szemetkosár). Folder egyébként kétféle is lehet: privát (Private) vagy publikus (Shared). Ha valaki bizonyos leveleket szeretne közzé tenni, akkor annak egy Shared típusú folderbe kell tennie a levélét. Ezt a tulajdonságot a folder létrehozásakor kell megadni, s a későbbiekben ez természetesen módosítható. A folderek között a *Drag and Drop* módszerrel tudjuk a leggyorsabban mozgatni a leveleket.

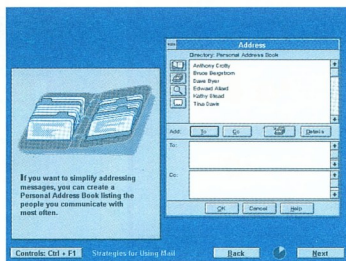
Az elküldött levelek között a File menü *Message Finder* pontjával keresgélhetünk. Lehetőségünk van a tartalomba is a címzettekre vonatkozó kritériumokat megadni. A folder ki-választása után elindíthatjuk a keresést.

Áki már megismerte a Windows for Workgroups levelezési rendszerét, annak szinte nincs is mit tanulnia, a két rendszer ugyanis nagyon hasonlít egymásra.

A felhasználói interfésznek DOS-os és Mac-es változata is van. Nagy kár, hogy a felületek jelentősen eltérnek egymástól, s az egyikből a másikba való átjárás igen nehéz feladat. Az igazságához persze hozzátartozik, hogy ez valójában nem is olyan nagy gond, mivel Macintoshon itt hon csak elvéte akad, ahol pedig MS Mail működik, ott többnyire már Windows alatt dolgoznak, így fel sem merül a DOS-os felület használata.

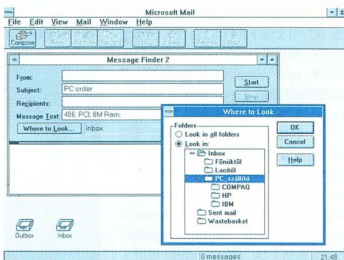
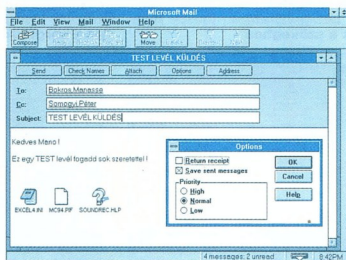
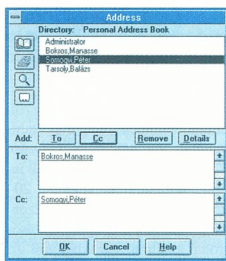
Az adminisztrációs rész

A csomag adminisztrációs részét csak a rendszergazda láthatja és használhatja. E program kezelése sajnos meglehetősen nehézkes, ugyanis egy *régi DOS-os felületen keresztül kell elvégezni az adminisztrációs munkát*. Egy-egy felhasználó létrehozásához számos mezőt kell kitölteni. Nagyon hasznos volna, ha a Novell alatti felhasználókat és csoportokat automatikusan át lehetne vin-

A hagyományos és a gépi levelezés

A címzést segítő címlista párbeszédablaka

▲ Egy nyúlfarknyi levél, a hozzá kapcsolt három állománnyal. A levél mellett megjelenő párbeszédablakban a sürgősségi fokozatot és a nyugtakérés állíthatjuk be

ni az MS Mailbe is. Van ugyan egy segédprogram erre a feladatra, ám az általa ismert karakterkészlet sokkal szűkebb, mint a NetWare-é! Ráadásul ezzel a segédprogrammal dolgozva is rengeteget kell bajlódni a userek létrehozásával. Ezenkívül ebben a programban kell beállítani az *összes kommunikációs paramétert*.

Az *admin* program kezelése annyira bonyolult, mint amennyire a kapcsolati formák azok. A modemes kommunikáció például sokszor akadozhat a vonalak minősége miatt, s ilyenkor bizony elveszhetünk a beállítások között.

Hazai vizeken

Ákarcásk a Windowsnak, a Mailnek is elkészült a kelet-európai változata. Kíváncsiak voltunk arra, hogy vajon *mi a magyar a csomagban?* Nos, a felhasználói felület, illetve a *speciális magyar karakterek átviteli lehetősége*. A Mail ezen változatában a tárgymezőben, a felhasználói névben és a levél szövegében is szerepelhet különleges magyar betű.

Az adminisztrációs rész, a DOS és a Mac felület azonban továbbra is angol nyelvű.

Sajnos az ékezetes karakterek használatáról azonnal le kell mondanunk, ha olyan postahivatalokkal cserélünk leveleket, amelyek nem ismerik a mi speciális karaktereinket. Egy tisztán magyar levelezési hálózat felépítéséhez ugyan jó a kelet-európai verzió, egy nemzetközi hálózatban azonban már nem. S ha például gateway-ek közbeiktatásával kapcsolódunk E-mail hálózatainkkal más hálózatokhoz, akkor sem használhatók az ékezetes betűk.

Összefoglalás

Lokális hálózatokra már többféle levelezési rendszert is készítek. Ilyet persze nem minden évben vásárol sok ember, ezért a választások sok szempontot kell figyelembe venni. Az ár, a használhatóság, a kiterjeszhetőség, a meglévő levelezésbe való illesztés, a felhasználók betanulási ideje egyaránt lényeges döntési kritérium.

Az MS Mail 3.2 ára 70 ezer forint körüli, s létezik a program magyar verziója is.

Magyarországon kimondva, kimondatlanul is a Microsoft uralja az irodai szoftvercsoma-

▲ Külön ablakban láthatjuk a leveleket tároló foldereket is

gok piacát, ezért kézenfekvő, hogy ebbe a rendszerbe tökéletesen belesimuló levelezési rendszert válasszunk. E-mailt már akkor is érdemes használni, ha csak egyetlen hálózatunk van. A mail segítségével ugyanis számtalan, eddig csak papíron terjedő információt tehetünk át a hálózatra, csökkentve ezzel adminisztrációs kiadásainkat és növelve munkánk hatékonyságát.

A Mail támogatja a modemes, az X.25-alapú és bármelyik LAN to LAN kapcsolatot, s több, az MS Mailtől különböző levelezési rendszerhez *gateway szoftver* is létezik. Látható tehát, hogy az *E-mail hálózat kiterjesztéséhez* sokféle eszközt felhasználhatunk. Az MS Mail megvásárlásával nem zárjuk be magunkat saját levelezési rendszerünk csapdjába. Egy lokális hálózatokon futó mail rendszer értékét leginkább a *kifelérő nyitottság és a sokféle kapcsolati forma ismerete* határozza meg. A program kezelői felülete minden igényt kielégít, használata gyorsan megtanulható. Figyelembe véve az MS Mail 3.2 tulajdonságait, alkalmazása mindenképpen ajánlható.

Tarsoly Balázs

NOKIA
CELLULAR DATA CARD

NOKIA MOBIL ADATÁTVITELI KÁRTYA

Adatátvitel a GSM hálózatban

A finn NOKIA MOBILE PHONES cég, a világ második legnagyobb mobiltelefon gyártója fejlesztette ki azt a Mobil Adatátviteli Kártyát, amely lehetővé teszi számítógépes adatok és telefax üzenetek továbbítását mobiltelefon segítségével GSM rendszerekben. A Kártya kompatibilis az általánosan elterjedt kommunikációs szoftverekkel és operációs rendszerekkel (DOS, OS2, WINDOWS) valamint minden főbb számítógépgyártó notebook termékével.

1994. márciusában Dániában került sor először sikeres adattovábbításra GSM hálózaton keresztül Nokia Mobil Adatátviteli Kártya és egy NOKIA 2110-es mobiltelefon segítségével. A nagyarányú lefedettség és a GSM bázisállomások sűrűsége Európában jó alap a mobil adatátvitel elterjedéséhez.

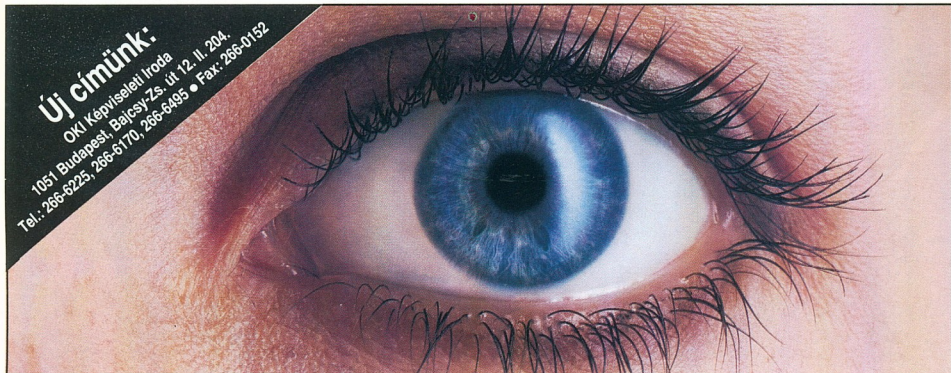
A kutatások és tesztek során a NOKIA arra a következtetésre jutott, hogy a non-transzparens adatátviteli megoldások, (azok, amelyek belső hibajavító lehetőséggel rendelkeznek), az adatátvitel egy magasabb színfjélt jelentik, mint a transzparens alkalmazások. A non-transzparens megoldás olyan jó minőségű adatátvitelt biztosít a felhasználó számára, amely vetekszik a vezetékes adattovábbítással. E módszer használata során a Kártya az adatot kódolja majd dekódolja, hogy hibátlan és sikeres átvitelt biztosítson a GSM standardnak megfelelően.

A NOKIA Mobil Adatátviteli Kártya használata esetén külön interfaccere vagy külső áramforrásra nincs szükség. A Kártyát egyszerűen beillesztjük valamely hordozható PC PCMCIA II típusú meghajtójába és egy rövid vezeték segítségével közvetlenül hozzákapszolgjuk egy NOKIA 2110-es mobiltelefonhoz. A PCMCIA NOKIA Mobil Adatátviteli Kártya, a non-transzparens módszer jó hatásfokú hibajavító képessége és bármely standard kommunikációs szoftver használata együttesen a jelenlegi legmegbízhatóbb adattovábbítási lehetőséget biztosítja.

- x -

Új címünk:
OKI Képviselet Irodá
1051 Budapest, Bányász Zs. út 12. II. 204.
Tel.: 266-6225, 266-6170, 266-6495 • Fax: 266-0152

OKI megmutatja a különbséget

Nyissa ki szemét és meglátja, hogy milyen különbséget nyújt a OKI által kifejlesztett korszerű LED technológia.

Ha az OKI új LED oldaldymotatót, vagy normálpapíros telefaxait használja, meg fogja lepni a nyomtatás kiváló minősége és élessége.

Az OKI által alkalmazott különleges szférikus toner rendszer és élisimító technológia tökéletes nyomtatási képet eredményez.

Keresse a legközelebbi OKI forgalmazót, vagy hívja az OKI képviseletet a **266-6225, 266-6170, 266-6495** telefonszámokon.

OKI faxok és nyomtatók forgalmazói:

DATAPLAN Rt.
Telefon: 250-0510
Telefax: 168-8632
FLAG Kft.
Telefon/fax: 114-2696,
113-9631, 269-9195

HUMANSOFT Kft.

Telefon: 163-2879
Telefax: 251-3673
MICROPO COMPUTER
Telefon: 133-0111
Telefax: 269-0151
PROFESSIONÁL Kft.
Telefon: 167-0024, 187-0348
Telefax: 167-0289

RT TRADING Kft.

Telefon: 06-62/325-355
Telefax: 06-62/325-413
SC-COMP Kft.
Telefon/telefax:
06-96/319-331, 310-797
BECOTEL Kft.
Telefon: 161-0475, 117-0994
Telefax: 117-7241

TRITON Kft.

Telefon: 178-4344,
06-28/330-523
Telefax: 178-4746
TRACO
Budapest • Tel.: 269-3006
Pécs • Tel.: 06-72/313-774
Debrecen •
Tel.: 06-52/431-297

OKI

People to People Technology

Telecommunications Information Processing Electronic Devices

HÍVÓSZÁM

A jövő kommunikációja

MINDHALALIG

Bizonyára sokakat izgat a kérdés: vajon miféle újdonság jöhet a rádiótelefon után? Nos, a jövő mindegyikében egy olyan, személyhez kötött kommunikációs rendszer, amelyben az embert egész életén keresztül elkíséri a hívószáma, amelynek segítségével a Föld bármely pontján elérhető.

Manapság több cég is dolgo-

Amíg nálunk mostanában kezdenek elterjedni a GSM rendszerek, addig a fejlesztők már a rádiótelefon utáni időkre készülnek. Talán már a közeljövőben megvalósulhatnak a személyhez kötött kommunikációs rendszerek vagy az új típusú rádiótelefon-szerű hálózatok.

zik azon, hogy megvalósítsa a PCS (Personal Communication System) típusú hálózatok ideáját. Ehhez mindenképp két szempontra kell figyelni. Az egyik, hogy a már meglévő rendszerek sokáig még párhuzamosan működnek az újjakkal, a másik pedig, hogy a szabványokat és a jelzésrendszereket össze kell kapcsolni, és egységes azonosítási módszereket

kell találni, hogy az előfizetők helyét fölleljék a Földön.

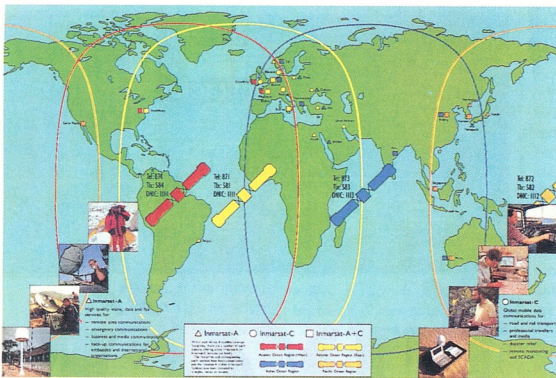
A jelenlegi elképzelések szerint az egyik megoldás a mai rádiótelefonok frekvenciáján (800, 900, 1500 és 1800 MHz-en) működő **rádiótelefon-szerű hálózat**. Ebben az esetben a 900 MHz-es GSM és az USA ADC lehet a leginkább szabványteremtő tényező.

A PCS tehát egy olyan közös szabvány – és az annak megfelelő készülék – lesz, amely **egyetlen, egységes elérési hálózatba kapcsolja össze** a meglévő és a majdan megszülető rendszereket. Ez persze a készülékek fokozatos multinormatizációját, mi több, **teljes újratervezését** igényli. Ráadásul bizonyos kapcsolástechnikai változtatásokra is szükség lesz.

A cellás technológiát feltaláló AT&T is gondol a jövőre, és már ki is dolgozott olyan elrendezéseket – köztük az Autotrex 2000 kapcsolástechnikai rendszert –, amelyek egy jövőbeni PCS technológia alapjává válhatnak.

Nem árt azonban figyelembe venni, hogy a **cellás technológiát** az üzleti élet kényszerítette ki. Ugyanakkor a tengereken, a sivatagban vagy a vadonban nem lehet, és a jelenleg elérhető eszközökkel nem is tudnak célállás hálózatot kialakítani. Ezekben a területeken tehát a **műholdas technológia** juthat sze-

A hirdetések is bizonyítják, hogy még csak mostanában terjednek el nálunk a GSM rádiótelefon-rendszerek

▲ Pillanatnyilag az Inmarsat műholdas rendszer nyújt előfizetői telefon- és adatkapcsolatokat

repezh. Innmár rövid időn belül olyan, kisméretű **műholdas kommunikációs adó-vevőt** lehet majd készíteni, mint amilyenek a nagyobb GSM telefonok.

Pillanatnyilag az **Inmarsat** rendszer nyújt előfizetői telefon- és adatkapcsolatokat. Ugyanakkor be kell látni, hogy ezek a rendszerek az előfizető számára drágák, s a berendezéseik sem éppen pehelysúlyúak. A továbblépés tehát a tarifa mérséklése és a méretek csökkentése lenne. Ez jelenleg csak részben technikai, sokkal inkább **üzletpolitikai kérdés**.

Több cég, illetve konzorcium foglalkozik azzal a gondolattal, hogy kiépíti saját **műholdas távközlési rendszerét**. Itt azonban komoly gond a tőke (egy ilyen rendszer kialakításához több ország GDP-jével összemérhető pénzre volna szükség), s ráadásul ki kell dolgozni a hozzáférési technikákat, a készülékeket, és végül, de nem utolsósorban még azokat az interfész-felületeket is, amelyek valamennyi nemzet számára készen állnának a távközlési szolgáltatás igénybevételére.

A műholdas technika kiválasztásakor tekintettel kell lenni arra, hogy a Földön és a műholdon egyaránt megfelelő

adótjelisményre van szükség. Ez viszont csak **alacsony pályán keringő hordalakkal** érhető el. Ezekből viszont nemcsak hogy sok kell (egyres tervek szerint legalább 64 darab) a folyamatos szolgálathoz, hanem szinte havonta pótolni is kell ezeket, hiszen az alacsony keringési pálya miatt igen gyorsan lecsnek, elfogy a magukkal viett stabilizáló üzemanyaga. Ez ismét számos technikai és gazdasági problémát vet fel.

Jelenleg a **Motorola** áll a legközelebb ahhoz, hogy legalább részben valóra váltsa az **Iridium-tervet** az ezredforduló környékére. A terv lényege **sok ilyen hold és a hozzájuk kap-**

csolódó készülékek elkészítése. Ez utóbbiak olyan berendezések lennének, amelyek elsősorban a földi GSM hálózatot használnák, és csak akkor kapcsolódnának fel a műholdra, ha nem volna földi ellátottság, vagy az adott térségben kizárólag nem szerződött szolgáltató volna.

Természetesen az **Inmarsat** rendszer is küzd a fennmaradásért. Ezt egyébként egy rugalmas **rendszer- és profilváltással** próbálja elérni, amelynek során fokozatosan átter a **digitális rendszerek alkalmazására**.

Nem volna persze teljes a kép, ha nem vennénk figyelembe azt, hogy a **hálózatok alapvetően módosítják az életünket**. A telefon immár – a megszokott beszédetovábbításon kívül – az adat-, a video-, a televízió-, sőt az interaktív multimédiás rendszerek **szolgáltatópontjává** válik. Így egészítik ki egymást a vezetékes és a vezeték nélküli rendszerek, egyfajta **digitális univerzumot** nyitva meg az emberek előtt – feltéve, hogy a szabályozások és az ellenőrzések nem fojtják hamvába ezeket a kezdeményezéseket.

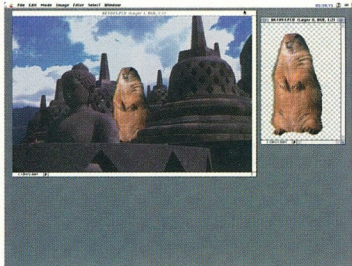
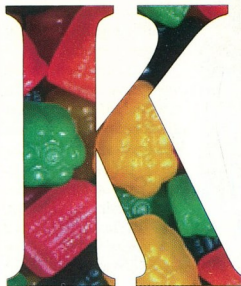
Kis János

A KMO Művelődési Ház 1995. március 4-5-én kétnapos **Multimédiás Számítástechnikai (PC) Találkozót** rendez, melyre várjuk cégek és egyéni felhasználók jelentkezését, akik játék-, oktató és felhasználói programjaikat szívesen felvonnatlnák az érdeklődő – elsősorban teenager – **Jelentkezési határidő: 1995. március 1.** A részvétel: ingyenes.

Címünk: KMO Művelődési Ház, 1191 Budapest, Teleki u. 50. (A Kőbánya-Kispest metróvégállomástól 5 percre.) További információk ugyanitt Horváth Sándortól. Telefon: 282-9837, 280-4829, 282-9826, 282-9736.

Adobe
Photoshop 3.0

ÉPZŐMŰ

A Photoshop új változatának béta-verzióját nemrég a Windows Panoráma mutatta be. Ezúttal – élesben – egy végleges példányt teszteltek a hazai tulajdonosnál dolgozó kollégák, a változosság kedvéért Macintosh környezetben.

Grafikusok, nyomdászok és fotóművészek serege állítja, hogy a Photoshop 2-es sorozatú termékcsalád ropant könnyen kezelhető képszerkesztő program. A gépek lehetőségeinek és a felhasználók igényeinek növekedését az Adobe a Photoshop 3.0 megjelenítésével követte. A – Comédia Kft.-től tesztre kapott – programot a HVGPress Grafikai Stúdió Kft. munkatársai próbálták ki, Macintosh környezetben. A „vizsgafeladatok” között egy magazin (Teszt) és számos reklámanyag előállítása szerepelt.

A próbagép egy Apple Macintosh Quadra 840-es volt, 64

Mbájtos memóriával és 1 Gb-ás merevlemezrel. A Photoshop 3.0 doboza 3,5"-os floppykat és CD-t tartalmaz. A program az installálásakor automatikusan felismeri a telepítő gép típusát – beleértve a PowerPC-t is –, és ennek megfelelően kerül a lemezre. A telepítés nem igényelt különleges szakértelmet vagy szoftverismereteket.

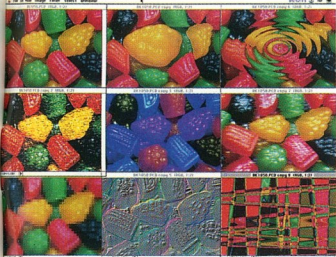
A Photoshop elindításakor,

ha már megadtuk a készlet sorozatszámát, érdemes *sorra venni a beállításokat*. Ezek segítenek ugyanis abban, hogy a program a korábban megszokott (és a gyakorlati követelményeinknek legjobban megfelelő) paraméterekkel működjék. Ha valaki először kerül kapcsolatba a Photoshoppal, akkor nyugodtan hagyatkozhat a kézikönyv jól használható tanácsaira. A beállítások meg-

1. Színpaletták
2. Képek összeépítése layerekkel
3. Néhány effektus a szűrőkkel
4. Variációk egy témára

változtatása után célszerű ismét elindítani a programot.

A Photoshop 3.0-ban a korábbi verzióknál *több új úszópalettát* – legfelül elhelyezkedő ablakot – találunk. Ilyen a *beállítások jelzője*, amely a kiválasztott eszközök adott paramétereit tartal-

közökkel csak a professzionális képdigitalizáló berendezéseket kiszolgáló szoftverekben találunk.) A Színcsere a kiválasztott elem színét változtatja meg, az Adott színnel pedig meghatározott rész árnyalatai módosíthatók.

A Photoshop 3.0 talán legnagyobb újdonságát az úgynevezett *layerek* jelentik. A layer jól ismert fogalom a PC-s világban, a CorelDRAW felhasználói körében, de nem idegen a Freehand vagy az Illustrator alkalmazóiól sem. A layerek egymás fölé helyeztet - önállóan

mazza. Az egymásba illeszthető, illetve egymás mellé patinítható kezelőfelületek a beállítások gazdag választékát kínálják. Az úszópaletták ikonjai hatékony műveletek sokaságát szimbolizálják (például: szelekció szín-csatomából vagy egy path - kontúr - kitöltés színnel). *Valamennyi kiválaszható elem* (szín-csatoma, felület, körülrájzolás stb.) egyszerűen megfogható és áthúzható egy másik dokumentumra.

A Photoshop 3.0-s változatában a korábbiakban ismeretlen, új *funkciók, menüpontok* is megjelentek. Például egy (copyval) kimásolt részletet elmenthetünk önálló elemként. A CMYK preview funkció azt mutatja meg, hogy miként fest nyomtatásban a feldolgozott kép. A Photoshop új *duplikálási lehetőséggel* is gyarapodott, és újszerű az *átszámolás* (Calculations) funkció is.

Noha a Photoshop 3.0 gazdag az újdonságokban, a felhasználó nem vész el ezek rengetegében. A felhasználói interfész koncepciója változatlan, szinte észrevétlenül könnyű az átérés az új verzióra!

Az újdonságok felsorolását folytassuk a két új színkorrekció lehetőségével! A Színcsere (Recycle Color) és az Adott szín (Selective Color) táblákkal a képek lehetőleg finoman állíthatók be. (Ilyen plasztikus és erőteljes esz-

zük az egyes beállításokat. Az ipari szabvánnyá vált, sokak által kedvelt *Andromeda, Galery Effect* (GE) és *Kai's Power Tools* (KPT) szűrők minden változtatás nélkül telepíthetők, használhatók, s hatásuk a teljes képre vonatkozik. Sajnos a *GE filterek nem működnek a layerekkel*.

Bővültek az egyes *képelemek kiválasztásának lehetőségei* is. Az új beállítások növelik a műveletek finomságát. A *maszkok* kezelése érthetőbb, egyértelműbb. A *Színek szerinti kiválasztással* (Color range) előírhatjuk az egész kép egy színét, szintantományát. Új elem a *Kiválasztás bővítése és szűkítése* funkció is.

A Photoshop 3.0-ban a korábbiaknál pontosabban *retusálhatjuk* a képeket, mert a program valós méretükben mutatja az ehhez használatos eszközöket. A már megszokott eszköztár újabb eleme a „szivacs” (sponge), amellyel erősíthető és gyengíthető a színtelítettség.

Végül érdemes alaposan áttanulmányozni a *programhoz adott CD* tartalmát is. Ezen a Photoshopra vonatkozó valamennyi információ megtalálható, a mellettek demonstrációs program pedig igazi professzionális munka, esztétikai élvezet. Hemzseg a szép képektől, jó ötletektől.

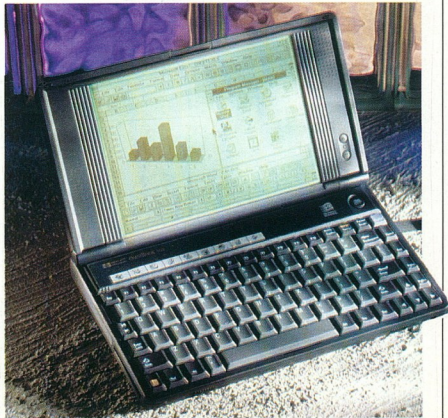
A program, Motorola 68xxx processzoros gépen futtatva, legalább 8 Mb-ot RAM-ot és 24 Mb-ot helyet feltételez a merevlemezben. PowerPC esetén a memóriaigény 13 Mb-ot. A háttérak szervezésében újdonság a *Plug-In dosszié* aldossziéokra bontása. Ezzel a megoldással átkereshetőbb képet kapunk a telepített szűrőkről.

A program hangolásokor azt tapasztaltuk, hogy a képfeldolgozás akkor a leggyorsabb, ha a tipikus képméret 2,5-szeresének megfelelő memóriát szabadítottunk fel a Photoshop számára - már legalábbis, ha egyáltalán van ennnyik.

Boros Pál és Maulis Csaba

VÉSZ

HEWLETT-PACKARD A MINDENTUDÓ KOMMUNIKÁCIÓ

Az RCE Kft. szeretettel várja tisztelt régi és új

viszonteladói
a HP teljes
termék-
skálájával.

HIVATALOS
NAGYKERESKEDŐ

Cím: RCE Kft. 1118 Budapest, Szurdok u. 1. • Tel.: 267-5250 • Fax: 267-5295

IGÉNYES DARABOK GYŰJTŐKÉEK!

hauscar

Grafikai tervezés, nyomdai kivitelezés

1022 Budapest Alvinci u. 10. Tel. 135-9405 Tel/Fax 135-1987

BIS ADATVÉDELEM KFT
A BELÜGYMINISZTERIUM HIVATALOS SZÁLLÍTÓJA

Valóban rendet szeretne?
Ellenőrizhető ügyvitelt?
Áttekinthető irattárat?
Papír nélküli irodát?

A DigiNet 3.1 elektronikus,
ügyvitelszervező, iktató és
dokumentum archiváló rendszer
BIS-tos megoldást kínál!

- hálózatos rendszer - egyedi iktatás, ügyvitel
- speciális rendszerek - széleskörű referencia

Találkozunk a Budapest Sportszarnokban a
BANKTECH Kiállítás 19-es standján

1142 Budapest Rákospatak u. 50-52. **BIS** Tel./fax: 251-5873
251-0673, 251-2906

Összefogjuk a legjobbkat...

A FLAG 1990 óta fáradozik azon, hogy „összeszépseje” a legjobb hardvereket és szoftvereket. Úgy, hogy az általa forgalmazott termékek, ha lehet még jobb legyenek ezáltal. Hogyan?

A FLAG Számítástechnika egy olyan szolgáltatásrendszert épített ki, aminek elemei összefogják és még egy kis pluszt adnak a világszínvonalú termékekhez, a tanácsadástól a rendszerepítésig és karbantartásig. Íme:

FLAG Számítástechnikai Kft.
1083 Budapest, Práter u. 51.
Tel./Fax: 114-2696,
113-9631

Összefogjuk a legjobbkat.

DATA FOR LIFE!

Verbatim

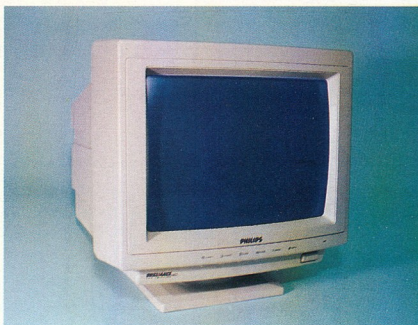

Verbatim termékek teljes választéka:
● optikai lemezek ● 4 és 8 mm-es adatkazetták
● streamer kazetták ● mágneslemezek

CORWELL Kft.
1143 Budapest, Utász u. 5.
Tel./fax: 251-9831, 252-4359

Teszt-programok

A gépek paramétereinek összehasonlítása különféle tesztprogramok mérési eredményein alapszik. Shareware válogatásunkban olyan szoftvereket mutatunk be, amelyek a Windows teljesítményén keresztül közelítik meg a hardvert. Méréseik ugyanis nem közvetlenül a gépre, hanem a Windows műveletvégző sebességére irányulnak.

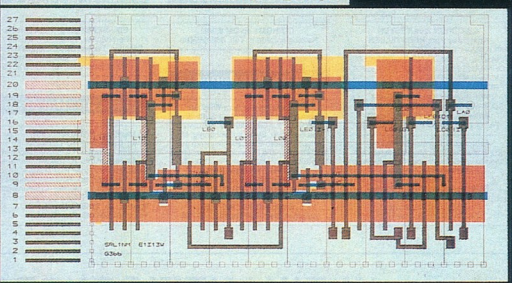
Hardverteszt: monitorok

Tesztelőink februárban 14" és 15"-os megjelenítőket mutatnak majd be olvasóinknak. Annnyit mindenestre már most is elárulhatunk, hogy olyan berendezésekről lesz szó, amelyek számos hasznos szolgáltatással dicsekedhetnek, és az áruk is kedvező.

E számunk hirdetői:

A-Cat	9
AEG	32
Alaplap	56
Autodesk	B/4
Automex	49
BIS	79
Carbon	51
CHS	2
CompMark	32
Comproject	61
Computer Books	12
Computer Panoráma	61
Copy Line	67
Cordata	B/2
Cordines	30
Corwell	79
Dit	63
Elender	12
Elsat	21
FFFO	40
Flag	79
Grand	23
Hauser	78
Holland	61
HPC	13
Humansoft	12
Humansoft	59
HunComp	40
IBM	31
Juventus Team	32
KMO	75
Kossuth K.	7
Közérdekl	59
KT Technology	23
Leidor	23
Lfra & Lant	B/3
Made Info	8
Made Info	53
Mikropro	61
Minor	40
MorphoLogic	62
MTA SZTAKI	21
Netrend	53
Nokia	73
OKI	73
Panasonic	5
PannonSoft	2
Planttrading	23
Profilax	21
Profon	23
Providencia	57
Query	9
RCE	77
ScanDer	57
SchwAr	59
Server	59
Stamford	23
Számalk-CED	53
Szoftver ABC	32
TCC	12
Walton	51
Windows Panoráma	56

CIRCUIT: SHIFT REGISTER LATCH

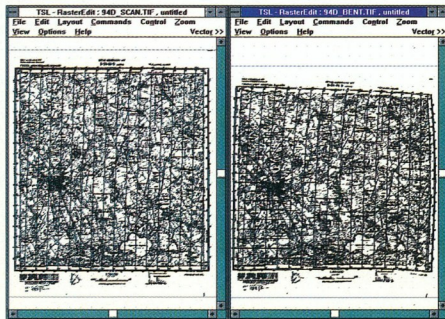

IC-tervezés

Februárban induló sorozatunkban nyomom követjük a chipok elállításának legfontosabb lépéseit. Először azt vesszük közelebből szemügyre, hogy miként alakul ki a papíron megszületett tervből az az adathordozó, amely az áramkör gyártásához és teszteléséhez szükséges valamennyi információt tartalmazza.

Információs szuperstráda

Talán egyetlen téma sem foglalkoztatja annyira a számítógépes ipart, mint az információ szuperstráda. A fejlesztők közös álma, hogy nagy teljesítményű adatvezetékkel kössék össze az irodákat és a háztartásokat.

Pontosabb térképek

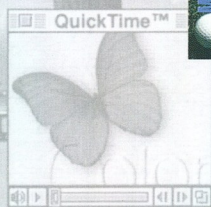
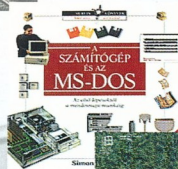
Írásunkban egy lengyelországi példa kapcsán mutatjuk be, hogy milyen programok és eljárások segítenek a GIS rendszerekbe vitt térképek pontosságának növelésében.

A MŰSZAKI KÖNYVÁRUHÁZ ÚJÉVI AJÁNLATA

Örömmel értesítjük Kedves Vásárlóinkat,

hogy a szakkönyvek mellett

- magyar és angol nyelvű CD-ROM-okat
- share-ware termékeket (CD-ROM-on is)
- számítástechnikai termékeket
- szoftvereket ajánlunk, továbbá a teljes szakkönyv-választékot
- NOTEBOOK- és MICROSOFT AKCIÓ!

Bízunk benne,
hogy idén is
talál nálunk
kedvére valót

Lira és Lant
KERESKEDELMI RT.

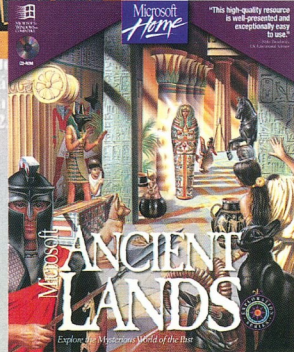
MŰSZAKI KÖNYVÁRUHÁZ

1061 Bp., Liszt Ferenc tér 9. Tel.: 342-0353, 342-1317

VÁRJUK ÖNÖKET A HÉT MINDEN NAPJÁN!

enciklopédia; enni
enciklopédikus tudá
ének, éneke; enekha
129.; enckmondó 12

MULTIMÉDIA

ANCIENT
LANDS

Explore the Mystical World of the Past

AutoCAD Release 13.

Minden idők legjobb AutoCAD verziója.

INTUITÍV FELHASZNÁLÓI FELÜLET — a jelenlegi Windows ismereteivel azonnal birtokba veheti az eszköz ikonokat, és könnyedén kialakíthatja a saját tervezői környezetét.

PÁRHUZAMOS VONALAK ÉS VONALTÍPUSOK — falak szerkesztéséhez használja az összetett párhuzamos vonalakat; metszéseiket az AutoCAD automatikusan lekezeli. Az új vonaltípusok alakzatokat és szövegeket is tartalmazhatnak.

ELEMTULAJDONISÁGOK IKONSORA — gyors hozzáférést biztosít a rajzelemek tulajdonságaihoz, például a föliákhöz és a vonaltípusokhoz, és ezeket közvetlenül az ikonsoron keresztül változtathatja.

ID	Type	Color
P-1	Jackson Paints, #101, eggshell	sand stone
P-2	Ishimura Paints, #57, semi-gloss	mission white
WC-1	Softer Wall covering, #401	plaid
	2. #50, 15cm x 15cm	dover white
	3. #33, plish velvet	taupe

RUGALMASABB MÉRTEZÉS — a grafikus előkép a méretezés stílusának kialakítását könnyebbé teszi. Az automatizált méretelhelyezés és szerkesztés felgyorsítja a méretezés folyamatát.

OLE — lehetővé teszi, hogy más Windows alkalmazásokból származó adatokat illesszen az AutoCAD rajzba — ebben az esetben egy Excel táblázatot.

JOBB SZÖVEGKEZELÉS — a beépített szövegszerkesztővel, kitöltött True Type® és PostScript® betűkkel, helyesírás ellenőrzéssel a rajzok feliratozása könnyebb és pontosabb mint bármikor korábban.

MŰTŐ EGYSÉG
Megjegyzés: Az tülterheltség esetére kiegészítő elektronos berendezések üzembehelyezésére lesz szükség.

PARANCS ABLAK — az ikonok mellett használhatja a Parancs sort is, amely egy lebegő, méretezhető, és dokkolható ablakban kapott helyet. Az ablakból tetszőleges szöveget kimásolhat, illetve beilleszthet.

ASSZOCIATÍV SRAFFOZÁS — automatikusan követi a határolóvonalak változását; nincs többé szükség az időtálló újrasszafozásra.

GYORSABB LÁTVÁNYTERVEZÉS — lehetővé teszi, hogy a tervekről hatásos bemutató képeket készítsen. Az AutoVision 2 és az AutoCAD Release 13 segítségével a fenti képhez hasonló valóságú látványtervet készíthet.

Az új AutoCAD® Release 13 több új funkciót és hatékonyságot növelő eszközt tartalmaz, mint amennyit ezen az oldalon bemutatathatnánk. Az AutoCAD® Release 13 szoftver egy csomagban tartalmazza a Windows™, a Windows NT®, és az MS-DOS® verziókat. Amennyiben már rendelkezik regisztrált AutoCAD szoftverrel, akkor egy kivételesen kedvező árú szoftverfrissítést ajánlunk Önnek 1995. március 31.-ig. Ingyenes bemutató lemezért, vagy termékismertetőért hívja fel az Önhöz legközelebbi hivatalos AutoCAD forgalmazót.

 Autodesk